

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

24. KNJIGA

1973

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1974

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

VOLUME 24.

1973

EDITED BY THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
LJUBLJANA

1974

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

24. KNJIGA

1973

ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1974

SPREJETO NA SEJI PREDSEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 26. FEBRUARJA 1974

I
ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik Josip Vidmar, redni član.
Podpredsednik Anton Kuhelj, redni član.
Glavni tajnik Gorazd Kušej, redni član.

Častna člana

(2)

Josip Broz-Tito
Edvard Kardelj

Redni člani

(32)

France Bezljaj, Bogdan Breclj, Srečko Brodar, Dragotin Cvetko, Maksim Gaspari, Svetozar Plešič, Božidar Jakac, Boris Kalin, France Koblar, Viktor Korošec, Bogo Grafenauer, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Franc Novak, Anton Ocvirk, Vladimir Pavšič, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Anton Slodnjak, Stanko Škerlj, Makso Šnuderl, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Lado Vavpetič, Boris Ziherl, Fran Zwitter, Andrej Župančič.

Dopisni člani

(18)

Anton Bajec, Milko Bedjanič, Robert Blinc, Matija Bravničar, Bojan Čop, Davorin Dolar, Jože Goričar, Peter Gosar, Stanko Grafenauer, Milan Grošelj, Dušan Hadži, Dušan Kermavner, Valentin Logar, Marjan Mušič, Janez Peklenik, Edo Ravnikar, Lujo Šuklje, Miha Tišler.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (27):

Ivo Andrić, Milan Bartoš, Oton Berkopec, Vaso Butozan, Janez Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Leon Geršković, Velibor Gligorić, Branimir Gušić, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Marko Kostrenčić, Josef Kratochvíl, Gustav Krklec, Miroslav Krleža, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Grga Novak, Jean Nougayrol, Pavle Savić, Siniša Stanković, Alojz Tavčar, Kosta Todorović, Mstislav Volkov.

V delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU. V letu 1973 so to bili: Demetrij Brodar, Avguštin Lah, France Novak, Jakob Rigler, Drago Šega, Mitja Zupančič.

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1973 štela 121 delavcev: 65 znanstvenih delavcev in raziskovalcev z drugimi naslovi, 5 strokovnih delavcev, 14 bibliotekarskih in knjižničarskih, 16 upravnih, 8 tehničnih in 13 pomožnih delavcev. Takšnih s skrajšanim delovnim časom je bilo 12, stalnih zunanjih sodelavcev 9.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1973:

člani: Lev Baebler, France Bernik, Emilijan Cevc, France Habe, Joža Meze, Carmen Narobe, Primož Ramovš, Alojzij Šercelj, Mitja Zupančič;

namestniki: Ivanka Černelič, Bogomir Ramovš, Milan Šifrer.

PREDSEDSTVO SAZU

Predsednik	Josip Vidmar
Podpredsednik	Anton Kuhelj
Glavni tajnik	Gorazd Kušej
Tajnik 1. razreda	(zgodovinske in družbene vede) Lado Vavpetič
Tajnik 2. razreda	(filološke in literarne vede) France Koblar
V. d. tajnika 3. razreda	(matematične, fizikalne in tehnične vede) Anton Kuhelj
Tajnik 4. razreda	(prirodoslovne in medicinske vede) Ivan Rakovec
Načelnik medicinskega oddelka v 4. razredu	Janez Milčinski
Tajnik 5. razreda	(umetnosti) Bratko Kreft

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
Josip Vidmar, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej

Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ
v letu 1973 je bil v Zagrebu,
predsedoval mu je Grga Novak

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1973)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: dr. Lev Baebler.

Tajnica predsedstva: Nada Jesse.

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Sonja Tomše.

II. ZNANSTVENA PISARNA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

Strokovni sodelavec: mag. Jolanta Groo-Kozak.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: Primož Ramovš.

Višji bibliotekar: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekar-referent: Marija Klemenčič.

IV. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik sveta: akademik dr. Fran Zwitter.

V. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

UPRAVA INŠTITUTOV IN KOMISIJ

1. INŠTITUT ZA OBČO IN NARODNO ZGODOVINO

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademik dr. Fran Zwitter, akademik dr. Bogo Grafenauer, dopisni član dr. Dušan Kermavner, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik inštituta dr. Pavle Blaznik.

Višji strokovni sodelavec: Božo Otorepec, tajnik inštituta.

2. INŠTITUT ZA ZGODOVINO UMETNOSTI

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.

Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, univ.

prof. dr. Stane Mikuš, dopisni član univ. prof. ing. arh.
Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.
Asistent: Damjan Prelovšek.
Bibliotekar: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar.
Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar in delavci in-
štituta: znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar, višja znan-
stvena sodelavca: dr. Jaroslav Šašel in dr. Alojz Šercelj,
znanstveni sodelavec dr. Franc Leben.
Višji strokovni sodelavec: Stanislav Jesse.
Pripravnik: Ladislav Ciglencečki.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik dr. Viktor Korošec.
Znanstveni svet: akademik dr. Viktor Korošec, akademik
dr. Gorazd Kušej, akademik dr. Makso Šnuderl, dopisni
član dr. Milan Grošelj, univ. prof. dr. Jože Kastelic.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik še ni izvoljen.
Znanstveni svet še ni imenovan.

6. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik dr. Bratko Krefc.
Znanstveni svet: akademik dr. France Bezlaj, akademik dr.
Bratko Krefc, dopisni člani dr. Anton Bajec, dr. Bojan
Čop in dr. Valentin Logar, univ. prof. dr. Janko Ju-
rančič, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler, višji
predavatelj Franc Jakopin.

a) dialektološka sekcija.

Načelnik: znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler.
Višji strokovni sodelavec: Saša Sernec.
Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član dr. Valentin Lo-
gar.
Pripravnik: Frančiška Benedik.

b) Leksikološka sekcija.

Načelnik: univ. prof. dr. Janko Jurančič.
Znanstvena svetnika: dr. Lino Legiša in Božo Vod-
šek.

Višji strokovni sodelavci: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Marija Janežič, Zvonka Leder-Mancini, Joža Meze, France Novak, Marta Silvester, Stanislav Suhadolnik, Ada Vidovič-Muha.

Asistenti: Borislava Košmrlj-Levačič, Jaka Müller, Ivana Šircelj.

Pripravni: Polona Kostanjevec in dr. Francka Premk-Škerlak.

- c) Etimološko-onomastična sekcija.
Načelnik: akademik dr. France Bezljaj.
Asistent: Janez Keber.
Strokovni sodelavec: Drago Mertelj.
- d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko.
Predsedstvo: dopisni član dr. Anton Bajec, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler, univ. prof. dr. Jože Toporišič.

7. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: akademik dr. Anton Ocvirk.

Znanstveni svet: akademik dr. France Bezljaj, akademik dr. Anton Ocvirk, akademik dr. Stanko Škerlj, akademik dr. Josip Vidmar, univ. prof. dr. Janko Kos.

- a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino.
Znanstveni sodelavec: dr. Francè Bernik.
- b) Sekcija za literarno teorijo.
Znanstveni svetnik: Drago Šega.
Višji strokovni sodelavec: Majda Stanovnik-Blinc.
Asistent: Daroslav Dolinar.
- c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo.
Znanstveni svetnik: Alfonz Gspan.
Višji strokovni sodelavec: Nada Gspan-Prašelj.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Upravnik: akademik dr. France Koblar.

Znanstveni svet: akademik dr. France Koblar, akademik dr. Bratko Kreft, prof. dr. Boris Merhar, univ. prof. dr. Vilko Novak, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer.

Sekcija za ljudsko slovstvo.

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Sekcija za ljudske šege in igre.

Znanstveni svetnik: dr. Niko Kuret.

Asistent: Helena Ložar-Podlogar.

Sekcija za ljudsko glasbo in ples.

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer, dr. Valens Vodušek.

Asistenta: Bogomir Ramovš, Marko Terseglav.

Sekcija za materialno kulturo.

Znanstveni sodelavec: dr. Anton Cevc.

9. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetozar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetnik dr. Jože Bole, višji znanstveni sodelavec dr. Peter Habič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Peter Habič.

Znanstvena sodelavca: dr. Rado Gospodarič, dr. France Habe.

Višji strokovni sodelavec: Egon Pretner.

Asistent: Andrej Kranjc.

Strokovni delavec: Ivan Kenda.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

10. INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO

Upravnik: akademik dr. Svetozar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetozar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze, dr. Milan Šifrer.

Višji strokovni sodelavec: Milan Natek.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

V okviru Inštituta za geografijo je tudi Zavod za kartografijo. Tehnični vodja: dipl. geograf Marko Zerovnik.

11. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstveni svet: akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetnik dr. Jože Bole, univ. prof. dr. Janez Matjašič.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Dragica Turnšek.

Znanstvena sodelavka: dr. Katica Drobne.

12. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Jože Bole.
Znanstveni svet: akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetnik dr. Jože Bole, univ. prof. dr. Janez Matjašič, univ. doc. dr. Andrej Martinčič.
Višja znanstvena sodelavka: dr. Ivka Munda.
Višji strokovni sodelavci: Jan Carnelutti, ing. Ivo Puncer, ing. Mitja Zupančič, ing. Alojz Marinček.
Asistent: Božo Drogenik.
Asistent stažist: Andrej Seliškar.
Zunanji znanstveni sodelavec: univ. prof. dr. Miroslav Zei.
Zunanji strokovni sodelavec: dr. ing. Vlado Tregubov.
Inštitut za biologijo ima še Biospeleološki laboratorij v Postojni, vodja: dr. Jože Bole.

13. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik še ni izvoljen.
Zunanji znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, univ. prof. dr. Miroslav Kališnik.

14. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna.
Strokovni svet: akademik dr. Viktor Korošec, univ. prof. ing. Albert Struna, univ. prof. dr. Stanko Banič, univ. prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič, akademik dr. Dragotin Cvetko.

a) Pravna sekcija:
Načelnik: akademik dr. Viktor Korošec.
Člani sekcije: akademiki — dr. Gorazd Kušej, dr. Makso Šnuderl, dr. Lado Vavpetič, univ. profesorja — dr. Alojzij Finžgar, dr. Vladimir Murko, univ. docent dr. Jaromir Beran.
Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.

b) Tehniška sekcija:
Načelnik: univ. prof. ing. Albert Struna.
Strokovni sodelavci: univ. prof. dr. ing. France Adamič (za agronomijo), ing. Stane Bonač (za papirno industrijo), univ. prof. ing. Boris Černigoj (za strojništvo), ing. Venčeslav Funtek (za železnice), prof. dr. ing.

Janko Kavčič (za kemijo), ing. Leo Knez (za varilstvo), prof. ing. France Mlakar (za elektrotehniko), ing. France Špiler (za avtomatizacijo), univ. prof. dr. ing. Srdjan Turk (za gradbeništvo), ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno predelavo).

Jezikovni svetovalec: višji strokovni sodelavec Joža Meze.

c) Medicinska sekcija:

Načelnik sekcije: univ. prof. dr. Stanko Banič.

Člani sekcije: prim. dr. Mirko Karlin, dr. Franjo Smerdu, univ. prof. dr. Janez Batis, univ. prof. dr. Ivan Lenart, univ. prof. dr. Vito Lavrič.

Jezikovni svetovalec: znanstveni svetnik dr. Lino Legiša.

d) Veterinarska sekcija:

Načelnik: univ. prof. dr. Janez Batis.

Člani sekcije: univ. prof. dr. Janez Batis, univ. prof. dr. Oskar Böhm, univ. prof. dr. Vlado Gregorovič, univ. prof. dr. Leo Rigler.

e) Naravoslovna sekcija:

Načelnik sekcije: Ivan Krečič, profesor Šolskega zdravstvenega centra v Ljubljani.

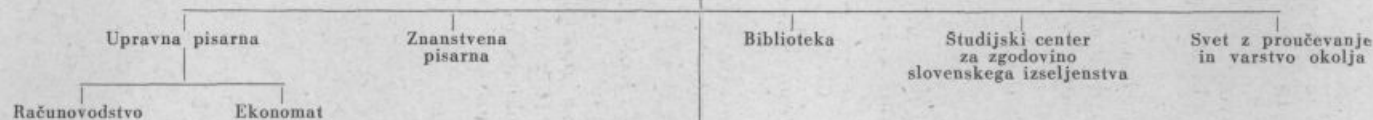
Člani sekcije: prof. Ivan Krečič, prof. dr. Roman Savnik, prof. Julije Antič, prof. Stanko Uršič.

f) Umetnostna sekcija:

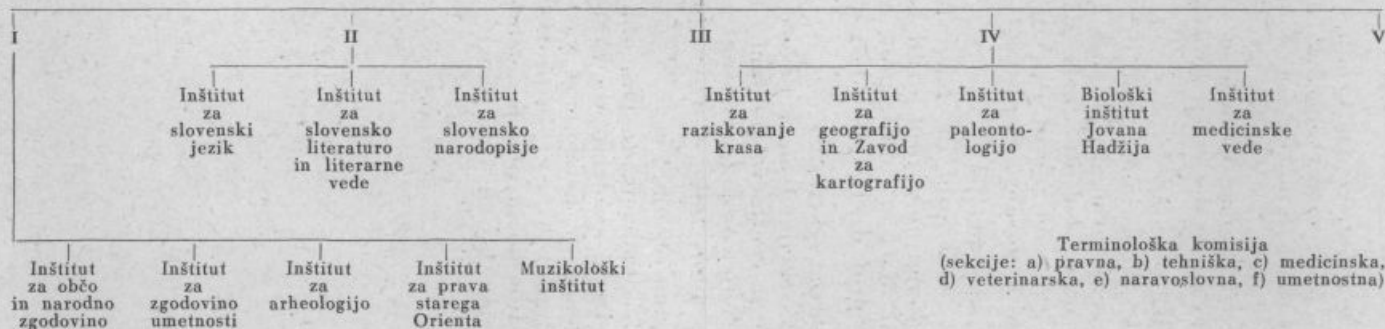
Načelnik: akademik dr. Dragotin Cvetko.

Člani sekcije: akademik dr. Bratko Kreft (za literaturo), akademik dr. Dragotin Cvetko (za glasbo), akademik dr. Bratko Kreft in prof. Pino Mlakar (za gledališko, filmsko in plesno umetnost), znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc (za likovno umetnost).

SKUPŠČINA
PRESEDSTVO

RAZREDI

Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

II ČLANI

ČASTNA ČLANA

Josip Broz-Tito, predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije; izvoljen 9. avgusta 1948.

Glej Letopis III, 79—115.

Edvard Kardelj, član Sveta federacije; izvoljen 6. decembra 1949.

Glej Letopis III, 119—132.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko, rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovanske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član akademije od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Član odbora Société Internationale de Musicologie (Basel); član American Musicological Society, Association Internationale des Bibliothèques musicales (Kassel), Gesellschaft für Musikforschung, Répertoire International des Sources musicales; stalni član International Institute for Comparative Music Studies and Documentation; član in podpredsednik znanstvenega sveta tega inštituta (Zahodni Berlin). Nagrada zvezne vlade FLR J, 1949; nagrada Zveze skladateljev Jugoslavije, 1955; Prešernova nagrada, 1961; nagrada mesta Ljubljane, 1965; red dela z rdečim vencem, 1965; Herderjeva nagrada, 1972. — Glej Letopis XVIII, 31—38 in XXI, 35—38.

Bogo Grafenauer, rojen 16. marca 1916, doktor zgodovinskih znanosti, redni profesor za zgodovino Slovencev na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. feb-

ruarja 1968, redni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis XIX, 33—34 in XXIII, 39—44.

Viktor Korošec, rojen 7. decembra 1899, dr. iur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava v antiki na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Upravnik inštituta za prava starega Orienta pri akademiji; načelnik pravne sekcije Terminološke komisije pri akademiji; član Nacionalnega komiteja SFRJ za orientalistiko; član Inštituta za pravno zgodovino v Zagrebu, Société d'Histoire du Droit français et étranger v Parizu, Société d'Histoire des Droits de l'Antiquité Fernand de Visscher v Bruslju, Comitato scientifico internazionale revije Iura v Cataniji, Conseil scientifique pri Revue Internationale des Droits de l'Antiquité v Bruslju; redni član Società italiana di Storia del diritto; član Sociedade Brasileira de Romanitas v Rio de Janeiro. — Glej Letopis VIII, 33—36.

Gorazd Kušej, rojen 17. decembra 1907, dr. iur., redni profesor za teorijo države in prava in primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958. Dopisni član (associé étranger correspondant) Académie de Stanislas (Nancy), član International Law Association v Londonu in Société de Législation comparée v Parizu. Red dela s srebrnim in z zlatim vencem. Zlata plaketa univerze v Ljubljani, srebrna plaketa univerze v Gradcu (Graz). — Glej Letopis IX, 33—34.

Makso Šnuderl, rojen 13. oktobra 1895, dr. iur., redni profesor za ustavno pravo SFRJ na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član International Law Association v Londonu, sveta Association de Science politique v Ženevi in Association du Droit comparé v Parizu. Nagrada AVNOJ, 1969; red republike z zlatim vencem, 1965; red bratstva in enotnosti I. in II. stopnje; red zasluge za narod II. stopnje; Spomenica 1941; nagrada mesta Maribor, 1969. — Glej Letopis VIII, 37—38.

Lado Vavpetič, rojen 26. junija 1902, dr. iur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958; tajnik 1. razreda od oktobra 1972. Predsednik medakademijskega odbora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti; ravnatelj inštituta za javno upravo in delovna razmerja pri pravni fakul-

teti v Ljubljani; predsednik slovenske sekcije Pugwash Conference on Sciences and World Affairs; član Institut international du Droit comparé v Parizu, International Law Association v Londonu in Association internationale pour l'enseignement du Droit comparé v Strasbourgu; član znanstvenega sveta (Comitato Scientifico) Istituto di Sociologia Internazionale v Gorici; dopisni član v Istituto per la scienza dell' amministrazione pubblica v Milanu. Red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod z zlato zvezdo; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; red dela z rdečo zastavo, 1972; zlata plaketa univerze v Ljubljani; Kidričeva nagrada, 1973. — Glej Letopis IX, 35—37.

Boris Zihertl, rojen 25. septembra 1910, redni profesor za občo sociologijo in zgodovino marksizma na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije; Spomenica 1941; red za hrabrost; red zasluge za narod II.; red bratstva in enotnosti; red narodne osvoboditve; red republike z zlatim vencem; red junaka socialističnega dela; Prešernova nagrada, 1950 in 1958; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis III, 165—171 in IX, 38—40.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Predsednik sveta Študijskega centra za zgodovino slovenskega izseljenstva; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; član mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin; član generalne skupščine Mednarodnega komiteja za zgodovinske vede. Red bratstva in enotnosti, 1946; red dela II.; red dela z rdečo zastavo, 1965; nagrada sklada Borisa Kidriča (skupaj s sodelavci), 1972. — Glej Letopis V, 76—82 in IX, 41—42.

Dopisni člani

Jože Goričar, rojen 20. januarja 1907, dr. iur., redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Član komisije za preučevanje ustavnih vprašanj skupščine SRS; član odbora za družbene vede Jugoslovanske nacionalne komisije v UNESCO; član komiteja direktorjev v Centre Européen de Coordination de

Recherche et de Documentation en Sciences Sociales; član Institute of Sociology of Law for Europe. Red dela III.; red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XX, 35—36.

Dušan Kermavner, rojen 7. decembra 1903, dr. iur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. Kidričeva nagrada, 1964; red dela z rdečo zastavo, 1973. — Glej Letopis XXII, 39—45.

Zunanji dopisni člani

Milan Bartoš, rojen 10. novembra 1901, dr. iur., redni profesor na pravni fakulteti univerze v Beogradu v pokoju. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; redni član Inštituta za družbene vede v Beogradu; član Inštituta za primerjalno pravo v Beogradu in Inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo; redni član Mednarodne diplomatske akademije v Parizu, Akademije za družbene znanosti v Philadelphiji; zunanji član Lorenske akademije Stanislas v Nancyju; redni član Ameriškega združenja za mednarodno pravo v Washingtonu, Sociéte de Législation comparée v Parizu; podpredsednik International Law Association v Londonu; redni član Mednarodnega inštituta za mednarodno pravo; stalni član Pomorskega mednarodnega komiteja v Bruslju; član Stalnega mednarodnega arbitražnega sodišča v Haagu; član komisije OZN za kodifikacijo mednarodnega prava; član Mednarodnega inštituta za kozmično pravo Mednarodne astronavične akademije in njen redni član; predsednik izbranega sodišča Zvezne gospodarske komore Jugoslavije; član predsedništva zunanje trgovinske arbitraže v Beogradu; delegat Jugoslavije na raznih mednarodnih konferencah, zlasti na vseh generalnih skupščinah Združenih narodov od 1946 do 1953. Nagrada AVNOJ, 1967. — Glej Letopis IX, 43—44.

Jovan Djordjević, rojen 10. marca 1908, dr. iur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno pravo; član Mednarodnega inštituta za politično filozofijo; predsednik

Ustavnega sodišča SR Srbije; pridruženi profesor pravne fakultete v Parizu. Nagrada AVNOJ. — Glej Letopis IX, 45—46.

Branislav Djurdjev, rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. — Glej Letopis XX, 37—38.

Leon Geršković, rojen 2. februarja 1910, dr. iur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Poslanec v Svetu narodov zvezne skupščine in predsednik Zakonodajno-pravne komisije zvezne skupščine. — Glej Letopis IX, 49—50.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, dr. iur., častni doktor Karlove univerze v Pragi; redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na vseučilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1955. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis V, 74—75.

Jean Nougayrol, rojen 14. februarja 1900, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Académie des Inscriptions et Belles-Lettres, častni doktor humanističnih znanosti univerze v Chicagu. — Glej Letopis XIX, 35—36.

Grga Novak, rojen 2. aprila 1888, dr. phil., častni doktor univerze na Dunaju, redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in njen predsednik; predsednik Sveta akademij znanosti i umetnosti SFRJ; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; dopisni član Avstrijske akademije znanosti na Dunaju in Akademije znanosti v Heidelbergu; častni član Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Madžarske akademije v Budimpešti; inozemski član Bolgarske akademije znanosti v Sofiji; častni član Arheološkega društva Jugoslavije v Beogradu in Hrvatskega arheološkega društva

v Zagrebu; član Deputazione storica per le Venezie v Benetkah, Accademia del Mediterraneo v Palermu, Istituto italiano di preistoria e protostoria v Florenci, član Institutum Archaeologicum Germanicum v Berlinu. Red republike z zlatim vencem, 1973. — Glej Letopis XII, 35—37.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

France Bezljaj, rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 3. junija 1964. Dopisni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Red bratstva in enotnosti II., 1946; red dela II., 1949; red dela z rdečo zastavo I., 1960; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1969; Prešernova nagrada, 1957. — Glej Letopis XV, 31—34.

France Koblar, rojen 29. novembra 1889, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani v pokoju. Redni član od 3. julija 1964. Tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965; upravnik inštituta za slovensko narodopisje pri SAZU; predsednik Slovenske matice; častni član Slavističnega društva Slovenije. Prešernova nagrada, 1950 in ista nagrada za življenjsko delo, 1968. — Glej Letopis XV, 35—38.

Anton Ocvirk, rojen 23. marca 1907, dr. phil., redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član od 3. julija 1964. Upravnik Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri akademiji. — Glej Letopis XV, 39—40.

Anton Slodnjak, rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. Častni doktor vseučilišča v Zagrebu, 1970. II. državna nagrada za roman, 1949. — Glej Letopis XVIII, 39—41.

Stanko Škerlj, rojen 7. februarja 1893, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1969. Član uredniškega odbora revije Filološki pregled v Beogradu; član

Société de Linguistique de Paris, Société des Etudes Latines v Parizu, Associazione internazionale per gli studi di Lingua e Letteratura Italiana, Società di Filologia Friulana v Udinah, Société de Linguistique Romane; član mednarodnega Evropskega društva za kulturo; častni član beneške akademije »Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti«, 1972. Red dela z zlatim vencem; italijanski red Al Merito della Repubblica Italiana (stopnji »Commendatore« in »Grand' Ufficiale«). — Glej Letopis XX, 39—40.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895, častni doktor univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 predsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in Romunske akademije znanosti v Bukarešti. Član sveta federacije. Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti I.; red narodne osvoboditve I.; red zasluge za narod I.; red Polonia Restituta; red jugoslovanske zastave I.; red junaka socialističnega dela; red republike z zlatim vencem. Prešernova nagrada, 1966; Sterijina nagrada za širjenje dramske umetnosti in gledališke kulture, 1966; red oficirja književnosti in umetnosti francoske vlade, 1966; nagrada AVNOJ, 1967. — Glej Letopis III, 172—184.

Dopisni člani

Anton Bajec, rojen 6. januarja 1897, dr. phil., izredni profesor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972. Član Komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko v Inštitutu za slovenski jezik pri akademiji. Red zasluge za narod z zlatimi žarki. — Glej Letopis XXIII, 45—48.

Bojan Čop, rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Linguistic Society of America v Baltimore. — Glej Letopis XXIII, 49—52.

Milan Grošelj, rojen 19. septembra 1902, dr. phil., redni profesor za klasično filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 17. oktobra 1958.

Član odbora Indogermanische Gesellschaft v Heidelbergu. — Glej Letopis IX, 53—54.

Valentin Logar, rojen 11. februarja 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 15. marca 1972. — Glej Letopis XXIII, 53—58.

Zunanji dopisni člani

Oton Berkopec, rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v poškoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis XXII, 46—51.

Mirko Deanović, glej str. 41—46.

Velibor Gligorić, rojen 28. julija 1899, književni kritik. Dopisni član od 7. februarja 1967. Pravi član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis XVIII, 42.

Miodrag Ibrovac, glej str. 47—52.

Blaže Koneski, rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni doktor univerze v Chicagu. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XIX, 37—38.

Janko Lavrin, rojen 10. februarja 1887, upokojeni redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu. Dopisni član od 2. oktobra 1956. — Glej Letopis VIII, 39—42.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na fakulteti za naravoslovje in tehnolo-

gijo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Dosmrtni član Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik. Red dela z rdečo zastavo, 1962; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1965; srebrna plaketa B. Kidriča, 1956; plaketa E. Rusjan, 1969; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis III, 185.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sc. nat. Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949. Višji svetnik-fizik National Bureau of Standards, Washington, D. C., ZDA; profesor-gost na Case-Western University, Cleveland, Ohio, ZDA. Častni član inštituta Jožef Stefan v Ljubljani. Član American Association for the Advancement of Science (Washington), Fellow of American Physical Society (Washington), American Chemical Society (Washington), Deutsche Kolloid Gesellschaft (Köln), Deutsche Physikalische Gesellschaft (Hanau), Society of Sigma X (New Haven), Society of Rheology (Washington); glavni urednik Macromolecular Reviews (New York); sourednik Makromolekulare Chemie (Mainz); član Advisory Board revij Journal of Materials Science (London), Journal of Polymer Science (New York) in Journal of Macromolecular Science, Physics (New York). Binghamova medalja Society of Rheology (member Society of American Institute of Physics), 1970; Ford Motor Prize Ameriške fizikalne družbe, 1972. — Glej Letopis II, 45—46.

Ivan Vidav, rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologije univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962. Član Sociétés mathématique de France. Red z rdečo zastavo, 1965; Prešernova nagrada, 1952; Kidričeva nagrada, 1970. — Glej Letopis IX, 55—56 in XIII, 32.

Dopisni člani

Robert Blinc, rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Predsednik Raziskovalne skupnosti Slovenije; član komisije za fiziko trdne snovi IUPAP (International Union for Pure and Applied Physics); član uredniškega odbora Obzornika za matematiko in fiziko ter širših uredniških odborov revij Physics of Condensed Matter, Ferroelectricity, Journal of Non-metals,

Chemical Physics, Fizika in Solid State Electronics; član sekretariata Society AMPERE, Ameriške kemijske družbe in Mednarodne unije za magnetno resonanco. Kidričeva nagrada (s so-delavci), 1961. — Glej Letopis XX, 42—44.

Davorin Dolar, rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniškega odbora revije Biophysical Chemistry. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1968. — Glej Letopis XXI, 39—43.

Peter Gosar, rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Član Society of Sigma X (North Carolina) in European Physical Society, Kidričeva nagrada, 1964. — Glej Letopis XX, 45—46.

Dušan Hadži, rojen 26. avgusta 1921, dr. chem., redni profesor za kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967. Član uredniških odborov revij Spectrochimica acta, Journal of Molecular Structure, Spectroscopy Letters in Molecular Physics ter društev The Chemical Society (London), Faraday Society, Bunsengesellschaft in Société de chimie physique; predsednik Unije kemijskih društev Jugoslavije in Koordinacijskega odbora za molekularne vede pri Svetu akademij. Kidričeva nagrada, 1957. — Glej Letopis XVIII, 43—49.

Janez Peklenik, rojen 11. junija 1926, redni profesor za predmete: tehnična kibernetika, obdelovalni sistemi in eksperimentalne metode na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član CIRP (Collège international pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique), VDI (Verein Deutscher Ingenieure), ASME (American Society of Mechanical Engineers), Fellow of the Institution of Mechanical Engineers; član Editorial Board of International Journal of Systems Sciences v Londonu; član Komiteja Zveznega izvršnega sveta za znanost, tehnologijo in izobraževanje; član direktorske grupe za razvoj programskega sistema EXAPT (Aachen); član Institute for Advance Studies in Science and Engineering (University of Birmingham); častni profesor Univerze v Birminghamu; glavni in odgovorni urednik časopisa CIRP Manufacturing Systems; član komiteja Skupščine SR Slovenije za znanstveno raziskovalno delo. — Glej Letopis XXI, 44—49.

L u j o Š u k l j e, rojen 21. septembra 1910, doktor tehniških ved, redni profesor na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Sodelavec Applied Mechanics Reviews. Red zasluge za narod, 1964; red republike s srebrnim vencem, 1965; nagrada sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1964. — Glej Letopis XX, 47—48.

M i h a T i š l e r, rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniškega odbora Croatica Chemica Acta, Vestnika Slovenskega kemijskega društva, Journal of Heterocyclic Chemistry, Organic Preparations and Procedures International, Advances in Heterocyclic Chemistry; član Hrvatskega kemijskega društva, American Chemical Society; član sekcije za organsko kemijo pri American Chemical Society; član Chemical Society (London) ter član sveta tega društva. Nagrada sklada Borisa Kidriča, 1962. — Glej Letopis XXI, 50—58.

Zunanji dopisni člani

P a v l e S a v i ć, rojen 10. januarja 1909, dipl. fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu (od leta 1966 v pokoju). Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Srbske akademije znanosti in umetnosti v Beogradu in njen predsednik; dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu; inozemski član Akademije znanosti ZSSR; častni član Madžarske akademije znanosti; član Akademije znanosti v New Yorku; častni doktor kemijskih ved univerze v Beogradu. Spomenica 1941; Oktobrska nagrada Skupščine mesta Beograda, 1963; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XXIII, 59—61.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne in medicinske vede

Redni člani

B o g d a n B r e c e l j, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju, strokovni svetovalec Ortopedske bolnice v Valdaltri. Redni član

od 6. decembra 1949. Član Sveta federacije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; inozemski član Akademije medicinskih nauk SSSR v Moskvi; častni član Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani; član Société Internationale de Chirurgie Orthop dique et de Traumatologie v Bruslju (S. I. C. O. T.); častni član Société Fran aise d'Orthop die et de Traumatologie v Parizu; častni član Društva ortopedov in travmatologov Bolgarije v Sofiji; član International Society for Rehabilitation of the Disabled v New Yorku; nacionalni delegat Udruženja ortopeda i traumatologa Jugoslavije pri S. I. C. O. T.; Corresponding editor revije Journal of Bone and Joint Surgery za Jugoslavijo. Red zasluge za narod I.; znak hrabrosti; Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem; red dela z rdečo zastavo; red republike z zlatim vencem; nagrada AVNOJ, 1968. — Glej Letopis III, 199—200.

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., častni doktor univerze v Ljubljani, redni profesor za kvartarologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 22. junija 1953. Načelnik sekcije za arheologijo pri akademiji do 31. marca 1972; častni član Arheološkega društva Jugoslavije; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen (Erlangen). Prešernova nagrada, 1949 in 1960. Red zasluge za narod z zlato zvezdo. — Glej Letopis III, 205—206 in Letopis V, 98—100.

Svetozar Ilešič, rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Upravnik Inštituta za geografijo in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU; član stalne evropske konference za preučevanje podeželske pokrajine; častni član Srbskega geografskega društva, Poljskega geografskega društva, Geografskega društva v Münchnu in častni član Madžarskega geografskega društva; častni predsednik Geografskega društva Slovenije; predsednik Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU. Red dela z zlatim vencem, 1966; red dela z rdečo zastavo, 1967; medalja Jovana Cvijića, 1968; zlata značka Urbanistične zveze Jugoslavije. — Glej Letopis XVIII, 52—54 in Letopis XXI, 59—62.

Janez Milčinski, rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., redni profesor za sodno medicino in predstojnik Inštituta za

sodno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Načelnik oddelka za medicinske vede razreda za prirodoslovne in medicinske vede; od 1. 10. 1973 rektor Univerze v Ljubljani. Častni predsednik Mednarodne akademije za sodno in socialno medicino; častni predsednik Koordinacijskega odbora SRS za boj proti alkoholizmu; dopisni član francoskega in nemškega društva za sodno medicino; častni član italijanskega, poljskega, čehoslovaškega in nemškega (NDR) društva za sodno medicino; član Mednarodnega komiteja za alkohol in promet; član uredniškega odbora *The International Microfilm Journal of Legal Medicine* (New York); soizdajatelj *Zeitschrift für Rechtsmedizin*; predsednik sekcije za medicino v izrednih razmerah pri Slovenskem zdravniškem društvu; član začasne skupščine Raziskovalne skupnosti SR Slovenije; član Komiteja za znanost in tehnologijo pri IS Skupščine SRS; član Sveta SRS za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zlati znak Osobodilne fronte, 1973; zlata značka Republiškega Sveta za vzgojo in preventivo v prometu; spominska plaketa Planinske zveze Slovenije; diploma ustanove J. E. Purkyně; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XII, 43—45 in XXI, 65—68.

Franc Novak, rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani, predsednik Združenja ginekologov in porodničarjev Jugoslavije. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Častni član *Societas Gynaecologica et Obstetricia Italica*; častni član *La Sociedad Chilena de Obstetricia y Ginecologica*; častni član *Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně*; član *Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique*; predsednik za Jugoslavijo *World Association for Gynecological Cancer Prevention*; častni član Slovenskega zdravniškega društva in Zbora liječnika Hrvatske; predsednik ginekološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva; častni član društva ginekologov Madžarske; častni član ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva; častni član društva porodničarjev in ginekologov Guayas (Ecuador); zunanji član *Society of Pelvic Surgeons*. Dve partizanski zvezdi II.; red za hrabrost; red bratstva in enotnosti II.; red zasluge za narod II.; red dela II.; Spomenica 1941; red zasluge za narod z zlatim vencem, 1968; jubilejni spominski znak mesta Beograda; Prešernova nagrada, 1955; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis XII, 46—48 in Letopis XXI, 69—73.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani (od leta 1971 v pokoju). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 15. junija 1966, upravnik inštituta za paleontologijo pri akademiji. Predsednik Medakademijskega odbora za urejevanje favne in flore Jugoslavije; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Slovenskega geološkega društva in Geografskega društva Slovenije; dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Mednarodnega paleontološkega društva. Red dela z zlatim vencem II., 1949; red zasluge za narod s srebrnimi žarki, 1970; Kidričeva nagrada, 1957. — Glej Letopis II, 47—53.

Andrej O. Župančič, rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Inštituta za patološko fiziologijo v Ljubljani. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970. Član Royal Society of Medicine v Londonu, Biochemical Society v Londonu in Associate Member of the Physiological Society v Londonu; Scientific Advisory Panel fundacije Ciba v Londonu; častni član ASOVAC. — Glej Letopis XV, 50—51 in Letopis XXI, 74—75.

Dopisni člani

Milko Bedjanič, rojen 29. junija 1904, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XIX, 39.

Stanko Grafenauer, glej str. 55—57.

Zunanji dopisni člani

Vaso Butozan, rojen 5. decembra 1902, dr. vet., častni doktor univerze v Sarajevu in Humboldtove univerze v Berlinu, redni profesor veterinarske fakultete univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Naučnega društva za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije, Akademije znanosti v

New Yorku; dopisni član Akademije za agrarne vede v Nemški demokratični republiki. — Glej Letopis XVIII, 50—51.

E d h e m Č a m o, rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine in njen predsednik. Član Sveta akademij SFRJ; član Sveta federacije; častni član Mednarodnega društva za zoohigieno (od 1973); častni član Jugoslavenskega društva »Nauka i društvo«. Spomenica 1941; red jugoslovanske zastave z lento; red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod II.; red hrabrosti; red dela I.; red republike s srebrnim vencem; 27-julijska nagrada Bosne i Hercegovine; povelja Sarajevske univerze, 1960; povelja ZJU, 1967; spominske plakete mest Sarajeva, Gradačca in Tuzle. — Glej Letopis XXIII, 62—64.

B r a n i m i r G u š i ć, rojen 6. aprila 1901, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na Medicinski fakulteti v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 3. junija 1964. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Društva za nauku i umjetnost Crne Gore v Titogradu; dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; častni član društva otorinolaringologov Collegium Otorhinolaryngologicum Amicitiae Sacrum; častni predsednik grškega otoneurooftalmološkega društva; častni član Zbora liječnika Hrvatske; častni član poljskega, bolgarskega, češkega, nemškega in avstrijskega društva otorinolaringologov ter ameriškega rinološkega društva. Nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis XV, 41—46.

F r a n j o K o g o j, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., doctor scienc. med. honoris causa univerz v Ljubljani, Zagrebu in Vojno-medicinske akademije v Beogradu; doctor honoris causa univerze v Gradcu, redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Schweizerische Akademie für medizinische Wissenschaften v Baslu in Avstrijske akademije znanosti na Dunaju. Član Deutsche Akademie der Naturforscher »Leopoldina« v Halle/S. Član Društva za napredek in proučavanje pomorstva Jugoslavije, Pugwash v Zagrebu, Dowling Club v Londonu, Sociétés Européenne de Culture (Benetke — Zagreb) in American

Association for the Advancement of Science. Častni član Slovenskega zdravniškega društva, Zbora liječnika Hrvatske in Čsl. lékařské společnosti J. E. Purkyně ter poljskega, češkoslovaškega, italijanskega, hamburškega, nemškega, iranskega, münchenskega, angleškega, venezuelskega, avstralijskega, berlinskega, mehikanskega, bolgarskega, moskovskega, finskega in danskega dermatološkega društva. Častni dopisni član Sociétés française de Dermatologie et Syphiligraphie. Dopisni član Wiener dermatologische Gesellschaft, Societas dermatologica Hungarica, Societas dermatologica Svecica, Sociétés française d'Allergie, American dermatological Association, Deutsche Gesellschaft für die aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete in The Australasian College of Dermatologists. Nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada NR Hrvaške za življenjsko delo, 1962; nagrada AVNOJ, 1966. Red zasluge za narod I., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1951; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1971. Odlikovanje ob dvajsetletnici osvoboditve Zagreba, 1965; srebrna spominska medalja univerze v Bratislavi, 1966; diploma Zveze zdravniških društev Jugoslavije, 1966; spominska plaketa ob stoletnici Zdravniškega zbora Hrvaške, 1974. — Glej Letopis V, 101—102.

Josef Kratochvíl, rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član Češkoslovaške akademije znanosti in član njenega prezidija. Državna nagrada Klementa Gottwalda I. stopnje, 1955; Rad práce, 1969; Zlata medalja Vysoké školy Zemědělské v Brně, 1970; plaketa ČSAV za zásluhy o vědu a lidstvo, 1973. — Glej Letopis XXI, 76 do 77.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; inozemski član Akademije nauk SSSR v Moskvi. Nagrada AVNOJ, 1967. — Glej Letopis V, 103—104.

Alojzij Tavčar, rojen 2. marca 1895, dr. ing., častni doktor univerze v Ljubljani in vseučilišča v Zagrebu, redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Masarykove akademie práce v Pragi; član

Honorary Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York; član in podpredsednik EUCARPIA (Evropsko združenje za znanstvena raziskovanja žlahtnjenja rastlin), Cambridge, Anglija; član ESNA (Evropsko združenje za nuklearne metode v agrikulturi), Wageningen, Nizozemska; dosmrtni predsednik Društva genetičara Jugoslavije. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 105—106.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni in upravnik infekcijske klinike na univerzi v Beogradu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in tajnik njenega razreda za medicinske vede; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; častni predsednik Srpskega lekarskega društva; častni član več podružnic Srpskega lekarskega društva in Saveza lekarskih društev SFRJ; častni član Društva ljekara Bosne i Hercegovine; dopisni član Nacionalne medicinske akademije v Parizu, Združenja ameriških medicinskih avtorjev, Znanstveno-medicinskega društva zdravnikov Štajerske; častni član Češkoslovenské lékařské společnosti J. E. Purkyně v Pragi; častni član društva Union médicale Balkanique v Bukarešti. The Most Excellent Order of the British Empire, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 107.

Mstislav Vasiljevič Volkov, rojen 1923, doktor ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Akademije medicinskih znanosti ZSSR; predsednik društva travmatologov-ortopedov ZSSR. Državna nagrada ZSSR; mednarodna nagrada kirurgov R. Denisa; naslov zasluženega znanstvenega delavca. — Glej Letopis XIX, 40.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Maksim Gaspari, rojen 26. januarja 1883, slikar; restavrator Etnografskega muzeja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 13. marca 1972. Častni član Etnografskega društva in društva Ex libris. Red dela z rdečo zastavo, 1973. — Glej Letopis XXIII, 65—67.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Accademia delle Arti del Disegno v Firencah; III. nagrada na razstavi dekorativnih umetnosti v Parizu, 1925; dve nagradi Cleveland Museum of Art, 1931; Prešernova nagrada, 1947, 1948 in 1949; nagrada komiteja za kulturo in umetnost vlade SFRJ, 1948; I. zvezna nagrada za grafiko, 1950; nagrada na mednarodni razstavi lesoreza XYLON, 1953; Trdinova nagrada, 1956; I. nagrada Združenja jugoslovanskih založnikov, 1962; srebrna plaketa zveze likovnih umetnikov Jugoslavije 1964; nagrada mesta Ljubljane, 1965; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada na razstavi INTART, Videm, 1968. — Glej Letopis III, 207—213.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju, kipar-mojster (od 1947). Redni član od 2. junija 1953. Prešernova nagrada, 1947, 1948 in 1950; nagrada komiteja za znanost in kulturo pri vladi FLRJ, 1947 in 1948; red dela z rdečo zastavo I., 1949; red zasluge za narod III., 1951; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1969; nagrada AVNOJ, 1971. — Glej Letopis V, 121—122.

Ciril Kosmač, rojen 28. septembra 1910, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis XII, 49—53.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nagrada AVNOJ, 1969. — Glej Letopis V, 125—132.

Bratko Kreft, rojen 11. februarja 1905, dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, tajnik razreda za umetnosti pri SAZU in upravnik Inštituta za slovenski jezik pri akademiji. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Častni član Slavističnega društva Slovenije; član osrednjega odbora Jugoslovanskega slavističnega komiteja; član republiške komisije za kulturne zveze s tujino; predsednik Mednarodnega slavističnega komiteja; predsednik Borštnikovega srečanja; pred-

sednik republiške komisije za preimenovanje in združevanje krajev; član Société Européenne de culture, Comunità Europea degli Scrittori. Dve Prešernovi nagradi; red dela z rdečo zastavo; Ehrenpreis deželne vlade Koroške. — Glej Letopis XII, 63—64.

France Mihelič, rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. februarja 1963. Red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1972; nagrada AVNOJ, 1970; nagrada mesta Ljubljane, 1970; I. nagrada na jugoslovanski razstavi JNA, 1971. — Glej Letopis XVI, 31 do 35.

Vladimir Pav i -Matej Bor, rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965. Dopisni  lan Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; predsednik skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji. Red dela z rdečo zastavo, 1973; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XVI, 36—52.

Dopisni  lani

Matija Bravničar, rojen 24. februarja 1897, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 15. marca 1972. Predsednik zveze skladateljev Jugoslavije in jugoslovanske glasbene sekcije UNESCO. Red dela I.; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; Prešernova nagrada, 1963; številne nagrade za kompozicije. — Glej Letopis XXIII, 68—70.

Marjan Mušič, rojen 16. novembra 1904, redni profesor arhitekture na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Dopisni  lan Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu;  lan Nacionalnega komiteja UNESCO za rešitev spomenikov Nubije, Sudana in dr.; zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov od 1968. Red dela III., 1947; red dela z rdečo zastavo, 1973; Trdinova nagrada, 1954; Cankarjeva nagrada, 1970; Prešernova nagrada za življenjsko delo, 1972; diploma Urbanistične zveze Jugoslavije, 1973. — Glej Letopis XXI, 82—86.

Edvard Ravnikar, rojen 4. decembra 1907, ing. arh., redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Dopisni  lan Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 58—63.

Zunanji dopisni člani

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, dr. phil., častni doktor univerze v Beogradu, Krakovu in Sarajevu, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nobelov nagrajenec za književnost, 1961; nagrada AVNOJ, 1967; red junaka socialističnega dela, 1972. — Glej Letopis V, 133—134.

Janez Cilenšek, rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Redni član Akademije umetnosti Nemške demokratične republike v Berlinu. — Glej Letopis XVIII, 61—63.

Gustav Krklec, rojen 23. maja 1899, književnik. Dopisni član od 7. februarja 1969. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 56.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Red jugoslovanske zvezde z leno, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 139—141.

Desanka Maksimović, rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969. Redna članica Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; članica jugoslovansko-francoskega društva, društva za staranje o decu, Kulturno-prosvetne zajednice Srbije in Matice srpske. — Glej Letopis XX, 57.

NOVI ČLANI

MIRKO DEANOVIĆ

Prof. Deanović, rojen 1890 v Dubrovniku, je študiral romansko in slovansko filologijo na Dunaju in v Firenzi in bil promoviran za doktorja na dunajski univerzi. Več let je poučeval italijanščino na gimnazijah v Dalmaciji. Leta 1927 je prišel kot docent za italijanski jezik in književnost na zagrebško univerzo; tam je nato leta 1934 postal izredni, leta 1938 pa redni profesor.

Univerzitetno kariero je začel kot literarni zgodovinar; njegova glavna pozornost je takrat veljala italijanski književnosti in zgodovini književnih in vobče kulturnih odnosov med hrvatskimi pokraji-

nami — predvsem Dalmacijo — in Italijo. S tega področja je dolga vrsta njegovih daljših in krajših razprav. Naj omenimo vsaj najvažnejšo: *Odrzi talijanske akademije »degli Arcadi« preko Jadrana* (1934; izšla je v 2 zvezkih »Rada« JAZU; 223 strani), to je zgodovina dubrovniške »Akademije ispraznih« in opis dela vseh njenih več kot 40 članov.

Deanovićeve članki o stikih Dubrovnika, širše Dalmacije in Hrvatske sploh z italijansko kulturo se vrstijo tudi v naslednjih desetletjih, vse do današnjih dni. Paralelno se avtor v daljših prispevkih dotika tudi zvez Dalmacije s Francijo.

Medtem se je Deanovićevo zanimanje začelo usmerjati v jezikoslovje. Prvi znak je članek *Osservazioni sulle origini dei calchi linguistici* (Opombe o izvorih jezikovnih kalkov) iz leta 1934. Štiri leta kasneje se v francosko pisanem članku ukvarja z Divergencami v latinsko-romanskih izposojenkah v Dalmaciji.

Odločilna prelomnica v Deanovičevem delu pa je bilo njegovo odkritje, da kažejo nekateri termini iz ribištva v neki vasi ob francoski sredozemski obali na isti izvor kakor ustrezni izrazi

v Cavcatu pri Dubrovniku. Prvo poročilo o takih primerih je objavil v *Archivum Romanicum* 1937. Ob tem mu je vzniknila misel, da bi bilo pomembno sistematično zbrati in primerjati ribiško in (v najširšem smislu) pomorsko terminologijo v vseh jezikih Sredozemlja, od Gibraltarja do Azovskega morja, od slovanskih do arabskih, od romanskih do berberskih, od grškega do turškega, od albanskega do izraelskega: velik, ampak ne nepregleden prostor, idealno zaokrožen, z razgibano, pa na neki način skupno zgodovino. — Svojo idejo je Deanović razložil v ugledni švicarski reviji *Vox romanica* 1938: *Per un atlante e un dizionario etimologico delle voci mediterranee*.

Dotlej so obstajali atlasi za posamezne jezike, katerih vsak je sicer zajemal veliko množino sinonimnih enot (dialektalnih), toda v okviru enega in istega, skupnega jezika. Prvotni namen takega atlanta je bil: dati kompletno in nazorno sliko inventarja neštetihih narečij; toda ob dolgotrajnejši rabi se je razodel ves pomen lingvistične geografije: odprli so se nesluteni vertikalni pogledi v zgodovino posameznega jezika, osvetlilo se je resnično življenje jezikov.

Za novi mediteranski večjezični atlas pa je bilo treba šele dokazati, da je »izvedljiv« in da bo koristen, ne samo zanimiv. Kdor je idejo takega atlasa spočel, je moral imeti mnogo fantazije, daljnovidnosti; moral je naprej videti, da bo mediteranski lingvistični atlas ne samo zbral in geografsko ponazoril izrazoslovje okrog 20 jezikov in omogočil njih primerjanje, temveč tudi da bosta primerjanje in nato raziskovanje odkrili zveze — in to ne samo etnično sorodstvene, znotraj posameznih skupin, temveč pojmovne pa zgodovinske in gospodarske zveze med povsem heterogenimi jeziki; atlas bo omogočil sklepe o etničnih premikih tudi v zelo stari zgodovini, o starih kolonizacijah, o pomorskih in gospodarskih potih itd. — Vse to, kar se zdi post festum jasno, ni bilo v začetku kar na dlani. Za uspešno prepričevanje je bila, zraven daljnovidnosti, potrebna izredna vztrajnost in spretnost. Deanović je vse to imel. Kongres romanistov v Firenzi leta 1956 je bil prodor njegove iniciative. Posrečilo se je sestaviti prvo skupino uglednih in delavnih romanistov iz raznih dežel in osnovati mednarodni odbor za uresničitev Sredozemskega lingvističnega atlanta (ALM). Začela se je obsežna aktivnost, gibalo pa je bil on in še dolgo ostal duša dela. Leta 1972 je na kongresu v Dubrovniku dočakal zadovoljstvo, da vidi prve natisnjene karte našega atlanta.

Deanovićeve zasluge za to veliko delo so povsod priznane, njegov ugled je bil potrjen. Njegova aktivnost pa ni popustila. On je lansiral misel o balkanskem večjezičnem atlasu; že od

leta 1961 dalje ga je propagiral v mnogih domačih in tujih časopisih in na kongresih in je končno dosegel, da je organizacijo in izvršitev tega načrta prevzela Romunska akademija znanosti v Bukarešti.

Deanovičeva lingvistična dejavnost pa si je našla še drugo plodno območje, čisto romanistično, a blizu in povsem naravno za hrvatskega romanista: istroromanščino, romanski idiom, ki se je razvil v južni Istri neposredno iz latinščine, preden so v Istro prišli Benečani. Ta idiom, ki ga govori še kakih 5000 domačinov v Rovinju, Vodnjanu in še štirih krajih, je nekakšen vmesni člen med staro dalmatščino, ki je izumrla, in furlanščino, ki je bila še ne tako davno razširjena v najsevernejšem delu istrske obale in tudi v Trstu. Prvo opozorilo na problematiko rovinjščine je dal leta 1952 s člankom *Remarques sur le système phonologique de l'istroman*, ki je izšel v *Bulletin de la Société de linguistique de Paris*; nato pa je v naslednjih desetih letih objavil — poleg priročnika za učenje istroromanščine (*Avviamento allo studio del dialetto die Rovigno d'Istria*, 1954) — celo vrsto obsežnejših razprav o tem zanimivem narečju in vrsto neobjavljenih rovinjskih tekstov v revijah in v znanstvenih zbornikih.

Zelo velike so zasluge Deanovića kot iniciatorja tako pomembnih znanstvenih časopisov kot so *Studia Romanica et Anglicana Zagrabiensia* in *Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo*, ki izhaja v Rimu in Benetkah. Oba časopisa sta mu posvetila ob njegovi osemdesetletnici dva izredno bogata letnika — zbornika razprav.

Končno se še zastavlja vprašanje, kakšen je bil in je njegov odnos do slovenske znanosti in slovenskega naroda?

Ne bomo se ustavljali ob njegovi *Antologiji savremene jugoslovenske lirike*, ki jo je v mladih letih, 1925, v Splitu izdal skupaj z A. Petravićem in kjer je določil dostojno mesto slovenskim pesnikom. Več pozornosti že zasluži to, da je v svojem delu o akademijah na vzhodni obali Jadrana upošteval tudi Slovenijo in zlasti, da je sodeloval 1946 s P. Skokom in Franom Ramovšem pri Indeksu družinskih imen v Istri (*Index patronymique. Supplément au Cadastre national de l'Istrie*), ki je bil publiciran kot opora naših nacionalnih zahtev ob mirovnih pogajanjih glede jugoslovansko-italijanske meje.

Največjo in resnično veliko zaslugo za Slovence in našo znanstveno in nacionalno afirmacijo pa mu moramo priznati v zvezi z *Lingvističnim atlasom Sredozemlja*. Kot eden od predsednikov mednarodnega odbora za izdelavo tega dela se je nadvse toplo in učinkovito zavzel za to, da smo Slovenci, potem ko smo opr-

vili lingvistično terminološko raziskavo pri slovenskih ribičih v Sv. Križu pri Trstu, *naknadno* dosegli svojo »točko« v tem monumentalnem atlasu: tako bo ohranjena in objavljena ta slovenska terminologija, bo dokumentirano slovensko sodelovanje v atlasu in bo potrjen slovenski karakter tega kraja v okolici Trsta.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA

- 1922
Antologija savremene jugoslovanske lirike, z A. Petrovičem, Split.
- 1928
Voltaire, Bošković i Accademia degli Arcadi, Godišnjak Sveučilišta u Zagrebu 1924—1929, Zagreb, 174—203.
- 1931
La Fortuna di Apostolo Zeno nell'oltre Adriatico, Atti dell'Accademia degli Arcadi, N. S. VII—VIII, Roma, 169—211.
- 1933
Odrzi talijanske akademije degli Arcadi preko Jadrana, Rad JAZU 248, Zagreb, 1—98 i Rad 250, ibid. 1935, 1—125.
- 1934
Le théâtre français et le théâtre italien à Zagreb du moyen-âge au milieu du XIXe siècle, Mélanges H. Hauvette, Paris, 161—173; hrvatska verzija Predstave francuskih i talijanskih djela u starom Zagrebu, Filologija 5, Zagreb, 23—32.
Les influences italiennes sur l'ancienne littérature yougoslave, Revue de littérature comparée XIV, Paris, 50—52.
Osservazioni sulle origini dei calchi linguistici, Archivum Romanicum XVIII, Genève, 129—142.
- 1936
Zašto dubrovački književnici nisu pisali kako su govorili? Hrvatsko kolo XVII, Zagreb, 62—77.
- 1937
Concordanze nella terminologia marinara nel Mediterraneo, Archivum Romanicum XXI, Firenze, 269—285.
- 1938
Per un atlante e un dizionario etimologico delle voci mediterranee, Vox Romanica 5, Zürich, 315—320.
Odjeci urbanizma u dubrovačkom govoru, Hrvatski jezik 1, Zagreb, 39—49.
Divergences entre les emprunts latino-romans en Dalmatie, Bulletin de la Société de linguistique 33, Paris, 25—48.
- 1944
Anciens contacts entre la France et Raguse, Annales de l'Institut Français de Zagreb, Zagreb 1950.
- 1946
Index Patronimique. Supplément au Cadastre national de l'Istrie, s P. Skokom i F. Ramovšom, Sušak.
- 1948
Frano Dž. Gundulić i njegov put u Moskvu 1655 g., Starine 41, Zagreb, JAZU, 7—59.
- 1950
Jedanaest Boškovićevih pisama iz Francuske, Rudjer Bošković, Gradja 1, Zagreb, JAZU, 7—49.

1951

Cesare Cantù u odnosu prema Hrvatima, Rad JAZU 285, Zagreb, 15—51.

Scrittori italiani, antologija, s J. Jernejem i I. Frangešom, I—V, Zagreb, V—VII *ibid.* 1952.

1952

Naš prvi pomorac pisac N. Sagroević (Sagri), Dubrovačko pomorstvo, Dubrovnik, 459—462.

Remarques sur le système phonologique de l'istro-roman, Bulletin de la Société de linguistique 48, Paris, 79—83.

1953

Perché è spinoso il problema dei confini linguistici?, Orbis II/2, Louvain, 297—301.

Dnevnik Iva M. Matijaševića (Mattei), Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku I, Dubrovnik, 279—330.

1954

Ricerche sull'istro-romanzo, Atti del II Convegno internazionale di linguisti, Milano, 61—72.

Le théâtre de Molière à Raguse au XVIIIe siècle, Revue de littérature comparée XXVIII, Paris, 5—15.

Voci slave nell'istrioto, Ricerche slavistiche III, Roma, 51—68.

Što je istroromanski govor? Republica 10, Zagreb, 243—247.

1955

Nomi di piante nell'istrioto, Archivio glottologico italiano XXXIX, Firenze, 187—205.

Istroromanske studije, RAD JAZU 303, Zagreb, 51—118; italijanska verzija, Studia Romanica 1, Zagreb, 3—50.

1956

Projet d'un Atlas Linguistique Méditerranéen, Revue de linguistique romane XX, Strasbourg, 145—146.

1957

Intorno all'Atlante Linguistico Mediterraneo, Studia Romanica Zagrabiensia 3, Zagreb, 1—11; francoska verzija v Proceedings of the Eighth International Congress of Linguists, Oslo 1958, 429—431.

1958

Jedan tekst u dijalektu naše kolonije u južnoj Italiji, Anali Jadranskog instituta II, Zagreb, 355—366.

Terminologia marinara e peschereccia a Ragusavecchia (Cavtat), Studia Romanica et Anglica Zagrabiensia 5, Zagreb, 3—31.

Lavori preliminari per l'Atlante Linguistico Mediterraneo, Revue de linguistique romane XXII, Strasbourg, 376—377.

Pomorski i ribarski nazivi na Krku, Korčuli i Lopudu, s I. Jelenovićem, Zbornik Historijskog instituta u Zadru II, Zadar, 133—172.

1959

Prospettive dell'Atlante Linguistico Mediterraneo, s G. Folena, Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo, 1, Venezia—Roma, 7—12; francoska verzija v Actes du Colloque international de civilisations, littératures et langues romanes, București, 190—194.

Venezia nella letteratura serbocroata, Civiltà veneziana, Studi 8, Venezia—Roma, 258—271; hrvaška verzija Filologija 1, Zagreb, 121 do 130.

1960

Su un nuovo orientamento di geografia linguistica: Progetto di un Atlante Linguistico Mediterraneo, Atti dell'VIII Congresso internazionale di studi romanzi II, Firenze, 765—770.

Lingvistički atlas Mediterana, Zbornik za filologiju i lingvistiku II, Novi Sad, 7—15.

1961

L'Atlas Linguistique Balkanique et l'Atlas Linguistique Méditerranée, Balkansko ezikoznanie III/2, Sofija, 5—9; italijanska verzija Bollettino dell'Atlante Linguistico Mediterraneo 4, Venezia—Roma, 1964, 7—12.

Una canzone rovignese: La batana, Studia Romanica et Anglica Zagabiensia 12, Zagreb, 23—27.

Il progettato Atlante Linguistico Balcanico e la linguistica romanza, Revue de linguistique romane XXV, Strasbourg, 264—267.

1962

Problem višejezičnih atlasa (Mediteran, Balkan), Zagreb, JAZU.

Tracce dell'istrioto nell'antica toponomastica dell'Istria, Atti e Memorie del VII Congresso internazionale di scienze onomastiche I, Firenze, 377—384.

Lingvistički atlas Mediterana I, Anketa u Boki Kotorskoj, Rad JAZU 327, 5—39.

1963

Talijanski pisci o Hrvatima do kraja 17. vijeka, Anali Historijskog instituta JAZU u Dubrovniku VIII—IX, Dubrovnik, 117—137.

Über den Entwurf eines Sprachatlases des Balkanraums, Zeitschrift für Balkanologie I, Wiesbaden, 1—5.

1964

Terminologia marinara e peschereccia di Rovigno d'Istria, Atti dell'Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti CXXII, Venezia, 379 do 401.

1965

Due atlanti plurilingui e la linguistica romanza. Actes du Xe Congrès international de linguistique romane II, Strasbourg, 847—851.

Ittiologia jugoslava: linee caratteristiche, Bollettino dell'ALM 5—6, Firenze, 165—169.

1966

Dal lessico istrioto, Omagiu lui Alexandru Rosetti, București, 157 do 161.

Stratifikacija naših pomorskih i ribarskih naziva po njihovu porijeklu, Pomorski zbornik 4, Zagreb, 735—744.

Lingvistički atlas Mediterana II, Anketa na Visu, Rad JAZU 344, Zagreb, 5—35.

1969

Intorno alla nomenclatura peschereccia di Lussinpiccolo, Studi linguistici in onore di V. Pisani, Brescia, 255—265.

1970

Voci levantine nelle parlate dell'Adriatico, Bollettino dell'ALM 10, Firenze, 151—160.

Atlas Linguistique Balkanique, predavanje, Balcanica I, Beograd, SANU, 179—181; predelano v Beiträge zur romanischen Philologie IX, H. 1, Berlin, 133—134.

1972

La fortuna di Dante in Jugoslavia, Enciclopedia Dantesca, Roma, Istituto dell'Enciclopedia Italiana, 533—535.

MIODRAG IBROVAC

Profesor Ibrovac, nestor jugoslovenskih romanistov, se je rodil 24. avgusta 1885 v Gornjem Milanovcu. Po maturi v Beogradu je študiral književnost na visoki šoli, v skupini za francoski jezik in francosko in primerjalno književnost, s takimi učitelji, kot sta bila Bogdan Popović in Jovan Skerlić. Študije je nadaljeval v francoski Švici in v Franciji. — Bil je gimnazijski profesor v Beogradu, ko so mu vojne — balkanske in prva svetovna — pretrgale že uspešno strokovno, pedagoško in kulturno delo in mu nato po vrsti naložile razne dolžnosti v domovini in — po umiku skozi

Albanijo 1915 — v Franciji. Tu je predaval francoščino srbskim dijakom v »izbeglištvu« in srbohrvaščino v francoskih zavodih. Sodeloval je v vrsti srbskih in francoskih časopisov in ob mirovni konferenci leta 1919 vneto branil interese mlade Jugoslavije kot sourednik uradnega lista Bulletin naše delegacije.

Hkrati je pripravljaval doktorsko disertacijo in leta 1923 z odlično oceno opravil francoski državni doktorat (Doctorat d'État) na Sorbonni.

Nato je bil leta 1924 izbran za izrednega profesorja na filozofski fakulteti beograjske univerze, leta 1928 pa za rednega. Na tem mestu je ostal, tudi kot upravnik francoskega seminarja, skoro tri decenije — seveda s prekinitvijo med nemško okupacijo — ko je bil najprej (1941) zaprt na Banjici, nato pa ga je Nedićeva vlada upokojila. Po vrnitvi na univerzo (1945) je bil v študijskem letu 1954/55 dekan filozofske fakultete, nakar je odšel v pokoj, vendar pa ostal še do 1958 honorarni profesor svoje fakultete. Hkrati je tisti čas na povabilo filozofskih fakultet predaval v Zagrebu in Sarajevu, zlasti pa v Ljubljani, kjer je imel od 1955 do 1960 več krajših tečajev francoske književnosti.

Položaj prof. Ibrovca v kulturnem življenju Beograda je bil že med obema svetovnima vojnama znatno važnejši, kot bi mu

ga mogla dati samo pravkar opisana službena pedagoška kariera. Njegov pravi ugled je že bolj temeljil na njegovem znanstvenem delu; ilustrirajo ga razen tega tudi mnoge kulturne in družbene funkcije, ki so mu bile poverjene in jih je vzorno opravljal. Prof. Ibrovac ni samo zelo mnogo storil za poznavanje Francije, njene književnosti in umetnosti med svojim narodom, temveč prav toliko — a to je bilo težje in važnejše — za to, da bi Francija in tujina sploh čim več izvedeli o nas, o naših kulturnih dosežkih in o naši nezasluženo težki zgodovini in sedanjosti. Njegovo delo v Jugoslovanskem društvu za Ligo narodov — v njem je bil podpredsednik in ga je mnogokrat zastopal na mednarodnih sestankih — in v Jugoslovanskem nacionalnem komiteju za mednarodno intelektualno sodelovanje — tukaj je bil predsednik — je bilo enako živo kot v društvih profesorjev živih jezikov: domačemu je bil eden od utemeljiteljev, bil pa je tudi podpredsednik Mednarodne federacije profesorjev živih jezikov. Bil je nadalje med organizatorji jugoslovanskega PEN kluba itd. Zmerom sta mu bila lastna dar in volja, da pospešuje kulturno delo doma in da utira svoji domovini pot do uveljavljanja v svetu. Znanje o književnosti in umetnosti v Jugoslaviji je širil s peresom in predavanji ne samo po Franciji, marveč kdaj tudi v Švici, na Švedskem in Češkem, v Romuniji in Grčiji. Skratka, bil je že takrat po pravici ugledna osebnost.

Vendar je podlaga velikega spoštovanja, ki ga uživa profesor Ibrovac že več kot pol stoletja, njegovo znanstveno delo. Bibliografija njegovih spisov obsega — brez prevodov — pet poglavij: I. Iz francoske in primerjalne književnosti, II. Iz jugoslovanskih književnosti, III. Iz bolgarske književnosti, IV. O pouku živih jezikov in književnosti, V. O jugoslovanskih kulturno-nacionalnih vprašanjih, in šteje skupaj 224 števil. Tudi če odštejemo nekatere krajše ocene in poročila — ostane impozanten opus mnogo čez 150 števil, na več stotinah strani, ne da bi tu šteli njegova glavna dela. Le-tem bomo zdaj posebej posvetiti nekaj besed.

Tu je predvsem doktorska disertacija — pravzaprav dve disertaciji, ker pravila za francoski državni doktorat predpisujejo dve — o znamenitem parnasovskem pesniku José-Mariji de Hérédia. To delo je napravilo Ibrovčevo ime brž znano ne samo v Franciji, temveč povsod, kjer se preučuje zgodovina francoske moderne književnosti. Leta 1924 je bilo to delo nagrajeno (»couronné«) od Francoske akademije.

Z vsemi svojimi nadaljnjimi razpravami iz francoske literarne zgodovine, ki govore o pesnikih Ronsardu, Lamartineu, V. Hugoju, Alfredu de Vignyju, A. Sully Prudhommeu; o dramatikih

Corneillu, Racinu, Molièru, H. Bernsteinu in o prozaistih La Bruyèru, Voltairu, Renanu, Anatolu Francu, Daudetu, Maupasantu, Barrèsu, Duhamelu in drugih — je prof. Ibrovac ohranil in povečal svoj ugled. Več francoskih univerz ga je povabilo, predaval je v Grenoblu, Dijonu, Strasbourgu, Nancyju in na Sorbonni. Prejel je dve stopnji reda legije časti. Leta 1938 pa mu je ena francoskih univerz, Dijon, podelila častni doktorat.

Nekatera druga med največjimi Ibrovčevimi deli so namenjena Francozom in Jugoslovanom. Tako njegova velika *Anthologie de la poésie yougoslave des XIXe et XXe siècles* (Pariz, 1935, čez 400 str.) in študija, ki to antologijo dopolnjuje *La poésie yougoslave contemporaine* (1937; 60 str.).

Če je za neslovenskega kandidata za dopisno članstvo v naši akademiji predvsem potrebno, da je odličen znanstvenik, se prav tako naravno zahteva, da ima več kot samo objektivni in korekten odnos do slovenske kulture in znanosti, da je kakorkoli dal dokaz posebnega zanimanja za slovenstvo in po možnosti tudi, da ima zanj zasluge. — *Antologija* je z izrazom »jugoslovanska poezija« naravno izzvala ugovor; toda prof. Ibrovac, ki mu je bil vsakršen hegemonizem vedno tuj, je v obširnem uvodu in v noticah k posameznim pesnikom vestno dal Slovence, kar je slovenskega. Med 108 pesniki, ki jih je sprejel v zbirko, je 26 Slovencev. Med drugim je dal mesto Srečku Kosovelu (Ekstaza smrti), Miletu Klopčiču in Tonetu Seliškarju, kar leta 1935 gotovo ni bilo nazadnjaško. In nikdar ni temu oboževalcu lepote, zgodovinarju francoskega Parnasa in elegantnemu stilistu nikakršen akademizem zastiral pogleda za sodobne, kakorkoli nove smeri v pesništvu, nikdar kalil sodbe o resničnih vrednotah, kjerkoli jih je — z zadoščenjem — ugotavljal.

Med šestero Ibrovčevih najvažnejših del šteje tudi obsežna študija *Kopitar i Francuzi* (1953). Predmet je v njej zajet tako široko, da bi se monografija res lahko imenovala Kopitar in kulturna Evropa, saj izvrstno osvetljuje razne strani in smeri Kopitarjeve plodne dejavnosti.

V prof. Ibrovcu imamo Slovenci enega največjih prijateljev med srbsko inteligenco. Mnogo momentov njegovega dolgega življenja izpričuje to njegovo razmerje do nas. Nekako simbolično se zdi človeku, da je eden prvih člankov devetnajstletnega študenta beogradske univerze napisan za Slovenski narod v Ljubljani; izšel je, v slovenskem prevodu, v tem časniku v septembru 1904 z naslovom Svečanost v Belgradu: Jugoslovanska umetniška razstava; Prvi kongres jugoslovanske omladine. Mladim ljudem v Slovanskem Jugu (1904) — Miograd Ibrovac je

bil med njegovimi ustanovitelji — je bila bodoča zveza vseh južnoslovanskih narodov stvar pameti in srca. Če *kdo* ni nikdar imel hegemonističnih tendenc, če se je *kdo* s čistim srcem približal Slovincem, je to on. Čutil je razlike in raznoličnost med narodi kot bogastvo. Velika razlika med mnogimi, ki so sicer tudi bolj ali manj intenzivno delali za zблиžanje in združitev, in njim je v tem, da se je *spontano želel* resnično seznaniti z nami, da je užival našo kulturo, da je razumel naše probleme in muke — in jih je mnogokrat čutil kot svoje. Posebno značilno je, s kakšno prizadetostjo in s kolikšnim razumevanjem problemov se je kot jugoslovanski zastopnik na evropskih manjšinskih kongresih potegoval za pravice Slovencev v Avstriji in v Italiji, v tesnem sodelovanju z dr. Josipom Vilfanom, dr. E. Besednjakom, dr. Jankom Pretnarjem. Tudi pisal je o jugoslovanski manjšini pod Italijo.

Svojemu nagnjenju k zблиževanju brez enačenja je ostal zvest do — doslej — zadnjega velikega dela *Claude Fauriel et la fortune européenne des poésies populaires grecque et serbe* (izšlega v Parizu 1966). Tudi za to delo je prejel Ibrovac visoko priznanje: po štiridesetih letih spet nagrado Francoske akademije. To ogromno delo — ki je izšlo, ko je bilo avtorju že osemdeset let — je rezultat neutrudnih, strastnih raziskovanj v več decenijah po mnogih knjižnicah in arhivih Evrope, je plod Ibrovčevega starega, globokega zanimanja za narodno pesništvo — in je (po Draškovičevih besedah) »umetniško in znanstveno izredno uspelo komponirana zgodovina o tem, po kakšnih potih in na kakšen način je francoska in evropska javnost sploh spoznala našo narodno poezijo«. In to imponantno delo (ki obsega čez 400 strani Ibrovčevega teksta, zraven pa še čez 300 strani Faurielovih predavanj na College de France, ki niso bila nikdar objavljena) je avtor posvetil »jugoslovanskim bratom Vuku in Kopitarju v znak globokega srbskega spoštovanja«. Zaslužen je prof. Ibrovac po tej knjigi dobil veliko nacionalno nagrado SR Srbije. Sprejet je bil tudi v Srbsko akademijo znanosti in umetnosti.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA

Iz izredno obsežne bibliografije pokojnega Miodraga Ibrovca navajamo predvsem glavna dela:

José-Maria de Heredia. Sa vie, son oeuvre. (Documents inédits. Douze planches hors textes.) Paris, Les Presses françaises, 1923. XII. 646 p. (Couronné par l'Académie française).

Les sources des »Trophées«, Paris, Les Presses françaises, 1923 VIII + 190 p. (Couronnée par l'Académie française).

Kopitar i Francuzi. Prilog biografiji, s neizdatom prepiskom. — Zbornik Filozofskog fakulteta u Beogradu, 1953, knj. II, 95—242. Sa ilustracijama i rezimeom. I posebno: Beograd, 1953, 150 str.

Claude Fauriel et la fortune européenne des poésies populaires grecque et serbe. Etude d'histoire romantique, suivie du Cours de Fauriel professé en Sorbonne (1831—1832).

Vuk i Francuzi. — Vukov Zbornik. Posebno izdanje SANU, knj. SD, Beograd, 1966. 413—447. posebno, Beograd, 1966.

Anthologie de la poésie yougoslave des XIXe siècles. Avec une Introduction et des Notices. En collaboration avec Mme Savka Ibrovac. Paris, Delagrave, 1955. (Collection Pallas) XXIX + 392 p.

La poésie yougoslave contemporaine. — La Revue internationale des études balkaniques, 1937—1958. IIIe année, t. I—II (5—6), pp. 59 do 118. I posebno: Belgrade, 1937. 60 p.

Uvod u proučavanje romanistike i uporedne književnosti: I. Bibliografski priručnik. Beograd, Naučna knjiga, 1959. XVI — 228 str.

Izmed ostalih spisov bi opozorili na nekaj važnih ali zanimivih: Svečanosti v Belgradu: Jugoslovanska umetniška razstava; Prvi kongres jugoslovske omladine. — Slovenski narod (Ljubljana), 21 do 23 septembar 1904.

Lettre sur les relations italo-yougoslaves. — Le Cri de Paris, 9 mars 1919.

La Minorité yougoslave en Italie. Genève, Union internationale des Associations pour la S.D.N., 1927. — I na engleskom: The Yugoslav minority in Italy. 17 p.

Alfred de Vinji. — Uz prevod D. L. Djokića: »Robovanje i veličina poziva«, Srpska književna zadruga, Beograd, 1912, knj. 146, str. V—XXXII.

Kornej. — SKG, 1 jul 1914, XXXIII, 1, str. 54—45.

Ronsar. — Letopis Matice srpske, 1925, knj. 306, 2—5, str. 150—144.

Fileas Lebeg. — Strani pregled, jun 1927, I, str. 137—143.

Francuski uticaj na srpskohrvatsku i slovenačku književnost. — Narodna enciklopedija (St. Stanojevića), IV (1929), 759—764.

Essai de bibliographie française de la littérature yougoslave. En collaboration avec Pavle Popović. — Le Monde slave, mai 1931, 289 do 320.

Gete i Francuzi. — Strani pregled, januar—jun 1933, IV, 55—67, I posebno: Beograd, 1933, 15 str.

O duhu francuske književnosti. — U knjizi »Narod i omladina Jugoslavije Francuskoj«, Beograd, 1938, 11—14, i u »Knjizi o Francuskoj«, Beograd, 1940, 55—60.

Zan Rasin. — Strani pregled, 1938—1939, IX—X, 1—11.

Teodor Valerio i Teofil Gotje slikari naših narodnih tipova. — Narodna starina, 1930, knj. XIV, sv. 35, 33—58.

Slikarstvo i književnost u Francuskoj. — Zbornik Filozofskog fakulteta u Beogradu, 1955, knj. III, 339—355.

Francusko-jugoslovenski odnosi (politički, kulturni, književni); Francuska publicistika i Jugosloveni; Jugoslovenski studenti na francuskim školama. — Enciklopedija Jugoslavije, Zagreb, knj. III, 1958, 351—368 i 377—385.

Bogdan Popović. — Zbornik u čast Bogdana Popovića, Beograd, 1929, 1—11.

Oton Župančič. — Nova smena, Beograd, jun 1938, I, 4, 193—195.

F. Kidrič: Zoisova korespondenca 1808—1809. Prikaz. — Strani pregled, 1938—1939, IX—X, 151—154.

Milanu Rakiću in memoriam. — Strani pregled, 1938—1939, IX—X, 151—154.

Ivan Prijatelj. Nekrolog. — Ibid., 204—205.

Govor ob razglasitvi višjega tečajnega izpita. Izvestje Mestne ženske realne gimnazije, Ljubljana, 1934; 45.

Vers un nouvel humanisme. — U: Entretiens, VI, Institut international de coopération intellectuelle, Paris, 1937, 67—75.

STANKO GRAFENAUER

Rojen je bil 13. maja 1922 v Ljubljani. Po zrelostnem izpitu na klasični gimnaziji v Ljubljani se je vpisal leta 1941 na rudarski oddelek tehniške fakultete univerze v Ljubljani. Od junija 1942 do avgusta 1943 je bil interniran v taboriščih Gonars in Monigo.

Leta 1945 je nadaljeval študij. Diplomiral je z odličnim uspehom 16. marca 1948.

Takoj nato je nastopil službo v rudniku Mežica, maja 1949 je bil premeščen v rudnik Raduša in ostal do junija 1954 upravnik rudnika kroma. Vodil je razna eksploatacijska in sledilna dela ter izdelal programe in pro-

jekte za odpiranje novih nahajališč. Odkril je nova rudišča Krvenik II, Šopov Prisoj in Gornja Voda. Podrobno je obdelal geološko karto serpentinitnega masiva in nahajališč kromita. Leta 1950 je opravil v Beogradu državni strokovni izpit. Od junija 1954 do julija 1955 je bil zaposlen v geološkem zavodu LR Makedonije v Skopju kot šef sledilnih del. Vodil je projektiranje in zajemanje vrelca v Katlanovski banji, izdelal je generalni projekt za odpiranje in odkopavanje diatomejske prsti v dnevnem kopu Pulič-Manastir južno od Skopja. Kontroliral je sledilna dela za antimon, krom, mangan, sljude, pegmatite, zlate peske.

Od junija 1955 do septembra 1958 je bil obratovodja v rudniku svinca Mežica. Poleg rednega dela je vodil reševalno službo in v njenem okviru pripravil tečaj, ki je izšel v posebni publikaciji. Izboljšal je metode sledenja in vpeljal jeklena sidra, s čimer je zmanjšal stroške vzdrževanja v razrahljanem materialu.

Z referatom je sodeloval na 5. posvetovanju DRMIT v Ljubljani (1957), na II. kongresu geologov Jugoslavije v Sarajevu

(1957), na III. kongresu FLR J v Budvi (1959), na 9. posvetovanju rudarskih inženirjev in tehnikov LRS v Ljubljani (1961), na V. posvetovanju geologov SFRJ v Beogradu (1962), v okviru Laibacher Woche v Clausthalu (1962 in 1970), na mednarodnem posvetovanju v Mežici (1964), na VI. posvetovanju jugoslovanskih geologov na Ohridu (1966), na I. konferenci jugoslovanskega centra za kristalografijo v Zagrebu (1966), na 23. mednarodnem kongresu v Pragi (1968), na posvetovanju livarjev v Portorožu (1968), na Freie Universität Berlin (1969), na Technische Universität Clausthal (1969, 1970), na V. konferenci jug. centra za kristalografijo na Bledu (1970), na V. letni regionalni konferenci o študiju mineralov v obruskih pod mikroskopom v Cagliariju (1971), na VII. konferenci jug. centra za kristalografijo v Nišu (1972).

Leta 1967 je bil 3 mesece profesor gost na mineraloškem inštitutu univerze v Heidelbergu, leta 1969 je imel na katedri za praktično geologijo Freie Universität Berlin kot profesor gost predavanja iz predmeta Spezielle Methoden der Erzmikroskopie. Od leta 1969 predava na III. stopnji v Zagrebu predmet kristalografija.

Za SAZU je v strokovni komisiji terminološke komisije kot prvi avtor izdal knjigo Mineraloško petrološko izrazoslovje (1972).

Leta 1972 je dobil nagrado Sklada Borisa Kidriča za obširno delo o raziskavah wengenske metalogene dobe v Jugoslaviji.

Na podlagi disertacije Hromna nalazišta ljubotenskog serpentinskog masiva je bil 26. septembra 1956 promoviran za doktorja tehničnih ved na univerzi v Beogradu.

Oktobra 1957 je bil na študijskem potovanju v Franciji, leta 1960 na Švedskem in v Italiji, leta 1964 na Češkem in Moravskem, naslednje leto v Italiji.

Maja 1957 je dobil štipendijo Sklada Borisa Kidriča za 8-mesečno izpopolnjevanje v tujini. V mineraloškem petrološkem inštitutu univerze v Heidelbergu se je izpopolnjeval v rudni mikroskopiji in rentgenografiji. Tam je imel dve kolo-kvijski predavanji.

Septembra 1958 je prevzel v Mežici službo glavnega inženirja rudarstva. Uvedel je moderne metode geoloških raziskav (geokemijo, geofiziko, hidrogeografijo in mikroskopske metode pri sledenju, bogatenju in predelavi rude). Leta 1958 je postal zunanji sodelavec Metalurškega inštituta v Ljubljani, kjer sodeluje pri mikroskopski raziskavi kovinskih in nekovinskih mineralov kamnin, rud, žlinder in umetnih produktov.

Leta 1959 je bil habilitiran za docenta na fakulteti za rudarstvo, metalurgijo in kemijsko tehnologijo za predmet nauk o rudiščih. Marca 1961 je bil izvoljen za docenta na katedri za mineralogijo in petrografijo na odseku za geologijo oddelka za montanistiko. Prvo habilitacijsko delo je bilo O nastopanju svinčenih, cinkovih in molibdenovih orudnenj v Mežici, drugič je bil habilitiran na podlagi dveh razprav iz področja mineralogije, in sicer Seltene natürliche Bleioxyde von Mežica in Halokografska raziskava rudnih mineralov kromnih ležišč in njihova genetska zveza. Aprila 1961 je imel nastopno predavanje Geneza vzhodnoalpskih svinčevih in cinkovih rudišč. V letu 1965/66 je bil predstojnik oddelka za montanistiko. Februarja 1965 je bil izvoljen za izrednega profesorja, maja 1970 pa za rednega profesorja za predmete kristalografija, mineralogija, petrologija in laboratorijsko preiskovanje mineralov.

Maja 1966 je bil izbran za podpredsednika centra za kristalografijo pri Jugoslavenski akademiji znanosti i umjetnosti v Zagrebu in je ostal podpredsednik do danes.

Kot zunanji sodelavec Metalurškega inštituta in član Inštituta za geologijo pri Odseku za geologijo FNT je izdelal v letih 1958 do danes nad 70 poročil o mineraloški sestavi najrazličnejših rud in mineralov in številne ekspertize o umetnih materialih.

Vsa ta leta je sodeloval pri ocenjevanju knjig za RMZ in zanj izdelal nad 150 strokovnih recenzij knjig.

IZBRANA BIBLIOGRAFIJA

I. Samostojne publikacije

Kristalografija. — Ljubljana 1962, 311 str. (skripta v ciklostilu), Ljubljana 1967, 364 str. (druga izdaja skript v popravljenem in širšem obsegu).

Petrologija. — Ljubljana 1963, 329 str. (skripta v ciklostilu).

Sistematska petrologija. — Ljubljana 1964, 388 str. (skripta v ciklostilu).

Mineraloško petrološko izrazoslovje. — Ljubljana 1972, 275 str. (kseroks 300 izvodov). Prvi avtor z J. Duhovnikom in A. Hinterlechner-Ravnikovo.

Mineralogija. — Ljubljana 1972, 145 str. (kseroks 100 izvodov). Prvi avtor z J. Duhovnikom.

II. Znanstveni in strokovni članki

Ovisnost lokalizacije orudnenj od sestava prikamnine v Mežici. — Rudarstvo (Beograd) 1948, 443—445.

Geologija in postanek kromnih rudišč Raduša. — RMZ 1956, 81 do 105.

Diskusija k članku Nahajališča kromita skupine Raduša. — Prav tam, 1956, 53—56.

Hromna nalazišta ljubotenskog serpentinskog masiva. — Trudovi na geološki zavod na NRM, Skopje 1957, 229—339.

Uspješna upotreba vitezita u Mežici. — Tehnika (Beograd) 1957, 246—250.

Mineraloške kemične značilnosti in sekundarne izpremembe kromitov Makedonije. — RMZ 1957, 228—251.

Nekateri novejši izsledki za stratigrafsko uvrstitev peridotitov Makedonije. — Prav tam, 1958, 170—186.

Diskussion zur Arbeit von Krause »Erzmikroskopische Untersuchungen an türkischen Chromiten«. — N. Jb. Min., Stuttgart 1958, 171—183 (skupaj s F. Forsterjem).

O nastopanju svinčevih, cinkovih in molibdenovih orudenenj v Mežici. — RMZ 1958, 263—294.

Diskusija k članku — Rudarsko geološka karakteristika rudnika Mežica. — Geologija 4, Ljubljana 1958, 229—237.

Hidrotermalne raztopine, njihova narava in vrsta orudenenja. — RMZ 1959, 21—44.

Postanek in geologija kromnih ležišč Jugoslavije. — Drugi jugoslovanski kongres geologov FNRJ, Sarajevo 1957, 430—446.

Halkografska raziskava rudnih mineralov kromnih ležišč in njihova genetska zveza. — RMZ, 1960, 25—46.

Hidrogeologija in njena uporaba v Mežici. — Prav tam, 1959, 259 do 288.

Seltene natürliche Bleioxyde in Mežica (Jugoslawien). — N. Jb. Min., Ramdohr Festschrift, Stuttgart 1960, 1187—1190.

Redki prirodni svinčevi oksidi v Mežici. — Geologija 5, Ljubljana 1959, 56—62.

Oksidne rude svinčevih in cinkovih orudenenj Gorno (Bergamo, Italija). — Geologija 6, Ljubljana 1960, 279—285.

Ekonomika ocenjevanja rudnih zalog v Mežici. — RMZ, 1961, 173 do 197.

Rudarske in geološke značilnosti rudnika Rabelj v Italiji. — RMZ 1961, 389—401 (skupaj z J. Struclom).

Geneza vzhodnoalpskih svinčevih in cinkovih nahajališč. — RMZ 1962, 305—321 (tudi v angleščini MMQ 1962/4, 5—15).

Promene mineralogije i hemizma hromita u magnetskoj i hidrotermalnoj fazi. — Referat V. svetovanja geologa, 2, Beograd 1962, 285—293.

Hidrogeologija i njena primena u Mežici. — III. kongres geologa Jugoslavije, 2, Budva 1962, 343—362.

O mineralnih paragenezah Litije in drugih polimetalnih nahajališč v posavskih gubah. — RMZ 1963, 245—260 (tudi v angleščini v MMQ 1963/4, 59—75).

Najdišča antimonita v Sloveniji. — RMZ 1964, 257—260 (tudi v angleščini v MMQ 1964/3, 37—50).

Genetska razčlenitev svinčevih in cinkovih nahajališč v Sloveniji. — RMZ 1965, 165—171 (tudi v angleščini v MMQ 1965/2, 35—42).

Zlog in mineralna sestava nikljenosnih železovih rud Ržanova. — RMZ 1966, 51—62 (tudi v angleščini v MMQ 1966/1, 57—70 (skupno z D. Strmole).

Metagenija i mineraloške karakteristike bakarnih pojava u Sloveniji. — Referati VI. savetovanja Saveza geoloških društava SFRJ, Ohrid 1966, 377—396.

The Dependence of Physical Properties of Yugoslav Sphalerite on the Chemical Composition. — *Proceed. of the Yugoslav Centre of Crystallography*, vol. 1 (1966), p. 59.

Optična študija faze beta Sn-Sb. — *RMZ* 1966, 275—279 (tudi v angleščini 1966 v *MMQ*, skupaj z I. Kosovincem, kot prvim avtorjem).

Mikroskopsko opazovanje fluorescence v jugoslovanskih sfaloritih. — *RMZ* 1967, 81—86 (tudi v angleščini v *MMQ* 1967/2, 5—10).

Granati iz okolice Kotelj na Koroškem. — *RMZ* 1968, 17—22 (tudi v angleščini v *MMQ* 1968/1, 17—23).

Über Deseloizit und Wulfenit von Mežica (Mies), Jugoslawien. — *N. Jb. Min., Stuttgart*, 1968, 25—32 (skupno z J. Otemannom in D. Strmole).

Physical Properties and the Chemical Composition of Sphalerites from Yugoslavia. — *Miner. Deposita* (Berlin) 1969, 4: 275—282 (skupaj z B. Gorencem, V. Marinkovičem, Z. Maksimovičem in D. Strmole kot prvi avtor).

O triadni metalogeni dobi v Jugoslaviji. — *RMZ* 1969, 353—364 (tudi v angleščini v *MMQ* 1969/3—4, 39—54).

Parageneza in karakteristika rudnih nahajališč v Črni gori. — *RMZ*, 1970, 17—34 (tudi v angleščini v *MMQ* 1970, 1, 19—38). Prvi avtor skupaj z D. Strmole.

Novejša dognanja o alpinotipnih kromovih rudiščih. — *RMZ* 1971, 1—10 (tudi v angleščini v *MMQ* 1971/1, 5—14).

Modern Methods of Optical Examination by Polarizing Microscope. — *Proceed. of the Yugoslav Centre of Crystallography* (Zagreb), 1970, 13—29.

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. iur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti. — Glej Letopis I, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. iur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942. — Glej Letopis I, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 41—43; II, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 157—160; II, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 47—49; II, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živilsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 175 do 176; II, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 127—130; II, 106 do 125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnosti od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 151—153; II, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije. — Glej Letopis I, 51—61; II, 34—44; III, 257—266; IV, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi. Dopisni član razreda za matematične, prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947.

Janko Šlebinger, rojen 19. oktobra 1876, umrl 3. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis II, 54—58; IV, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 172 do 174; V, 169—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsed-

nik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik. — Glej Letopis I, 105—110; V, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953, predsednik Gospodarskega sveta FLRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 156—164; V, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montepellieru. Dopisni član razreda za filološke in literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 92—94; VII, 59—63.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko-porodniške klinike na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis VI, 61—65; VII, 55—58.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 89—91; VIII, 77—82.

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji. — Glej Letopis I, 97—101; VIII, 48—60.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 78—89; VIII, 61—67.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 71—75; IX, 63—67.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično

dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 168—169; IX, 78—81.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 82—84.

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 67—73; IX, 68—77.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 85—87.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 116—120; X, 34—39.

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960, dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis XI, 36—38.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 63—76; XI, 34—35.

Ejnar Dyggve, rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h.c., dr. ing. h.c., arhitekt in arheolog v Kopenhagenu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 47 do 48; XII, 81—82.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h.c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurgične klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije. — Glej Letopis III, 201—202; XII, 72—80.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSR. Dopisni član od 7. novembra 1947.

Fran Saleški Finžgar, rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1959 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis I, 23—25; XIII, 43—46.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do 2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959, konzulent tega inštituta od 1. maja 1959 dalje. — Glej Letopis I, 130—142; XIII, 47—50.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1963. — Glej Letopis V, 108—109; XIII, 51—53.

Anton Sovre, rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 86—88; XIV, 36—38.

Milan Bogdanović, rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 135—136.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehniške vede. — Glej Letopis III, 188—198; XV, 60—61.

Juš Kozak, rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 54—62; XV, 62—64.

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda

za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 161—165; XV, 65—71.

Ilija Djuričić, rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis XII, 40—42; XVII, 50—52.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji. — Glej Letopis III, 203—204; XVI, 63—65.

Ivo Krbek, rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. iur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 51—52; XVII, 53—55.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji. — Glej Letopis I, 170—171; XVII, 57—46.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 123—124; XVII, 47—49.

Marjan Salopek, rojen 23. decembra 1885, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni profesor za geologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 93—94; XVIII, 73—78.

Alojz Gradnik, rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. iur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis XIII, 53—58; XVIII, 79—82.

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu,

redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 166; XIX, 51—62.

Venčeslav Koželj, rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, reni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis IX, 55—56; XIII, 31; XIX, 49—50.

Othmar Kühn, rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobiologijo na univerzi na Dunaju. Dopisni član od 6. februarja 1965. — Glej Letopis XVI, 53—54; XX, 78—80.

Robert Neubauer, rojen 7. decembra 1895, umrl 5. maja 1969, dr. med., redni profesor za fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 38—39; XX, 74—77.

Frank Wollman, rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 41 in 81—82.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h. c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 186—187; XXI, 99—100.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 214—215; XXI, 105—107.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970. — Glej Letopis V, 137—138; XXI, 78—81 in 111—113.

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966. — Glej Letopis V, 110—115; XXI, 117—121.

Zoran Rant, rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Dopisni član od 3. julija 1964. — Glej Letopis XV, 47—49; XXIII, 81—84.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 53—62; XXIII, 85—95.

Maks Wraber, rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 51—55; XXIII, 97—101.

Francè Stelè, rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 113—123; XXIII, 105—115.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 29—37; XXIII, 117—120.

Dimitrije Jovčić, rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 55 do 58.

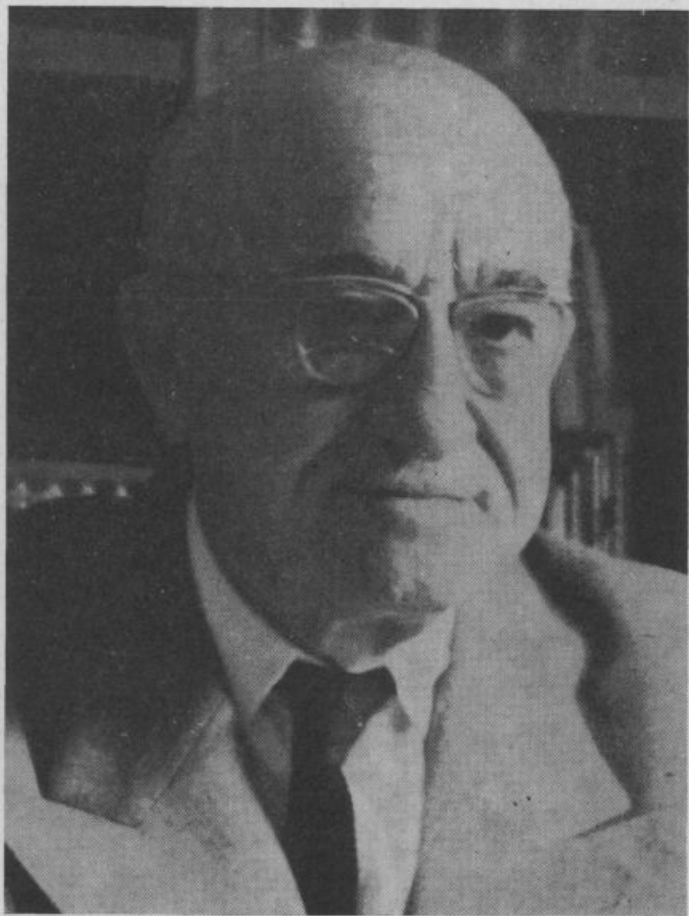
Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 216—220.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo medicinske fakultete. Redni član od 24. junija 1955. — Glej Letopis VII, 45—48.

Miodrag Ibrovac, rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 17. aprila 1973. — Glej ta Letopis, str. 47—52.

Franc Čelešnik, rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 49—50.

Vojeslav Molè, rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 29—34.

Dimitrije Jovčić

DIMITRIJE JOVČIĆ

(1889—1973)

S smrtjo prof. dr. Dimitrija Jovčića je beograjska medicinska fakulteta izgubila enega svojih najstarejših članov, jugoslovska medicina pa enega prvih utemeljiteljev kliničnih strok, kot sta otroška kirurgija in ortopedija, in bojevnikov zanju.

Dimitrije Jovčić je bil rojen leta 1889 v Vranju v Srbiji. Medicinske študije je začel in dokončal v Franciji ter bil leta 1918 v Parizu promoviran. Tu je tudi dokončal svojo podiplomsko izobrazbo iz otroške kirurgije in ortopedije pod vodstvom slavnih strokovnjakov, kot so bili Broca, Sorell, Ombredanne; z njimi je tudi kasneje vzdrževal tesne strokovne in prijateljske stike.

Po končani specializaciji je kot sekundarni zdravnik ustanovil leta 1924 v državni bolnici v Beogradu prvi oddelek za otroško kirurgijo v državi in leto dni za tem postal šef tega oddelka. Leta 1933 je bil izvoljen za privatnega docenta na Medicinski fakulteti v Beogradu, leta 1947 pa za izrednega profesorja in upravnika Klinike za otroško kirurgijo; leta 1953 je postal redni profesor in na tem mestu ostal do upokojitve leta 1961.

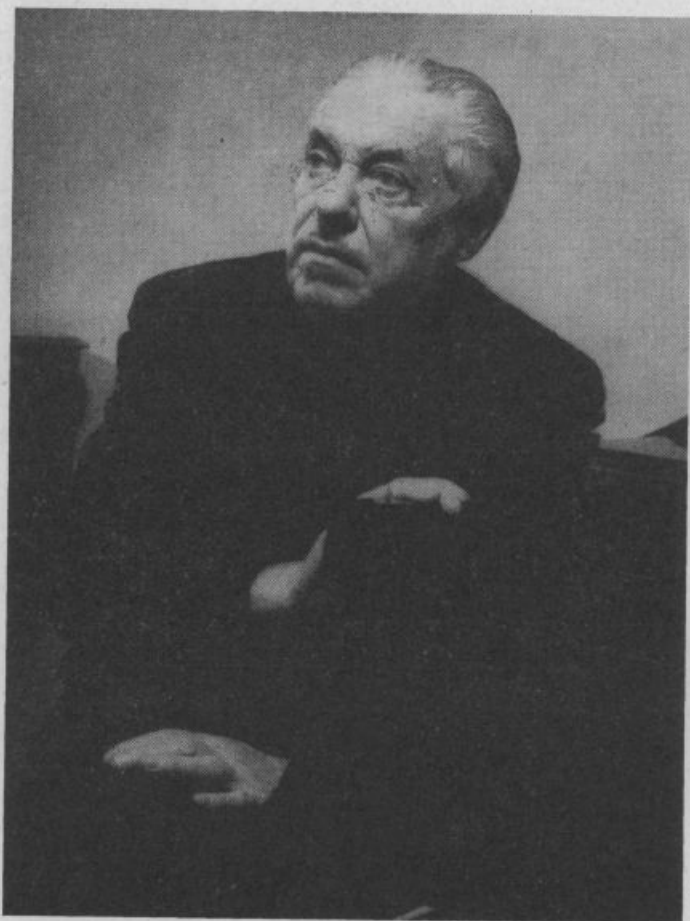
Doktor Jovčić se je kot prostovoljec udeležil balkanske in prve svetovne vojne in je bil odlikovan z visokimi domačimi in tujimi odlikovanji. V osvobodilni vojni je sodeloval kot kirurg pri zaključnih borbah na fronti v Sremu.

Kot medicinca odlikuje prof. Jovčića v njegovem dolgotrajnem strokovnem, pedagoškem in raziskovalnem delu izrazito klinično lotevanje konkretne problematike, načrtnost na osnovi temeljitih analiz in preverjanje lastnih rezultatov ter izmenjava mnenj z domačimi in tujimi strokovnjaki. Objavil je prek 90 znanstvenih in strokovnih del (od tega 42 v tujih revijah), v katerih posega v najaktualnejša poglavja splošne kirurgije otroške dobe, prav tako pa tudi ortopedije in travmatologije otroške dobe. Bil je med prvimi pri nas, ki je pričel sistematično raziskovati pojave prirojenih anomalij kolka, pojava malformacij hrbtenice in Littlove bolezni. Kot učenec prof. Ménarda in prof. Sorella je prenesel na domača tla klasične koncepte konservativnega in operativnega zdravljenja osteoartikularne tuberkuloze, kasneje pa je bil prav tako med prvimi, ki je pri nas uporabljal streptomycin pri OAT in o svojih rezultatih poročal leta 1950 na francoskem ortopedskem kongresu.

Prof. Jovčić je s svojim življenjskim delom postavil temelje tako kirurgiji kot ortopediji otroške dobe na naših tleh in njegova zasluga je, da so se na njegovi kliniki formirale generacije njegovih učencev obeh strok.

Številne funkcije, ki so mu bile zaupane, najbolj pričajo o ugledu, ki ga je užival v jugoslovanski medicinski javnosti: postal je prvi predsednik Združenja ortopedov in travmatologov Jugoslavije, častni predsednik Ortopedsko-travmatološke sekcije SLD, Associé étranger de l'Académie de Chirurgie, Paris, častni član Société française d'Orthopédie et de Traumatologie, dolgoletni predstavnik Jugoslavije v Internacionalnem komitetu SICOT itd. Bil je član Srpske akademije nauka i umetnosti. Za dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti v razredu za prirodoslovne in medicinske vede pa je bil izvoljen 7. februarja 1967.

Bogdan Breclj

Lucijan Marija Škerjanc

LUCIJAN MARIJA ŠKERJANC

(1900—1973)

Dne 27. februarja 1973 je umrl skladatelj Lucijan Marija Škerjanc, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Svojo ustvarjalno voljo je začel uveljavljati v krogu slovenskih skladateljev ob vstopu v dvajseta leta. Krenil je na pot, po kateri je šel dobrih petdeset let. V tej dolgi dobi je svojo dejavnost razvijal z različnih aspektov. Kozmopolitski in vendar svoj in slovenski — se je dotikal tako rekoč vsega, kar se je dogajalo v umetnosti doma in v svetu, še posebno tam, kjer se je lahko njegov talent najbolj manifestiral, v ustvarjanju.

Skladati je začel zgodaj, v času, ko so uspehi iz kroga Novih akordov slovenski glasbi najavljali velike dogodke, neposredno vključevanje v evropsko umetnost in nastop slovenske moderne. Škerjanc se je tem naporom po svoje pridružil že na začetku. Upošteval je, kar je vrednega nastalo v neposredni preteklosti. Obenem ni obšel tega, kar je nastajalo okrog njega, v širokem svetu, in iz česar je sprejel, kar je ustrezalo njegovemu pojmovanju o bistvu in načinih umetniškega oblikovanja. Široko verziran v kompozicijski tehniki, ki si jo je pridobil pri J. Marxu na Dunaju in V. d'Indyju v Parizu, se je kmalu formiral v komponista razsežnih kvalitet, v osebnost z lastnim izrazom. O tem govorijo njegove skladbe. V njih so vsi elementi, ki karakterizirajo njegov kompozicijski stavek in med katerimi sta posebno značilna dva: izrazita melodika in bogata zvočnost. Iz njegove glasbe diha topla lirika, ob njej pa so tudi dramatsko rastoči pasusi, ki so pomembno sredstvo za notranje kontrastiranje. Izraz poudarja razprta čustvena lestvica, pa še prizadevanje, da bi bila avtorjeva govorica zvest, resničen odsev njegovega notranjega bistva.

Iz teh spodbud in virov so rasle in se naglo množile Škerjančeve kompozicije vseh vrst — skoraj ni področja, za katerega njihov nosilec ne bi bil dal dokaza svojih ustvarjalnih moči in potreb. Med njimi so samospevi, tudi plemenita Vizija, nadalje simfonična dela in v tej vrsti globoko doživeta IV. simfonija, komorne in klavirske skladbe, uverture, instrumentalni koncerti, kantata Sonetni venec. Škerjančev opus je bogat, med največjimi v zakladnici novejšje slovenske glasbe, bogat ne samo po številu, ampak tudi po vrednosti, umetniški in tehnični. V njem gre pomembno mesto zlasti klavirskim in orkestralnim delom in samospevom. V teh in onih skladbah je avtor razodel svoj velik smisel za značilnosti zvoka, ki ga je znal oblikovati

tankočutno, s finesami, ki impresionirajo. Vanje je vtikal sebe, kakor je mislil in čutil, se izpovedoval.

Škerjanc je mnogo prispeval razvoju slovenske glasbe svojega obdobja. Razgledan je spremljal velike stilne premike v evropski glasbi. S svojo idejno estetsko orientacijo jih seveda ni mogel prevzeti. Vendar se je trudil, da bi se jim približal, ne da bi se zato bistveno in trajno oddaljil od svojega temeljnega izhodišča. To potrjujejo kompozicije, v katerih je svobodno uporabil tudi dvanajsttotsko tehniko. V njegovem opusu so bile sicer izjema, a vendar dokaz za to, da se je njegova ustvarjalna misel usmerjala tudi k novejšemu in novemu.

Njegovo skladateljsko delo je dobilo priznanja doma in na tujem. Njegova dela so izvajali tu in tam, tiskale so jih domače in tuje založniške hiše. Herderjeva nagrada, ki jo je prejel, potrjuje vrednost njegovega prispevka k oblikovanju glasbene umetnosti v dimenzijah, za katere ni pregraj v brezkončnem, vseobsegajočem loku ustvarjalne svobode in občečloveškega prostora.

Svojo dejavnost pa je ta avtor izkazal še v drugih smereh: na ljubljanskem konservatoriju in poznejši akademiji za glasbo v pedagoški, v reproduktivni na koncertnih odrih, kjer je nastopal kot pianist in dirigent, v publicistični z duhovitimi, večkrat ostrimi kritikami in s tehtnimi članki, eseji in razpravami, pa z monografijami o Emilu Adamiču, Gojmiru Kreku, Juriju Mihevcu, Antonu Lajovcu, v muzikološki z obsežnim delom, v katerem je obravnaval kompozicijsko tehniko Jacoba Gallusa.

Prispevki, ki jih je dal slovenski kulturi, niso samo številni in raznovrstni. Tudi dragoceni so, zlasti ti v smeri glasbenega ustvarjanja. Z njimi je Škerjanc izdatno obogatil slovenski prostor, z njimi se je vredno zapisal v zgodovino slovenske, kot skladatelj tudi v zgodovino evropske glasbe.

Dragotin Cvetko

Alija Košir

ALIJA KOŠIR

(1891—1973)

Po dolgoletni mučni bolezní je dne 9. junija 1973 zjutraj umrl v ljubljanski kirurški kliniki prof. dr. Alija Košir, redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in častni doktor Univerze v Ljubljani. Slovenska akademija je z njim izgubila dolgoletnega zvestega in predanega člana in sodelavca, medicinska fakulteta najstarejšega učitelja iz ustanovitvenih let, slovenska znanost pa pionirja onkološkega raziskavanja na naših tleh. Oddelek za medicinske vede se ga še s posebnim spoštovanjem spominja kot dolgoletnega načelnika.

Alija Košir se je rodil 6. aprila 1891 v Trziču ob morju. Medicino je študiral na Dunaju in bil tam promoviran za doktorja vsega zdravilstva leta 1915. Že pred tem je bil mobiliziran in je bil kot vojaški zdravnik na raznih frontah od leta 1917 dalje pa pri mornarici. Ko je bil leta 1920 razrešen vojaških dolžnosti, je postal demonstrator na novo ustanovljeni medicinski fakulteti v Ljubljani. Le-tej je ostal zvest do smrti in je skoraj pol stoletja delal in snoval v vedno isti skromni sobi, vse do dneva, ko ga je bolezen dokončno prisilila v bolniško posteljo. Z dostojanstveno vdanostjo je predvidel ta dan in ga napovedal, zaključil je delo in predal svoje dolžnosti. Nato se je zaprl v samoto svoje sobe, prijazno a odločno je odklonil sočustvovanje in srečanja in dolge mesece čakal na smrt. Medicina mu ni mogla mnogo pomagati; šele zadnje dni pred smrtjo se je zatekel na isti oddelek kirurške klinike, kjer je zaradi operacije ležal že pred nekaj leti. Kot je želel, so ga pokopali tiho v najožjem krogu, v katerega je razen svojcev vključil samo še nekaj dolgoletnih sodelavcev z inštituta.

Njegovih petdeset let dela na medicinski fakulteti v Ljubljani je bilo neprekinjeno naporno in vztrajno potovanje raziskovalca in učitelja. Ob njegovih sistematskih in do nadrobnosti pripravljenih predavanjih in pod njegovim izkušenim mentorstvom je zrastle tisočglava vrsta današnjih zdravnikov, učiteljev in raziskovalcev. Toda nič ni bilo na tej poti podarjenega, nič ni bilo plod kakega naključja, nič tiste sreče, ki včasih obdaruje raziskovalca z velikim odkritjem, nič ni bilo velikih možnosti za znanstveno delo, nič ni bilo poceni slave. Samo trdo delo lastnih rok. Že sama Koširjeva rast na medicinski fakulteti to dokazuje: od demonstratorja in asistenta na anatomiji leta 1920, prek docenta za histologijo leta 1925, izrednega profesorja čez 12 let in rednega profesorja leta 1939. Čez trideset let, ob svoji petdesetletnici, osem let po njegovi upokojitvi, se mu je

Univerza v Ljubljani zahvalila z najvišjo počastitvijo: izvoljen je bil za njenega častnega doktorja.

Koširjeva raziskovalna pot se začenja zgodaj. Njegove prve publikacije iz anatomije in antropologije so iz let 1922 in 1924. V tem času objavi v Slovenskem pravniku celo članek o ugotavljanju očetovstva po krvnih skupinah, ki bi ga danes uvrstili v sodno medicino. Toda medtem že najde svoje področje, kateremu se posveti za vselej: eksperimentalno onkologijo. V razgovoru, objavljenem leta 1969 (Zv 38, 1969, 34), je svojo usmeritev opisal značilno jedrnato takole: »Gledam v biološko smer vsega dogajanja v medicini in strmim nad pisanostjo problemov, ki se tu človeku odpirajo. Ni čudno, da me je prevzela biologija blastomske celice.« Že leta 1931 je poročal v Zeitschrift für Krebsforschung o rezultatih poskusov s prenašanjem raka s krvjo bolnikov na miši. Odslej, vse do zadnjega članka v Proteusu leta 1969 Iz delavnice eksperimentalnega onkologa, objavlja doma in v zamejstvu vseh osemintrideset let članke o svojih raziskavanjih raka, njegovega nastanka, njegovih oblik, njegovega prenašanja in presajevanja. O dolgoletnih poskusih na več kot desettisoč živalih priča arhiv prek desettisoč ohranjenih mikroskopskih preparatov, ki je ostal za njim na histološko-embriološkem inštitutu.

Z istega področja eksperimentalne onkologije so tudi tri poročila, ki jih je skupaj s sodelavci dal Skladu Borisa Kidriča v letih 1967, 1968 in 1970. Razen te veje znanosti pa se je vneto in vztrajno ukvarjal tudi s slovensko medicinsko terminologijo. Iz lastne pobude je pripravil za medicince predavanja z naslovom Tujke v medicini. V Zdravstvenem vestniku in Medicinskih razgledih je objavil članke o zdravstvenem izrazoslovju.

Leta 1955, ko je bil — četudi že čez šestdeset let star — še ves poln življenjske moči, učiteljske zavzetosti in raziskovalnega žara, ga je Slovenska akademija znanosti in umetnosti izvolila za rednega člana v IV. razredu. Kmalu nato mu je medicinski oddelek zaupal dolžnost načelnika, ki jo je vestno in natančno, kot je že bil njegov delovni slog, opravljal, dokler mu je zdravje dopuščalo. Mnogo let je bil tudi predsednik medicinske sekcije pri terminološki komisiji Slovenske akademije.

Ne bi bilo pravično, če bi prezrli delovanje pokojnega akademika Koširja v strokovnih društvih. Bil je predsednik Slovenskega zdravniškega društva, vodil je njegovo znanstveno sekcijo in urejal Zdravstveni vestnik. Prav tako je mnogo let predsedoval Prirodoslovnemu društvu in bil odgovorni urednik poljudnoznanstvene revije Proteus. Omeniti je treba tudi njegovo zaslužno delovanje v knjižničnem odboru Centralne medi-

cinske knjižnice in Narodne in univerzitetne knjižnice ter v komisiji za učbenike in skripta na Medicinski fakulteti; bil je prvi predsednik te komisije.

Profesor Alija Košir je vedno vedel, kaj hoče in kaj mora. Na svojem mestu je bil vselej cel mož, odločen, vztrajen, dosleden. Tako je tudi med okupacijo hitro našel svoje mesto v Osvobodilni fronti. Svojo aktivnost je plačal s trpljenjem v koncentracijskem taborišču, iz katerega se je vrnil izčrpan in bolan, a daleč ne strt. Osvoboditev in z njo ustanovitev popolne medicinske fakultete mu je dala nov delovni polet pri učiteljevanju in pri raziskavanju. Nikdar pa ni rad govoril ne o zaslugah ne o težavah in ne o načrtih.

Na jesen življenja je dobil mnoga visoka odlikovanja in priznanja. S častnim članstvom so ga počastili Slovensko zdravniško društvo, Združenje anatomov Jugoslavije in Prirodoslovno društvo. Leta 1965 je prejel Kidričevo nagrado za raziskovanje raka, leta 1969, skoraj istočasno s častnim doktoratom ljubljanske univerze, pa najvišje priznanje nagrado AVNOJ.

Akademika Alije Koširja se bomo vedno spominjali kot markantne osebnosti, vredne kroga ustanoviteljev ljubljanske medicinske fakultete. Zgodovina, v katero se je umaknil s pogumom vojaka in dostojanstvom filozofa, mu bo zagotovila vidno mesto med slovenskimi zdravniki — učitelji, vzgojitelji in znanstveniki. Naše občudovanje velja še posebej njegovi neomajni vztrajnosti in neizčrpni delavnosti v raziskovanju. S svojimi človeškimi lastnostmi pa se je za vselej zapisal v prijazen spomin nas vseh, ki nam je bil učitelj in tovariš.

Janez Milčinski

Miodrag Ibrovac

MIODRAG IBROVAC

(1885—1973)

Ni še minilo leto dni, odkar smo profesorja M. Ibrovca izvolili za dopisnega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Tedaj smo v svojem predlogu za izvolitev rekli, da »smo posebno veseli, da je njegova delovna moč še dalje čila«, in izrekli upanje, da mu bo dano dovršiti »tisto, kar že vse življenje pripravlja, za kar je že nabral nešteto kamenčkov, ki naj sestavijo veliki mozaik: celotno sliko jugoslovansko-francoskih kulturnih odnosov v zgodovini do danes.«

Bil je svoje izvolitve v slovensko akademijo izredno vesel. Nad vse drago mu je bilo, da je to priznanje dobil od Slovencev. In nam je danes v uteho, da je to priznanje še doživel.

Svojo zahvalo za izvolitev pa je pisal že z bolniške postelje, na katero ga je vrgla brutalna prometna nesreča. Tri mesece po izvolitvi je umrl za poškodbami.

Jugoslovanska romanistika je izgubila svojega uglednega nestorja. In znanost je izgubila velikega znalca in uspešnega, neutrudljivega raziskovalca. Ko je moral v bolnišnico, ga je najbolj skrbelo, kdaj bo mogel spet na delo. »Služil« je svoji stroki in svoji zemlji do zadnjega diha — po geslu Leonarda da Vinci: »Nikoli mi ni zadosti služenja.« »Nisem truden, dokler sem koristen.«

Slovinci pa smo izgubili zvestega, dragocenega in dragega prijatelja.

Stanko Škerlj

Franc Čelešnik

FRANC ČELEŠNIK

(1911—1973)

Dne 28. avgusta 1973 je umrl naš dopisni član oddelka za medicinske vede dr. Franc Čelešnik, redni profesor medicinske fakultete v Ljubljani in predstojnik klinike za čeljustno kirurgijo. Njegova smrt nas je globoko presunila, četudi smo že tedne dolgo vedeli, da je medicina opustila upanje na uspeh ob bolezni, ki si je korak za korakom utirala pot proti neizogibnemu koncu. Prijazna smrt je končala brezupni boj odpornega in življenja željnega telesa, boj, v katerem nam je pred očmi usihala dragocena pokojnikova osebnost.

Franc Čelešnik se je rodil 27. oktobra 1911 v Podkorenu. Medicinske študije je zastavil na nepopolni medicinski fakulteti v Ljubljani, nadaljeval in končal jih je v Gradcu ter bil leta 1934 promoviran za doktorja medicine. V Gradcu in na Dunaju se je specializiral v zobozdravstvu. V Ljubljani je odprl zobozdravniško ordinacijo. V okupirani Ljubljani se je brez obojavljanja opredelil za narodnoosvobodilno gibanje. Leta 1944 bi se bil moral pridružiti zdravnikom-partizanom v narodnoosvobodilni vojski. Na poti proti osvobojenemu ozemlju pa je bil zajet in je dočakal konec vojne v koncentracijskem taborišču Mauthausen. Po vrnitvi v domovino je kot najbližji sodelavec profesorja Ranta pomagal pripravljati stomatološki študij in stomatološko kliniko v Ljubljani. Prehobil je vso akademsko pot in si s trdim delom zaslužil vsako stopnjo univerzitetnega učitelja: leta 1945 je bil izvoljen za asistenta, leta 1947 za docenta na stomatološki kliniki, leta 1953 je postal izredni profesor in leta 1962 redni profesor za čeljustno kirurgijo in predstojnik klinike za čeljustno kirurgijo. V vmesnem obdobju je bil preddekan in nato dekan medicinske fakultete. Več let je bil predsednik fakultetnega sveta, član univerzitetnega sveta, član Republiške komisije za zdravstvo in predsednik Komisije za zobozdravstvo pri Zavodu za socialno varstvo. Še posebej zaslužna in naporna dela je opravljal do smrti kot predsednik medicinskega sveta kliničnih bolnišnic. Skupščina Slovenske akademije znanosti in umetnosti ga je dne 7. februarja 1970 izvolila za dopisnega člana. Na zadnjem sestanku oddelka za medicinske vede so člani soglasno sklenili predlagati ga za rednega člana slovenske akademije.

Pokojni Čelešnik je bil znan in spoštovan doma in na tujem kot vrhunski strokovnjak v čeljustni kirurgiji. Poznali so ga v Gradcu, Zürichu, na Dunaju, v Ženevi in v Pragi, kjer se je izpopolnjeval prva leta po vojni, pa širom po Evropi, saj je

predaval na več univerzah in s pomembnimi prispevki nastopil na premnogih kongresih. Njegov strokovni ugled, velike zasluge pri pionirskem grajenju čeljustne kirurgije in izjemne osebne lastnosti so mu prinesle številna priznanja: častno članstvo treh francoskih stomatoloških združenj in Češkoslovaškega zdravniškega združenja Purkině, tri odlikovanja in predsedništvo Jugoslovanskega združenja za plastično in maksilofacialno kirurgijo, in nazadnje najvišji znak priznanja v mednarodnem merilu — predsedništvo 1. evropskega kongresa za maksilofacialno kirurgijo leta 1972 v Ljubljani. Nekako v tem času pa so se pokazali prvi znaki bolezni, ki je pokojnemu začela zapirati vrata v operacijsko dvorano. Neskajljenega duha se je soočil s tragično usodo kirurga, ki mu nehajo služiti roke, dotlej zanesljivo mirne pri najbolj zapletenih posegih. Vendar ni pokazal, kako ga je zadela ta usoda. V drugem okviru si je našel novo delo in se mu predal z vsem žarom in zanosom. Samo trepetajoče roke so nas spominjale na želje in načrte, ki jih je prekrizala bolezen. Takrat še nismo slutili, da bo bolezenski proces tako kmalu segel globlje in zaprl bolniku še zadnjo možnost, da bi svoje misli in čustva z besedo posredoval okolici.

Skopi biografski podatki, ki smo jih navedli uvodoma, so jasen prikaz pokojnikove trde, a vendar bleščeče poti učitelja in raziskovalca, povedo pa le malo o osebnosti Franca Čelešnika, o njegovih izjemnih osebnih vrlinah, ki smo jih vsi občudovali: načelnost ob razumevanju in strpnosti, predanost stroki in poklicu ob navezanosti na naravo, tovariška družabnost ob ljubezni do samote, delovna požrtvovalnost ob osebni skromnosti. Pri vsem tem pa še nismo omenili pokojnikovih zaslug za medicino, za zdravstveno službo, za kliniko in za sodelavce; posvečal jim je toliko prizadevanj in truda. Ob vsem tem pa je vedno ostal zdravnik v najbolj plemenitem pomenu besede, zdravnik-človek, prežet s skrbjo za pacienta-človeka.

Strokovni in znanstveni opus, ki ga je zapustil pok. Čelešnik, je raznolik in bogat, pa naj ga pregledujemo po publikacijah ali po pokojnikovem nastopanju na kongresih, doma in v zamejstvu ter po mednarodnih priznanjih. Med publikacijami najdemo učbenike, znanstvene članke, objave z zobozdravstveno organizacijsko tematiko, napotila za praktika. Zadnja Čelešnikova dela, ki so mu prinesla tudi visoka priznanja iz zamejstva in nagrado mesta Ljubljane, se ukvarjajo z izvirnimi metodami zdravljenja prirojenih skazenosti na ustnici in zgornji čeljusti. Premnoge tovrstne operacije so obdale pokojnega Čelešnika s hvaležnostjo in občudovanjem bolnikov, ki so bili deležni njegovega znanja in izkušenosti.

Enako kot pacienti se bomo tudi mi spominjali prof. Čelešnika kot znanstvenika in učitelja, posebej pa še kot vzornega zdravnika in velike osebnosti, katero bo Slovenska akademija znanosti in umetnosti s ponosom zapisala v svojo zgodovino.

Janez Milčinski

Vojeslav Molè

VOJESLAV MOLÈ

Daleč od rodne slovenske in izvoljene poljske domovine, v severnoameriškem Eugenu (Oregon, ZDA), se je 5. decembra 1973 iztekla odisejska življenjska pot umetnostnega zgodovinarja in profesorja Jagelonske univerze v Krakovu dr. Vojeslava Moleta. Pomniki ob tej poti so leto 1886, ko se je 14. decembra rodil kot sin dolenjskih staršev v Kanalu ob Soči, diploma na dunajski univerzi 1912, dveletno konservatorsko službovanje v Splitu, 1914—18 sibirsko ujetništvo, 1920 docentura za klasično arheologijo in bizantinsko umetnost na ljubljanski univerzi, 1925 prevzem stolice za zgodovino umetnosti slovanskih narodov na Jagelonski univerzi v Krakovu, 1939 umik pred okupatorjem v Ljubljano (stolica za bizantologijo na univerzi 1940), 1946 pa vrnitev v Krakov s stolico za srednjeveško umetnost in vodstvom umetnostnozgodovinskega inštituta univerze. 1947 je postal Molè redni član Poljske akademije znanosti v Krakovu, 22. decembra 1961 ga je imenovala za dopisnega člana Slovenska akademija znanosti in umetnosti. 1961 je stopil v pokoj in se 1966 preselil z ženo k hčerki in njeni družini v ZDA, kjer je neutrudno delal do smrti.

V plemeniti osebnosti prof. Moleta, tankočutnega esteta in celo parisovskega izbrušenega pesnika, se razkriva posebna dvojnost človeškega znanstvenega iskanja, mnogokrat pogojena v dinamičnih prepletih, ali pomirjena v harmonični sintezi, pri vsem tem pa razpeta v veliko kulturnozgodovinsko razgledanost in potrjena z globokim humanizmom. Dva naroda je povezoval, poljskega in slovenskega, in oba je obogatil z znanjem svojega znanstveno kritičnega duha in velike vednosti. Rojen istega leta kot Izidor Cankar in France Stelè, je bil obema na Dunaju študijski tovariš, vsi trije pa so bili pionirji prenovljene in poglobljene umetnostnozgodovinske stroke na Slovenskem. Cankar jo je metodološko trdno utemeljil, Stelè zasidral v problematiki domače umetnostne preteklosti in tej odkazal mesto v Evropi, Molè pa je njuno prizadevanje dopolnil s širokimi perspektivami bizantinske kulture, umetnosti drugih slovanskih narodov, z ikonografskimi poudarki in s pritegnitvijo dosežkov francoskih umetnostnih zgodovinarjev in teoretikov. Nepozabna so njegova univerzitetna predavanja in seminarji, ki so bili mnogokrat sprehodi v daljave umetnostnih zakladnic Vzhoda (vsebinsko in oblikovno) in v zgodovinske globine helenizma; te poti pa so povezovale življenje in rojevanje umetnosti ter se stekale v kulturno torišče mediteranskega humanizma. Umetnost je pojmoval kot večno živ gibljiv organizem, kot eno izmed

oblik in funkcij kulture, ki se v zgodovini uresničuje v menjavah slogov in jeziku form; ne povzema samo merila človekovega individualnega duha, marveč tudi kolektivnega sloga, dobe in okolja. Njena temeljna kategorija ni tehnična »naprednost«, marveč duhovna in formalna izraznost. Med posamičnimi umetnostnimi kulturami, ki imajo sicer svoje meje, se pretakajo številni oplojevalni tokovi, nakazujejo pa se zdaj kot statične, zdaj kot dinamične oblikovne manifestacije. S temi pogledi, ki jih je naddrobno zajel v knjigi z značilnim naslovom *Umetnost*, njeno obličje in izraz (poljski rokopis 1939, slov. izdaja 1941), je kritično dopolnil Cankarjevo pojmovanje »zgodovine stila« — ne nazadnje tudi s pritegnitvijo bizantinskega umetnostnega sveta v okvir formiranja starokrščanske in zgodnesrednjeveške umetnosti, predvsem pa s poudarkom na umetnikovi ustvarjalni osebnosti, ki jo je Cankar puščal ob strani. Umetnikov delež je posebej obdelal v pomembni študiji *Umetnostna zgodovina in problem umetnikove osebnosti* (Razprave filozof.-filol.-hist. razreda SAZU II, 1944). Ob dveh tipih kulture — tradicionalno stacionarnem in temu nasprotnem, diferenciranem ali razgibanem — je odlično nakazal vlogo umetnika, ki se dvigne nad statično tradicijo kot dinamična osebnost in postane odločujoč pobudnik novih umetnostnih spoznanj in resnic ter novega izraza. S tem je dobilo umetnostno življenje temeljni moment, na katerega se opira ves umetnostnozgodovinski razvoj. S teh izhodišč bi lahko določili tudi premike v stilnih dialektih in v umetnostnogeografskih aspektih, kar obljublja plodne nove rezultate tudi v poglobitvi poglavja o umetnostnozgodovinski geografiji, ki jo je pri nas uveljavil dr. Stelè. Sicer pa se je, kar zadeva umetnostno geografski položaj, srečal Molè s Steletom (in tudi s hrvaškimi Lj. Karamanom) že poprej v študijah o »periferni umetnosti«, o kateri je spregovoril ob deležu poljske umetnosti v evropskem okviru. In v teh pogledih je bilo tudi vabljivo izhodišče za problematiko »slavistične umetnostne zgodovine«, ki je bila eden glavnih ciljev Moletovega znanstvenega dela.

Razumljivo je, da se je znanstveni razvoj velike trojice naših umetnostnih zgodovinarjev družno dopolnjeval, da, tudi tedaj, kadar so si spoznanja na videz nasprotovala ali porabljala različno terminologijo. Vsi trije so izšli iz dunajske šole, iz zgodovinsko eksaktne metode Al. Riegla in M. Dvořaka, Molè pa je intenzivneje in plodno prisluhnil tudi sicer tveganim in v mnogočem oporekanim hipotezam prof. J. Strzygowskega, obsegajočim veliko obzorje Vzhoda in evropskega Severa. Sprejemal pa jih je kritično, pa naj je šlo za probleme starohrvaške umetnosti (pri teh je pritegnil Karamanu) ali za veliko dilemo »Orient

ali Rim« ob nastajanju in zorenju starokrščanske umetnosti. Oprt na izročilo humanizma in helenizma je odločil to dilemo v prid mediteranskega sveta, da si ni prezrl deleža Bližnjega vzhoda. V želji, da bi ta izhodišča dodobra osvetlil in hkrati položil temelje za raziskovanje slovanske umetnosti bizantinskega kulturnega kroga, je spisal odličen pregled Zgodovina starokrščanske in zgodnejbizantinske umetnosti (*Historia sztuki starochrześcijańskiej i wczesnobizantyjskiej*), ki je izšel 1931 v Lvovu in še danes ni izgubil pomena. Ideal »slavistične umetnosne zgodovine« pa je reševal sam in s sodelavci s pregledi umetnosti posamičnih slovanskih narodov. Napisal je zajeten pregled Ruska umetnost do leta 1914 (1955, slov. prevod 1957), predvsem pa na osebne študijske rezultate in doživetja oprto Umetnost Južnih Slovanov od naselitve na Balkanu do druge vojske (1962, slov. prevod 1965), v kateri je intuitivno zarisal usodno, že v antiki pogojeno ločnico med vzhodnim in zahodnim kulturnim svetom, ki jo je premagalo šele 19. stoletje ali celo šele naš čas. Nakazal je probleme tradicije in kontinuitete, pri katerih sta odločala Grčija in Zahod, Bizanc in Rim, kar je razdelilo Južne Slované (z Bolgari vred) v dva kulturna svetova. V teh velikih okvirih je zarisal umetnostno življenje južnoslovanskih narodov, njihovo specifiko in diferenciacijo, stilnorazvojne tokove in prelive ter pritoke tujine in tako ustvaril celovito podobo tega sicer heterogenega umetnostnozgodovinskega prostora, na katerega bazi so se razvile pozneje posamične nacionalno in kulturno pogojene sestavine, ki so odločale tudi pri umetnostnem zorenju.

Ne morem se spuščati v nadrobnejšo vsebino obsežnega Motlovega znanstvenega in publicističnega dela, ki zajema tako pesništvo kot prevode, kritiko in esejistiko, leksikalne članke in filozofsko-teoretične spise (oprte pogosto na Croceja in Bergsona). Sega od prazgodovine (problem situle z Vač) čez antiko (Vzhod in Zahod v zgodnji antiki, helenizem v Aziji, Dioklecianova palača itd.) v starokrščanski in bizantinski čas (temelji bizantinske umetnosti, Bizanc in Orient, miniature srbskega rokopisa iz leta 1649, Bizanc in Poljska, ruske ikone itd.), se pomudi v zgodnjem srednjem veku in pri umetnosti Dalmacije (umetnostnozgodovinski viri v šibeniškem notarialnem arhivu, šibeniška katedrala, itd.), predvsem pa posega v problematiko poljske umetnosti v njenem razmerju do renesanse, Bizanca, Zahoda in spopade se celo s sociološkim problemom umetnostne zgodovine. Za nas pa niso najmanj pomembne študije, s katerimi je Molé približeval Poljakom nekatere vidnejše slovenske in jugoslovanske umetnike in tudi poglavja iz naše literarne

preteklosti (npr. Oblicze społeczne słoweńskiej »Moderny«, Pamiętnik Słowiański III, Krakov 1952). Posebno izpoved svoje ljubezni do mediteranskega sveta, ki ga je izredno močno doživel že v zgodnji mladosti, in zavzetost za Tizianovo umetnost je pretil v knjigo »Tycjan« (1958), ki mu je bila posebno pri srcu. In v delu Iz knjige spominov, ki je dozorelo kot življenjski obračun že na tuji celini, ožarjeno s temno zarjo spomina na prezgodnjo smrt sina Marijana, je zapisal, da je to »avtobiografija humanista, ki ga je prav humanizem varoval in rešil, da ni utonil v viharjih naše tragične dobe«. Ta zavest pa, navsezadnje, prevzema vse Moletovo veliko življenjsko delo.

Natančnejši življenjepis in bibliografijo glej: SBL II, 148 do 149 (F. Stelè); Letopis SAZU XII, 1962, 29—34; F. Stelè, Osemdesetletnica Vojeslava Moleta, ZUZ n. v. VIII, Ljubljana 1970, 9—26. — Avtobiografija Iz knjige spominov, Ljubljana 1970.

Emilijan Cevc

III
POROČILO O DELU AKADEMIJE

AKADEMIJA V LETU 1973

Člani in delavci akademije

Akademija je imela ob koncu leta 1973: 2 častna člana, 32 rednih članov, 18 dopisnih članov in 27 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 79 članov.

V I. razredu je bilo 8 rednih, 2 dopisna in 7 zunanjih dopisnih članov, v II. razredu 6 rednih, 4 dopisni in 5 zunanjih dopisnih članov, v III. razredu 3 redni, 7 dopisnih in 1 zunanji dopisni član, v IV. razredu 7 rednih, 2 dopisna in 9 zunanjih dopisnih članov in v V. razredu 8 rednih, 3 dopisni in 5 zunanjih dopisnih članov.

Skupščina SAZU je dne 17. aprila 1973 izvolila za dopisnega člana v razredu za prirodoslovne in medicinske vede dr. Stanka Grafenauerja in za zunanja dopisna člana v razredu za filološke in literarne vede dr. Mirka Deanovića in dr. Miodraga Ibrovca.

V letu 1973 je SAZU izgubila 2 redna člana (Lucijana M. Škerjanca in Alijo Koširja), 1 dopisnega člana (Franca Čelešnika), 3 zunanje dopisne člane (Miodraga Ibrovca, Dimitrija Jovčića in Vojeslava Moleta) in 1 zunanjega znanstvenega sodelavca (dr. Melito Pivec-Stelè).

Odlikovani so bili: akad. M. Gaspari z redom dela z rdečo zastavo, predsednik JAZU in naš zunanji dopisni član Grga Novak z redom republike z zlatim vencem, akad. Miroslav Krleža, naš zunanji dopisni član, z redom jugoslovanske zvezde z lento, akad. Srečko Brodar z redom zasluge za narod z zlato zvezdo, akad. Matej Bor, dopisna člana Dušan Kermavner in Marjan Mušič ter znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik z redom dela z rdečo zastavo in načelnik leksikološke sekcije dr. Janko Jurančič z redom dela z zlatim vencem.

Akad. Kosta Todorović je prejel odlikovanje The Most Excellent Order of the British Empire.

Nagrada AVNOJ 1973 sta prejela akad. Janez Milčinski in akad. Vladimir Pavšič-Matej Bor, Kidričevo nagrado akad. Lado Vavpetič.

Akad. Edhem Čamo je postal častni član mednarodnega društva za zoohigieno, dopisni član Marjan Mušič je prejel diplomu Urbanistične zveze Jugoslavije in zunanji dopisni član Josef Kratochvíl plaketo ČSAV za »zasluhy o vědu a lidstvo«.

Generalni konzul ZDA iz Zagreba Orme Wilson ml. je izročil višjemu znanstvenemu sodelavcu dr. Alojzu Šerclju listino o uspešnem delu v okviru geološke službe ZDA med študijskim bivanjem pri Nacionalni akademiji ZDA.

Na SAZU je ob koncu leta 1973 delalo s polnim delovnim časom 121 delavcev: 65 znanstvenih delavcev in raziskovalcev z drugimi naslovi, 5 strokovnih delavcev, 14 bibliotekarskih in knjižničarskih, 16 upravnih, 8 tehničnih in 13 pomožnih delavcev. Takih s skrajšanim delovnim časom je bilo 12 in stalnih zunanjih sodelavcev 9.

Inštituti

Ob koncu leta 1973 je imela SAZU 13 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehniško, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo, študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva ter svet za proučevanje in varstvo okolja.

Pomembnejši dogodki

4. maja 1973 so našo akademijo obiskali predstavniki akademije Bosne in Hercegovine (predsednik E. Čamo, podpredsednik V. Dimitrijević, glavni tajnik A. Benac in admin. sekretar M. Sulejmanpašić) zaradi dogovora o skupnih akcijah in sodelovanju akademij.

Znanstvenega simpozija Človek in življenjsko okolje pri Srbski akademiji se je 24. aprila 1973 udeležil dipl. ing. M. Zupančič.

Simpozija o kmečkih uporih v slovenski literaturi, ki ga je 30. maja 1973 organizirala Slovenska matica, se je kot predstavnik SAZU udeležil akad. B. Kreft, ki je bil tudi v dneh od 7. do 9. junija 1973 zastopnik SAZU na Čakavskem saboru ob osemdesetletnici M. Krleže v Rovinju in Žminju.

24. junija 1973 je akad. A. Slodnjak v imenu SAZU govoril v Ormožu ob odkritju spomenika pesniku Stanku Vrazu.

Akad. B. Kreft je 22. julija 1973 odkril kip Primožu Trubarju v Derendingenu; na mednarodnem slavističnem kongresu v Varšavi od 21. do 27. avgusta 1973 je bil izvoljen za predsednika mednarodnega slavističnega komiteja za prihodnjih 5 let,

pa tudi za predsednika 8. mednarodnega slavističnega kongresa, ki bo čez 5 let v Zagrebu in Ljubljani.

Ob vojaškem udaru v Čilu so dali 14. septembra 1973 izjavo za časopis Delo predsednik SAZU, akad. B. Kreft in akad. M. Bor.

20. septembra 1973 je bil akad. J. Milčinski izvoljen za rektorja Univerze v Ljubljani.

21. septembra 1973 je predsednik odprl v Ajdovščini stalno zbirko del Vena Piona.

10. decembra 1973 se je predsednik udeležil v Zagrebu proslave v počastitev akad. Miroslava Krležę ob njegovi osemdesetletnici, ki jo je organizirala JAZU; tam je imel pozdravni govor, akad. Bratko Kreft pa kratek referat: Krleža in Slovenci.

21. decembra 1973 je bila na SAZU proslava ob osemdesetletnici Miroslava Krležę. Prikaz in pomen njegovega dela je podal akad. B. Kreft.

Od 9. do 15. maja 1973 je bila v Prešernovi dvorani razstava ob stopetdesetletnici rojstva Sandorja Petöfija. Organizirala sta jo NUK in SAZU. V njenem imenu jo je odprl z govorom akad. B. Kreft.

V Prešernovi dvorani SAZU je bila od 21. do 25. avgusta 1973 razstava romunske knjige, ki jo je organizirala NUK v Ljubljani, odprl pa jo je romunski ambasador v Beogradu.

Od 17. do 26. septembra 1973 je bila v istih prostorih razstava britanske medicinske knjige, ki jo je priredil British Council v sodelovanju z NUK.

8. novembra 1973 je bila v Prešernovi dvorani odprta razstava novejših publikacij slovanskih akademij, ki jih je prejela SAZU v zameno.

15. decembra 1973 je bil predsednik SAZU navzoč pri tiskovni konferenci Mladinske knjige o živalskih pravljičah Zvezinice iz Reziye, ki jih je zbral znanstveni svetnik SAZU dr. M. Matičetov.

Istega dne je brzojavno čestital svečani seji Društva za znanost in umetnost Črne gore.

7. decembra 1973 se je podpredsednik SAZU udeležil svečanosti ob stoletnici rojstva akad. J. Plemlja na Bledu z odkritjem spomenika in

12. decembra 1973 prisostvoval v Zagrebu svečani akademiji, ki jo je organiziral Svet akademij ob tridesetletnici smrti Nikole Tesle.

Na SAZU je bil izveden postopek za konstituiranje SAZU po zakonu o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register (Ur. l. SFRJ, št. 22/73). Delovne

enote so ugotovile, da za sedaj nobena od njih ne izpolnjuje pogojev, da se organizira kot TOZD.

V letu 1973 je imelo predsedstvo SAZU 4 redne seje (27. 2., 21. 6., 3. 10. in 20. 12. 1973) in 2 izredni seji (13. 3. in 16. 4. 1973). Svet delovne skupnosti je imel 14 rednih in 2 izredni seji, delovna skupnost se je sestala na dveh rednih in dveh izrednih zborih.

Predsedstvo SAZU je na predlog republiškega sekretariata za prosveto in kulturo sklenilo, da sprejme soustanoviteljstvo pri Inštitutu za zgodovino delavskega gibanja in pri Inštitutu za narodnostna vprašanja. Predsedstvo se je tudi strinjalo, da postaneta soustanovitelja pri Elektroinštitutu Milana Vidmarja poleg SAZU in univerze še Združeno podjetje elektrogospodarstva Slovenije — EGS in Združeno podjetje za distribucijo električne energije — DES. V svet Kemijskega inštituta Borisa Kidriča je SAZU ponovno imenovala dopisna člana prof. Dušana Hadžija in prof. Davorina Dolarja in v znanstveni svet inštituta dopisna člana prof. Dušana Hadžija in prof. Miho Tišlerja.

Za člane znanstvenega sveta Inštituta za geografijo SAZU so bili izvoljeni: dr. Drago Meze, dr. Milan Šifrer, dr. Ivan Gams, dr. Darko Radinja, dr. Peter Habič in dr. Avguštin Lah.

Za zastopnika SAZU v medakademijskem odboru za proučevanje običajev narodov in narodnosti Jugoslavije je bil izvoljen dr. Niko Kuret.

Predavanja

V preteklem letu so predavali na akademiji:

4. 4. 1973 — prof. dr. Fran Dominko, Ljubljana, Ob 500-letnici rojstva Nikolaja Kopernika;

9. 5. 1973 — akad. V. Korošec, Novi problemi hetitskega prava;

23. 5. 1973 — Louis Leprince-Rinquet, La science échappée à l'homme?;

30. 5. 1973 — akad. prof. dr. Manfred Mayrhofer, Ariji na starem Bližnjem vzhodu — pravljica?;

7. 6. 1973 — prof. dr. Mirko Dražen Grmek, Paris, Pogledi na psihologijo medicinskih odkritij;

21. 12. 1973 — akad. B. Kreft, O delu in pomenu Miroslava Krleža.

Stiki s tujino

V okviru sodelovanja z Akademijo umetnosti Nemške demokratske republike so se v dneh 19., 20. in 21. februarja 1973

mudili v Ljubljani predstavniki te akademije in poročali o filmski in glasbeni umetnosti ter književnosti v NDR.

Predsednik akademije Konrad Wolf, filmski režiser in scenarist, je imel v ponedeljek, dne 19. februarja 1973, ob 17. uri, v Klubu poslancev tiskovno konferenco; zvečer istega dne, ob 20. uri, smo v istih prostorih predvajali njegov film »Goya« in naslednjega dne, 20. februarja, ob 20. uri, prav tam njegov avtobiografski film »Bilo mi je 19 let«. Predsednik Konference jugoslovanskih filmskih delavcev tov. France Štiglic je vodil tiskovno konferenco, ki jo je v imenu SAZU odprl akad. dr. Bratko Kreft.

V torek, dne 20. februarja 1973, ob 11. uri, je govoril o sodobni glasbi v Nemški demokratični republiki dopisni član naše akademije in član Akademije umetnosti NDR v Berlinu, naš rojak prof. J. Cilenšek iz Weimarja. Razgovor je bil v Društvu slovenskih skladateljev v Ljubljani. Svoja izvajanja je gost spremljal s primeri na klavirju in na ploščah.

V sredo, dne 21. februarja 1973 ob 18. uri, je v dvorani SAZU na Novem trgu 3 govoril pisatelj in član Akademije umetnosti NDR Eduard Claudius o problemih antifašistične nemške literature in literature v NDR.

Akad. Bratko Kreft je v zameno predaval v Berlinu 3. aprila 1973 o naprednih tokovih v slovenski književnosti 1918—1941.

SAZU je skupaj z Moderno galerijo organizirala razstavo grafik nemške slikarke Käthe Kollwitz; razstava je bila odprta od 7. decembra do konca leta 1973. Ob tej priliki je bilo dogovorjeno, da bo v prihodnjem letu Akademija umetnosti prikazala v Berlinu slovensko socialno in partizansko grafiko, akad. D. Cvetko naj bi na berlinski akademiji predaval o slovenski glasbi od A. Lajovica do danes in akad. B. Kreft o tradiciji slovenskega gledališča. Naslednje leto naj bi bilo še eno predavanje našega predstavnika o slovenskem impresionizmu.

9. avgusta 1973 je predsednik SAZU sprejel predsednika Državnega sveta LR Poljske in člana politbiroja CK Poljske združene delavske partije Henryka Jabłońskiego in generalnega konzula ZDA Orme Wilsona ml.

Glavni tajnik je v odsotnosti predsednika sprejel generalnega konzula ZR Nemčije Kurta Laqueurja, ki je prišel na poslovilni obisk, in švicarskega ambasadorja dr. Hansa Kelerja.

Podpredsednik je sprejel 15. 11. 1973 štiri znanstvenike, predstavnike Akademije znanosti LR Kitajske;

4. 6. 1973 so predstavniki Akademije znanosti ZSSR, ki so prišli v Jugoslavijo podpisat pogodbo o sodelovanju, obiskali

SAZU. Delegacijo je vodil Georgij Konstantinovič Skrjabin, naslednjega dne je bil predsednik SAZU navzoč pri podpisovanju te pogodbe na sedežu Sveta akademij v Zagrebu.

Predsednik SAZU se je udeležil svečane letne skupščine Nemške akademije naravoslovcev Leopoldina od 6. do 16. oktobra 1973 v Halle/S ob dvestoletnici njene ustanovitve.

Z devizami, ki jih je SAZU prejela v letu 1973, so se udeležili:

1. Kongresov in sestankov:

akad. dr. Bogdan Brecelj v Rotterdamu kongresa Nizozemskega ortopedskega društva;

akad. dr. Bratko Kreft v Weimarju Shakespearovih dni ter v Varšavi mednarodnega slavističnega kongresa;

akad. dr. Viktor Korošec v Parizu 29. mednarodnega kongresa orientalistov;

akad. dr. Lado Vavpetič v Innsbrucku mednarodnega seminarja Reformna gibanja v javni upravi;

akad. dr. Janez Milčinski v Rimu kongresa Internacionalne akademije za sodno in socialno medicino;

dop. član dr. Lujo Šuklje 8. mednarodnega kongresa za mehaniko tal in fundiranje v Moskvi,

dop. član dr. Tine Logar v Moskvi sestanka mednarodne komisije za splošni slovanski dialektološki atlas;

zunanji znan. sodelavec dr. Stanko Banič v Atenah 8. kongresa o kemoterapiji;

znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer mednarodnega simpozija za ljudske instrumente v Balatonalmádiu;

znanstveni sodelavci dr. Rado Gospodarič, dr. France Habe in dr. Franc Leben in višji strokovni sodelavec Egon Pretner 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu;

znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne v Barceloni 13. mikropaleontološkega kolokvija;

znanstveni svetnik dr. Mitja Brodar v Erevanu sovjetskega arheološkega kongresa;

znanstveni svetnik dr. Valens Vodušek in strokovni delavec Julijan Strajnar v Bratislavi IV. etnomuzikološkega seminarja;

znanstveni svetnik dr. Niko Kuret ljudskega festivala za dokumentarne socialne filme v Firencah.

2. Na študiju oz. službenem potovanju so bili:

akad. dr. Dragotin Cvetko na Dunaju zaradi nadaljevanja svojega raziskovalnega dela;

znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne v Švici na ogledu tipičnih nahajališč paleogenske favne;

znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc v Münchnu in Eichstättu zaradi študija grafik in plastik;

znanstveni svetnik dr. Niko Kuret na Koroškem zaradi filmanja jurjevanja;

znanstveni svetnik dr. Valens Vodušek in strokovni delavec Julijan Strajnar v Reziji zaradi zbiranja in snemanja pesemskega in godčevskega gradiva in

znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov v Reziji, kjer je raziskoval običaje tamkajšnjih Slovencev.

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

je zasedal v dneh 2. in 3. marca 1973 v Ljubljani, seja njegovega predsedstva pa je bila 5. julija 1973 v Dubrovniku. Na tej seji je predsedstvo razglasilo statut Sveta, ki so ga pred tem sprejele v enakem besedilu v uradnih jezikih republik vse naše akademije (4 verzije).

Predsedstvo Sveta je formalno potrdilo dva sporazuma:

O znanstvenem sodelovanju z Akademijo znanosti ZSSR in z Madžarsko akademijo znanosti. Po prvem sporazumu bo vsaki dve leti določen program sodelovanja v posebnem protokolu, z Madžarsko akademijo pa se bo dogovarjala vsaka naša akademija posebej. Svet je vzel na znanje sklep Zveznega izvršnega sveta, o katerem je poročal administrativni sekretar Sveta B. Tomašić, da naši predstavniki ne bodo sodelovali na zborovanjih, na katere so vabljene samo socialistične dežele; zato naj bodo v bodoče odnosi Sveta akademij do Vzhoda bilateralnega značaja.

Ker je Svet akademij že na zadnjem zasedanju v Ljubljani sklenil, da se zviša prispevek vsake akademije za poslovanje Sveta od 30.000 na 40.000 din letno, je finančno stanje Sveta zadovoljivo. Na sestanku komisije za analizo dela medakademijskih odborov, ki je bil 31. 10. 1973 v Zagrebu, je dnevni red obsegal dve točki:

1. Pripravo za bližnje posvetovanje o medrepubliškem sodelovanju v znanstvenem delu, ki ga organizira Svet akademij v sodelovanju z Zvezno konferenco SZDLJ in z odborom za koordinacijo znanosti in tehnologije v SFRJ.

2. Poročilo o analizi dela medakademijskih odborov Sveta akademij.

SAZU ima na skrbi medakademijske odbore za:

- Tabula Imperii Romani,
- arheološko karto Jugoslavije,
- floro in favno Jugoslavije,
- anketo za proučevanje tendenc v raziskovanju humanističnih znanosti ter
- koordinacijski odbor za molekularne vede.

Izmenjava znanstvenih delavcev med Svetom akademij in Nacionalno akademijo znanosti v Washingtonu se je nadaljevala po programu. V letu 1973 sta bila na študijskem bivanju v ZDA po predlogu SAZU:

dr. Matija Drovenik (mineralogija) in dr. Alojz Šercelj (palinologija). Težava pa je s sredstvi, ki naj jih SAZU prispeva v ta namen. Pri razformiranju zveznega sklada za financiranje znanstvenih dejavnosti, ki je dajal sredstva za to izmenjavo, Raziskovalna skupnost Slovenije ni prevzela te obveznosti (letno 100.000 din) in tako je morala SAZU za leto 1972 in 1973 najeti pri Ljubljanski banki kredit.

POROČILO O SKLEPNEM RAČUNU ZA LETO 1973

a) Pregled ugotovitve dohodka za leto 1973

DOHODKI

Od prodaje publikacij	64.642,20
Dotacija iz proračuna	11.579.366,—
Dotacija za posebne naloge (samo del, ki je v letu 1973 porabljen) . .	1.462.662,71
Dotacija za stažiste	80.400,—
Najemnine, nočnine in drugo . .	87.077,93
Dotacija za investicije, adaptacijo (samo del, ki je porabljen) . . .	170.065,95
Obresti	68.157,—
S k u p a j	<u>13.512.371,79</u>

IZDATKI

Material za delo v inštitutih, tiskarski stroški, nabava knjig, režija, avtorski honorarji, reprezentančni stroški, potni stroški, dnevnice, amortizacija in drugi podobni izdatki	5.102.576,34
Ostane dohodek,	<u>8.409.795,45</u>

ki se razdeli takole:

pogodbene obveznosti (obresti, provizije banki, zavarovalne premije, članarine)	98.042,09	
zakonske obveznosti (stanovanjski prispevek, prispevek za Bosansko krajino, dodatni socialni prispevki Osebnih dohodkov bruto (vsa delovna razmerja)	573.373,85	
	<u>7.526.449,75</u>	<u>8.197.865,69</u>
Ostane din		211.929,76
Od tega 2% v rezervni sklad od din 8.409.795,45		168.195,90
Ostanek v sklad skupne porabe po predlogu		45.733,86

b) Pregled izvršitve finančnega načrta za leto 1973

DOHODKI	Plan 1973	Izvršitev
— dotacija iz proračuna	11.671.328,—	11.671.328,—
— lastni dohodki	99.000,—	300.277,13
Skupaj dohodki	<u>11.770.328,—</u>	<u>11.971.605,13</u>
OSEBNI DOHODKI		
— OD delavcev v red. del. razmerju in zunanjih sodelavcev .	8.116.994,—	7.837.976,40
OPERATIVNI IZDATKI		
— režijski stroški	650.000,—	751.189,13
— amortizacija	393.000,—	507.246,40
	<u>1.043.000,—</u>	<u>1.258.435,53</u>
FUNKCIONALNI IZDATKI		
— nagrade članov	590.600,—	582.200,—
— tisk publikacij	636.772,—	693.827,60
— delo institutov	786.000,—	814.552,59
— nabava literature	310.000,—	310.000,—
— mednarodna znanstvena akt. . .	30.000,—	22.963,80
— znanstvena posvetovanja	10.000,—	—
— članarine	45.000,—	43.100,—
— reprezentančni stroški	70.000,—	70.644,35
— domova	40.000,—	34.013,10
	<u>2.518.372,—</u>	<u>2.571.301,44</u>
SKLADI	91.962,—	91.962,—
Skupaj izdatki	<u>11.770.328,—</u>	<u>11.759.675,37</u>

— presežek	211.929,76
od tega:	
rezervni sklad 2% od din 8,409.795,45	168.195,90
sklad skupne porabe	43.733,86

c) Pregled izvršitve finančnega načrta za leto 1973 za delo inštitutov

	Načrt 1973	Poraba	
		obrem. 1973	prenos 1974
1. Predsedstvo	203.000,—	232.282,27	
2. Centralna biblioteka	10.000,—	10.000,—	9.380,20
3. Oddelek za znanstveno organizacijska opravila	5.000,—	4.237,30	
4. Inštitut za občo in narodno zgodovino	14.000,—	13.995,03	
5. Inštitut za zgodovino umetnosti	13.000,—	13.000,—	1.368,21
6. Inštitut za arheologijo	34.000,—	34.027,84	
7. Inštitut za prava starega Orienta	14.000,—	14.028,45	
8. Dialektološka sekcija	10.000,—	10.000,—	
9. Leksikološka sekcija	190.000,—	190.000,—	
10. Komisija za gramatiko in pravopis	8.000,—	8.000,—	
11. Etimološka sekcija	2.000,—	2.000,—	
12. Inštitut za slov. literaturo in literarne vede	25.000,—	25.000,—	
13. Inštitut za slovensko narodopisje	22.000,—	22.000,—	4.012,77
14. Glasbeno narodopisna sekcija	42.000,—	42.000,—	
15. Biološki inštitut	41.000,—	41.000,—	
16. Paleontološki inštitut	15.000,—	15.000,—	5.744,72
17. Geografski inštitut	27.000,—	27.000,—	
18. Inštitut za raziskovanje krasa	48.000,—	48.000,—	
19. Pravna sekcija TK	12.000,—	12.000,—	3.432,05
20. Tehniška sekcija TK	11.000,—	11.000,—	246,75

	Načrt 1973	Poraba	
		obrem. 1973	prenos 1974
21. Medicinska sekcija TK	8.000,—	8.000,—	1.521,40
22. Veterinarska sekcija TK	6.000,—	6.000,—	
23. Naravoslovna sekcija TK	11.000,—	10.999,45	
24. Umetnostna sekcija TK	11.000,—	10.982,25	
25. Terminološka komisija	1.000,—	1.000,—	
26. Svet za proučevanje in varstvo okolja	3.000,—	3.000,—	
Skupaj	786.000,—	814.552,59	25.706,10

Inštituti in sekcije so prejeli v letu 1973 za posebne naloge, po pogodbah:

Dotacija SBK — za pripravo mednarodne študije UNESCA o glavnih težnjah raziskovanj v humanističnih vedah din 30.000,—

Inštitut za občo in narodno zgodovino

Dotacija SANU — za zgodovinski besednjak din 21.600,—

Dotacija SBK — za evidentiranje in kopiranje virov in literature za slovensko zgodovino, posebno za zgodovino Prekmurja v madžarskih kulturnih institucijah din 28.580,—

Inštitut za zgodovino umetnosti

Dotacija SBK — za arhitekturo XIX. stoletja na Slovenskem din 14.850,—

Inštitut za arheologijo

Dotacija Kulturne skupnosti Slovenije — za tisk arheološke karte Slovenije din 15.000,—

Dotacija SBK — za tisk arheološke karte Slovenije din 42.400,—

Dotacija SBK — za arheološko karto Jugoslavije din 39.200,—

Dotacija SBK — za Tabula Imperii Romani din 71.750,—

Dotacija SBK — za pelodno morfologijo Slovenije din 1.600,—

Dotacija SBK — za arheološko topografijo Slovenije	din	49.500,—
Dotacija SBK — za udeležbo na arheol. kongresu v ZSSR	din	8.500,—
Dotacija SBK — za paleolitska raziskovanja	din	37.800,—
Dotacija SBK — za dokumentiranje arheol. gradiva iz arhivov slovenskega prostora .	din	6.000,—
Dotacija SBK — za paleovegetacijska raziskovanja	din	21.200,—

Inštitut za slovenski jezik

Dotacija Kulturne skupnosti Slovenije za sodobni slovar slovenskega knjižnega jezika	din	199.000,—
Dotacija SBK — za sodobni slovar slovenskega knjižnega jezika	din	20.000,—
Dotacija SBK — za ekscerpiranje Dalmatinske biblije	din	27.000,—
Dotacija Kulturne skupnosti Slovenije — za slovenski pravopis	din	70.000,—
Dotacija Kulturne skupnosti Slovenije — za etimološki slovar	din	19.000,—
Dotacija JAZU — za onomastična dela	din	15.500,—
Razni — za onomastični časopis	din	48,—

Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

Dotacija SBK — za slovenski biografski leksikon	din	34.000,—
Dotacija SBK — za dopolnitev kartoteke slovenskih literarnih terminov	din	80.605,—
Dotacija Kulturne skupnosti Slovenije — za dopolnitev kartoteke slovenskih literarnih terminov	din	45.000,—

Inštitut za slovensko narodopisje

Dotacija SBK — za življenjski cikel	din	500,—
Dotacija občin za financiranje informatorjev	din	22.000,—
Dotacija SBK — za slovensko etnološko bibliografijo	din	12.570,—

Dotacija SBK — za pregled slovenskih baladnih tipov	din	15.000,—
Dotacija SBK — za slovenske ljudske legendarne pesmi in balade s temami socialnih konfliktov	din	25.000,—

Inštitut za biologijo

Dotacija SBK — za favno in floro Jugoslavije	din	161.400,—
Dotacija SBK — za vegetacijsko karto Jugoslavije	din	102.200,—
KGP Kočevje — pedološke raziskave . . .	din	74.500,—
Dotacija SBK — za taksonomijo in ekologijo morskih bentonskih alg	din	51.000,—
Dotacija SBK — za vegetacijo Slovenije . .	din	202.170,—
GLIN Nazarje — pedološke raziskave . . .	din	52.000,—

Inštitut za paleontologijo

Dotacija SBK — za jurske korale Slovenije .	din	19.900,—
Dotacija SBK — za proučevanje kožbanskih in medanskih plasti v Sloveniji	din	2.300,—

Inštitut za geografijo

Dotacija SBK — za geografijo poplavnih področij Slovenije	din	57.149,—
---	-----	----------

Inštitut za raziskovanje krasa

Dotacija Republiške skupnosti za ceste — za hitre ceste	din	11.154,—
Dotacija SBK — za speleološko karto Slovenije	din	26.250,—
Dotacija SBK — za speleologijo Cerknškega jezera	din	149.600,—
Dotacija SBK — za hidrološke in speleološke spremljave zajezitve Cerknškega jezera .	din	56.000,—
Dotacija SBK — za delo odbora za molekularne vede	din	8.000,—
Skupaj	din	1,866.586,—

Predračun amortizacije za leto 1974

	Nabavna vrednost	%	Amortizacija
a) Slovenska akademija znanosti in umetnosti			
Oprema	2.065.878,11	8 %	165.270,25
Oprema	497.908,42	10 %	49.790,85
Inštrumenti	737.765,47	10 %	73.776,55
Naprave in inštalacije	29.947,10	10 %	2.994,70
Transportna sredstva	270.982,45	12,5 %	33.872,80
Stavbe	9.544.031,37	1,2 %	114.528,35
b) Glasbeno narodopisna sekcija			
Oprema	26.292,24	8 %	2.103,35
Oprema	17.573,40	10 %	1.757,35
Inštrumenti	108.877,99	10 %	10.887,80
Skupaj din	13.299.256,55		454.982,00
Povečanje po Ur. l. SFRJ št. 4/74 za leto 1973			59.574,—
Povečanje za leto 1974 — predvidoma			
15 % od 514.556,—			77.183,—
Skupaj din			591.739,—

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

Poročilo o delu v letu 1973

V letu 1973 je bilo delo sveta delovne skupnosti dokaj razgibano. Mnogo je bilo notranjih samoupravnih upravnih problemov, ki jih je bilo treba reševati in niso bili lahko rešljivi. Po drugi strani pa so novi ustavni amandmaji in priprave na novo ustavo narekovali veliko aktivnost in razglabljanje o bolj demokratičnem in zavestnem samoupravljanju, tako v organizaciji delovne skupnosti kakor v celotni družbi. Svet delovne skupnosti je uspešno deloval, kar je potrdil zbor delovne skupnosti dne 6. junija 1973, ko je prenehala mandatna doba polovici članov sveta in so bili izvoljeni novi.

Nova organiziranost delovnih ljudi SAZU — na posameznih zborovanjih delovnih enot in skupnem zboru smo ugotovili in potrdili, da se organiziramo kot enovita delovna organizacija — je zahtevala, da smo na zboru dne 19. decembra 1973 izvolili nov svet delovne skupnosti. Na 87. redni seji sveta je bil izvoljen za novega predsednika dipl. ing. Mitja Zupančič in za podpredsednika dr. France Bernik.

O aktivnosti sveta nam lahko priča tudi število sej, ki jih je imel svet v letu 1973: 14 rednih, 2 izredni seji ter 2 redna in 2 izredna zbora delovnih ljudi. V svoji mandatni dobi od srede junija 1972 do konca decembra 1973 je imel svet 18 rednih in 3 izredne seje ter organiziral 4 redne in 2 izredna zbora delovnih ljudi.

Največ smo reševali naslednje naloge:

- intenzivno smo sodelovali pri izdelavi osnutka statuta SAZU,
- razpravljali in izdelovali smo finančna načrta za leti 1973 in 1974,
- organizirali in izvedli delitev sredstev za delo delovnih enot,
- aktivno smo sodelovali pri presoji zaključnega računa za leto 1972 in dali svoje pripombe,

- organizirali s predsedstvom razpravo o delovnem programu SAZU in razpravljali o njenem srednjeročnem programu, ki bo predložen Raziskovalni skupnosti Slovenije v verifikacijo,
- dopolnjevali in usklajevali pravilnik o ugotavljanju in delitvi dohodka SAZU in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov,
- pripravili osnutek samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu pri SAZU,
- analizirali in izvedli postopek za konstituiranje SAZU,
- dali pobudo za novo financiranje SAZU pri Raziskovalni skupnosti Slovenije,
- razpravljali o notranji organizaciji nekaterih delovnih enot in boljši organizaciji dela na SAZU,
- organizirali samoupravno delavsko kontrolo,
- razgovarjali se o stabilizaciji in varčevanju v SAZU,
- razpravljali o novi republiški in zvezni ustavi in o samoupravnem uveljavljanju sprememb,
- reševali še mnoge druge samoupravne in upravne zadeve, ki so bile nujne za tekoče delo po samoupravnem sporazumu.
- veliko časa smo posvetili personalnim zadevam, ki so jedro dobrega organiziranja služb in delovnih odnosov v okviru njih in v kadrovske politiki,
- delo sveta je poleg teh nalog obsegalo še stanovanjsko problematiko.

Sodelovanje in skupno reševanje znanstvenih in organizacijskih problemov na SAZU med predsedstvom SAZU in svetom delovne skupnosti se je nadaljevalo prav tako kakor prejšnja leta in je našlo še druge poti in možnosti za boljše medsebojno obveščanje in za večjo obojestransko aktivnost.

Pomembne bodoče naloge sveta v letu 1974 bodo na področju samoupravljanja in uveljavljanja ustavnih sprememb, to je izoblikovanju novega zakona in statuta SAZU ter samoupravnih sporazumov v okviru organizacije združenega dela SAZU.

Izdelati bomo morali nov samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in sporazum z ustreznimi interesnimi skupnostmi za optimalno financiranje našega raziskovalnega programa; prizadevati si bomo morali za čimvečja finančna sredstva za prepotrebne investicije in opremo; realizirati moramo kadrovske politiko na znanstvenem področju, predvsem odpreti nova delovna mesta mladim strokovnjakom ter čim boljše organizirati in oblikovati uspešen informativni sistem, ki bi omogočal vsestransko informiranost delavcev v SAZU.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA

Na SAZU deluje osnovna organizacija sindikata; njeno delo vodi voljen izvršni odbor. Konec leta 1973 je imela 130 članov. V našo OOS so vključeni tudi delavci Jugoslovanske avtorske agencije, zastopstvo za SR Slovenijo in Zavoda za varstvo avtorskih glasbenih pravic. V tem letu je imela organizacija dva zbora; prvi je bil letni občni zbor 7. februarja, na katerem je izvolila nov izvršni odbor, drugi je bil hkrati z zborom delovne skupnosti. Izvršni odbor je imel devet sej. Med sejami so posamezni člani po pooblastilih odbora samostojno opravljali naloge. V okviru OOS deluje samostojno tudi blagajna vzajemne pomoči; v letu 1973 je imela 700.046,60 dinarjev prometa. 27. novembra pa se je izoblikovala tudi aktiv mladih delavcev, ki je že izdelal približni načrt dela.

Delo OOS je poleg sprotnih organizacijskih stvari obsegalo: izlet v Režijo; novoletno prireditev z obdaritvijo otrok svojih članov do 10. leta; zbiralni akciji za spominski dom v Kumrovcu in slovenski kulturni dom v Celovcu; prireditev predavanja Draga Košmrlja o krizi na Bližnjem vzhodu; cepljenje proti gripi za člane in sodelavce SAZU. Po svojih močeh smo dali tudi socialno pomoč. Izvršni odbor je tesno sodeloval s svetom delovne skupnosti in raznimi komisijami. Poleg tega se je OOS zavzemala za to, da bi bili delavci v SAZU bolj obveščeni o problematiki, ki zadeva njihovo delo in nagrajevanje po delu. Končala je priprave za rekreacijo članov; prva skupina je že delovala. Sodelovala je v pripravah za ustanovitev sindikalne konference delavcev visokega in višjega šolstva ter znanosti v Ljubljani in v pripravah za ustanovitev republiške konference delavcev visokega in višjega šolstva ter znanosti.

V načrtu za prihodnje leto je poleg rednega opravljanja organizacijskih nalog in splošnih sindikalnih akcij še naslednje: organizacija izleta, novoletne prireditve za otroke, dveh predavanj o aktualni družbeni problematiki, več predavanj članov sindikata o študijskih potovanjih, dalje sodelovanje s svetom delovne skupnosti, njegovih odborov in komisij, uvajanje delegatskega volilnega sistema, podpiranje samoupravnih teženj članov, zlasti prizadevanja raziskovalcev po taki organizaciji dela, ob kateri bo možna tudi njihova formalna strokovna rast.

INŠTITUT ZA OBČO IN NARODNO ZGODOVINO

Poročilo o delu v letu 1973

Inštitut je bil ustanovljen leta 1972, njegovo konstituiranje je bilo pa dovršeno s tem, da je razred za zgodovinske in družbene vede SAZU 6. februarja 1973 izvolil in predsedstvo SAZU 27. februarja 1973 potrdilo njegov znanstveni svet. Njegovi člani so postali upravnik inštituta akad. dr. Fran Zwitter, akademik dr. Bogo Grafenauer, dopisni član dr. Dušan Kermavner, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik, zunanja znanstvena sodelavka dr. Melitta Pivec-Stele. Višji strokovni sodelavec Božo Otorepec je tajnik inštituta.

Dne 15. oktobra 1973 je umrla dr. Melitta Pivec-Stele. Rojena je bila 9. marca 1894 na Dunaju in je pripadala prvi generaciji slovenskih izobraženek, ki so se proti vsem pravnim oviram in predsodkom v javnem mnenju s težavo prebijale na poti do univerzitetne izobrazbe in znanstvenega dela. Po doktoratu na Dunaju leta 1919 se je vrnila v domovino in postala leta 1920 bibliotekar v sedanji Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani, kjer je ostala do svoje upokojitve leta 1951. Tedaj je prevzela mesto honorarnega znanstvenega sodelavca v sekciji oz. pozneje inštitutu in je opravljala to funkcijo prav do zadnjih dni svojega življenja. Slovensko znanost je obogatila predvsem s svojimi publikacijami iz zgodovine Napoleonovih Ilirskih provinc, za katero se je navdušila v času svojega študija v Parizu, posebno s svojo knjigo *La vie économique des Provinces Illyriennes*, ki je izšla leta 1930 v Parizu in je na njeni podlagi dosegla tam svoj drugi doktorat. Drugo večje področje njenega dela predstavljajo publikacije iz bibliotekarstva in bibliografije, pri čemer je posebej poudariti, da je utrla pot za sistematično in kontinuirano delo za bibliografijo slovenske zgodovine. V sekciji oz. inštitutu je preko dvajset let vodila biblioteko, poleg tega je delala in organizirala delo pri retrospektivni bibliografiji za slovensko zgodovino. Neutrudno znanstvenico, ki ni poznala počitka in je kljub vsem fizičnim težavam še v svojem osemdesetem letu prav do prvih dni septembra 1973 prihajala dan za dnem na svoje delo, bomo ohranili v častnem spominu.

Publikacije — Že v letu 1973 je izšla z letnico 1972 razprava Ivana Zelka *Gospodarska in družbena struktura turniške pražupnije po letu 1381* (Razprave razreda za zgodovinske in družbene vede VII, 5, 97 str.). — Pred koncem leta je izšla publikacija Josipa Žontarja *Obveščevalna služba in diplomacija avstrijskih Habsburžanov v boju proti Turkom v 16. stoletju* (Dela razreda za zgodovinske in družbene vede 18, Inštitut za občo in narodno zgodovino 5, 264 str.). — Pri rokopisu Iskre V. Čurkine Matija Majar-Ziljski so bila rešena vsa redakcijska in druga vprašanja in je bil rokopis oddan v tiskarno. — Nadaljevalo se je delo za izdajo druge knjige *Zgodovine agrarnih panog v okviru serije publikacij Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev*; izdelan je bil tekst za nekatera nova gesla; po delu ožje in širše redakcije je dobilo besedilo nekaterih gesel dokončno obliko, medtem ko so druga besedila še v fazi dokončnega oblikovanja; koncept registra za I. zvezek je v večji meri izgotovljen, treba ga je pa uskladiti; zbirala so se ponazorila.

Zapuščina akad. dr. M. Kosa — V tem letu je bil dokončan prevzem vse rokopisne zapuščine, ki jo je dobil inštitut, z izjemo strogo privatne korespondence, ki je bila predana dedičema; rokopisna zapuščina obsega 57 fasciklov. Dokončan je bil popis vse biblioteke pokojnega akademika in inštitut je po oporoki prevzel vse publikacije strogo historičnega značaja, ki jih dotlej še ni imel; od 7445 številčk celotnega seznama biblioteke smo tako prejeli kot darilo 2632 številčk. Razen tega je naš inštitut odkupil še 234 številčk seznama biblioteke, t. j. publikacij, ki so zanj posebno važne. Po vsem tem nam ostaja le še moralna obveznost skrbeti za to, da bi prešel tudi ostali del biblioteke na mesto, kjer bi mogel biti najbolj koristen, predvsem pa dolžnost pripraviti za tisk kar največ rokopisov in gradiva, ki jim pokojni akademik ni mogel več dati za objavo dognane oblike.

Delo za diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine — Pri tem delu, ki spada med dolgoročne naloge inštituta, je B. Otošec v letu 1973 na novo registriral 607 listin iz 13. do 15. stoletja (iz Kapiteljskega arhiva v Novem mestu, hranjenih v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani; iz Državnega arhiva na Dunaju po mikrofilmih v Arhivu Slovenije; iz dela J. Zahn, *Codex diplomaticus Austro-Frisingensis*, FRA II, 31, 55; listine samostana Pleterje iz Državnega arhiva na Dunaju po kserokopijah v samostanu; iz raznih drugih arhivov in objav). Za centralno kartoteko je bilo narejenih 369 fotokopij listin iz časa 1309—1449, ki izhajajo iz samostanskih arhivov ali so drugačne

provenience, originali so v Drž. arhivu na Dunaju, mikrofilmi pa v Arhivu Slovenije. V času od 18. septembra do 4. oktobra 1973 je delal s finančno pomočjo SAZU in Zavoda za spomeniško varstvo SRS v Vidmu pri evidentiranju in zbiranju gradiva za slovensko zgodovino za centralno kartoteko v takajšnjem Državnem arhivu, pregledal je 5 fasciklov s 53 zvezki notarskih imbreviatur iz Čedadu iz časa 1309—1345 ter zabeležil okrog 220 listin.

Viri za slovensko zgodovino na Madžarskem — Na podlagi programa sistematičnega evidentiranja in kopiranja virov za slovensko zgodovino, posebej za zgodovino Prekmurja v madžarskih kulturnih ustanovah, sestavljenega že v letu 1972, je v tem letu Sklad Borisa Kidriča sprejel ta program, katerega izvedba bo trajala predvidoma štiri leta. V letu 1973 sta bila na Madžarskem zunanja sodelavca Ivan Zelko, ki se je od 10. do 30. septembra 1973 mudil v Budimpešti v Madžarskem državnem arhivu in evidentiral ter pripravil za kopiranje srednjeveške listine, listine iz 16. in 17. stoletja ter urbarje iz 16. in 17. stoletja, in Franc Sebjanič, ki se je mudil 12 dni v avgustu in septembru 1973 v Sopronu, Györu in Szombathelyju, delal na gradivu za zgodovino protestantizma v Prekmurju ter dal najvažnejše gradivo tudi mikrofilmati. Vso akcijo vodi za zdaj naš inštitut, predvideno pa je, da bi jo pozneje prevzel Arhiv Slovenije.

Tekoča in retrospektivna historična bibliografija — Sistematično in kontinuirano delo za tekočo bibliografijo za slovensko zgodovino, ki je v današnjih razmerah nujen pogoj za znanstveno delo, se je pričelo tik pred drugo svetovno vojno; po vojni je pa s tem delom ob publikacijah, ki obravnavajo dobo do leta 1941, nadaljeval univ. prof. dr. V. Melik s svojimi sodelavci; tako je nastajala kartoteka publikacij, izbrana bibliografija pa je bila publicirana v Zgodovinskem časopisu. V letu 1973 je bilo z dr. V. Melikom dogovorjeno, da prevzame doslej izdelano kartoteko naš inštitut, obenem pa tudi financiranje nadaljnjega dela pri tekoči bibliografiji. Dr. M. Pivec-Steletova je s svojimi sodelavci delala za retrospektivno bibliografijo za slovensko zgodovino, od leta 1951 do smrti. Zdaj je prevzel dr. V. Melik nalogo, da pregleda vse dosedanje gradivo in sestavi predlog, kako bi se delo nadaljevalo.

Zgodovina kolonizacije jugoslovanskih pokrajin — V okviru republiškega centra, ki je včlenjen v medakademijski odbor pri JAZU v Zagrebu, je dr. V. Valenčič dokončal razpravo Etnična struktura ljubljanskega prebivalstva po ljudskem štetju leta 1880, ki bo izšla v Zgodovinskem časopisu za 1973; dr. T. Zorn

je dokončal razpravo Manjšinsko šolstvo na kočevskem ozemlju leta 1936/37, izšla pa je njegova razprava Izpraznitev Radgone in zasedba Apaške kotline 1920. leta (ČZN N. V. 9, 1973); dr. J. Šorn je obdeloval temo o tujem kapitalu v železarstvu na slovenskem ozemlju od srede 19. stoletja do leta 1918; dr. Kresal je zbiral gradivo o zaposlovanju tujega delavstva in tujih strokovnjakov v stari Jugoslaviji.

Ostalo delo — Vodstvo našega dela za historično-topografski leksikon v okviru medakademijskega odbora za historično-topografski leksikon in atlas srednjeveške Jugoslavije pri SANU v Beogradu je zdaj prevzel dr. P. Blaznik; vendar pa se je topografsko gradivo v tem letu le malo dopolnjevalo, ker je to delo zelo obsežno in bo spričo neznatne zasedbe delovnih mest v inštitutu mogoč večji napredek šele tedaj, ko bo ta naloga zaupana delavcu, ki se bo ukvarjal samo z njo.

Pri medakademijskem odboru za repertorij srednjeveških virov pri JAZU v Zagrebu, kjer zastopa naš inštitut akad. dr. B. Grafenauer, je delo pri izdaji »novega Potthasta« v glavnem končano, zdaj se pa dela pri nacionalnem repertoriju srednjeveških historičnih virov Jugoslavije, a delo v tej smeri v centrali ni napredovalo.

Slovar srednjeveške latinščine Jugoslavije je doslej publiciran do vključno črke K, delo za slovar novejšje latinščine, katerega središče je prav tako pri JAZU v Zagrebu, vodi pri nas dopisni član dr. M. Grošelj, sodeluje pa doslej kot zunanji sodelavec tudi Ivan Zelko.

Dr. S. Vilfan je zastopal naš inštitut na mednarodni konferenci za historično metrologijo na Reki 19.—21. septembra 1973.

Naš inštitut je na zahtevo sestavil srednjeročni program svojega dela in dal Kulturni skupnosti Slovenije svoje mnenje o temeljnih delih iz zgodovinske stroke.

Biblioteka in uprava — Inštitutska biblioteka je pridobila v letu 1973 512 novih zvezkov, ne všteti dela biblioteka dr. M. Kosa, delo za centralni katalog inozemskih zgodovinskih del v znanstvenih bibliotekah Slovenije pa je s smrtjo dr. M. Pivec-Steletove zastalo. Upravne posle je vodil po 1. marcu 1973 tajnik B. Otorepec. V letu 1973 je bilo prejetih in odposlanih 220 dopisov.

Posebno delo nameščencev — Dr. P. Blaznik je bil član uredništva Kronike in Loških razgledov. Imel je predavanja v Bitnju na Sorškem polju 2. februarja 1973 o temi Bitnje skozi stoletja, v Žabnici na Sorškem polju o temi Žabnica skozi stoletja,

na simpoziju v Donji Stubici 6. februarja 1973 o temi Razvoj fevdalne rente v slovenskih pokrajinah do 16. stoletja, o isti temi je predaval v skrajšani obliki 27. II. 1973 na ljubljanskem radiu, dne 1. VI. 1973 je pa predaval v Medicini (Italija) o temi Škofja Loka skozi stoletja. Objavil je knjigo Škofja Loka in loško gospostvo (973—1803) (564 str., 10 zemljevidov, 151 slik), razpravo Razvoj fevdalne rente v slovenskih pokrajinah do 16. stoletja, Situla 13, 1973, str. 35—44 (isti tekst v hrvaščini Razvoj fevdalne rente u slovenskim pokrajinama do 16. stol., Institut za hrvatsku povijest, Radovi 5, Zagreb 1973, str. 127 do 137), članek Kolonizacija in populacija na Selškem v freisinškem času, Selška dolina v preteklosti in sedanjosti, Železniki 1973, str. 81—100. V Loških razgledih 20, 1973 so bili objavljeni prispevki Aljažev stolp na Triglavu — v mejah loškega gospostva (str. 37—39), Portret freisinškega škofa Filipa (1498 do 1541) (str. 40—42) in Kasarna pri Kapucinskem mostu v Škofji Loki (str. 43—47).

B. Otarepec je opravljal tajniške posle in sodeloval pri biblioteških delih na inštitutu, bil član uredništva Kronike, predaval na zgodovinskem oddelku filozofske fakultete zgodovinske pomožne vede (3 ure tedensko) in se udeležil 3. zveznega posvetovanja arhivskih delavcev Jugoslavije 6. X. 1973 in VI. kongresa zgodovinarjev Jugoslavije v Budvi 7.—10. X. 1973. Objavil je: Iz zgodovine Gorenjega Logatca, Kronika 20, 1972, str. 129—138; Rokodelstvo in obrt v srednjeveški Ljubljani, Publikacije Mestnega arhiva ljubljanskega, Razprave, zv. 3, Ljubljana 1972, str. 5—54; Regesti listin za koroški kmečki upor leta 1478, Kmečki punti na Slovenskem, Situla 13, Ljubljana 1973, str. 121—122. V tisku ima: Iz zgodovine turjaškega gradu, Kronika 21, 1973, št. 3; (skupaj z dr. J. Žontarjem:) Božja sodba (ordal) sveče v Kamniku leta 1398, Zgodovinski časopis 1973.

Načrt dela za leto 1974

Za leto 1974 se predvideva izid knjige Iskre V. Čurkine Matija Majar-Ziljski. Glavna publikacija, za katero se bo delalo v tem letu, je druga in zaključna knjiga Zgodovine agrarnih panog za serijo publikacij Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev; predvideva se, da bodo do septembra zbrani v dokončni obliki vsi teksti, da bo zaključeno zbiranje ponazoril, da bo izdelano poleg krajevnega registra tudi stvarno kazalo za I. knjigo in da bo dano v drugi polovici leta rokopisno gradivo v tiskarno. Kar se tiče publikacij, projektiranih za poznejši čas,

je prevzel dr. P. Blaznik skrb za izdajo brixenških urbarjev za Bled in okolico; po pregledu rokopisnega gradiva akad. dr. M. Kosa je ugotovil, da je pokojnik že skoraj dokončal delo pri samih tekstih, z delom za uvodno razpravo pa je komaj začel; v letu 1974 bo mogel dr. P. Blaznik zaradi drugih obveznosti opraviti le določena pripravljalna dela. Dr. Grafenauer bo predvidoma v letu 1974 v sodelovanju z višjo arhivarko Arhiva Slovenije dr. Marijo Verbičevo pripravil za tisk pri SAZU prvo knjigo virov za zgodovino slovenskih kmečkih puntov. Dr. Kermavner bo v letu 1974 začel delati za izdajo korespondence dr. Henrika Tume. B. Otorepec bo nadaljeval z delom za centralno kartoteko srednjeveških listin za Slovenijo (prepisi, regesti in fotokopije listin od 13. do 15. stoletja v domačih arhivih; mikrofilmi listin iz Državnega arhiva na Dunaju, ki jih hrani Arhiv Slovenije; kopije listin Arhiva Nemškega viteškega reda na Dunaju, ki jih hrani Mestni arhiv Ljubljana; sestava registra oseb in krajev k tej centralni kartoteki; uvodna dela pri sestavi slovenskega »censimenta«, popis vseh originalnih ohranjenih papeških listin na Slovenskem iz časa 1198—1417 v okviru mednarodne akcije); nadaljevati namerava tudi evidentiranje in izpisovanje podatkov za slovensko zgodovino iz notarskih imbreviatur čedadskih notarjev v Drž. arhivu v Vidmu. — Kar se tiče dela pri virih za slovensko zgodovino, posebej za zgodovino Prekmurja na Madžarskem, se predvideva, če bodo na voljo sredstva, da bi odšlo v letu 1974 v madžarske kulturne ustanove šest naših zunanjih sodelavcev (Ivan Zelko, Franc Šebjanič, dr. Vilko Novak, Ivan Škafar, Antoša Leskovec, Stefan Barbarič) za skupaj okrog 75 dni. — Kar se tiče odbora za zgodovino kolonizacije jugoslovanskih pokrajin, bo za starejšo dobo v letu 1974 dr. B. Grafenauer pregledal tozadevno gradivo in rokopise dr. M. Kosa ter izdelal poročilo o tem, kaj in v kakšni obliki bi bilo mogoče publicirati; dr. T. Zorn bo pregledal gradivo o manjšinskem šolstvu v arhivu Ciril-Methodove družbe in sestavil elaborat o tem gradivu; dr. J. Šorn bo nadaljeval z delom o tujem kapitalu v železarskih obratih na Slovenskem od srede 19. stoletja do leta 1918; dr. F. Kresal bo nadaljeval zbiranje gradiva o zaposlovanju tujih strokovnjakov v stari Jugoslaviji, obdelal pa ga bo šele v letu 1975; dr. J. Pleterski ima v projektu mikrofилmanje gradiva o zemljiški posesti italijanskih državljanov na Primorskem ob začetku prve svetovne vojne iz arhiva notranjega ministrstva na Dunaju; predvidoma se bo začelo delo na virih o materinskem jeziku otrok v določenih krajih po uvedbi splošne šolske obveznosti l. 1774.

Iz vsega navedenega je razvidno, da izvedbo dela in načrtov inštituta ovira zlasti to, da je število osebja mnogo premajhno; tega ni mogoče kompenzirati s sodelovanjem številnih zunanjih sodelavcev. Po smrti dr. M. Pivec-Steletove delata dnevno v inštitutu le dr. P. Blaznik in B. Otorepec, inštitut nima posebnega uslužbenca niti za biblioteko in administrativno delo. V predlogu za sistemizacijo novih delovnih mest, ki smo ga dali v letu 1973, smo predvideli tri nova mesta za asistente; ta mesta bi polagoma zasedli z mlajšimi diplomiranci, ki bodo med študijem dokazali sposobnost za znanstveno delo. Trenutno je razpisano le mesto upravnega uslužbenca, ki bi opravljal tudi knjižničarske manipulativne posle, vendar pa to mesto ob koncu koledarskega leta še ni zasedeno. Kar se tiče prostorov, s katerimi smo zdaj v precejšnji zadregi posebno zaradi prevzema rokopisne zapuščine in velikega dela biblioteke dr. M. Kosa, je bila inštitutu že prej dodeljena majhna nova soba, a doslej še ni izrabljena, ker še ni opremljena s knjižnimi policami.

INSTITUT ZA ZGODOVINO UMETNOSTI

Poročilo o delu v letu 1973

V preteklem letu je inštitut s svojim članom dr. E. Cevcem zelo intenzivno sodeloval pri strokovni organizaciji razstave Gotska plastika na Slovenskem, ki jo je v dneh od 9. okt. 1973 do 6. januarja 1974 priredila Narodna galerija v Ljubljani. Ker je obdelava gotske plastike na Slovenskem dolgoročna naloga inštituta, je razstava njegovemu programu zelo ustrezala, saj je med drugim omogočila konfrontacijo mnogih, po vsej domovini raztresenih kiparskih spomenikov, s tem pa revizijo dosedanjih ugotovitev in osvetlitev nekaterih ključnih spomenikov in njihovih problemov, pa naj ti zadevajo stilni razvoj, avtorstvo ali datacijo. Tako se je, na primer, razkrila neka (arhivsko sicer nedokumentirana, pač pa z vrsto plastik iz širše celjske okolice podkrepljena) celjska rezbarska delavnica okoli leta 1500. Kipi in reliefi dveh krilnih oltarjev iz goriških Brd (z Gluhega Vrhovlja in z Golega Brda) iz časa ok. 1530 so se izkazali kot izdelki južnotirolskega, nekaj let tudi v Vidmu delujočega mojstra Mihaela Partha. Poglobljenega primerjalnega študija je bil deležen kipar Osbalt Kittel (»Mojster škofa Rauberja«) s svojimi sodelavci iz druge četrtine 16. stol.; da bi ugotovil njegova slogovna izhodišča, je E. Cevc obiskal Bavarsko (München, Ingolstadt, Eichstätt) in poskusil razčistiti stikališča z opusom kiparja Loya Heringa ter s širšim južnobavarskim in augsburškim kiparskim krogom prehoda gotike v severno renesanso. Natančnejši rezultati teh raziskav so v obdelavi. Več pomembnih izsledkov je dala revizija datacij in ikonografskih tipov plastik 14. stoletja. Potrdilo se je, da slovensko ozemlje tudi v tem, v duhovnem in slogovnem razvoju zelo razgibanem obdobju ni zaostajalo za umetnostnim življenjem Srednje Evrope in da so k nam zahajali celo nekateri geografsko zelo ograjeni ikonografski tipi. Eden takih vabljivih primerkov je npr. (sicer fragmentarni) kip stoječe Madone iz Sv. Lenarta pri Kostrivnici, ki se po vsej verjetnosti uvršča v skupino t. im.

»Madon na levu«, razširjenih predvsem po Salzburškem, v Šleziji in Prusiji (proti sredi 14. stol.).

Mednarodno srečanje raziskovalcev srednjeveške plastike, ki ga je organizirala Narodna galerija in ga je vodil (tudi na ekskurzijah) E. Cevc, je načelo več ožjih problemov, delno tudi v katalogu predlaganih datacij. Vnovična analiza je potrdila naše datacije, med drugim tudi za evropsko pomembno skupino Oznanjenja s Ptujске gore (Ptuj, Pokrajinski muzej), ki pripada res času ok. 1440 in ima stilno izhodišče v konstanškem umetnostnem krogu. Ta in druga spoznanja dozorevajo v zaključene razprave.

Terensko delo je odkrilo nekaj novih srednjeveških plastik, izpopolnilo inventar skulptur 16. in zgodnjega 17. stol., nadaljevalo ikonografsko analizo (»protestantskih«) nagrobnikov 16. stoletja in poskusilo določiti njihove tipološke in pokrajinske variante. Zasedovanje odmevov romanske retrospektive v poznem srednjem veku (v arhitekturi, delno tudi v skulpturi in slikarstvu) je poglobilo dosedanjo vednost o tem stilnem in tudi v smeri regionalnih oblikovnih konstant vabljivem problemu.

Med študijskim obiskom na Bavarskem v mesecu novembru, ki smo ga že omenili, je E. Cevc izrabil priložnost tudi za ogled plastik poznogotskega kiparja Wolfganga Leba (v zvezi z našimi nagrobniki ok. 1500) in za študij ikonografije slikarstva poznega 16. in zgodnjega 17. stol., pri čemer so se pokazale tudi zveze z münchenskimi »manieristi« konca 16. stoletja, npr. s Pietrom Candidom (Pieter de Witte), pa tudi za izmenjavo mišljenj z münchenskimi kolegi v stroki.

Asistent Damjan Prelovšek je v okviru dolgoletnega raziskovanja arhitekture 19. stol. na Slovenskem, ki je v programu inštituta ter ga sofinancira Sklad BK, pregledal velik del Gorenjskega in sistematično dokumentiral številne spomenike. Terenske ogleda je dopolnjeval z arhivskim gradivom v Arhivu Slovenije, v ljubljanskem Mestnem arhivu in v Mestnem muzeju. Ogledal si je tudi razstavo in dela Andrea Palladia v Vicenzi (kot enega od vzornikov neoklasicizma). Kot sodelavec Arhitekturnega muzeja je pomagal urediti Plečnikovo spominsko zbirko in sestavil besedilo za njen katalog.

E. Cevc je sodeloval pri ureditvi oddelka poslikanih panjskih končnic v prenovljenem Čebelarskem muzeju v Radovljici in napisal poglavje o tej temi za muzejski vodnik. Pri tem je zasledoval predvsem delež naših starejših podobarskih delavnic, ki so imele v zorenju te ljudske slikarske kulture večji

pomen, kot smo mislili doslej. Osvetlitev podobarskih delavnic 19. stol. je v dolgoročnem inštitutskem programu.

Terensko topografsko delo je dopolnilo temeljno kartoteko spomenikov.

Priprava za izdajo virov se je zaradi prezaposlenosti zunanjih sodelavcev, žal, nekoliko zavlekla. Pomnožila pa se je zbirka arhivskih regestov, zlasti še s podatki o umetnikih 17. in 18. stoletja. Stalno smo dopolnjevali temeljno in specialne kartoteke, hemeroteke in izpiske iz starejše strokovne literature (delo opravlja bibliotekarka Vida Urek) in nadaljevali smo z dopolnilnimi prepisi terenskih zapisnikov akad. dr. F. Steleta (honorarno Vera Baloh). Posrečilo se nam je izpopolniti tudi strokovno biblioteko, zlasti z nakupom nekaterih pomembnih del (temeljna dela klasikov umetnostne zgodovine, dragocene topografije, leksika idr.).

Člani inštituta so objavili v letu 1973 tele vidnejše študije in članke:

E. C e v c :

Gotska plastika na Slovenskem (Katalog) — Besedilo o gotski plastiki na Slovenskem, katalog in literatura. — Narodna galerija, Ljubljana, 1973, 163 str. (Besedilo tudi v angleščini, francoščini in nemščini).

Kipar Angelo Putti in njegovo delo na Slovenskem. Zbornik za likovne umetnosti, Novi Sad 9/1973, str. 255—271.

Slikar Matevž Langus na Loškem. Loški razgledi, Škofja Loka, XX/1973, str. 137—146.

Poslikane panjske končnice (Vodnik). Čebelarški muzej v Radovljici 1973, 8 str.

Do kam so segle poslikane panjske končnice. Slovenski čebelar, LXXV/1973, str. 269—273.

France Stelè (Nekrolog). Letopis SAZU za leto 1972, Ljubljana 25/1973, str. 105—115.

D. P r e l o v š e k :

Janez Jager in slovenska arhitektura. Sinteza, Ljubljana 26 do 27/1973, str. 65—72.

Umetnostnozgodovinska bera v reviji Sinteza. Zbornik za umetnostno zgodovino, Ljubljana, n. v. IX/1973, str. 172—175.

Predavanje Alojza Šubica o slikarju Janezu Wolfu. Loški razgledi, Škofja Loka, XX/1973, str. 151—161.

Delovni načrt za leto 1974

Inštitut bo nadaljeval raziskave, ki so že v teku in imajo večinoma vse dolgoletni značaj (plastika gotskega časa in posebej 16. in zgodnjega 17. stoletja; slikarstvo 17. stoletja; arhitektura 19. stoletja; problem podobarske kontinuitete). V pripravah za izdajo umetnostnozgodovinskih virov nameravamo

oskrbeti kritični prepis Hrenovih Kalendarijev, po možnosti pa pripraviti tudi zbirko srednjeveških virov. Nadaljevali bomo stalno kabinetno delo (izpopolnjevanje temeljnih in specialnih kartotek, bibliografije, hemeroteke, fototeke ipd.) in priprave člankov za svetovni leksikon umetnikov. Skupaj s V. razredom SAZU in z NUK bomo pripravili v Prešernovi dvorani razstavo risb in ilustracij slikarja akad. M. Gasparija. Pred zaključkom je večje število razprav, od katerih naj bi nekatere izšle v posebni publikaciji SAZU.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1973

V letu 1973 je delo Inštituta za arheologijo teklo po že ustaljenem načinu. Novih nalog nismo začeli, pač pa smo nadaljevali tekoče akcije, kolikor je to bilo mogoče. Veliko delo Arheološka najdišča Slovenije je bilo oddano v tiskarno.

Terensko delo je obsegalo sistematična raziskovanja, sondiranja, več podrobnih topografskih ogledov najdišč in jam, enomesečno topografsko akcijo na Kozjanskem in nekaj vrtanj ter jemanj vzorcev v že odprtih profilih. Dr. F. Leben je pomagal Narodnemu muzeju pri izkopavanjih na Hrušici.

Med internim delom je poleg tekočega administrativnega in bibliotekarskega dela omeniti predvsem organizacijsko delo pri posameznih temah, obeh medakademijskih odborih, arheološki terminologiji in redakcijsko delo za inštitutske publikacije. Vsi sodelavci inštituta so tudi individualno znanstveno delali in pri tem vodili in dopolnjevali razne kartoteke.

Višji znanstveni sodelavec dr. ing. Mitja Brodar je v okviru teme Paleolitska raziskovanja, ki jo financira Raziskovalna skupnost Slovenije s pomočjo Kulturne skupnosti Kočevje, že tretje leto nadaljeval sistematično izkopavanje paleolitske postaje v Ciganski jami pri Željnah. Letošnja akcija je dala razmeroma bogate rezultate. Odkritih je bilo okoli 600 kamenih artefaktov in odbitkov gravetienske kulture iz zadnjega sunka ledene dobe. Pri poskusnem globinskem kopanju je bila na novo ugotovljena še ena kulturna plast, a je še ni mogoče klasificirati.

V okolici Kočevja je opravil več sondiranj, vsa pa so dala le negativne rezultate. Dalje je pregledal več jam po Sloveniji in večkrat iskal domnevno paleolitsko najdišče na prostem na severnem robu Ljubljanskega barja.

Za potrebe Narodnega muzeja pri raziskavah v Stični je napravil terenski posnetek gomilnega grobišča in skice posameznih gomil. Na arheološkem oddelku filozofske fakultete je vodil vaje iz terenskih merjenj.

Vodil je tudi temo Arheološka topografija Slovenije. Poleg že omenjene akcije na Kozjanskem so zunanji sodelavci preiskovali teren še v naslednjih regijah: Koprsko, Notranjska, Prekmurje, zahodno Pohorje, vzhodno Pohorje in Haloze.

Pri delu za arheološko terminologijo je pripravljajal paleolitske termine. Ekscerpiranje je zaključeno, v diskusiji pa je predlog za končno obliko izdaje.

Za Prazgodovino Jugoslavije, ki jo bo izdala Akademija Bosne in Hercegovine, je pripravljajal material za poglavja, ki so mu zaupana.

Udeležil se je vsezvezne konference kvartarologov ZSSR v Erevanu in ekskurzije po najdiščih in profilih transkavkaških republik. Udeležil se je še zбора Hrvatskega arheološkega društva v Puli.

Opravljal je dolžnosti upravnika instituta.

Višji znanstveni sodelavec dr. Jaroslav Šašel je organiziral delo za list *Naissus Tabule Imperii Romani* (glej poročilo medakademijskega odbora) in redigiral poslane prispevke. Uredil je Arheološki vestnik 24 (1973), ki je bil v mesecu decembru odobren za tisk. Opravljal je korekture posameznih tiskanih partij dela Arheološka najdišča Slovenije.

Pisal je in pripravljajal za tisk nekaj člankov in študij iz zgodovine vzhodno-alpskega prostora v starem veku (k ekonomsko-socialni zgodovini, k Sisciji, k zgodovini sistema *Claustra Alpium Iuliarum*, k rimskim napisom z Vranja itd.).

Predaval je na filozofski fakulteti v Beogradu o nastanku ilirskega limesa in o novem Trajanovem napisu v Djerdapu. Predaval je na zveznem kongresu društev jugoslovanskih zgodovinarjev o ekonomiki zahodnega Balkana v starem veku.

Opravil je strokovno potovanje v Kordun, Liko in dalmatinsko zaledje (obisk muzejev, ogled spomenikov in arheoloških terenov).

Znanstveni sodelavec dr. Franc Leben je dokončal sistematično raziskovanje v jami Veliki Zjot pri Vinici. Sodeloval in delno vodil je izkopavanje kasnoantične utrdbe na Hrušici. Opravil je rekognosciranje in ponekod manjše sondiranje v Levakovi jami pri Podbočju, v Križni jami pri Ložu, v okolici Sežane (Pušenca, Malenca, Tupla jama, Pečina pri Plešivci) in v Bezgečevi jami v Veliki Pirešici.

Sodeloval je pri fototopografiji Pivške kotline in Vremske doline ter pri topografski akciji v okolici Slovenj Gradca.

Sodeloval je pri pripravah za redakcijo slovenske arheološke terminologije in pri izdaji slovenske kraške terminologije,

ki jo je izdala Katedra za fizično geografijo filozofske fakultete v Ljubljani.

Bil je tajnik medakademijskega odbora za Arheološko karto Jugoslavije (glej poročilo tega odbora).

S sredstvi štipendije »Penrose«, ki mu jo je podelila American Philosophical Society iz Filadelfije, je zbiral dokumentacijo jamskega arheološkega gradiva v tujih muzejih alpskih dežel. Poročilo o tem delu bo objavljeno v letnem poročilu ameriške ustanove.

Udeležil se je 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu in imel tam predavanje Oris prazgodovine v kraških jamah jugovzhodnega alpskega prostora. Udeležil se je tudi zbora Hrvatskega arheološkega društva v Pulju.

Višji strokovni sodelavec Staško Jesse je poleg tekočih poslov v inštitutski knjižnici dokončal tehnično redakcijo 23. zvezka Arheološkega vestnika in publikacijo Arheološka najdišča Slovenije. Za obe publikaciji je opravljal tudi tiskovne korekture. Za tisk je pripravljajal 24. letnik Arheološkega vestnika in delno tudi že 25. letnik.

Vodil je delo teme Dokončno zrisanje gradiva Slovenije.

Opravljal je tudi tehnični del izdajateljske dejavnosti SAZU.

V letu 1973 v Inštitutu za arheologijo ni bilo personalnih sprememb. Delo Inštituta je močno otežkočeno, ker nimamo sodelavcev za dve ključni področji, za kovinske dobe in zgodnji srednji vek. Otežkočeno je dalje tudi zaradi tega, ker inštitut nima nobene pomožne moči.

Objavljena dela v letu 1973

J. Š a š e l :

Bernardin Porečan ali k poreškim in koprskim antikam. Kronika 21, 1973, str. 85—87.

Alpium Iuliarum Claustra. Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft, Supplementband XIII, 1973, str. 11—14.

Zur Erklärung der Inschrift am Tropaeum Alpium (Plin. n. h. 5, 136—137. CIL V 7817). Živa antika 22, 1972 (izšlo 1973), str. 135—144.

Epigraphische Publikationen in Jugoslawien seit CIL III. Vestigia 17, 1973, str. 530—533.

Trajan's Canal at the Iron Gate. Journal of Roman studies 65, 1973.

F. L e b e n :

Pomen lubniških izkopenin za slovensko prazgodovino. Loški razgledi 20, 1973, str. 19—28.

Outlines of Prehistory in South-Eastern Alpine Carst Caves. Abstracts of Papers submitted to the 6th Intern. Congress of Speleology, Olomouc 1973, 163—164.

Höhlenforschung in der Steiermark (Schild von Steier, Kleine Schriften 12, 1972, Graz). Naše jame 14, 1972, str. 70—71 (ocena).

Več del je v tisku.

PALINOLOŠKI LABORATORIJ

V okviru Inštituta za arheologijo deluje tudi palinološki laboratorij, ki je prostorsko utesnjen in zlasti, ker je edini v Sloveniji, personalno nezadostno zaseden.

Višji znanstveni sodelavec dr. Alojz Šercelj je v letu 1973 opravil palinološke raziskave na Snežniku, v Trnovskem gozdu, na Ljubljanskem barju pri Vrhniki, v Podutiku, na Dilj gori in v Strmici pri Kninu. Analize oglja oziroma lesa je naredil za izkopavanja v Braniku, na kolišču Veliki mah na Ljubljanskem barju, na Hrušici in v Zagorju ob Savi. Več raziskav je še v teku.

Končal je drugo fazo teme Pelodna morfologija Slovenije.

Med letom je opravil vrsto sondažnih vrtanj v raznih krajih Slovenije.

Na povabilo Alexander von Humboldt-Stiftung je obiskal vrsto znanstvenih ustanov v Zvezni republiki Nemčiji, ki se ukvarjajo s paleobotaničnimi raziskavami. V tem času se je udeležil simpozija Mednarodnega združenja za vegetacijo (IVV) v Rintelnu. Od 14. avgusta do 15. novembra je v okviru sporazuma med Svetom akademij SFRJ in National Academy of Sciences v Washingtonu obiskal precej sorodnih institucij v ZDA ter na nekaterih imel tudi predavanja o razvoju kvartarne vegetacije v jugovzhodni Evropi. Udeležil se je tudi simpozija ameriških palinologov v Anaheimu (Los Angeles). V okviru U.S. Geological Survey je opravil palinološke analize šotnega profila iz bližine Echo Lake (Sierra Nevada).

Načrt dela za leto 1974

Predvidevamo, da ne bomo začeli nobene nove naloge. V okviru programskih načel in možnosti bomo nadaljevali terensko raziskovanje. Glavno delo pa bo osredotočeno na nadaljevanje naših tem Paleolitska raziskovanja, Arheološka topografija Slovenije, Dokončno zrisanje gradiva Slovenije in na pripravo slovenske arheološke terminologije. Dokončan bo prvi zvezek arheološke topografije Slovenske gorice in oddan v tiskarno. Za tisk bo pripravljen tudi 25. zvezek Arheološkega vestnika.

Palinološki laboratorij bo skrbno zasledoval trenutno odprte profile na raznih gradbiščih in s temo »paleovegetacijska raziskovanja«
nadaljeval proučevanje dinamike razvoja kvartarne vegetacije. Opravljal bo tudi ksilotomske in antrakotomske raziskave arheoloških najdišč.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA ARHEOLOŠKO KARTO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu za leto 1973

Delo po republiških odborih za Arheološko karto Jugoslavije ni potekalo zadovoljivo, razen v SR Srbiji, ki je v letu 1973 poslal 1043 novih shed arheoloških najdišč. Tudi osebni razgovori s predstavnikom Republiškega odbora za AK Hrvatske, ki nam je obljubil še preostalo manjkajoče gradivo, niso obrodili sadu. Tudi v Bosni in Hercegovini ter v Črni gori je stanje na delu AKJ isto kot prejšnja leta (v BiH imajo zbrano gradivo, v Črni gori pa ničesar). Tudi Makedonija nima posluha za nadaljnje delo kljub zagotovljenim finančnim sredstvom. Arheološka karta Slovenije pa se že tiska.

Medakademijski odbor za AKJ ni imel v letu 1973 nobenega razširjenega sestanka, povezava s predsedniki republiških odborov je obstajala le iz pismenih in osebnih stikov.

Saldo v blagajni (z dotacijo SBK za leto 1972) je na dan 31. 12. 1973 din 38.532,60.

Načrt dela za leto 1974

V letu 1974 bi morali končati zbiranje shed arheoloških najdišč. Centralna redakcijska komisija pa se mora končno lotiti poenotenja tekstnega dela in kartografske obdelave najdišč po arheoloških obdobjih, predvsem za republike, ki imajo delo domala končano (Bosna in Hercegovina, Srbija, Hrvatska).

MEDAKADEMIJSKI ODBOR
ZA TABULO IMPERII ROMANI

Poročilo o delu za leto 1973

Kartotečno gradivo, ki so ga sodelavci iz Srbije, Makedonije, Črne Gore, Bosne in Hercegovine, dalje iz Romunije, Bolgarije, Grčije, Albanije in Italije predali (nekateri šele v pozni jeseni!), je bilo sproti prevedeno v francoščino. Kartografsko gradivo je bilo s pomočjo Inštituta za fotogrametrijo in geodezijo pripravljeno za dokončno tiskovno pripravo, ki že teče in bo kmalu končana. Tisk sam bo opravil Vojnogeografski inštitut, kar je bilo pogodbeno določeno. V teku je tiskovna priprava in zadnja redakcija leksikona samega, ki bo predvidoma v krajšem času zrel za natis; tudi SAZU je tisk že odobrila. O procesu dela je tekoče informiran Comité international Tabule Imperii Romani v Rimu ter Union internationale des académies v Bruslju.

Načrt dela za leto 1974

Načrtovano je, da bosta rokopis in karta oddana v tiskarno spomladi 1974, s čimer bo ta akcija končana.

INSTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Poročilo o delu za leto 1973

S sklepom Predsedstva SAZU z dne 27. februarja 1973 je bil sprejet predlog dotedanjega Orientalističnega inštituta, da se preimenuje v Inštitut SAZU za prava starega Orienta. Predlog, ki ga je predhodno odobril tudi razred za zgodovinske in družbene vede, je bil postavljen zato, ker je s tem točneje označeno dejansko stanje.

V letu 1973 je naš inštitut začasno zaključil sestavljanje avtorskega in stvarnega kataloga. V drugi polovici leta pa je poživil svoje strokovne študijske sestanke.

Sestavljanje stvarnega in abecednega avtorskega kataloga asiriološke klinopisne literature je bilo zaključeno s koncem avgusta 1973. Delo je finančno omogočil Sklad Borisa Kidriča. Delo je kot pogodbeni sodelavec inštituta opravil Marko Urbanija, požrtvovalno mu je pomagala višja knjižničarka-referentka Julijana Šušteršič, nadzorstvo je imel upravnik inštituta dr. Viktor Korošec. Ker je Marko Urbanija dne 1. julija 1972 odšel za bibliotekarja-pripravnika, je moral poslej skrajšati svoj delovni čas pri dovrstitvi kataloga. Zato so bile sklenjene pogodbe z omejenim delovnim časom razen z Markom Urbanijo še z diplomantom filozofske fakultete prof. Marijo Rak in prof. Jožetom Faganelom. Občasno je bil kot strokovnjak za decimalni katalog pritegnjen bibliotekar v p. na pravni fakulteti Franc Šink.

O dovršenem delu je bilo dne 3. oktobra 1973 predloženo poročilo Skladu Borisa Kidriča, opremljeno z vsemi potrebnimi prilogami. V katalog so vpisane knjige predvsem s področja pravne asiriologije (kamor štejemo tudi sumerologijo, akadistiko, ugaritščino, urartejščino in hetitologijo) ter obrobni pravni kultur (Egipta, Palestine in Sirije). Iz revij, ki so nam v Ljubljani dostopne, so izpisane razprave in članki ter knjižne ocene in knjižna poročila. Iz končnega poročila, ki smo ga predložili Skladu Borisa Kidriča, povzemamo, da ima:

avtorski abecedni	
katalog	8.100 listkov člankov in razprav
ter	8.640 listkov knjižnih ocen in poročil,
stvarni katalog ima	8.234 listkov člankov in razprav
ter	8.807 listkov knjižnih ocen in poročil,
katalog ocenjevalcev	2.656 listkov.
Skupno je torej	36.437 listkov.

Oba kataloga bodo uspešno uporabljali tudi slušatelji primerjalnega jezikoslovja, antične arheologije in zgodovine.

Naloga inštituta pa bo, da bo katalog stalno izpopolnjevan. Osební katalog se že dopolnjuje, prizadevali si bomo, da bi se nadaljeval tudi stvarni katalog.

Dovršitev obojnega kataloga je omogočala, da je naš inštitut počivil svoje študijsko in znanstveno delovanje.

V vrsti predavanj, ki jih prireja Slovenska akademija za znanstveno interesirano javnost, je dr. Viktor Korošec dne 9. maja 1973 predaval o Novih problemih hetitskega ženitnega prava. Dalje je po želji ljubljanske in graške pravne fakultete predaval dne 17. maja 1973 graškim gostom, ki so prišli na obisk ljubljanske pravne fakultete, o temi *Einige Probleme aus den hethitischen Gesetzen*.

Na 29. mednarodnem kongresu orientalistov v Parizu, ki je bil od 16. do 22. julija 1973, je dr. V. Korošec imel v sekciji za Bližnji stari vzhod predavanje o temi: *L'évolution des traités publics cunéiformes*. Ko se je na povratku iz Pariza zadržal v knjižnici seminarja za Stari vzhod v Heidelbergu, je sporazumno s profesorjem Karlheinzem Dellerjem tamkajšnjim študentom predaval o sistematiki in glavni vsebini hetitskih zakonov.

V času po dovršitvi kataloga je priredil naš inštitut tri lepo uspele strokovne študijske sestanke s 13, oz. 11, oz. 12 udeleženci.

Na (18.) strokovnem študijskem sestanku dne 24. oktobra 1973 sta poročala:

Andrej Snedec, študent primerjalnega jezikoslovja, o egiptoloških in asirioloških člankih v reviji *Journal of Near Eastern Studies*, vol. 31 (1972);

za njim pa dr. V. Korošec o programu in poteku 29. mednarodnega orientalističnega kongresa.

Na (19.) sestanku sta dne 14. novembra 1973 poročala:

bibliotekar-pripravnik Marko Urbanija o nekaterih važnejših izkopavanjih na Bližnjem vzhodu (Ugarit, Aleppo, Bogazköy idr.); dr. V. Korošec pa o vsebini revije *Revue Hittite et Asianique*, XXIX, 1971, posebej pa še o postumno objavljenem

članku pokojne hetitologinje Jenny Danmanville o hetitski državi, gospodarstvu in družbi.

Na (20.) sestanku je dr. V. Korošec obravnaval nekaj problemov v zvezi s predavanjem dopisnega člana Jeana Nougayrola v SAZU dne 17. III. 1970. Njegova bogata izvajanja je dopolnil z očrtom pravnega razvoja.

Višja knjižničarka-referent v Inštitutu SAZU za prava starega Orienta J. Šušteršič je opravljala v letu 1973 knjižničarska dela. Knjižnica je pridobila v tem letu 26 knjig in 19 letnikov revij; tako ima sedaj 811 knjižnih enot. J. Šušteršič je opravljala tudi vse administrativno delo, evidentirala strokovne članke s področja asiriologije za stvarni in avtorski katalog klinopisne literature, sama urejala abecedni avtorski katalog asiriološke literature in sodelovala pri korekturnem delu.

Objavljeni spisi

Prof. dr. Viktor Korošec:

Les rois hittites et la formation du droit. V zborniku 19è Rencontre Assyriologique Internationale, Paris (VIe), Paul Geuthner 1973, str. 345—351.

Einiges zur inneren Struktur hethitischer Tempel nach der Instruktion für Tempelleute (KUB XIII, 4). V zborniku Anatolian Studies presented to Hans Gustav Güterbock on the occasion of his 65th Birthday, Leiden 1973.

Zur Entwicklung des hethitischen Eherechts (za 60 letnico prof. H. Otten-a, Marburg a. d. L.). Savigny Zeitschrift, rom. Abteilung. 90. Band, Weimar, str. 45—62.

Načrt dela za leto 1974

Delovni program Inštituta SAZU za prava starega Orienta za leto 1974 obsega:

1. Proučevanje novih edicij klinopisnih tekstov in nove asiriološke literature;
2. nadaljevanje in dopolnjevanje avtorskega kataloga, po možnosti tudi stvarnega;
3. evidentiranje pravne terminologije;
4. pripravljanje občasnih študijskih sestankov, kjer se podajajo poročila o najnovejših publikacijah in o asirioloških zborovanjih;
5. pedagoška pomoč mladim asiriologom pri poglobljanju asiriološke izobrazbe;

6. aktivna udeležba upravnika na prihodnjem mednarodnem asiriološkem svidenju 1974. Kraj bo še določen;
7. aktivna udeležba upravnika na zborovanju proučevalcev klinopisnih kultur socialističnih držav v Budimpešti od 23. do 25. aprila 1974;
8. dovršitev knjige o mednarodnih pogodbah, ohranjenih v klinopisni pisavi;
9. objava manjših publikacij s klinopisnega področja.

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Leksikološka sekcija

Redatorski kolektiv se je v letu 1973 nadalje spopolnjeval z novimi člani, obenem pa jih je tudi nekaj izgubil. Za pripravnico je bila imenovana diplomirana slavistka Polona Kostanjevec, kot štipendistka Sklada B. Kidriča pa je honorarno sodelovala v sekciji diplomirana slavistka Cvetana Tavzes. Član glavnega uredniškega odbora dr. Fr. Tomšič je bil s 1. 10. upokojen. Dekret o upokojitvi z dnem 31. 12. je bil izročen bivšemu načelniku sekcije Božu Vodušku. Predsednik glavnega uredniškega odbora akad. Fr. Bezljaj je zaradi prezaposlenosti s 1. 5. dal ostavko na funkcijo, za predsednika pa je bil imenovan dr. J. Jurančič, ki obenem opravlja funkcijo namestnika upravnika. Oboje opravlja poleg načelniške funkcije. Z 31. 12. je iz uredniškega odbora izstopil višji predavatelj Fr. Jakopin, na lastno željo. V tem letu sta bili reelegirani višji strokovni sodelavki Ivana Černelič in Joža Meze ter asistent Jakob Müller. Konec januarja je zopet začel obiskovati Inštitut prof. dr. A. Bajec, ki se je lansko leto ponesrečil.

Na povabilo inštituta je 31. 10. obiskal našo sekcijo sodelavec Inštituta za jezik v Zagrebu dr. Slavko Pavešić. V davorani akademije je imel predavanje o strukturi Rječnika hrvatskoga ili srpskoga jezika, ki ga izdaja Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti in ki je s 30. knjigo v zaključni fazi. V marcu nas je obiskal zastopnik lingvističnega inštituta pri akademiji v Sarajevu, da bi nas informiral o pripravah za tesnejše sodelovanje lingvističnih ustanov v vsej državi. V novembru je bilo nato prvo medinštitutsko posvetovanje v Sarajevu. Posvetovanja se je udeležil višji strokovni sodelavec S. Suhadolnik.

Na pobudo lingvističnega inštituta v Bratislavi smo sprejeli predlog za enotedensko recipročno zamenjavo po enega sodelavca Ljubljana—Bratislava v letu 1974. Nadalje smo sprejeli predlog za večmesečni študij našega sodelavca na oddelku za matematično lingvistiko v Pragi. Za to nalogo je predvidena tov. P. Kostanjevec.

Dr. J. Jurančič je dne 13. 9., na dan 50-letnice smrti slovenskega leksikografa M. Pleteršnika, v Beogradu v Mednarodnem slavističnem centru predaval o temi Kako je Vukov Srpski rječnik odjeknuo u slovenačkoj leksikografiji ter se pri tem pred zborom evropskih in ameriških slavistov-znanstvenikov spomnil te pomembne obletnice. Dne 18. 10. pa je v imenu Inštituta za slovenski jezik prisostvoval proslavi 70-letnice glavnega urednika Rečnika srpskohrvatskoga književnog i narodnog jezika, ki ga izdaja srbska akademija v Beogradu. Proslava je bila na filološki fakulteti v Beogradu.

Za honoriranje zunanjih sodelavcev, terminologov in nekaterih članov redakcijskega kolektiva oziroma glavnega uredniškega odbora je Kulturna skupnost Slovenije odobrila sekciji 190.000 dinarjev.

Glavni uredniški odbor je imel v tem letu 70 sej, pri čemer niso všteti razni informativni in študijski sestanki. Skupaj z redaktorskim kolektivom in tehničnim osebjem si je vztrajno prizadeval pospešiti delo, da bi kar se da kmalu dokončal rokopis za 2. knjigo SSK J. Na sejah je razpravljaj o dokončnih formulacijah redigiranih gesel, veliko pozornosti pa je posvetil tudi organizacijskim vprašanjem, vse z namenom, da bi se pospešil izid knjige. Pregled gesel je potekal v glavnem po načinu prejšnjih let.

V 1973. letu je bilo redigiranih 2.852 gesel (122.449 listkov), stipkanih pa 5.315 gesel. Tako je zdaj za rokopis 2. knjige redigiranih 18.083, stipkanih pa 16.200 gesel od predvidenih 21.400. Po sedanjih predvidevanjih bosta črki J in L oddani v tiskarno junija 1974, I in K ob koncu tega leta ter M in N spomladi 1975.

Ker se približuje čas, ko bo knjiga šla v tisk, sta zastopnika sekcije (predsednik in tajnik) dne 15. 10. obiskala direktorja Državne založbe Slovenije tov. I. Bratka in ga informirala, kako daleč je pripravljen rokopis, da založba in tiskarna lahko vnaprej uredita vse, kar bo potrebno za tisk.

Inštitut je sestavil in poslal Kulturni skupnosti Slovenije okvirni seznam temeljnih lingvističnih, zlasti leksikografskih del, ki bi naj izšla v bližnji ali daljši prihodnosti: slovar slovenskega knjižnega jezika, zgodovinski slovar, enozvezkovni slovar slovenskega knjižnega jezika, stilistični, frekvenčni in sinonimni slovar, nadalje več individualnih slovarjev, slovarjev o posameznih narečjih, pripraviti pa bo treba ponatis najpomembnejših leksikografskih del iz naše preteklosti.

Po nekaterih personalnih premikih ima sekcija ob vstopu v 1974 te sodelavce: v glavnem uredniškem odboru 2 redna (dr. L. Legiša, S. Suhadolnik, z občasno pritegnitvijo dr. J. Ri-

glerja kot akcentologa in eksperta za pravopis) in 3 honorarne člane (dr. A. Bajec, dr. B. Čop, dr. J. Jurančič); gesla redigira 10 aktivnih redaktorjev (I. Černelič, M. Hajnšek-Holz, M. Janežič, B. Košmrlj, J. Meze, J. Müller, Fr. Novak, M. Silvester, I. Šircelj, A. Vidovič-Muha). Terminološko delo vodi Z. Leder, v redaktorsko delo pa se od 1. 10. uvajata P. Kostanjevec in C. Tavzes.

Zunanji honorarni sodelavci-redaktorji so skoraj popolnoma opustili delo pri slovarju, deloma še sodeluje tov. M. Cedilnik. Situacija v redaktorskem kolektivu se polagoma izboljšuje, vendar pa je še vedno premalo redaktorjev; moralo bi jih biti 16, da bi delo teklo v redu in brez zamud. Za nadaljnjo mobilizacijo redaktorskega kadra slabo kaže. Na razpise se kandidati ne priglašajo, ali pa pridejo, se informirajo o pogojih in gredo.

Da bi se mlajši rod slavistov bolj zainteresiral za leksikografijo in da bi tako inštitut dobil vsaj v prihodnosti dovolj usposobljenega kadra, je sekcija v sodelovanju s katedro za sodobni slovenski jezik organizirala na filozofski fakulteti ob koncu zimskega semestra 1973/74 ciklus eno- in dvournih predavanj iz leksikografije in leksikologije. Predavali so člani sekcije: dr. A. Bajec, I. Černelič, dr. J. Jurančič, J. Meze, Fr. Novak, dr. J. Rigler, S. Suhadolnik, A. Vidovič-Muha. Odmev med študenti je bil, kot se zdi, ugoden.

Terminološko delo zadeva ob določene težave. Čeprav s svojimi prispevki sodeluje čez sto terminologov, jih je še premalo, zlasti nekatere stroke ne morejo mobilizirati dovolj terminologov, ali pa sploh ne najdejo terminologa, npr. zgodovina. Terminološko gradivo se izpopolnjuje tudi iz strokovnih revij.

Eden od vzrokov, zakaj se mladi kader malo zanima za leksikografsko delo, je v tem, da je morda premalo možnosti in spodbude za pridobitev znanstvenih nazivov (doktorat, magistriraj). V več kot desetletju, odkar se dela slovar, si nikdo od sedanjih sodelavcev ni pridobil znanstvenega naziva. Brez znanstvenega naziva pa je redaktorju življenjska perspektiva malo obetavna. V zadnjem času je nekaj narejenega, da bi se tudi to vprašanje začelo reševati. Oddelek za slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti je pri tem pokazal razumevanje. Kandidatom je pripravljen nuditi pomoč. Nadaljnjo besedo imajo kandidati.

Za normalno delo v sekciji je potrebna rešitev vprašanja delovnih prostorov. Sekcija nima kam spravljati svojega slovarskega gradiva, ki se stalno množi. Gradivo postaja tako vedno manj uporabno. Sekciji so bili na voljo dani prostori na Novem trgu 5, potrebne pa so adaptacije za potrebe sekcije.

Zdi se, da bo finančna ovira pri ureditvi teh prostorov premagana s sodelovanjem sekcije in akademije.

V omejenem obsegu se je nadaljevalo tudi ekscerpiranje. Navadno (paberkovalno) ekscerpiranje so redno opravljali 3 zunanji sodelavci, ekscerpirali pa so tudi nekateri člani glavnega uredniškega odbora in uredniki slovarja. Skupno smo v 154 delih izbrali in podčrtali 59.254 besed. Iz tega smo napravili 67.540 novih, z gesli opremljenih listkov. Poleg tega smo pri posebnem ekscerpiranju dobili 7.377 listkov; od tega pri popolnih izpisih 1.348 listkov (D. Zajc), pri priložnostnih izpisih 1.053 listkov, pri izpisovanju za narečno kartoteko 2.634 listkov, 2.343 pa pri izpisovanju jezikoslovnih člankov. Pri izpisovanju za zgodovinski slovar smo dobili 64.841 listkov (Zagajšek, Penn, Murko). Končno smo dobili 2.791 listkov s terminološkimi razlagami in zvezami.

V letu 1973 smo torej pomnožili leksikalno gradivo s 142.549 novimi kartotečnimi listki. Glej priloženo tabelo.

Novo leksikalno gradivo smo sproti alfabetirali in uvrščali v ustrezne kartoteke. Splošna kartoteka, na osnovi katere se izdeluje SSK J, je imela ob koncu leta 3.569.150 listkov.

Izdelali smo alfabetarij za 3. knjigo slovarja in dodatni alfabetarij I—L za 2. knjigo.

Pripravljali smo odzadnji slovar za 3. knjigo slovarja.

Kupili smo večji del slavističnih knjig iz zapuščine prof. J. Šolarja.

Delo za popolni izpis Dalmatinove Biblije, ki sta ga vodila S. Suhadolnik in F. Novak, še ni končano, ker pogodbenica (razmnoževalnica Dopolne delavske univerze) kljub številnim intervencijam oziroma obljubam ne opravi dela.

Odgovarjali smo na mnoga, zlasti telefonična vprašanja, ki so v zvezi s knjižnim jezikom.

Izdatki za Slovar slovenskega knjižnega jezika v letu 1973

A. Honorarno delo

1. Delo odgovornih urednikov	62.255,00 din
2. Redakcija	26.459,00 din
3. Pomožna redakcija	29.526,00 din
4. Obdelava listkov za redakcijo	10.002,00 din
5. Priprava listkov za redakcijo	15.072,00 din
6. Tipkopis slovarja	15.146,00 din
7. Koordinacijska kartoteka za redakcijo	24.220,00 din
8. Podčrtavanje besed v knjigah	18.194,40 din

9. Pretipkavanje tekstov, izdelava gesel	44.013,50 din
10. Terminološki listki z razlagami	49.232,00 din
11. Tipkanje in obdelava terminol. listkov	8.977,00 din
12. Alfabetiranje in razporejanje leksikalnega gradiva	35.864,50 din
13. Akcentsko anketiranje	1.620,00 din
14. Pomožna dela	20.764,50 din
	<hr/>
	359.345,90 din

B. Materialni izdatki

1. Papir za kartotečne listke in rezanje	4.042,75 din
2. Potni stroški	4.568,30 din
	<hr/>
	8.611,05 din

A. Honorarno delo	359.345,90 din
B. Materialni izdatki	8.611,05 din
	<hr/>
	367.956,95 din

Bibliografija sodelavcev sekcije

- A. Bajec:
 Iz moje slovarske delavnice, JiS XIX, 1973/74, št. 1—2, str. 6—10.
- I. Černelič-Kozlevčar:
 Pogled na predloga zunaj in izven s stališča normativnosti, dve predavanji na Radio Ljubljana.
- J. Jurančič:
 Tretji mednarodni slavistični sestanek v Beogradu, JiS XIX, 1973/74, št. 3, str. 98—99.
 Ob pomembni 50-letnici, NR XXII, 1973, št. 19, str. 522.
 Kako je Vukov Srpski rječnik odjeknuo u slovenačkoj leksikografiji, predavanje na Mednarodnem slavističnem znanstvenem sestanku v Beogradu.
- B. Košmrlj:
 Razmišljanje o besedi civilizacija, predavanje na Radio Ljubljana.
- L. Legiša:
 Ob Vipotnikovem slovesu, Prostor in čas V, 1973, št. 1—2, str. 1—5.
 Kosovel v italijanščini, Prostor in čas V, 1973, št. 3—4, str. 230 do 232.
 Krajnski »Zapisnik« 1899—1900, Slavistična revija 21, 1973, št. 3, str. 373—378.
 Kmečki upori na Primorskem v literarni obdelavi, predavanje na simpoziju o kmečkih uporih v literaturi pri Slovenski matici.
 In ptičke nam zapele so. Pesmi za otroke. Izbral in uredil L. Legiša. Ljubljana 1973.
- J. Meze:
 Plod, sad, sadež ter njihovi pomeni, JiS XVIII, 1972/73, št. 6, ovitek.

Kako je z rabo taliti in topiti (se), JiS XVIII, 1972/73, št. 7—8, str. 301—302.

Namen in naloge razlagalnih slovarjev s posebnim ozirom na tip slovarja, kakršen je Slovar slovenskega knjižnega jezika, predavanje na filozofski fakulteti v Ljubljani.

F. Novak:

Slovenski poslovni jezik, JiS XVIII, 1972/73, št. 5, str. 172—179.

Arhaizacija v Visoški kroniki, predavanje na strokovnem posvetovanju o I. Tavčarju in njegovem delu v Skofji Loki.

Pomenski pojavi v besednem zakladu, predavanje na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Jezik javnega obveščanja, šest predavanj na Radio Ljubljana.

Jezik privatnega sporazumevanja, tri predavanja na Radio Ljubljana.

S. Suhadolnik:

Ali terjati ali zahtevati?, JiS XVIII, 1972/73, št. 4, str. 147—149.

Frekvenčna analiza Cvetja v jeseni, predavanje na strokovnem posvetovanju o I. Tavčarju in njegovem delu v Skofji Loki.

Oris nastajanja Slovarja slovenskega knjižnega jezika, predavanje na filozofski fakulteti v Ljubljani.

A. Vidovič-Muha:

Pomenska in stilna razsežnost besede primer, JiS XVIII, 1972/73, št. 7—8, str. 275—281.

Ob besedi primer, predavanje na Radio Ljubljana.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (dr. Legiša pri medicinski, Z. Leder-Mancini pri umetnostni, F. Tomšič, nato pa J. Meze pri tehniški sekciji terminološke komisije SAZU). Bili so tudi lektorji različnih založb oziroma revij (I. Černelič-Kozlevčar pri Metalurškem vestniku, Z. Leder-Mancini pri publikacijah SAZU in pri Dopolni delavski univerzi B. Kidrič, J. Meze pri Proteusu, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije — Zbrano delo I. Cankarja in Zgodovina človeštva). S. Suhadolnik je bil tudi sodelavec novega Slovenskega pravopisa in član uredniškega odbora slovenskega vojaškega slovarja. Dr. A. Bajec in S. Suhadolnik sta sodelovala pri jezikovnem verificiranju zapisa zemljepisnih imen na specialkah Geodetskega zavoda SRS.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1973	Stanje 31. decembra 1973
I. Literatura 20. stol.		
a) poezija	5.842	110.711
b) proza	21.957	516.172
		626.883

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1973	Stanje 31. decembra 1973	
II. Literatura 2. pol. 19. stoletja			
a) poezija		22.647	
b) proza		413.773	436.420
III. Literatura 1750—1850			
a) poezija		37.899	
b) proza	25	103.701	141.600
IV. Stara literatura			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492
V. Ljudska literatura			
a) poezija		92.445	
b) dialektično blago	2.654	41.714	134.159
VI. Starejši slovarji	22.072	582.719	582.719
VII. Novejši slovarji	42.769	613.910	613.910
VIII. Strokovno			
a) literatura	44.459	887.296	
b) terminologija	2.791	439.541	1.326.857
IX. Splošna zbirka		997.655	997.655
Skupaj	142.549	4.956.675	4.956.675

Načrt dela za leto 1974

Nadaljevali in končali bomo redakcijo 2. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika ter v ta namen pripravili okrog 3.500 gesel. Dokončno bomo pregledali in pripravili za tiskarno vse gradivo črk I—L. Opravili bomo korekture postavljenih gesel.

Pri rednem zbiralnem delu leksikalnega gradiva bomo izdelali 100.000 novih listkov (50.000 navadno ekscerpiranje, 7.000 popolni izpis, 3.000 terminologija, 40.000 zgodovinski slovar).

Izdelali bomo dodatni slovar M—N in odzadnji slovar za 3. knjigo.

Pripravljali bomo splošni alfabetarij za 4. knjigo slovarja (R—Š).

Komisija za zgodovinski slovar bo izdelala načela in organizirala delo za pisanje gesel na izpisih iz Dalmatinove Biblije. Pripravila bo ekscerpcijo iz Trubarjeve Cerkovne ordninge.

Dialektološka sekcija

Poročilo o delu za leto 1973

V letu 1973 je dialektološka sekcija sodelovala pri pripravah za Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA). Za delovne sestanke so pripravljali gradivo (izpis posameznih na terenu zapisanih odgovorov iz vprašalnice s komentarjem in fonološki opisi zapisanih govorov) Francka Benedik, dr. Tine Logar in dr. Jakob Rigler. Tine Logar je sodeloval tudi na delovnem sestanku za OLA v Moskvi (januar—februar 1973) kot predstavnik za slovenski jezik in kot vodja fonetične skupine OLA. Razen tega je sodeloval na zasedanju komisije OLA pri mednarodnem komiteju slavistov v Cikháju v ČSSR (maja 1973).

Pripravnica F. Benedik se je še naprej seznanjala z dialektološkim delom in zapisala po vprašalnici za Slovenski lingvistični atlas govora v Jakobskem in Jurjevskem dolu v Slovenskih goricah ter urejala dialektološko kartoteko.

Za Slovenski lingvistični atlas so zbrali tudi študentje slavistike gradivo v krajih: Št. Danijel nad Strojno, Solkan, Ribnica, Močilno pri Radečah, Barka v Brkinih, Tatre v Brkinih, Gorica v Prekmurju.

J. Rigler je v glavnem delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika, in sicer je nadaljeval z izdelavo pravopisne, pravorečne, oblikoslovne in intonacijske podobe gesel za drugo knjigo. Sodeluje tudi pri pripravi novega Slovenskega pravopisa.

Saša Serneč je delala v etimološko-onomastični sekciji.

Člani sekcije so objavili

T. Logar:

Slovenska koroška narečja v Avstriji. IX. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1973, str. 29—44.

Ocena: G. Neweklowsky, Slovenische Akzentstudien, Wien 1973. Jezik in slovstvo XVIII, 1972/73, str. 286—287.

J. Rigler:

Smeri glasovnega razvoja v panonskih govorih. Studije o jeziku in slovstvu, Murska Sobota 1973, str. 113—128.

Prislov »sem« in vprašanje polglasnika. Jezik in slovstvo XVIII, 1972/73, št. 5/4.

Načrt dela za leto 1974

V letu 1974 bomo še nadalje sodelovali pri pripravah za OLA. Kolikor bo mogoče, bomo tudi nadaljevali priprave za Slovenski lingvistični atlas, vendar bi to delo lahko pospešili le

z novimi nastavitvami. F. Benedik bo podrobneje raziskala ter-
cialni akcentski premik v rovtarskih govorih. J. Rigler bo še
nadalje delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Etimološko-onomastična sekcija

Poročilo o delu v letu 1973

Sekcija je imela v letu 1973 naslednje sodelavce: akad.
dr. France Bezljaj, vodja etimološko-onomastične sekcije, glavni
redaktor časopisa Onomastica jugoslavica in lingvistične sekcije
II. razreda razprav SAZU, asistent Janez Keber, strokovna so-
delavka Saša Serneč, strokovni sodelavec Drago Mertelj in ho-
norarni sodelavec dr. Vaso Suyer.

Etimološki slovar slovenskega jezika je še naprej najvaž-
nejša naloga sekcije. Akad. F. Bezljaj je v letu 1972 in 1973 na
svojo lastno odgovornost zadrževal korekture za etimološki slo-
var črk A do D.

V tem času sta izšla prva dva dela etimološkega slovarja
P. Skoka. Ob študiju baltološke literature, ki nam prej ni bila
dostopna, so se odpirali številni novi problemi, ki jih pred tem
niti v slovenski niti v srbohrvatski leksiki nihče ni slutil.
Kolikor je bilo mogoče smo skušali že postavljenemu besedilu
prvih črk dodajati dostavke in dopolnila. Pri še ne postavljenih,
toda za tisk že pripravljenih črkah E do G, pa smo rigorozno
predelali dobro tretjino gradiva. Akad. F. Bezljaj je poleg tega
v letu 1973 zaradi zdravljenja v bolnišnici izgubil več kot dva
mesece. Zaradi preobremenjenosti je bil prisiljen dati ostavko
na mesto vodje redakcijskega odbora pri slovarju slovenskega
knjižnega jezika.

Ker je abecedno setavljanje gesel pri etimološkem slovarju
samo končna faza raziskovanja besednih družin in podedovanih
osnov, je bilo pri omenjenih korekturah zaključenih tudi veliko
število gesel od K do Ž.

Asistent Janez Keber je v letu 1973 intenzivno zbiral ma-
terial za svojo disertacijo in je v manjšem obsegu sodeloval pri
nalogah sekcije. Skupaj s strokovno sodelavko Sašo Serneč sta
urejala popravke in dostavke v korekturah in rokopisih.

Strokovni sodelavec Drago Mertelj je za potrebe sekcije eks-
cerptiral dodatno gradivo iz najnovejše literature in iz starih
rokopisnih slovarjev. Honorarni sodelavec dr. Vaso Suyer je
opravil veliko nepredvidenega dela pri novih historičnih najd-
bah za slovenski botanični slovar.

V delo sekcije je bila aktivno vključena tudi Alenka Šivic-Dular, asistentka pri katedri za primerjalno slovansko jezikoslovje na filozofski fakulteti. Bibliotekarka knjižnice oddelka za slavistiko Alenka Logar-Pleško in uslužbenka te knjižnice Marija Dernikovič sta pripravili na matricah gradivo za začasni slovar slovenskih priimkov. Razmnoževanje na kseroksu je v zaključni fazi. Žal se je pri tem delu, ki ga je bilo treba zaradi pomanjkanja sredstev in iz drugih vzrokov v preteklih letih večkrat odložiti, mnogo matric tako posušilo, da smo morali narediti nove.

Skupno z nekaterimi člani slovarske in dialektološke sekcije Inštituta za slovenski jezik ter s slavističnimi katedrami na filozofski fakulteti smo v letu 1973 organizirali usklajevanje pripravljanih del za historični slovar slovenskega jezika. To je pereča potreba. Ustanovljen je bil poseben ožji odbor pod vodstvom akad. F. Bezlaja in s člani: J. Stabej, S. Suhadolnik, F. Novak, dr. Breda Pogorelec, dr. Tinka Orožen in asist. J. Koruza. V teku je pravno konstituiranje tega delovnega telesa, ki je v letu 1973 dobil že svojo prvo stažistko dr. F. Premk.

Načrt dela za leto 1974

V letu 1974 bomo oddali v tisk dopolnjeno in preurejeno gradivo za etimološki slovar do črke K. Pred nami je najobsežnejša črka z velikim številom doslej še nerešenih slovenističnih in slavističnih problemov. Delo na črki K bo zahtevalo najmanj dve leti, predvidevamo pa, da bo potem do konca slovarja ostalo le malo težjih in zapletenih problemov in ne bo več težav pri abecednem sestavljanju gesel.

Z vsemi razpoložljivimi sredstvi bodo člani naše sekcije sodelovali tudi pri delih za historični slovar slovenskega jezika. Prva faza bo posvečena obdobju slovenskih protestantov. Sklenjeno je bilo, da bo treba popolno ekscerpirati ne samo Dalmatinsko Biblijo, ampak postopoma vsa najvažnejša protestantika, začevši s Trubarjevo Cerkovno ordnino. Priprava listkovnega gradiva s kseroks kopijami, ki jo je doslej omogočil Sklad Borisa Kidriča za Dalmatinsko Biblijo, bo zelo olajševala tehnično delo. Iskali bomo sredstva, da se na enak način pripravijo najvažnejša protestantika.

Onomastičnim raziskovanjem, ki so bila v letu 1973 omejena na ekscerpiranje najnovejše literature in na raziskave za potrebe etimološkega slovarja, bomo letos posvetili nekoliko več časa posebno zato, ker se obeta bolj redno izhajanje časopisa Onomastica jugoslavica.

Bibliografija

Člani etimološko-onomastične sekcije so v letu 1973 objavili v tisku:

F. Bezljaj:

P. Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I (kritika). *Etimologija* 1971, str. 373—383;

prav tam v tisku kritika drugega dela;

kritika vseh treh delov v Razpravah sarajevske Akademije n. i um. (v tisku).

Besedna družina v slovanskih jezikih (IX. seminar slovenskega jezika).

Akad. F. Bezljaj, asist. A. Šivic-Dular in asist. J. Keber so v reviji JiS začenši z letnikom XVIII odprli novo rubriko Na robu srbohrvatskega (in slovenskega) etimološkega slovarja, ki se bo nadaljevala še več let. Skupno je do sedaj izšlo 14 člankov, devet izpod peresa F. Bezljaja, trije A. Šivic-Dular in dva J. Kebra.

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko

Poročilo o delu v letu 1973

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko (imenovana z odločbo 01-154/1-1972 predsedstva SAZU dne 16. 3. 1972 kot predsedstvo te komisije s člani dr. A. Bajcem, dr. J. Riglerjem, dr. J. Toporišičem) je v letu 1973 nadaljevala delo za novo izdajo Slovenskega pravopisa. Delo se je namnožilo zaradi spremenjenega koncepta, zlasti slovanskega dela SP. Spremembo prvotnega Načrta za SP 1973 (s 4. 2. 1972), ki naj bi obravnaval predvsem pravopisno-pravorečno in deloma stilno problematiko, je narekovalo upoštevanje našega dosedanjega novejšega pravopisnega izročila (SP 1950, 1962), ki obsega tudi celotno oblikoslovje in leksiko (do 120.000 besed).

Komisija je po svojem predlogu predsedstvu SAZU v Načrtu (gl. zgoraj) kot predsedstvo glavnega uredniškega odbora bodočega SP do 16. 4. 1973 dodelala načela osnutka predloga za uvod v novi SP, in sicer pravopisno, pravorečno in oblikoslovno-naglasni del. Formulacijo osnutka uvoda, ki naj bi zajel celotno problematiko ob upoštevanju na sejah izrecno obravnavanih sprememb dosedanjih pravil, je prevzel dr. Toporišič in delo postopoma opravljal (na koncu je bilo tudi razmnoženo za interno uporabo).

V skladu z načeli Načrta za SP 1973 je nato predsedstvo uredniškega odbora bodočega SP predlagalo predsedstvu SAZU razširitev uredniškega odbora bodočega SP, in sicer tako, da se pritegnejo vanj kot uredniki naslednji: akad. dr. B. Kreft

(kot zastopnik leposlovcev slavistov), prof. AGRFT Janko Moder, docent FF dr. Breda Pogorelec, višji strokovni sodelavec SAZU prof. Stane Suhadolnik, upokojeni univerzitetni predavatelj prof. Boris Urbančič.

Za ta predlog je predsedstvo komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko dobilo od predsedstva SAZU ustno soglasje, nakar se je ta razširjena komisija začela sestajati na rednih tedenskih sejah od 16. 4. 1973. Vsega skupaj je bilo v letu 1973 30 skupnih sej. Posamezni člani komisije so prevzeli naslednje posebne referate: S. Suhadolnik za alfabetarij novega SP (razen tega je bil zapisnikar in izvrševalec organizacijsko-tehničnih del v zvezi z delovanjem odbora); dr. B. Pogorelec prvotno za osebna lastna imena, potem za ilustrativno gradivo gesel; B. Urbančič prvotno za zemljepisna lastna imena, potem za vsa lastna imena; J. Moder za stilno kvalifikacijo. Na sejah je odbor obravnaval teoretične podlage za sestavo alfabetarija, za izbor lastnoimenskega gradiva, za stilno kvalifikacijo ter za ilustrativno gradivo.

Do konca leta 1973 je bilo v celoti opravljeno naslednje delo:

1. formuliran pretežni del osnovnega besedila pravopisnega, pravorečnega, oblikoslovnega in naglasnega uvoda (100 strani) bodočega pravopisa;

2. izdelan koncept za sprejemanje besedja v slovarski del pravopisa;

3. izdelana načela za stilno kvalifikacijo in ilustrativno gradivo slovnčnih in temu tipu slovarja ustreznih leksikalnih kategorij;

4. izbrane besede za alfabetarij slovarskega dela pravopisa, in sicer za črke A do F;

5. opravljena pomožna in tehnična dela, povezana z realizacijo točk 1—4 in deloma že za delo ob slovenskem pravopisu v naslednjem (1974.) letu.

Odbor je na iniciativo od zunaj dajal tudi mnenja o posameznih vprašanih slovenskega knjižnega jezika in predlagal Kulturni skupnosti Slovenije vrsto del, ki bi jih bilo treba izdati.

V okviru te komisije je pripravljal 2. knjigo Ramovševega Zbranega dela dopisni član SAZU dr. Tine Logar.

Publicistična dejavnost članov predsedstva komisije in drugih urednikov SP je navedena pri inštitucijah, kjer so redno zaposleni.

Delo za SP je v glavnem financirala Kulturna skupnost Slovenije.

Načrt za delo v letu 1974

Načrt dela za leto 1974 obsega izdelavo:

- a) dokončne verzije pravopisnega, pravorečnega, oblikoslovnega in naglasnega dela novega pravopisa;
- b) stilističnega in ilustracijskega dela uvoda;
- c) polovice alfabeta besedja za slovarski del pravopisa;
- č) gesel (približno tretjino črk) slovarja, in sicer pravopisno, pravorečno, slovnično, stilistično in leksikalno.

INSTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE
VEDE

Poročilo o delu v letu 1973

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

V sekciji je delal znanstveni sodelavec dr. Francè Bernik, in sicer od začetka leta dalje v novem delovnem prostoru: v hiši na Novem trgu 5.

Leto 1973 pomeni znaten napredek v delu sekcije, v njenem prizadevanju, da bi pospešeno uresničevali edicijski in znanstveno raziskovalni načrt s področja slovenske literarne zgodovine. V tem letu so trije sodelavci sekcije dokončali svoje naloge, tako da so bila ob koncu 1973 v tisku naslednja dela:

Pisma Frana Levca, III. knjiga (v uredništvu in z opombami dr. Franceta Bernika).

Kalobški rokopis (v pripravi in s spremno študijo dr. Lina Legiše).

Erbergov *Poskus osnutka za literarno zgodovino Kranjske* (v redakciji, z biografsko študijo in študijo o historiatu Poskusa osnutka izpod peresa dr. Milene Uršičeve).

Navedene publikacije bodo izšle v začetku, najkasneje pa v prvi polovici prihodnjega leta.

Dr. Bernik je opravljal sprotno delo sekcije za slovensko literarno zgodovino. Bil je v stikih s sodelavci sekcije, zlasti je spremljal pripravljalna dela za novo izdajo *Brižinskih spomenikov*. Sodeloval je pri izdelavi geselskega kataloga inštitutske knjižnice in z nekaj prispevki tudi pri *Bulletin scientifique*, sekcija B.

Objave članov sekcije v letu 1973

Fr. Bernik:

Ivan Cankar, Zbrano delo, XIII. knjiga. Glavni urednik Anton Ocvirk. Knjigo pripravil in opombe napisal Francè Bernik (str. 221 do 301).

Ivan Cankar, Zbrano delo, XVII. knjiga. Glavni urednik Anton Ocvirk. Knjigo pripravil in opombe napisal Francè Bernik (v tisku).

Pisma Frana Levca, III. knjiga (v tisku).

Odlomek iz cankariane. *Sodobnost XXI*, 1973, str. 617–623.

Erotika v nekaterih Tavčarjevih pripovednih delih (v tisku).

Sekcija za literarno teorijo

Leta 1973 so v sekciji delali: znanstveni svetnik Drago Šega, višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc, ki je bila novo nameščena 1. I. 1973, in pripravnik Darko Dolinar, ki je bil 13. IV. 1973 stalno nameščen kot asistent. S pogodbo o delu za določen čas je bil z nepolno delovno obveznostjo zaposlen v sekciji prof. Jože Faganel od 1. V. do 5. XII. 1973.

Priprave za slovenski *Literarni leksikon* so potekale v okviru pogodb, sklenjenih s Skladom Borisa Kidriča in s Kulturno skupnostjo Slovenije. Delo je bilo usmerjeno predvsem v pridobivanje novih sodelavcev in v porazdeljevanje konkretnih delovnih nalog na osnovi že izgotovljenega in dokončno redigiranega alfabeta in na osnovi občnih redakcijskih napotkov, izdelanih posebej v ta namen. Poglavitna pozornost je bila pri tem posvečena osrednjim in glavnim geslom, na katerih bo vsebinsko težišče leksikona in ki bodo hkrati tudi najboljše. Sklenjena je bila vrsta posamičnih dogovorov in določeni so bili roki za izvedbo; za neposredne naloge so bile v večini primerov podpisane tudi pogodbe s sodelavci. V delo oddanih je bilo 84 osrednjih in glavnih gesel in 246 stranskih. V rokopisu so bili že izdelani prvi sestavki.

Delo pri dopolnitvi *kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov* in *kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev* z gradivom iz najnovejšega obdobja 1945—1970 je potekalo v okviru pogodb, sklenjenih s Skladom Borisa Kidriča. Izpisanih je bilo 254 letnikov periodičnih publikacij iz obdobja 1961—1970 ter dnevnega časopisja iz obdobja 1945—1950. Vloženih je bilo 54.282 novih uporabnih listkov, s čimer se je skupno število vseh uporabnih listkov povzpelo na 256.068. Pri tem delu je sodelovalo 21 izpisovalcev — študentov slavistike in primerjalne književnosti. Ker so bile to leto postavljene nove kartotečne omare, je delo na razmnoževanju kartotečnega gradiva lahko potekalo hitreje. Razmnoženih je bilo 36.738 predhodno redigiranih in selekcioniranih listkov, pri čemer je bilo v največji meri zajeto tudi že gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev. Literarnoteoretska kartoteka je bila poleg geselskega v celoti urejena še po avtorskem in po kronološkem vidiku, tako da je zdaj dokončno postavljena po vseh treh vidikih in dostopna za javno znanstveno uporabo. Z na novo prihajajočim in razmnoženim gradivom se dopolnjuje sproti. Razmnoženo gradivo za kartoteko literarnih avtorjev se je prav tako že sproti urejevalo ter se v grobem razpostavljalo po predalih tako po

geselskem kot po avtorskem vidiku. Pri tem delu sta sekciji pomagala dva občasna honorarna sodelavca.

Znanstveni svetnik Drago Šega je v letu 1973 opravljal posle v. d. tajnika inštituta in načelnika sekcije. Kot član redakcijskega kolegija *Literarnega leksikona* je pomagal glavnemu uredniku pri vzdrževanju stikov s sodelavci in sklepal z njimi konkretne dogovore. Usmerjal in nadziral je delo za dopolnitev kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov in kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev, sestavljal poročila o opravljenem delu in skrbel za njegov nemoteni potek. K trem doslej neznanim Levstikovim pismom iz Murnikove zapuščine je napisal spremno študijo o razmerju Levstik — Murnik in pisma, opremljena s komentarjem, pripravil za objavo. Napisal je končno redakcijo sestavka o novejši slovenski literaturi za ameriško izdajo enciklopedije *Encyclopaedia Britannica*. Skrbel je za akvizicijo novih tujih strokovnih del za inštitutsko knjižnico. Mimo tega je bil član začasne skupščine Raziskovalne skupnosti Slovenije, član upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča in poslanec prosvetno-kulturnega zbora skupščine SR Slovenije.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc se je najprej uvedla v delo sekcije in v sistem izpisovanja ter urejanja kartotečnega gradiva. Poleg sprotnih nalog se je največ ukvarjala z redakcijo in dopolnjevanjem gradiva za kartoteko slovenskih literarnoteoretskih terminov ter s kontrolo izpisov. Posebej je izpisala literarnoteoretske termine iz starejših publikacij: Vodnikovih *Lublanskih novic* (1797—1800), *Velike pratike* (1795, 1796, 1797) in *Male pratike* (1798, 1805). Sodelovala je pri sestavljanju seznama nacionalnih literatur za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev in pri redakciji gradiva za to kartoteko. Za *Literarni leksikon* je obdelala geslo »izgubljena generacija«.

Asistent Darko Dolinar je vodil skupino izpisovalcev kartotečnega gradiva ter sodeloval pri redakciji tega gradiva. Za *Literarni leksikon* je obdelal geslo »pozitivizem v literarni vedi« (1. del). Od 16. do 19. novembra 1973 je sodeloval na strokovnem seminarju društva nemških prevajalcev v Bergneustadtu v Zvezni republiki Nemčiji in s tem v zvezi obiskal več znanstvenih in kulturnih ustanov v Kölnu in Düsseldorfu. Vpisan je bil tudi na podiplomski stopnji študija na oddelku za primerjalno književnost, kjer pripravlja magistrsko delo o Francetu Kidriču.

Pogodbeni honorarni sodelavec dipl. fil. Jože Faganel je sodeloval pri redakciji gradiva za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev.

Objave članov sekcije v letu 1973

Majda Stanovnik-Blinc:

Izhodišča Andersonovega liričnega romana. (Uvodna študija h knjigi Sherwooda Andersona Temni smeh, Ljubljana 1973, str. 5—34.)

Prevod: Sherwood Anderson, Temni smeh. Zbirka Sto romanov 68. Cankarjeva založba. Ljubljana 1973.

D. Dolinar:

Pripoved o umetniku in umetništvu. (Spremna beseda h knjigi Thomasa Manna Tri novele. Ljubljana 1973, str. 145—158.)

Prevod: Thomas Mann, Tristan (v knjigi Tri novele. Zbirka Kondor 136. Mladinska knjiga. Ljubljana 1973).

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

S sklepom predsedstva SAZU z dne 28. nov. 1972 osnovana sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo še ni zaživela: nima delovnega načrta ne vodje ne članstva ne delovnih prostorov in ne delovnih pripomočkov. Edino nekoč samostojna sekcija Slovenski biografski leksikon nadaljuje delo, vendar s počasnejšim tempom kakor prej. Na dvakratni razpis delovnega mesta po upokojitvi znanstvenega svetnika dr. Milene Uršič ni bil sprejet noben kandidat, tako da je ostalo mesto znanstvenega sodelavca nezasedeno. V redakciji SBL delata zdaj samo dva namesto vsaj štirih: znanstveni svetnik Alfonz Gspan in viš. strok. sodelavka Nada Gspan-Prašelj. Od srede julija do začetka decembra 1973 pogodbeno 18 tedenskih ur zaposlenega asistenta dipl. fil. Jožeta Faganela smo uvajali v leksikalno delo. Dne 6. dec. 1973 pa je bil razrešen dela v uredništvu SBL, ker je odšel za lektorja slovenščine v Pariz.

V aprilu 1973 ustanovljeni uredniški odbor SBL, ki ga sestavljajo akademiki: predsednik dr. Anton Ocvirk, člani dr. R. Blinc, dr. D. Kermauner, dr. Fr. Koblar, dr. A. Kuhelj, dr. Andrej Župančič ter po službenem položaju glavni urednik Alfonz Gspan, tudi še ni prav zaživel. Imel je eno samo sejo (19. aprila), na kateri je bilo med drugim sklenjeno, da bodo člani kritično pretresli alfabetarij 12. zvezka (urednik poslej ni prejel nobene pripombe) in predlagano, da se avtorski honorar od 12. zvezka dalje zviša od prejšnjih 1.200,—din netto na 1.800,—din brutto za idealno avtorsko polo. Uredništvo je šele dne 7. dec. 1973 prejelo obvestilo, da se predsedstvo SAZU s predlogom strinja, nakar je takoj začelo nakazovati po pogodbah s sodelavci že davno zapadle honorarje in akontacije. Žal zvišani honorar najbrž ne bo zadostna stimulacija avtorjev, ker je eden pglavitnih problemov preobremenjenost posameznih sodelavcev strokovnjakov, ki jih imamo nad sto in katerih

dobršen del zato težko kvalitetno opravi po pogodbah terminirano delo. Prav tako neurejene kadrovske razmere v uredništvu neugodno vplivajo na delovno vneto zunanjih sodelavcev. Tudi smrt je posegla v vrste naših sodelavcev — zelo obžalujemo izgubo dr. Melitte Pivec-Stelè in prof. Zmaga Bufona. Prizadevanja uredništva za nadomestitev umrlih avtorjev in za pomladitev kadra zunanjih sodelavcev niso bila zmerom uspešna, vsekakor pa so bila zelo zamudna.

Alfabetarij 12. zvezka šteje trenutno 681 gesel, in sicer za črko *T* 365, *U* 79 in *V* (do Vlček) 237. Doslej smo zbrali za ta zvezek 264, za 13. zvezek 179 in za suplement 52 biografij. Težave so v tem, da ob vseh drugih delovnih obveznostih ena delovna moč ne more obdelati več ko 5 do 10 biografij na mesec.

Gmotna sredstva so v redu pritekala s sofinanciranjem Kulturne skupnosti Slovenije.

Uredniško delo je obsegalo razen redakcije biografij in neprestanega urgiranja po pogodbah časovno že zapadlih član- kov še delo s sodelavci, delo za alfabetarij, ki se nenehno spreminja (iz 12. zvezka smo izločili 156 gesel), sestavljanje mesečnih poročil in opravljanje drugih administrativnih poslov (razpošiljanje vprašalnikov, korespondiranje, zbiranje in urejanje časopisnih iztržkov in nakazila honorarjev). Zbirali smo arhivsko gradivo, stregli znanstvenim interesantom in publicistom z informacijami ter izpopolnjevali strokovno priročno knjižnico. Zelo dragocena pridobitev je dar zagrebškega mestnega arhivarja v pok. Andreja Lj. Lisca; gre za izčrpne podatke na več sto listih o Slovencih, ki so študirali od 1777/78 do 1917/18 na zagrebških srednjih šolah.

Naročili smo osebno kazalo za memoarske spise dr. L. Čermelja in ga dali slednjemu v dopolnitev.

Alfonz Gspan je urejal zbirko Monumenta litterarum slovenicarum, sodeloval pri izdaji zbirke Geschichte, Kultur und Geisteswelt der Slowenen (München) ter prispeval članek o slov. književnosti od začetkov do moderne v ameriško izdajo enciklopedija Encyclopaedia Britannica. Honorarno je predaval na Pedagoški akademiji, bil član komisije za priznanje kvalifikacije bibliotekarske stroke, član upravnega odbora Slovenske matice in revizijske komisije Slavističnega društva Slovenije. Na povabilo Slov. gledališkega muzeja sodeluje pri ureditvi spominske sobe A. T. Linharta v radovljiškem muzeju.

Nada Gspan-Prašelj je stalna sodelavka Österr. biographisches Lexikon, ki ga izdaja Avstrijska akademija znanosti na Dunaju, in sicer za biografije o Slovencih od 1815 do 1950.

Objave članov sekcije v letu 1973

A. Gspan:

Nov italijanski prevod Prešernovega Krsta pri Savici, Snovanja 1973, št. 13, 14, 17;

Slovenska književnost v dobi razsvetljenstva. *Studia Slavica Academiae scientiarum Hungarica* (izšlo z letnico 1972, str. 288 do 502;

Vladimir Bartol, Leksikon pisaca Jugoslavije I., 165—66;

Neznani Srečko Kosovel, *Prostor in čas* 1973, 418—48, 561—608; ponatis članka o Josipu Jurčiču v: *Muljava kot kulturni in narodni spomenik*. Lj. 1973, str. 5—14.

N. Gspan - Prašelj:

Biographische Forschungen in Slowenien. *Anzeiger der phil.-hist. Klasse der Österr. Akademie d. Wiss.* 110. Jahrgang, 1973, str. 150 do 166;

v 26. zvezku *Österr. biographisches Lexikon*, Dunaj 1973, biografije: R. Maister, M. Majar-Ziljski, D. Majaron, družina Majdič, Fr. Malavašič, M. Malovrh, Jos. Mantuani in Mih. Markič.

Inštitutska knjižnica

V letu 1973 se je knjižni fond povečal za 837 knjig in revij. Tekoči prirastek smo vpisali v kataloge (abecedni, signaturni, geselski), razen knjig in revij (skupaj 271), ki smo jih prejeli v mesecu decembru. Knjižni fond iz leta v leto bolj narašča. Letos se je še posebej povečal z izrednim nakupom prof. Šolarjeve zapuščine v vrednosti 13.151,— din. Problem prostora za knjige je vedno bolj pereč, zato bo nujno v letu 1974 namestiti še dodatna knjižna stojala in obenem preurediti prostor v knjižnici, da bo kolikor toliko primeren za delo. Prostor je namreč zelo hladen (nepodkleten, slabo ogrevan).

Na dom je bilo izposojenih 462 knjig in revij, v čitalnici pa 290.

Tajniški delovodnik vseh treh sekcij inštituta je obsegal 385 števil.

Načrt za delo v letu 1974

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Spremljanje dela avtorjev, ki sodelujejo pri uresničevanju edicijskega načrta, in pritegnitev novih moči k sodelovanju.

V središču prizadevanj bosta zlasti dve publikaciji, ki se bližata dovršitvi: Dr. Legiševa izdaja *Pisanje* in Berčič-Ruplova izdaja *Pisem Primoža Trubarja*. (Dr. Branko Berčič zaradi drugih obveznosti ni mogel pravočasno končati dela in je v soglasju z upravnikom Inštituta akad. prof. dr. Antonom Ocvirkom pomaknil rok oddaje rokopisa v prvo polovico leta 1975.).

Sekcija za literarno teorijo

1. Uredniško delo za *Literarni leksikon*: nadaljnje sklepanje dogovorov s sodelavci, pridobivanje novih sodelavcev in porazdeljevanje nalog; nadaljnja izdelava temeljnih in glavnih gesel; zbiranje bibliografskih podatkov in dokumentacije za ta gesla; redigiranje rokopisov.

2. Dopolnjevanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev in kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov z gradivom iz najnovejšega obdobja (1945—1970); delo z izpisovalci; sprotno razmnoževanje novega terminološkega in nadaljnje razmnoževanje imenskega gradiva; nadaljnje urejanje in postavljanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev.

3. Preučevanje in obdelava posameznih vprašanj iz literarne teorije s posebnim ozirom na slovensko literaturo.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

Število v uredništvu SBL stalno zaposlenih sodelavcev je treba nujno povečati od dveh na štiri: na 2 znanstvena sodelavca, enega strokovnega sodelavca in 1 asistenta. Tekoče uredniško delo: zbiranje in redigiranje biografij, arhivskega gradiva, stik s sodelavci, preverjanje, ekscerpiranje, informacijska služba in drugi tekoči opravki.

Inštitutska knjižnica

Obdelava tekočega knjižnega prirastka in geselska obdelava starejšega knjižnega fonda, kolikor bo to mogoče. Postavitev novega prirastka.

INSTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Poročilo o delu v letu 1973

Struktura

Upravnik: akademik prof. dr. France Koblar (od 1. julija 1972).

Sekcije in osebje:

Sekcija za ljudsko slovstvo: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov. Honorarna sodelavka s polovičnim delovnim časom: Albina Štrubelj (od 1. okt. 1973 do konca leta).

Sekcija za ljudske šege in igre: znanstveni svetnik dr. Niko Kuret, asistentka Helena Ložar-Podlogar (od 17. septembra 1973 do konca leta na porodniškem dopustu). — Sodelavka s polovičnim delovnim časom: Angela Berkopec.

Sekcija za ljudsko glasbo in ples: znanstveni svetnik dr. Valens Vodušek in strokovni delavec Julijan Strajnar — muzikologija; znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer in asistent Marko Terseglav — tekstologija; prof. Mirko Ramovš — ples. Tajnica: Frančiška Komljanec.

Sekcija za materialno kulturo: znanstveni sodelavec dr. Anton Cevc.

Knjižnica: bibliotekarka dipl. etn. Sinja Zemljič-Golob (od 1. okt. 1973).

Tajnik: dr. Niko Kuret.

Kolegij: Na 4 sestankih (19. jan., 20. marca, 22. maja in 19. dec. 1973) razprava o tekočih inštitutskih zadevah.

Kadrovski problemi: Predlagali smo sistemizirano mesto asistenta za I. sekcijo in za IV. sekcijo ter sistemizirano mesto administratorke-dokumentaristke.

Sekcija za ljudsko slovstvo

Ko je na koncu leta 1972 izšla antologija ljudskih liričnih pesmi *Rožice iz Rezije*, se je Matičetov tudi še ob prvih obiskih v Reziji po novem letu 1973 moral — rad ali nerad — prepustiti zbiranju ljudskih pesmic. Izrabil je priložnost — po načelu:

kuj železo, dokler je vroče — in v kratkem času zapisal nad sto pesemskih besedil, deloma novih deloma variant k že prej znanim.

Medtem ko je na terenu še poslušal pesemske odmeve, pa je v kabinetu začel intenzivno prepisovati pravljice s trakov in v knjižno slovenščino. Namenil se je namreč, da po desetih letih zbiranja (1962—1972) v letu 1973 pokaže vsaj skromen izrez iz svojega dela tudi širši javnosti. Lotil se je živalskih pravljic ne samo zato, ker so le-te na prvem mestu v mednarodnem klasifikacijskem sistemu (Aarne-Thompson št. 1—299), ampak tudi zato, ker so lepo zaokrožena celota in v primerjavi z drugimi pripovednimi zvrstmi nemara manj številne, se pravi lažje pregledne.

Med več ko tri tisoč pripovednimi enotami, kolikor jih je doslej v Reziji posnel na trak, je bilo živalskih pravljic okoli 240. Šestdeset (in še tri neoštevilčene povrh) je odbral in predstavil v antologiji *Zverinice iz Rezije*, ki je izšla v začetku decembra 1973. Besedila so pač taka, da ob njih lahko uživa tudi otrok, vendar gre za pravo znanstveno delo, kot pričajo obsežni predgovor, tekstno kritični in primerjalni aparat. Skrb za izdajo knjige in založniško breme je tokrat prevzela Mladinska knjiga.

Zverinice iz Rezije so prva slovenska zbirka pristno ljudskih pripovednih tekstov, ki jih je Matičetov samo zaradi odmaknjenosti rezijanskega narečja približal knjižnemu jeziku; devet izvirnikov pa omogoča vsaj delno kontrolo nad to »operacijo«, ki se ji ni bilo moč izogniti. Avtorji besedil niso skriti kje na koncu, v drobnem tisku, ampak vsakomur vidno navedeni sproti, kakor je navada pri izdajah literarnih tekstov. Da gre resnično za literarne tekste, se je lahko prepričala zbrana publika, ki je ob predstavitvi knjige v Ljubljani (13. 12.) in v Trstu (11. 12.) imela priložnost slišati eno oz. dve rezijanski pravljíčarki (Jelico v Borovičju obakrat, Dorino Čúnkino samo v Trstu) in občudovati njuno besedno oblikovalno mojstrstvo. Poročevalci Prim. devnika, Dela, Dnevnika, TT in Prosvetnega delavca so to soglasno potrdili; nastop v Trstu je bil ocenjen kar kot »literarni večer«.

Zaradi velikega števila posnetih rezijanskih pripovednih tekstov si Matičetov že dolgo prizadeva, da bi si za transkribiranje našel v vsaki vasi vsaj po enega sodelavca domačina. Prvič se mu je posrečilo leta 1973 v Bili, kjer mu je učiteljica Marija Di Lenardo vd. Barbarino (Marica Čúnkina) med počitnicami prepisala dva trakova, začasno kar v italijanskem pravopisu.

Honorarna knjižničarka Albina Štrubljeva je poleg svojega knjižničarskega dela pomagala dr. Matičetovemu določati do-

mače tiskane variante in mednarodne paralele (po sistemu AT) k zbirki živalskih pravljič iz Rezije. Proti koncu leta, ko je knjižničarsko delo prevzela nova bibliotekarka, je začela sistematično urejati pripovedni arhiv. Za to in za II. sekcijo je eksperpirala gradivo, ki ga je zbrala Ema Plavec v Lučah v Savinjski dolini poleti 1970, 1971 in 1972.

Sekcija za ljudske šege in igre

Nadaljevalo se je delo za raziskovalno nalogo 1 (ženitovanjske šege) in 2 (maske) po pogodbah s Skladom Borisa Kidriča.

Ad. 1. Nosilka naloge je Helena Ložar-Podlogar. Informatorska mreža se je skrčila na 198 informatorjev. Od teh je doslej 98 (= 50 %) gradivo oddalo. V 7 slovenskih občinah še vedno nismo mogli najti informatorja. Število Temeljnih kulturnih skupnosti, s katerimi smo sklenili dogovore o financiranju informatorjev, se je dvignilo na 23 (= 59 %). Dohajajoče gradivo se sproti prenaša na perforirane kartone; v l. 1973 smo to opravili za 34 krajev. Načrt, da bi do konca leta 1973 zbrali gradivo vseh informatorjev, se ni uresničil. Zato nastopa premor v pogodbenem odnosu do Sklada Borisa Kidriča. Anketna akcija (življenjski cikel: rojstvo, ženitovanje, smrt) se bo nadaljevala, ko bo do kraja zbrano gradivo o prvem delu ankete (= o ženitovanjskih šegah). Šele nato bo mogoče nadaljevati z novo anketo (o šegah ob rojstvu in ob smrti). Nosilkin dopust je tekočo akcijo nekoliko zavrl.

Ad. 2. Nosilec naloge je dr. Niko Kuret. Zbiranje gradiva in s tem izpopolnjevanje vrzeli se končuje. Zavzeto je pomagalo nekaj študentk in študentov etnologije, ki so v letu 1973 raziskali nadaljnjih 11 terenov in oddali zbrano gradivo. Raziskave čakajo še 3 tereni. Elaborat bo treba oddati do konca leta 1974.

Sekcija za materialno kulturo

Sekcija je bila ustanovljena konec leta 1972, vodi jo dr. Tone Cevc. Njegova prva skrb je bila, da osnuje arhiv materialne kulture (prav tako kot imajo svoje arhive vse druge sekcije), v katerem se zbirajo zapisi s terena, izpisi iz že objavljenih tiskov ter foto in dia gradivo. Tako je bilo v letu 1973 pridobljenih 350 posnetkov; za začetek vsekakor vzpodbudno število.

Ožji raziskovalni načrti te sekcije so bili povezani z raziskovalno nalogo, ki jo je T. Cevc predlagal Skladu Borisa Kidriča v sofinanciranje (več o tem gl. v načrtu za leto 1974). V ta namen je obiskal 6. 9. 1973 Belsko planino nad Koprivnikom

v Bohinju, kjer je dokumentiral več »hišic«, občasno naseljenih lesenih brunaric za kosce, in »svisli«, lesenih stavb za shranjevanje sena. Z isto nalogo je v dneh 8.—9. septembra 1973 obiskal tudi senošetno planino Voje v Bohinju. Obisk nižjih planin je bil zelo poučen; tako se je med drugim pokazalo, da so nekdanje gradili nad tla dvignjene stanove »na kobilah« ne samo v višjih planinah, ampak tudi na nekaterih nižjih planinah (do višine okrog 1000 m). Da bi raziskal različne tipe lesenih ključavnic v Sloveniji, je T. Cevc obiskal 12. 3. 1973 Trzin, 12. 7. 1973 Male Lipljene pri Turjaku in 29. 8. 1973 Belokranjski muzej v Metliki.

Ob 80 letnem jubileju slovenske planinske organizacije je T. Cevc za razstavo 80 let slovenske planinske organizacije (Arkade v Ljubljani, 23. 11.—5. 12. 1973) pripravil etnološki del; z več kot 150 eksponati in fotografijami, ki jih je zbiral v slovenskih etnografskih muzejih in dopolnil z gradivom Inštituta za slovensko narodopisje, je tako predstavil del kulturnega izročila slovenskega gorskega človeka iz konca 19. stoletja. Za razstavní katalog je pripravil tudi spremno besedilo k etnološkemu delu razstave.

Knjižnica

Ko je nastopila dne 1. okt. 1973 nova moč, bibliotekarka S. Zemljič-Golob, ji je dolgoletna višja knjižničarka A. Štrubljeva predala knjižnico in jo vpeljala v poslovanje.

Knjižni fond se je v letu 1973 povečal za 262 knjig in 235 zvezkov revij. Ob koncu leta je tako štela knjižnica 2866 knjig. Stvarni katalog knjig in revij naše strokovne knjižnice je obsegal do konca l. 1973 približno 1100 gesel, od tega jih je kake tri četrtine iz duhovne in socialne, ostala četrtina pa iz materialne kulture. V l. 1973 se je še bolj kot prej dopolnjeval stvarni katalog z izpisovanjem iz revij.

Na dom je bilo izposojenih 82 revij in knjig.

Dokumentacija

Sekcija za ljudske šege in igre. — K dokumentaciji smo pripevali predvsem anketno gradivo o ženitovanjskih šegah. Na približno 7400 perforirnih kartonih iz leta 1973 je zabeleženih iz 34 krajev ok. 50.000 podatkov. — Prav tako se zbira gradivo o maskah. V l. 1973 raziskani tereni so dali 585 podatkov iz skupaj 65 krajev.

Arhivi. — Z dvema honorarnima sodelavkama študentkama smo nadaljevali inventarizacijo splošnega gradiva (v l. 1973

novih števil 413) in fototeke (v l. 1973 novih kartonov 400). — Diateka je še neurejena.

Orientacijsko smo se hoteli seznaniti z možnostmi računalniške obdelave nabirajočega se gradiva. V ta namen smo povabili na poseben sestanek dne 29. jan. 1973 Mirka Vintarja, konzultanta pri Republiškem računskem centru v Ljubljani. Pokazalo se je, da ima glasbeno-narodopisna sekcija za zdaj še največ možnosti za uporabo računalniške tehnike.

Na razpis Kulturne skupnosti Slovenije smo prosili za pogodbeno subvencijo za izdelavo duplikatov naših dokumentarnih filmov, ki obstojé samo v unikatih; namen: hramba v varnem depóju.

Publikacije

Izpadi električne energije so povzročili zastoj v izdaji 2. letnika inštitutovega zbornika *Traditiones*, ki bi moral iziti novembra 1973 (rokopis oddan v tiskarno 26. junija 1973). Uredniški odbor se je izpopolnil z univ. prof. dr. Vilkom Novakom kot predstavnikom materialne kulture. Drugi zvezek se je vsebinsko že močno približal zasnovani zamisli zbornika; med drugim prinaša 63 recenzij strokovnih publikacij.

Milko Matičetov je pripravil drugo zbirko iz svojega rezijanskega gradiva, šopek živalskih pravljic pod naslovom *Zverinice* (gl. Objave!). Kot soizdajatelj je zastopan poleg Mladinske knjige v Lj. in Založništva tržaškega tiska v Trstu tudi Inštitut za slovensko narodopisje.

Film

Starih filmov spet nismo mogli ne montirati ne kopirati. Posneli smo februarja 1973 v Gornjem Seniku film o porabskem »borovem gostüvanju« (Julijan Strajnar, 8 mm, color, 70 m).

Na sestanku etnološke sekcije Raziskovalne skupnosti Slovenije dne 25. oktobra 1973, posvečenem etnološki dokumentaciji, je imel Niko Kuret referat o etnološkem filmu; za to priložnost je tudi sestavil začasni seznam vseh naših etnoloških filmov: a) od 1945 do 1956 in b) inštitutskih filmov, ki so jih posneli do danes Inštitut za slovensko narodopisje in Glasbeno-narodopisni inštitut, deloma tudi s sodelovanjem TV Ljubljana in nekaterih producentov (Viba-film). Seznam naj bi bil izhodišče za slovensko etnološko filmografijo, ki jo bo izdelal kot raziskovalno nalogo s pogodbo Sklada Borisa Kidriča Naško Križnar, kustos novogoriškega muzeja.

14. festivala sociološkega in etnološkega filma (Festival dei Popoli) s seminarjem o etnološkem filmu v dneh od 3. do 9. decembra 1973 v Firencah se je udeležil Niko Kuret kot predstavnik Jugoslovanskega odbora za etnografski film.

Varstvo folklore

Velja poročilo iz l. 1972. Iz kadrovskih in finančnih razlogov inštitut svoje naloge na tem področju ni mogel opravljati.

Organizacija znanstvenega dela

S Skladom Borisa Kidriča smo sklenili dogovor za sofinanciranje raziskovalne naloge Občasno naseljena bivališča v Sloveniji (nosilec Anton Cevc) in podaljšali za naslednjo (2) fazo pogodbo za *slovensko etnološko bibliografijo* (nosilec Janez Bogataj). Pogodba za anketo o šegah in verovanjih življenjskega cikla (B. *ženitovanje*) je začasno ustavljena zaradi dopusta nosilke (H. Ložar-Podlogarjeve) in zaradi zastoja v dotekanju gradiva. Pogodba za raziskovanje mask se je iztekla, izdelati bo treba elaborat (do konca l. 1974). Pogodba za raziskovanje bajk je začasno in suspenso, ker je nosilec (Anton Cevc) prevzel dolžnost v IV. sekciji, počakati bo morala bodočega asistenta I. sekcije.

Vsi znanstveni delavci so aktivno sodelovali v etnološki sekciji raziskovalne skupnosti Slovenije, se udeleževali številnih sestankov (8) in kot člani raznih komisij prevzeli konkretne naloge v organizaciji raziskovalnega dela.

Za sodelovanje pri *Etnologiji Južnih Slovanov* je inštitut v soglasju z zastopniki vseh slovenskih etnoloških ustanov po svojem predstavniku v Medakademijskem odboru za raziskovanje življenja narodov in narodnosti Jugoslavije Nikom Kuretom postavil določene pogoje. Ker jih odbor niti ni vzel na znanje, se je naš predstavnik distanciral od nadaljnjega sodelovanja v odboru in pri delu za nameravano izdajo.

Domači kongresi in zborovanja

Sodelavci inštituta so se udeležili občnega zbora Slovenskega etnografskega društva dne 20. jun. 1973. Namesto dr. Nika Kureta, ki je odstopil, je bil izvoljen za predsednika dr. Milko Matičetov.

20. kongresa Zveze društev folkloristov Jugoslavije v dneh od 27. sept. do 1. oktobra 1973 v Novem Sadu so se udeležili Valens Vodušek, Zmaga Kumer, Mirko Ramovš, Julijan Strajnar in Marko Terseglav.

Posvetovanja in skupščine Etnološkega društva Jugoslavije na Otočcu pri Novem mestu od 15. do 19. okt. 1973 se je udeležil Niko Kuret; na začetek sta prišla tudi T. Cevc in M. Matičetov, ki je zborovanje pozdravil v imenu Slovenskega etnografskega društva.

Tone Cevc in Niko Kuret sta se udeležila posveta o ljudski arhitekturi s posebnim ozirom na kašče iz Tuhinjske doline dne 21. decembra 1973 v muzeju v Kamniku.

Inozemske prireditve ipd.

V dneh od 27. febr. do 5. marca 1973 je Niko Kuret obiskal razstavo mask v kölnskem Mestnem muzeju in si ogledal del kölnskega karnevala.

Med svojim letnim dopustom je Milko Matičetov na turističnem potovanju po Rusiji julija meseca obiskal v Leningradu Institut etnografije im. Mikluho Maklaja in njegov muzej, obenem pa imel tudi nekaj pogovorov s kolegi v Leningradu (K. V. Čistov, I. G. Levin, B. N. Putilov) in v Moskvi (N. Krasnovskaja, A. E. Supron, N. I. Tolstoj).

Sodelovanje z RTV

Na prošnjo programskega vodstva oddaj na valu 202 je pripevala Helena Ložar-Podlogar naslednje oddaje: Gregorjevo (11. 3. 1973), Prvi april (1. 4. 1973), Fantovska družba (20. 5. 1973), Niko Kuret pa oddajo Jurjevo (22. 4. 1973).

Heleno Ložar-Podlogar je naprosila sodelavka Radia Koper za intervju o ljudskih šegah (oddaja 8. 3. 1973).

Helena Ložar-Podlogar je sestavila tudi komentar ob kmečki ohceti (27. 5. 1973).

Sodelovanje v družbenih organizacijah

Tone Cevc je član Sveta za proučevanje in varstvo okolja SAZU, član odbora Slovenskega etnografskega društva in član odbora Etnološkega društva Jugoslavije, podružnice za Slovenijo.

Niko Kuret je član komisije za priznanje muzejskih nazivov pri Muzejski skupnosti Slovenije, član odbora za narodni život i običaje pri JAZU v Zagrebu, član odbora za folkloro in odbora za lutkarstvo pri Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, do 20. jan. 1973 je bil predsednik Slovenskega etnografskega društva. Imenovan je bil za stalnega člana v Medakademijskem odboru za raziskovanje življenja in običajev narodov in narodnosti Jugoslavije v Beogradu (namesto akademika univ. prof. dr. Sv. Ilešiča, ki je odstopil).

*Demos in International Folklore
and Folklife Bibliography*

Redakcijo referatov za Demos je prevzela Helena Ložar-Podlogar, prav tako redakcijo slovenskega gradiva za International Folklore and Folklife Bibliography.

Predstavniki nacionalne redakcije Demosa za SRS je do nadaljnjega Niko Kuret.

Predavanja, strokovna vodstva ipd.

T. Cevc je v Slovenskem etnografskem društvu 3. 1. 1973 predstavil pripovedno izročilo o živalih z zlatimi parklji.

N. Kuret je na prošnjo društva Exlibris prevzel strokovno vodstvo ob obisku štehanja v Zahomcu dne 9. sept. 1973.

M. Matičetov je predaval o rezijanskih živalskih pravljalih dne 5. aprila na sedežu Slovenskega etnografskega društva v Ljubljani, dne 11. decembra v Slovenskem klubu v Trstu in dne 13. decembra v prostorih Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani. — Dne 15. junija je predstavil Rezijo udeležencem ekskurzije, ki jo je priredila sindikalna podružnica SAZU in Avtorske agencije.

Obiski

Februárja 1973 se je mudila pri nas prof. Irena Pavlič iz Števanovec v Porabju, zdaj članica Odbora Južnih Slovanov v Budimpešti.

Dne 11. aprila nas je obiskal münchenski profesor dr. Leopold Kretzenbacher, ko je skozi Ljubljano potoval v Istro.

Dne 1. junija je prišel k nam na pogovor zaradi sodelovanja pri Zborniku Traditiones dr. Erich Prunč, asistent pri slovanski stolici univerze v Gradcu.

Dne 3. julija se je oglasil v našem inštitutu baskovski etnolog Fermin Leizaola z univerze v San Sebastianu, ki je čez Jugoslavijo potoval v Grčijo. Domenili smo se za zamenjavo literature.

Ob Seminarju slov. jezika, literature in kulture v prvi polovici julija sta se oglasila pri nas prof. G. B. Pellegrini iz Padove in prof. A. M. Raffo iz Firenz.

V začetku septembra je bila na kratkem obisku v inštitutu dr. M. Kundgraber iz Stainza (Avstrija).

Objave:

T. Cevc:

Kulturno izročilo našega gorjana. Razstavni katalog ob 80-letnici slovenske planinske organizacije. Ljubljana 1973, str. 9–15. — Nekaj

povedk iz Grintovcev, Planinski vestnik 9, 1973, str. 444—447. — Pripovedno izročilo o gamsih z zlatimi parklji iz Kamniških Alp, Traditiones 2, 1973, str. 79—96. — Vlastu Kopaču ob 60-letnici, Glasnik SED 1973, št. 2, str. 14. — (Oc.) »Alpes orientales«, Redegit R. Wildhaber, München 1972, Traditiones 2, 1973, str. 317—318. — Kmečka hiša na slovenskem alpskem ozemlju. Vodnik po razstavi v Slovenskem etnografskem muzeju, Ljubljana 1970, Traditiones 2, 1973, str. 331—332. — Kraška hiša. Vodnik po razstavi, Ljubljana 1969, Traditiones 2, 1973, str. 329—331. — Haus und Hof in Österreichs Landschaft, Wien 1973, Traditiones 2, 1973, str. 325—326. — M. Mušič, Arhitektura slovenskega kozolca, Ljubljana 1970, Traditiones 2, 1973, str. 288—289.

N. Kuret:

Sur le culte de St. Martin en Slovénie. «Les Annales Martinienes.» Tours, no 98, juin 1973, pp. 8—13. — Komisija in Inštitut za slovensko narodopisje. Nastanek, razvoj, delo. (Nadaljevanje.) Traditiones 2, 1973, str. 5—33. — K fenomenologiji maske. Nekaj aspektov, Traditiones 2, 1973, str. 97—120. — Še k pravdi o ziljskem števanju, Traditiones 2, 1973, str. 229—232. — Iz inštituta za slovensko narodopisje, Traditiones 2, 1973, str. 253—254. — Alpes Orientales VI in VII (Thisis 1970, Brixen 1972), Traditiones 2, 1973, str. 263—264. — Arheološki vidiki v narodopisju, Traditiones 2, 1973, str. 238—242. (Oc.): O. Romuald-Lovrenc Marušič, Škofjeloški pasijon, Delo 15 (5. maja 1973), št. 120, str. 24. — (Oc.): Kroparske zgodbe. Pripoveduje Joža Bertonec, Delo 15 (18. 8. 1973) št. 223 (Za konec tedna, str. 18.). — (Oc.): Leopold Kretzenbacher, Rituelle Wahlverbrüderung in Südosteuropa. Erlebniswirklichkeit und Erzählmotiv. Bay. Akademie d. Wiss., Phil.-histor. Kl., Sitzungsberichte, Jg. 1971, H. 1, München 1971, v: Narodna umjetnost. Godišnjak Instituta za narodnu umjetnost, god. 1972, knj. 9, Zagreb 1973, str. 204—205. — (Oc.): Leopold Kretzenbacher, Versöhnung im Jenseits. Zur Widerspiegelung des Apokatastasis-Denkens in Glaube, Hochdichtung und Legende. Bay. Akademie d. Wiss., Phil.-histor. Kl., Sitzungsberichte, Jg. 1971, H. 7, München 1971, v: Narodna umjetnost. Godišnjak Instituta za narodnu umjetnost, god. 1972, knj. 9., Zagreb 1973 str. 205—206. — (Oc.): O. Romuald Marušič: Škofjeloški pasijon, Traditiones 2, 1973, str. 269—270. — (Oc.): Fr. Baraga, Knjiga o Indijancih, Traditiones 2, 1973, str. 289—290. — (Oc.): J. W. Valvasor, Die Ehre des Hertzogthums Crain I—III, Traditiones 2, 1973, str. 290. — (Oc.): Internationale volkskundliche Bibliographie, Traditiones 2, 1973, str. 316 do 317. — (Oc.): P. Vlahović, Običaji, verovanje i praznovrice, Traditiones 2, 1973, str. 294—296. — (Oc.): Farsangi Maszkok, Traditiones 2, 1973, str. 313. — B. Wolfram, Prinzipien und Probleme der Brauchtumsforschung, Traditiones 2, 1973, str. 307—308. — (Oc.): »Demos«, Traditiones 2, 1973, str. 337—338. — (Oc.): Le livre slovène, Traditiones 2, 1973, str. 334. — (Oc.): P. Kostić, Poreklo i značenje godišnjih običaja, Traditiones 2, 1973, str. 329. — (Oc.): A. Ciceri, L. Ciceri, Il Carnevale in Friuli, Traditiones 2, 1973, str. 303 do 305. — (Oc.): »Kaj« časopis za kulturu i prosvjeto 5, 1972, Traditiones 2, 1973.

H. Ložar-Podlogar:

Ženitovanjske šege v Prekmurju s posebnim ozirom na Porabje, *Traditiones* 2, 1973, str. 121–145. — Drobci iz pohorskih zapiskov, *Traditiones* 2, 1973, 216–220. — (Por.) Koroški delež zadnjih let, *Traditiones* 2, 1973, str. 233–237. — (Prev.) R. W. Brednich, *Pesem kot trgovsko blago*, *Traditiones* 2, 1973, str. 243–251. — (Prev.) Chr. Vakarelski, *Bulgarische Volkskunde* († Br. Rusić), *Traditiones* 2, 1973, 300.

M. Matičetov:

Babica ziblje vnučka. (Poknjžena pesmica s Stolbice v Reziji), *Ciciban* 28/15. jun. 1973, str. 452. — Duhovin v Brkinih, Tristo let pričevanj o otroku, rojenem v kačji podobi, *Traditiones* 2, 1973, str. 63–78. — Jenkova kratkočasnica o ukradenem oslu (AT 1529), *Jezik in slovstvo* 19/3, dec. 1973, str. 96–98. — Lisica in petelin. Ljudske pravljice. Zapisal in poknjžil Milko Matičetov. Ilustrirala Ančka Gošnik-Godec. Ljubljana 1973 (MK, Knjižnica Čebelica 164), 16 strani. — Lisica padla z motorja. (Poknjžena pripoved godca Gwánkale iz Bile v Reziji). *Ciciban* 29/6, dec. 1973, str. 170–171. — Opombe k Merkùjevim tarčunskim zgodbicam, *Traditiones* 2, 1973, str. 215–216. — Osojani plešejo. (Poknjžena pesmica s Stolbice v Reziji), *Ciciban* 28/15, jun. 1973, str. 433. — *Pesem in pravljica v Reziji*, *Novi list* 22/969, Trst, 20. dec. 1973, str. 13. — Zverinice iz Rezije. (Izbor ljudskih živalskih pravljic.) Ujel in udomačil Milko Matičetov. S podobami približala Ančka Gošnik-Godec. Ljubljana-Trst 1973, 8°, 241 (+ 3) strani. — Ob obletnici Rožic in ob izidu njih dvojčka — Zverinic iz Rezije, *Zaliv št. 44–45*, Trst, dec. 1973, str. 369–375.

Načrt za delo v letu 1974

Sekcija za ljudsko slovstvo

Nadaljevali bomo raziskovanje ljudskega pripovedništva v Reziji z zbiranjem posebej na Koritu in v Učji.

Sekcija za ljudske šege in igre

Dokončno bomo skušali zbrati gradivo zamudnikov pri anketi o ženitovanjskih šegah, ga prenesli čim več na perforirane kartice in začeli obdelavo gradiva. Pripravili bomo vprašalnico za drugi del ankete (šege ob rojstvu in smrti). — Obdelali bomo zbrano terensko gradivo o maskah na Slovenskem v elaboratu za SBK.

Sekcija za materialno kulturo

Nadaljevali bomo raziskave občasno naseljenih bivališč v Sloveniji. Evidentirali bomo gradivo, ki ga hranijo v slovenskih etnoloških muzejih, nadaljevali raziskave na terenu ter začeli izpisovati etnološke članke iz časopisov, revij in knjig s področja materialne kulture. T. Cevc bo pripravil pregled novjših objavljenih del, razprav in člankov o slovenski ljudski arhitek-

turi kot predpripravo za teoretična izhodišča za etnološko raziskovanje slovenske ljudske arhitekture.

Če prejmemo predlagano subvencijo Kulturne skupnosti Slovenije, bomo priredili spomladi 1974 razstavo, ki naj bi pokazala 25 let dela našega inštituta.

V načrtu imamo izdajo naslednjih publikacij:

Traditiones 3 (1974);

Grafenauer, Lepa Vida (2., predelana izdaja);

Dravec, Glasbena folklor Prlekije;

M. Ramovš, Plesi Bele krajine;

G. Križnik, Pravljice iz Motnika (ur. Milko Matičetov).

Plošča:

Vodušek-Strajnar, Petje starejšega stila večglasja.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

Poročilo o delu v letu 1975

Stanje osebja je ostalo v tem letu neizpremenjeno (gl. poročilo za l. 1972). S 15. III. je bil V. Vodušek izvoljen za znanstvenega svetnika, z 9. III. enako tudi Z. Kumer.

Za dokumentacijsko delo pri pripravah za izdajo korpusa slovenskih ljudskih pesmi je sekcija privzela kot pogodbeni zunanji sodelavca Ferda Juvanca, prof. glasbe v pokoju, in Marijo Šuštar, višjo strokovno sodelavko v pokoju.

Terensko raziskovalno delo in zbiranje gradiva. Opravljene so bile naslednje terenske ekskurzije in snemanja: 27. II. Kamnik (V. Vodušek s Kati Turk); 3.—4. III. Gornji Senik, Porabje: filmanje in slikanje »borovega gostüvanja« (J. Strajnar); 22. IV. Št. Vid pri Stični (V. Vodušek); Sele nad Borovljami, Koroško: dogovor s pevsko skupino mož in izbira repertoarja za snemanje v Ljubljani (V. Vodušek); 24. VI. Krašnji vrh, Bela krajina (M. Ramovš, J. Strajnar); 15. VII. Brestanica, Raztez (M. Ramovš); 27. VII. Pevka Julijana Strajnar, Ljubljana (Z. Kumer); 12.—15. VIII. Sladka gora, Šmarje pri Jelšah, Tinsko, Zagorje pri Pilštajnu, Ptujška gora; raziskave o »vrtcu« (M. Ramovš); 14. VIII. Gor. Jezersko (V. Vodušek); 9. IX. Javorje nad Poljanami (M. Ramovš); 8. XI. Začetek sistematičnega zbiranja gradiva na širšem področju okoli Vel. Lašč pod vodstvom Z. Kumrove: Sv. Gregor, Hudi konec, M. Slevica, Črni potok (Z. Kumer, M. Ramovš, M. Terseglav); 15. XI. Vel. Slevica, Žaga, Podsmreka, Karlovica (isti); 27. XI. Sv. Gregor (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar); 18.—20. XI. Bila in Osojane, Rezija:

stereofonsko snemanje godcev in skupine pevk (V. Vodušek, J. Strajnar, M. Matičetov); 12.—15. XII. okolica Buzeta, Istra (J. Strajnar); 16. XII. Pšajnovica in Sidol nad Tuhinjsko dolino (V. Vodušek s Kati Turk); 19. XII. Prušna vas v Gorjancih (V. Vodušek z Jožetom Turkom). — Opomba: terensko delo je lahko postalo intenzivnejše šele v drugi polovici leta, ko je bila zagotovljena za to finančna podpora Kulturne skupnosti Slovenije preko Slovenske Matice v zvezi z izdajo korpusa.

Drugo novodošlo gradivo: Sekcija za ljudske šege in igre (H. Ložar-Podlogar) je nam odstopila obsežnejšo rkp. zbirko pesemskih besedil s Kozjanskega, ki jo je prejela ob vprašalniku o ženitovanjskih šegah. Zbirka Albine Kvenderc s Polane pri Lesičnem obsega 144 pesmi s 162 katalognimi enotami. Mihaela Zajc iz Višnje gore je poslala v kopiranje več manjših pesmaric ljudskih pevcev iz tamošnje okolice.

Delo zunanje sodelavke Nežke Vavpotič je moralo v tem letu počivati, ker sta se sekciji pokvarila dva prenosna magnetofona in ju ni bilo mogoče doslej popraviti.

Za študijsko analizo gradiva in za uporabo na bodočih izdajah gramofonskih plošč je nujno potrebno stereofonsko snemanje ljudske instrumentalne glasbe in večglasnega petja, posebno starejšega stila, ki hitro izginja v pozabo tudi na odročnih območjih, kjer se je še doslej ohranilo. Ker sekcija v tem letu še ni mogla nabaviti prenosnega stereo-magnetofona študijske kvalitete (Nagra-IV-Stereo), je po dogovoru z RTV Ljubljana pripravila za stereo-snemanje večglasnega petja starejšega stila skupino pevk iz Haloz (V. Vodušek in J. Strajnar, snemanje v Ljubljani 9. VI.) ter skupino pevcev in skupino pevk iz Sel na Koroškem (V. Vodušek, snemanje 30. VI. in 13. X.) — Z izposojenim magnetofonom pa je sekcija pričela lastno stereo-snemanje v Reziji v novembru (gl. zgoraj).

Priprave za 2. knjigo korpusa *Slovenskih ljudskih pesmi*. S Skladom B. Kidriča je bila v tem letu končno podpisana pogodba o sofinanciranju pripravljanih del za to knjigo.

Pri izdaji Korpusa je posebno važna sistematična evidenca nad vsem doslej znanim rokopisnim in vsem objavljenim gradivom. Pri tem so se pokazale v zadnjem času še nekatere večje vrzeli. Ker sekcija doslej nima posebnega dokumentarista, je bila takoj v začetku leta začeta akcija za podrobno dokumentacijo (s klasifikacijo tekstov, obdelavo melodij ter katalogizacijo v osmih, oz. petih stvarnih kartotečnih katalogih) vsega še nekatalogiziranega gradiva, deloma še iz starejšega arhiva sekcije (pesemska besedila brez melodij), predvsem pa v zadnjih letih došlega rokopisnega gradiva, pa tudi še neekscerpiranega

objavljenega gradiva iz periodik. Delo je vodil V. Vodušek, sodelovala je pri tem poleg pogodbene zunanje sodelavke M. Šuštar večina sodelavcev sekcije; vse prenašanje podatkov na kartice je opravila tajnica Fr. Komljanec. Končana so bila naslednja katalogizacijska dela:

1. Podrobna revizija kartotečnih katalogov od št. 1—12.000 in katalogizacija 73 manjkajočih enot z melodijami (V. Vodušek);

2. Katalogizacija (M. Šuštar) in klasifikacija besedil (Z. Kumer): zbirke pesemskih besedil brez melodij, svojčas izločenih iz OSNP, skupno 290 enot (12.252 — 493), od teh 20 klasificiral M. Terseglav;

3. M. Šuštar—Z. Kumer: rkp. pesmarice pevcev Martina in Justine Vanovšek, Parož pri Dobrni (90 enot) ter Ane Forijan, Gor. Senik v Porabju (62 enot), skupno 152 enot (17.000—17.152);

4. Obdelava besedil (M. Terseglav) in melodij (J. Strajnar): rkp. zbirka J. Jekla, Podjuna iz leta 1907: 154 enot (17.153 — 305); rkp. zbirke Rih. Orla iz Ben. Slovenije: 58 enot (17.741 — 798); rkp. zbirke Rih. Orla II—V iz Prekmurja: 94 enot (17.647 — 740);

5. M. Šuštar—M. Terseglav: rkp. zbirka II Štefana Kūharja iz Prekmurja, 47 enot (17.600 — 646);

6. Zbirka Julija Slapšaka z melodijami (Štrekljeva zapuščina) iz Trebelnega in okolice, 52 enot (17.306 — 357): teksti in melodije V. Vodušek;

7. Gradivo Jož. Klekla z melodijami iz Turnišča in okolice, objavljeno v Kalendaru NSJ, 1950, 37 enot (P 19.333 — 369): teksti in melodije V. Vodušek;

8. Katalogizacija (V. Vodušek) novega rkp. gradiva iz Vrazove zapuščine v Sveučil. biblioteki, Zagreb, 208 enot;

9. Transkripcija besedil (M. Terseglav) in melodij (J. Strajnar) na magnetofonskem traku T 66 z istočasno klasifikacijo in katalogizacijo: 37 enot (23.748 — 784).

Skupno sta bili katalogizirani na novo 1202 pesemski enoti.

Delo za dokumentacijo je nadalje obsegalo izdelavo petih kartotečnih kazal za veliko Štrekljevo zbirko, ki ima samo eno kazalo (po prvem verzu pesmi) in še to zelo pomanjkljivo. Delo sta opravila M. Šuštar za I. knjigo, F. Juvanec za knjige II—V, skupno za vseh 8686 enot. Revizijo njunega dela je opravil V. Vodušek z dodanimi podatki o metrični strukturi. Podatki se postopoma prenašajo na kartice. Ta kazala so važna za boljšo preglednost vsega gradiva pri izdaji novega korpusa. — Končno je obdelal v tem letu F. Juvanec za primerjalno melodično kartoteko okoli 2000 melodij osmih dosedanjih knjig publikacije A. Anderluh, Kärntens Volksliedschatz, Klagenfurt 1960.

Za pregled in kserokopiranje virov gradiva, ki jih hranijo druge ustanove, predvsem NUK Ljubljana, je skrbel M. Terseglav. V tem letu je bilo kserokopirano vseh 21 zvezkov gradiva iz Vrazove zapuščine in 4 zvezki gradiva iz Cafove zapuščine v NUK, dalje so bili pregledani letniki prekmurskega Kalen-

darja N.S. J. 1911—1932 in v pošteve prihajajoče gradivo iz njih kserokopirano za sekcijo.

Na redakciji gradiva za 2. knjigo korpusa sta delala Z. Kumer (besedilo) in V. Vodušek (melodije), vendar bo zaradi njunega drugega nujnega dela rokopis lahko končan šele v prvi polovici leta 1974.

Drugo delo posameznih sodelavcev

V. Vodušek se je moral v tem letu skoro izključno posvetiti nujnemu dokumentacijskemu delu, ki obsega poleg prej navedenih del še a) registracijo in delno transkripcijo posnetkov (za začasno katalogizacijo) s terenskih ekskurzij v zadnjih letih do konca leta 1969 (ca. 800 ent), b) izdelavo registra vseh zapisovalcev v veliki zbirki OSNP iz let 1906—1914 z ustrežajočimi številkami njihovih zapisov, c) seznam ohranjenega izvirnega gradiva, ki ga je pokojni akademik France Stelè v letih 1903 do 1911 pošiljal Štreklju in katerega se je v Štrekljevi zapuščini precejšen del izgubil. Ob katalogizaciji doslej v Sloveniji neznanega gradiva iz Vrazove zapuščine, ki je ostalo svojčas v Zagrebu, je pripravil za objavo poročilo o tem gradivu, z ugotovitvami, ki so metodološko pomembne za novi korpus, posebno pri objavah gradiva M. Majarja. Pripravljal je tudi študijo O sistemu klasifikacije melodij po njih metro-ritmični strukturi za Traditiones 3. Za skupnost slovenskih etnologov pri Raziskovalni skupnosti Slovenije je izdelal — skupno z dr. G. Makarovičem in dr. I. Sedejem — poročilo o stanju slovenske etnološke periodike v letih 1945—1973 ter izdelal vprašalnik za področje petje — pevci — pesmi.

Objave in referati

1. Slovenska koroška ljudska pesem. Koroški kulturni dnevi I, Zbornik predavanj, Maribor 1973, 198—207.

2. »Einige rhythmische Probleme bei Transkriptionen slowenischer Volksmusik«. Referat na mednarodnem etnomuzikološkem seminarju De notationis quaestionibus v Caradicach na Slovaškem, 24. do 27. IX. 1973 (predano za tisk v tamošnjem zborniku).

Predavanja: Priprava serije 8 predavanj, od katerih sta bili dve že v tem letu — za Radio Trst O značilnostih slovenske ljudske glasbe.

Zmaga Kumer: Interno študijsko in dokumentacijsko delo: 1. izdelava nemškega dela baladnega indeksa in dokončana redakcija za tisk (z naslovom Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi); 2. priprava slov. besedila za angleški povzetek

uvoda v antologijo *Pesem slovenske dežele* (12 str.), izdelava registrov, končna redakcija za tisk; 3. članek *Die Funktion des Musikanten in der slowenischen Volkstradition*, za jubilejni zbornik ob 70-letnici E. Emsheimerja; 4. članek *Pesem od toče 1973* za Muzikološki zbornik IX; 5. članek o ljudskem izročilu v Porabju (za Novo Mladiko); 6. izdelava folklornih gesel za švedski glasbeni leksikon in za leksikon CZ; 7. sodelovanje pri izdelavi slovenskega dela razstavnega kataloga za razstavo ljudskih instrumentov jugoslovanskih narodov v Zagrebu julija 1973; 8. več knjižnih ocen in manjših priložnostnih člankov; 9. ureditev *Jahresbibliographie d. Volksballadenforschung*, zv. 3; 10. tehnično urejevanje in korekture zbornika *Rad kongresa SUFJ v Bovcu*; 11. sodelovanje na mednarodnem simpoziju IFMC-Study Group za ljudske instrumente v Balatonalmádi (Madžarska 21.—27. maja z referatom *Volksmusikinstrumente in ikonographischen Quellen Sloweniens*); 12. sodelovanje v terminološki komisiji SAZU (za ljudsko glasbo); 13. priprava ciklusa 6 radijskih oddaj z naslovom *Ljudska glasba na koncertnem odru* (skupaj z L. Lebičem) za RTV Ljubljana.

Strokovno izpopolnjevanje: 1. v Freiburgu i/Br. in Münchnu (z drugo polovico štipendije Sklada Borisa Kidriča) 1.—15. aprila 1973; 2. ogled narodopisnih ustanov v Bratislavi 28.—31. maja 1973.

Predavanja: 1. Uvod v glasbeno narodopisje, po 1 tedensko uro v 3. letniku muzikološkega oddelka fil. fak. in v 1. letniku Akademije za glasbo; 2. na Seminarju slov. jezika, lit. in kult. (gl. bibliografijo).

Objave

Slovenska ljudska glasbila in godci. Maribor, Obzorja, 1972 (izšlo marca 1973), 121 str., slike, gramof. plošča.

Der Rhein im slowenischen Volkslied, Festschrift f. Robert Wildhaber zum 70. Geburtstag, Basel 1972 (izšlo 1973), str. 323—333.

Der heilige Nikolaus in der slowenischen Volksliedüberlieferung, *Dona Ethnologica*, Beiträge zur vergleichenden Volkskunde Leopold Kretzenbacher zum 60. Geburtstag, Hrsg. von H. Gerndt und G. R. Schroubek, Südosteuropäische Arbeiten, 7. München 1973, str. 270 do 277.

»Bom kajžico naredil z orehovih lupin...« Narodno stvaralaštvo — Folklor 11, zv. 41—43, jan.—julij 1972, Beograd 1973, str. 21—26 (Posvečeno Aleksandru Freudenu).

Nekaj drobiža o odsevu ljudske glasbe v besedilih slovenskih poskočnic. Narodno stvaralaštvo — Folklor 12, Beograd 1963 (posvečeno akademiku Cv. Rihtmanu).

Koroška ljudska pesem — sestavni del vseslovenske. IX. seminar slovenskega jezika, literature in kulture 2.—14. julij 1973. Predavanja. Ljubljana 1973, str. 197—200.

4. mednarodno posvetovanje o ljudskih glasbilih. Glasnik SED 14, št. 3/4, str. 24.

Danes ljudska pesem in nikdar več? Nova Mladika 4/1973, št. 2, str. 43—46.

Kre Rabe sem hodo... Nova mladika 4/1973, št. 9, str. 350—357.

(Ocena): Matičetov Milko, Rožice iz Režije. Nova Mladika 4/1973.

(Ocena): Angelos Baš, Gozdni in žagarski delavci na južnem Pohorju v dobi kapitalistične izrabe gozdov. Maribor 1967. Schweiz.

Archiv f. Volkskunde 68/69, Basel 1972/73, Heft 7—8, 883 sl.

(Ocena): Vikár L. — Bereczki G., Cheremis Folksongs. Budapest 1971. Schweiz. Archiv f. Volkskunde 68/69, Basel 1972/73, Heft 7—8, 916 sl.

(Red.): Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research 3, 1970—1972. Hrsg. von der S.I.E.F. — Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich. Freiburg i. Br. Deutsches Volksliedarchiv, 1973, 65 str.

Mirko Ramovš: Interno študijsko in dokumentacijsko delo: 1. izpisovanje podatkov o ljudskih plesih iz starejših virov in magnetofonskih trakov; 2. urejevanje arhiva ljudskih plesov, čistopisi kinetogramov, priprava kataloga; 3. izpisovanje etnokoreoloških terminov za terminološki slovar (Terminološka komisija SAZU); 4. priprava gradiva za IV. zvezek Slovenskih ljudskih plesov; 5. priprava študije o vrtcu za Traditiones 3; 6. izdelava vprašalnika za področje »ljudski plesi«.

Objave

Valvasorjevo etnokoreološko gradivo. Traditiones 2, Zbornik Instituta za slovensko narodopisje SAZU, Ljubljana 1973 (v tisku);

Predavanja:

Priprava 7 radijskih oddaj za ciklus »Plesi slovenske dežele« za Radio Trst.

Drugo delo:

1. Strokovno koreografsko vodstvo AFS France Marolt; 2. honorarni predavatelj za ljudske plesne na Zavodu za glasbeno in plesno vzgojo; 3. delo pri Slovenskem etnografskem društvu; 4. delo pri Mestni zvezi Kulturno-prosvetnih organizacij (predsednik Odbora za folklorno dejavnost).

Julijan Strajnar: Interno institutsko delo: Transkribiranje melodij z magnetofonskih posnetkov, urejanje melodičnega kartotečnega kataloga, presnemavanje posnetkov, montaža 8 mm barvnega filma »Borovo gostüvanje v Porabju«, sestava vprašalnika za področje »ljudska glasbila in godčevstvo«.

Strokovno izpopolnjevanje: Sodelovanje na mednarodnem etnomuzikološkem seminarju »De notationis quaestionibus« v Čaradicach na Slovaškem z referatom »Quelques remarques concernant la notation de la musique instrumentale populaire« (izšlo bo v zborniku leta 1974 v Bratislavi).

Drugo delo: 1. Redakcija celotnega notnega gradiva za antologijo Pesem slovenske dežele (avtor dr. Z. Kumer); 2. pripravil in uredil je vse slovensko gradivo za razstavo Ljudska glasbila Jugoslavije, ki je bila v Zagrebu od 20. VII. do 15. VIII. kot prva taka jugoslovanska razstava sploh. Bil je član delovnega odbora za pripravo razstave za področje Slovenije in sourednik pri pripravi razstavnega kataloga. Poleg tega je sestavil slovensko besedilo in francoski prevod besedila kataloga ter izdelal klasifikacijo vseh razstavljenih glasbil po sistemu Sachs-Hornbostel; 3. na posebno povabilo za udeležbo na kongresu zveze sovjetskih folkloristov, ki bo predvidoma spomladi 1974 v Leningradu, je napisal in poslal prispevek »Principes et méthodes de travail pour la recherche des instruments et de la musique instrumentale populaire«. Delo bo izšlo v kongresnem zborniku v Leningradu; 4. sodelovanje z novoustanovljeno Redakcijo za ljudsko glasbo pri RTV Ljubljana; 5. pripravil zvočne posnetke za razstavo Planinske zveze Slovenije.

Marko Terseglav: Interno dokumentacijsko in študijsko delo: 1. Za terminološki slovar je ekscerpiral disertacijo dr. Zmage Kumrove Puer natus in Betlehem in Grafenauerjevo razpravo o slovenskem ljudskem pesništvu; 2. ekscerpiral je etnološke motive ljudska rekla itd. iz prve knjige Sacrum promptuarium Janeza Svetokriškega; 3. pripravil in oskrbel kserokopiranje rokopisnega gradiva ter kolacioniral tipkopise pesmi za 2. knjigo SLP; 4. urejal je kartotečne kataloge; 5. transkribiral je pesemska besedila z magnetofonskih posnetkov (dva trakova iz Porabja in en trak iz Špitaliča v Tuhinjski dolini); 6. knjižna poročila za Glasnik SED: Anton Cevc, Velika planina; za Traditiones: Milko Matičetov, Rožice iz Režije; Volkslied, Volksmusik, Volkstanz; Rad XVII. kongresa SUF J; Studia instrumentorum musicae popularis II.; 7. izdelava registrov za delo: Zmaga Kumer, Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi.

Za objavo v Traditiones 3 je pripravil razpravo Jenkov Knezov zet in ljudska balada o graščakovem vrtnarju.

Kongresi: Vsi strokovni delavci sekcije so se udeležili XX. kongresa Zveze jugoslovanskih folkloristov v Novem Sadu od 27. IX. do 1. X.

Prostori in oprema: V oktobru je izpraznila plesna skupina AFS Fr. Marolt prostore v Wolfovi 8, ki jih je uporabljala za shrambo garderobe. S tem je sekcija pridobila eno sobo in se rešila najhujše stiske. Pač pa ji zelo primanjkuje omar za knjižnico in arhiv ter kovinskih omar za shrambo magnetofonskih trakov.

Načrt dela za leto 1974

Nadaljevala se bo katalogizacija gradiva iz najnovejšega časa ter pregledi in kserokopiranje objavljenih virov v raznih še nepregledanih periodikalih, prav tako pa tudi kserokopiranje manjših rokopisnih virov gradiva v NUK. Obenem bodo tekle transkripcije najnovejšega gradiva (do vključno leta 1969), ki mora biti že vključeno v 2. knjigo korpusa. — Delo za redakcijo in priprava rokopisa za tisk te 2. knjige bo končano do konca prvega polletja; takoj se bo začelo pripravljanje gradiva za 3. knjigo. — Raziskovanje terena in zbiranje gradiva bo zajelo predvsem Kozjansko, Mislinjsko dolino, Koroško; nadaljevalo se bo delo na področju Velike Lašče — Turjak — Ljubljana ter v severni Istri.

Ob 40-letnici ustanovitve Folklornega instituta kot prve ustanove za glasbeno narodopisje bo sekcija pripravila razprave in članke za 2. knjigo *Traditiones* 3. Pripravilo se bo tudi gradivo za študijo o slovenskih ljudskih glasbilih v dokončni redakciji za tisk v posebni knjigi publikacije *Handbuch der Volksmusikinstrumente Europa's*. Za publikacijo bo tudi pripravljen krajši strokovni priročnik *Slovenski ljudski plesi*. Končano in publicirano bo delo dr. Z. Kumrove *Vsebinski tipi slovenskih pripovednih pesmi*.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA ŠTUDIJ
O SODOBNIH TEŽNJAH ZNANSTVENEGA DELA
NA NEKATERIH PODROČJIH
HUMANISTIČNIH ZNANOSTI

V letu 1973 se je nadaljevalo delo imenovanega medakademijskega odbora po že utrjenih smernicah. Odbor se je sestavljal iz odborov v širši sestavi, in sicer po dva akademika iz vsake jugoslovanske akademije. Ožji izvršilni odbor se je tako kot prejšnje leto sestavljal iz treh članov: poleg predsednika MO akad. L. Vavpetiča sta v izvršilnem odboru sodelovala akad. dr. J. Andrassy iz Zagreba in akad. St. Rajičić iz Beograda. Akademik Andrassy je imel na skrbi celotno delovno področje medakademijskega odbora razen področij umetnosti. Ta področja pa je vodil akademik Rajičić. Predsednik je sodeloval z obema omenjenima akademikoma, se pogovarjal s posameznimi koordinatorji in delo usmerjal, kadar je bilo to potrebno. Širši odbor je imel v tem letu samo eno sejo, in sicer v Sarajevu. Izvršilni odbor je imel štiri seje, predsednik je potoval trikrat v Zagreb in enkrat v Beograd na konferenco s koordinatorji. Medakademijski odbor je v preteklem letu dobil od Raziskovalne skupnosti Slovenije znesek 60.000 din za zbiranje referatov ter za materialne stroške. MO to leto ni mogel v celoti izpolniti svojega delovnega programa, čeprav se mu je posrečilo zbrati znatno več referatov kot v letu 1972. V letu 1972 je medakademijski odbor zbral 20 referatov, v letu 1973 pa čez 40, vsaj 10 referatov pa bo v končnem besedilu predloženih vsak čas. Dosedaj je odbor zbral vsega 70 referatov in tako se delo zbiranja referatov močno približuje koncu. Referatov ne zbiramo samo po disciplinah, ki smo jih prevzeli v obdelavo, temveč tudi po področjih posameznih disciplin ter za vsako področje in za vsako republiko posebej. V preteklem letu smo vključili v zbiranje tudi republiko Črna gora. Težave pri zbiranju referatov so že znane in so ostale iste, kot so bile v letu 1972. Referenti, ki so akademiki ali ugledni univerzitetni profesorji, so z drugim delom tako močno obremenjeni, da težko najdejo potreben čas za izdelavo tako odgovornega referata, kakršen je nujen za naše potrebe. Delo je zaostalo v letu 1973

tudi zato, ker več koordinatorjev ni moglo neovirano opravljati svojega dela. Za historiografijo je bil na primer koordinator akad. prof. dr. Br. Djurdjev, ki je bil vse preteklo leto bolan, dop. član prof. dr. Mihajlo Marković pa je bil večidel v tujini. Akad. prof. dr. Čemerlić je nalogo koordinatorja za pravo v Bosni in Hercegovini mogel prevzeti šele konec leta 1973.

Referate bomo v letu 1974 še nadalje zbirali. Ker imamo na nekaterih področjih zbrano že vse, bomo lahko vsaj deloma začeli tudi že uredniško delo. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da bodo urejeni po snopičih. To je potrebno ne samo zaradi zelo obsežnega gradiva, temveč tudi zato, da celotno delo ne zastara preveč. Dosedaj so v celoti zbrani referati iz arheologije, arhitekture, leposlovja in muzikologije. Iz prava so zbrani domala že vsi referati v republiki Sloveniji, Hrvatski in Srbiji, deloma tudi v republiki Makedoniji. Tako se bo na teh področjih lahko v najkrajšem času pričelo uredniško delo, smernice pa je treba še določiti. Vendar bo v letošnjem letu treba oskrbeti že kritje tiskarskih stroškov za pripravljene publikacije.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Poročilo o delu v letu 1973

Terensko delo je obsegalo raziskave in meritve jam na Notranjskem in Dolenjskem za speleološko karto (listi Vrhnika 2-a, c, d in Cerknica 2-c), ki jo sofinancira Sklad Borisa Kidriča. Nadaljevali smo hidrogeološke in speleološke raziskave Cerkniškega jezera ter območja trase ceste med Senožečami in Sežano. Skupaj z logaškimi jamarji smo raziskali okoli 2 km novih rogov v Kačni jami. Za študijo o turistični ureditvi Škocjanskih jam je bilo treba dopolniti načrt in premeriti poti in položaj jam v Veliki in Mali dolini pri Škocjanu. Raziskali smo vrsto kraških pojavov, zlasti vrtač in brezen, po naročilu in za potrebe raznih podjetij in ustanov na Krasu. Biospeleološke raziskave so zajele več jam v Sloveniji, Bosni, Srbiji in Makedoniji.

Notranje delo je bilo usmerjeno predvsem v obdelavo gradiva terenskih raziskav. Največ časa smo namenili izdelavi štirih listov speleološke karte Slovenije. Začeli smo sistematično usklajevati inštitutski in društveni kataster jam ter predhodno sklenili z Jamarsko zvezo Slovenije ustrezní sporazum. Podrobnejši pregled dela je podan v poročilih posameznih sodelavcev. Urejanje knjižnice, ki sprejme vsako leto precej knjig v zameno za Acta Carsologica, še vedno ni zadovoljivo, ker nam manjka strokovni knjižničar. Za knjižnico sedaj skrbi tajnica Maja Kranjc; naraščanje dejavnosti inštituta pa zahteva posebno moč samo za administrativne posle. Risarka Vladoša Elesini je prerisala več načrtov jam za društveni kataster, pomanjšala je načrte Kačne jame in Škocjanskih jam, zrisala dokumentacijo k disertaciji R. Gospodariča, največ dela pa je imela z izdelavo speleološke karte. Strokovni sodelavec Ivan Kenda je zbiral gradivo za speleološko karto, izpopolnjeval podatke o jamah in drugih kraških pojavih, vodil terenske meritve in izdelal načrte raznih jam; pripravil je tudi nekatere idejne skice za ureditev turističnih poti po Škocjanskih jamah. Pri terenskih raziskavah in meritvah je pomagal jamski vodnik Alojz Vadnjal.

Upravnik inštituta akademik prof. dr. Svetozar Plešič je usmerjal delo in vodil redne mesečne sestanke kolektiva; na njih so bile obravnavane tekoče naloge in drugi problemi. Posebna skrb je bila posvečena pripravam za ustanovitev kraške muzejske zbirke kot posebnega oddelka inštituta. S soustanoviteljem zbirke THP Postojnska jama se je vodstvo inštituta večkrat sestalo in končno je bil podpisan ustanovni dogovor še s Skupščino občine Postojna in z njeno kulturno skupnostjo. Zbirka naj bi začela delovati s pripojitvijo Notranjskega muzeja v letu 1974.

O teh in drugih aktualnih nalogah in problemih inštituta, zlasti glede kadra, prostorov in opreme, je ponovno razpravljal znanstveni svet ter jih v posebni spomenici posredoval razredu za prirodoslovne in medicinske vede SAZU, svetu delovne skupnosti in predsedstvu SAZU. Posebnih uspehov teh prizadevanj v letu 1973 še ne moremo pokazati. Vzpodbudna je predvsem pripravljenost predstavnikov slovenskih biologov, da izdelajo program speleobioloških raziskav v okviru inštituta in poskrbijo za znanstveni kader.

Novi uredniški odbor zbornika *Acta Carsologica* (z novim slovenskim naslovom *Krasoslovni zbornik*), ki ga poleg glavnega urednika akad. S. Plešiča sestavljajo prof. dr. V. Bohinec, dr. J. Bole in dr. P. Habič, je pripravil za tisk VI. knjigo, v katero je razen nekaj samostojnih razprav uvrstil večino referatov znanstveno-raziskovalnega značaja s VI. kongresa speleologov Jugoslavije v Lipici.

Inštitut so obiskali številni ugledni strokovnjaki, ki so si v spremstvu članov inštituta ogledali kraške znamenitosti in se seznanili z rezultati dosedanjih raziskav. Med tujimi obiski moramo posebej omeniti skupino sovjetskih strokovnjakov, ki so se zanimali za turistično urejanje jam; angleški, francoski in poljski jamarji pa so obiskali nekaj neturističnih jam. Dr. Rado Gospodarič, dr. France Habe in Egon Pretner so se udeležili 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu; sedem članov inštituta se je udeležilo strokovne ekskurzije po francoskem krasu in obiskalo speleološki laboratorij CNRS v Moulis.

Višji znanstveni sodelavec dr. Peter Habič je na podlagi triletnih hidroloških opazovanj zajezenega Cerkniškega jezera izdelal poročilo o učinkih zaježitve. Po naročilu Skupščine občine Cerknica je preučil možnosti za nadaljnje zadrževanje vode v jezeru s pregradnim nasipom pred Jamskim zalivom namesto z dvomljivim zajezevanjem ponorov. Skupaj s sodelavci je raziskoval traso avtoceste Senožeče—Sežana. Izdelal je več poročil

o kraških pojavih za praktične potrebe. Sodeloval je pri raziskavah Kačne jame, Markovega Štangovca pri Zagorju in drugih jam. Na zborovanju slovenskih jamarjev v Idriji je poročal o raziskovanju Pološke jame in o speleoloških značilnostih Trnovskega gozda. Na zborovanju slovenskih geografov v Rogški Slatini je prikazal problematiko vodnogospodarske bilance krasa. Udeležil se je študijskega potovanja po francoskem krasu, skupaj z dr. R. Gospodaričem je obiskal Tržaški kras in se seznanil s problematiko predlagane zakonske zaščite matičnega Krasa v Italiji. V sodelovanju z Investbirojem in drugimi sodelavci iz Ljubljane in Zagreba pripravlja študijo o turistični ureditvi Škocjanskih jam. Začel je preučevati hidrogeološko problematiko porečja Ljubljane, zlasti zaledja njenih izvirov pri Vrhniki, kjer je predvideno poskusno sledenje za 3. mednarodni simpozij. Opravljal je posle pomočnika upravnika ter sodeloval v raznih strokovnih komisijah in odborih.

Znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič je v prvi polovici leta pripravil doktorsko disertacijo Razvoj jam med Pivško kotlino in Planinskim poljem v kvartarju in jo dne 15. novembra 1973 uspešno obranil na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Bistvene ugotovitve disertacije je predstavil udeležencem 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu (ČSSR). Zdaj disertacijo pripravlja za tisk.

V drugi polovici leta je sestavljal Speleološko karto Slovenije, list Vrhnika 2-d skupaj z drugimi člani Inštituta.

Ob Cerkniškem polju je študiral razpoke v apnencu in njih hidrogeološko vlogo ter zbiral podatke o starosti in razširjenosti malmskega apnenca in dolomita v območju Križne gore. Nove ugotovitve bodo obdelane z rezultati že opravljenih speleoloških raziskav Cerkniškega jezera (leta 1970 in 1972), ki jih financira SBK, v sklepnem poročilu. Tu bi naj osvetlili nastanek in razvoj kraškega polja in jam v geološki zgodovini.

V okviru 4. mladinskega raziskovalnega tabora v Cerknici (od 20. do 30. 7.) je vodil geološko-speleološko skupino mladih raziskovalcev, jih seznanil z geologijo jezera in skupaj z njimi zbral več dopolnilnih podatkov o geološki zgradbi.

V pripravah za 3. mednarodni simpozij o sledenju podzemljskih voda je uredil 1. številko Poročil in se udeležil sestanka z inozemskimi sodelavci na Dunaju. V zvezi s tem delom je sodeloval s prof. dr. V. Maurinom in abs. geologije H. Baumanom pri geološkem preučevanju okolice Vodice na Hrušici, kjer naj bi pripravili »prirodni lisimeter«.

Uredil je ACTES 4. CIS, št. 1—2 ter Naše Jame 13, 1972, 1973 in 15, 1973, 1974. Udeležil se je strokovne ekskurzije v Francijo.

Znanstveni sodelavec dr. France Habe je raziskoval jame okrog Studenega in Strmice, od koder se več manjših ponikalnic odteka v podzemeljsko Pivko. Del voda s tega področja odteka tudi v porečje Vipave skozi Jamo v Grapi. Po italijanskih podatkih je ta jama merila le 150 m, sedaj pa je znanih že 1300 m novih rovov. Največ časa je namenil raziskovanju jame Beloglavke, ki je 344 m dolga in 58 m globoka. Poleg tega je meril pretoke in temperaturo ponikalnic ter trdoto vode; izdelal je tudi bogato fotografsko dokumentacijo.

V Geološkem inštitutu univerze v Münchnu je predaval o Pivški kotlini — hidrografski strehi Notranjskega krasa. Zastopal je slovenske strokovnjake na proslavi 70-letnice klimatologa prof. Hansa Tollnerja na univerzi v Salzburgu.

Sodeloval je pri sestavljanju slovenske kraške terminologije, ki jo je izdal Oddelek za geografijo univerze v Ljubljani. Bil je svetovalec Studiofilma iz Heidelberga pri snemanju barvnega filma. Vodil je ekskurzijo jugoslovanskih entomologov po Krasu in Škocjanskih jamah ter ekskurzijo planincev treh dežel v Postojnsko jamo in Predjamo. Udeležence Mednarodnega mladinskega tabora v Cerknici je vodil po Notranjskem krasu, spremljal pa je tudi številne avstrijske, nemške, švicarske in druge speleologe po jamah, med njimi znanega švicarskega kartografa prof. E. Imhofa iz Züricha. Udeležil se je ekskurzije v Francijo in zborovanja slovenskih geografov v Rogaški Slatini.

Kot predsednik Zveze speleologov Jugoslavije je organiziral prvi jugoslovanski simpozij o turističnih jamah in njihovi zaščiti v Domžalah od 25.—27. maja 1973, kjer je poročal o turističnih jamah v Jugoslaviji in njihovi zaščiti. Udeležil se je 6. mednarodnega speleološkega kongresa v Olomoucu in je bil izvoljen za predsednika komisije za zaščito jam in jamski turizem v okviru mednarodne speleološke unije. Na kongresu je podal pregled speleološkega dela v Jugoslaviji 1968—1972 in poročal o kraškem turizmu v Jugoslaviji. Več predavanj o krasu je imel v raznih krajih Slovenije in v Trstu. Na ustanovni skupščini Saveta za zaščito i unapredjenje človekove sredine Jugoslavije je poročal o problematiki zaščite krasa v Sloveniji, podobno pa tudi na letni skupščini Skupnosti za varstvo okolja Slovenije. Udeležil se je posvetovanja o kraških parkih v Sesljanu.

Asistent Andrej Kranjc je prevzel vodstvo speleološkega kastastra in opravil pregled gradiva. Med letom je sprejemal,

shranjeval in izdajal katastrske podatke. Obsežnejše je bilo zlasti naročilo Jamarskega kluba iz Prebolda, ki želi podatke o speleoloških objektih z območja listov Celje 1 in 2. Z raznimi sodelavci je izmenjal 50 dopisov, registriral 211 novih speleoloških objektov (zadnja katastrska številka v letu 1973 je 3905); poleg tega se je kataster obogatil še s podatki za okoli 100 sicer že registriranih objektov. Med inštitutom in Jamarsko zvezo Slovenije je bil podpisan dogovor o medsebojni izmenjavi osnovnih podatkov. V skladu z dogovorom so bili pregledani in izpopolnjeni podatki za 431 katastrskih številk (11,5 % celotnega katastrskega materiala), novi podatki pa so bili sproti izmenjani. Za boljše shranjevanje podatkov so bili izdelani potrebni okviri za vlaganje visečih map, ki jih nameravamo nabaviti v prihodnjem letu, izdelan je osnutek kartotečnega listka, v delu pa sta kartoteki literature o jamah in raziskovalcih. Nabavili smo 3 komplete kart 1 : 50.000 za pregledno lokacijo objektov in zbrane so prve informacije o možnostih elektronskega shranjevanja in obdelave podatkov.

V okviru teme Speleološka karta Slovenije je A. Kranjc obdelal list Cerknica 2-c, ki obsega 54 jam in 57 vodnih kraških objektov, znaten del podatkov je zbral na terenu ter podrobneje raziskal Griško jamo in Tentero. Sodeloval je pri sestavljanju lista Vrhnika 2-c, zbral je podatke o literaturi in ponorih. Pomagal je pri meritvah Škocjanskih jam in se udeležil posvetovanja o turistični ureditvi teh jam v Lipici. Sodeloval je pri raziskovanju in merjenju Kačne jame. Za Geografski inštitut SAZU je izdelal poročilo o septembrskih katastrfalnih poplavalah na Kočevskem polju in v Dobrepoljah. Pripravil in vodil je 11-dnevno strokovno ekskurzijo v Moulis in po francoskem krasu ter o tem sestavil poročilo. Sodeloval je pri ogledu krasa na Vodicach, raziskovanju trase avtoceste Senožeče—Sežana in drugih delih. Vodil je skupino belgijskih jamarjev po jamah na Dolenjskem, skupino francoskih pa po Postojnski jami; finskega specializanta K. Heino je seznanil s problematiko zaščite krasa, pomagal francoskemu biologu A. Munoz-Cuevas pri ulovu in transportu Opilionid, vodil prof. J. Hazera iz Francije po Notranjskem in Tržaškem krasu. Pripravil je gradivo za speleološki tečaj ter se seznanil z novejšimi dosežki na področju laboratorijske opreme. Sodeloval je pri urejanju Biltena Jamarske sekcije PDŽ, Naših jam in Actes IV. CIS. Udeležil se je 6. zbora slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa meseca junija v Idriji ter poročal o novostih v katastru. Članom Jamarske sekcije PDŽ je predaval o francoskih jamah, v okviru ljubljanskega aktiva Geografskega društva pa o francoskem

krasu. Redno nadaljuje podiplomski študij na Univerzi v Ljubljani.

Višji strokovni sodelavec Egon Pretner je pri biospeleoloških raziskavah obiskal v Sloveniji 7 jam, v Bosni s Chr. Deeleman in M. Deking skupaj 12 jam, v Srbiji in Črni gori 11 jam, v Makedoniji 4 jame. Biološko gradivo je nabiral tudi v jamah grške Makedonije, a zaradi vročine in suše so bile jame tam skoraj brez živali.

Za tisk je pripravil obširno delo v nemščini *Die Verdienste Leo Weirathers um die Biospaleologie, besonders Jugoslawiens, und sein Höhlenkataster* na temelju Weiratherjevega jamskega katastra in njegovih beležk, napisanih v nemški stenografiji. Weirather je nabiral predvsem v Jugoslaviji in tu odkril skoraj 90 novih jamskih hroščev. Iz konkurenčnih razlogov ni hotel izdati pravih imen jam, ampak jih je krstil z izmišljenimi imeni. Skoraj 90 takih najdišč je navedenih v literaturi. V Weiratherjevi zapuščini so podatki za skoraj 400 jugoslovanskih jam, po večini iz Črne gore, Bosne in Hercegovine. Za večino izmišljenih imen je E. Pretner ugotovil domača imena jam, za jame brez imen pa vsaj njihovo približno lego. To obsežno nalogo je E. Pretner opravil za Prirodoslovni muzej v Ženevi, ki je lastnik Weiratherjeve zbirke.

Na mednarodnem speleološkem kongresu v Olomoucu je predaval o *Oekologie der sogenannten Höhlenkäfer und Bemerkungen zu der Klassifikation der sogenannten Höhlenfauna*, na Entomološkem simpoziju v Postojni pa o *Zaslugah pokojnega Weiratherja za jugoslovansko biospeleologijo*. Sodeloval je tudi pri organizaciji simpozija. Začel je urejati Absolonovo delo *TRAVUNIA, das Schöpfungszentrum von Orjen in den Dinariden*. Dopolnjeval je katalog Carabidov Jugoslavije, prepariral in determiniral številne hrošče za svojo in tudi za tuje zbirke.

Objave

P. Habič:

O vodnih sifonih v kraških jamah, *Naše jame*, 14, 1972, str. 15 do 24, Ljubljana, 1973;
več knjižnih poročil v *Geografskem vestniku* 1973.

R. Gospodarič:

Viršnica — jamski sistem Sice ob Radenskem polju, *Naše jame*, 14, 1972, str. 25—32, Ljubljana, 1973.

Medvedji rov v Križni jami in tamkajšnji ostanki jamskega medveda, *Mednarodni raziskovalni tabori* (1971 in 1972), 3, str. 30—46, Ljubljana. Skupaj z M. Brodarjem.

Preučevanje razpok s pomočjo njihovih struktur, *Sedmi kongres geologov Jugoslavije*, 1971, 1, str. 485—502, Zagreb.

F. H a b e :

Das Pivkabecken als hydrographisches Dach des Innerkrainer Karstes. Mit 2 Profilen, 4 Karten und 3 Bildern. Beiträge zur Klimatologie, Meteorologie und Klimamorphologie. Festschrift für Hans Tollner zum 70. Geburtstag. Selbstverlag des Geographischen Instituts der Universität Salzburg, 229—248, Salzburg.

Speleologija gradi mostove med narodi, Raziskovalec 3, str. 384 do 385, Ljubljana.

150 let turističnega razvoja Škocjanskih jam, Turistični vestnik, 1, str. 13—14, Ljubljana.

Poročilo o delu Jamarske zveze Slovenije v obdobju 1970—1971, Naše jame, 14, 1972, str. 45—54, Ljubljana.

Die Höhle Škocjan bei Divača, vodnik 1—6, Koper.

Kamniti cvetovi podzemlja, Moj mali svet, V, str. 87—88, Ljubljana.

Postojnska jama. Barvna monografija. V 6 jezikih, tekst 1—12, fotografije 1—93, Padova.

Književna poročila:

Milutin Veljković, Pod kamenim nebom, Naše jame 14, 1972, str. 67—68, Ljubljana.

Sifrer M., Methoden und Ergebnisse der Untersuchungen fluvialer Terrassen in Slowenien, Geografski vestnik XLV, str. 125 do 126, Ljubljana.

A. K r a n j c :

Mühlhoferjeva jama — zakaj tako ime? Naše jame, 14, 1972, str. 56—58, Ljubljana.

Estavela — inversac ? Naše jame, 14, 1972, str. 58—60, Ljubljana.

»Sealunkers« — nova vrsta jamarjev v Ameriki, Naše jame, 14, 1972, 61, Ljubljana.

Philippe Renault, La formation des cavernes (recenzija), Naše jame, 14, 1972, str. 68—69, Ljubljana.

Colloque international de spéléologie, Han-sur-Lesse (recenzija), Naše jame, 14, 1972, str. 69, Ljubljana.

Jean Nicod, Pays et paysages du calcaire (recenzija), Naše jame, 14, 1972, str. 69—70, Ljubljana.

Poročilo o delu speleološke skupine VI. mednarodnega mladinskega raziskovalnega tabora v Cerknici 5.—14. julija 1972. Mednarodni mlad. razisk. tabori 1971—1972, str. 275—285, Ljubljana.

Novosti iz katastra speleoloških objektov v letu 1973, Planinski vestnik, 73/8, str. 422, Ljubljana.

Les découvertes spéléologiques les plus importantes de la dernière décennie en Slovénie (Yougoslavie), Spelunca 12/3, 1972, 88—89.

E. P r e t n e r :

Koleopterološka fauna pečina i jama Hrvatske s historijskim pregledom istraživanja — Fauna Coleopterologica subterranea Croatiae mit einer geschichtlichen Übersicht der Forschungen. Krš Jugoslavije JAZU, 1973, 8 (6): 100—239, Zagreb.

La Biospeleologia in Jugoslavia nel dopoguerra, Bolletino di Zoologia, 1973, 39 (4—1972): 491—520. Assisi.

Program dela za leto 1974

Izdelava Speleološke karte za območje Primorskega krasa, dokončanje študije o turistični ureditvi Škocjanskih jam, izdelava poročila o krasu na trasi avtoceste Senožeče—Sežana, hidrospeleološke raziskave v predelu med Planinskim poljem in izviri Ljubljance; sodelovanje pri pripravah na 3. mednarodni simpozij o sledenju podzemeljskih voda; sodelovanje s sorodnimi inštituti pri raziskovanju krasa; priprava gradiva za 7. knjigo Acta Carsologica; izpopolnjevanje društvenega in inštitutskega katastra kraških pojavov.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1973

V letu 1973 smo na Inštitutu za paleontologijo raziskovali fosilne sesalce, hidrozoje, korale in velike foraminifere ter recentne foraminifere.

Kadrovska sestava: V letu 1973 ni bilo nobenih kadrovskih sprememb, le Milojka Huzjan je bila dne 1. 7. 1973 redno nastavljena.

Terensko delo: zbiranje spodnjekrednih grebenskih fosilov na Trnovskem gozdu in Banjški planoti ter zbiranje recentnih foraminifer iz različnih ekoloških področij v severnem Jadranu in Rdečem morju.

Laboratorijsko delo: prepariranje fosilov in recentnih sedimentov.

Oprema: ker je dr. Rajko Pavlovec odšel, mu je naš inštitut moral odstopiti mikroskop Ortholux, dar Humboldtove ustanove njemu. Naročili smo nov podoben mikroskop Orthoplan-pol, a do konca leta še ni došel. Tako smo bili brez mikroskopa in smo si ga morali začasno izposojati od drugih inštitucij. Tudi pohištva za laboratorij še nismo dobili.

Podrobnejši opis dela posameznih delavcev inštituta

Višja znanstvena sodelavka dr. Dragica Turnšek je po končanih raziskavah jurskih hidrozojev in koral začela sistematično raziskavati grebensko favno v krednih skladih Slovenije. V ta namen je v letu 1973 pregledala najprej spodnjekredne profile na Trnovskem gozdu in Banjški planoti in s pomočjo kolegov dr. S. Buserja in J. Cajhna zbrala korale, hidrozoje in hetetide v nahajališčih Osojnica, Kanalski lom, Zgornji Lokovec, Kobilja glava, Levpa in Log. Doslej je obdelala najbogatejše nahajališče na Osojnici. Določila je 18 vrst, od katerih so najpogostejše: *Eugyra cotteaudi*, *Cyathophora pygmaea*, *Pseudopolytremacis spinoseptata*, *Latusastraea decipiens*, *L. exiguis*,

Eohydnophora picteti, *Dermosmilia cretatica n. sp.*, *Stylina regularis*, *Dehornella costai*, *Chaetetopsis krimholzi* in druge. Omenjene vrste so bile doslej znane večinoma iz barremijskih in aptijskih skladov Italije, Francije, Poljske in drugod in bodo lahko potrdile enako starost skladov tudi pri nas. Zbrane fosile iz drugih omenjenih nahajališč bo Turnškova dokončno obdelala v prihodnjem letu in nato pripravila članek za tisk v Razpravah IV. r. SAZU. Te raziskave financira tudi Sklad Borisa Kidriča.

Nadalje je dr. Turnškova v letu 1973 obdelala prvo pošiljko spodnjekrednih hidrozojev in hetetid iz Provanse v južni Franciji, ki jo je zbral geolog dr. J. P. Masse iz Marseilla. Od tega materiala je določila 21 vrst, ki pripadajo 13 rodovom. Med njimi je mogla ugotoviti naslednje nove vrste: *Actinostromaria orthogonalis*, *Disparistromaria urgonica*, *Actostroma hudsoni*, *Tosastroma magna*, *Steineria tabulata*, *Promillepora provencensis* in *Burgundia massiliensis*. Vsa ta favna je organsko povezana z zgornjejurskimi hidrozoji srednjega in južnega grebenskega področja in se povsem loči od zgornjekrednih hidrozojev. Pojavlja se v vseh horizontih spodnje krede, od valanginija do aptija in bo dobra osnova za nadaljnje raziskave spodnjekrednih skladov. Rezultate teh paleontoloških raziskav, ki jim je J. P. Masse pridružil stratigrafski opis obravnavanih nahajališč, je dr. Turnškova dala v tisk v Razpravah IV. r. SAZU.

Skupaj z dr. Mileno Mihajlovič, kustosinjo v Prirodnjačkem muzeju v Beogradu, je dr. Turnškova dala v tisk razpravo o zgornjejurskih koralah, shranjenih v tamkajšnji zbirki. Prvič v Jugoslaviji so v tem delu opisane korale *Felixigyra duncani*, *Complexastraeta thevenini*, *C. sobkoviensis*, *Dermoseris irregularis*, *Thamnasteria gracilis*, *Actinaraea robusta* in *Trochocyathus laminus*. Nerazumljivo je, da so med to zgornjejursko zbirko številni primerki vrste *Felixigyra duncani*, ki je bila doslej znana le iz krednih skladov.

V letu 1973 je znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne pričela obdelavo velikih miliolid iz NW Jugoslavije. Priprava številnih orientiranih prereзов foraminifer je bila izredno zamudna. Sledilo je mikrofotografiranje in risanje objektov. Determinirani sta vrsti *Idalina sinjarica* in *Lacazina blumenthali* ter nove vrste *Fabularia donatae*, *F. donatae liburnica*, *Lacazina blumenthali gracilis*, *Periloculina slovenica*. Stratigrafsko se pojavljajo navedene miliolide v srednjem in spodnjem delu zgornjega paleocena. Delo je bilo oddano za tisk v Razpravah IV. r.

Za SBK je dr. Drobnetova skupaj z dr. R. Pavlovcem in ing. F. Drobnetom pripravila elaborat za 1. fazo raziskav paleogen-

skih plasti med Mežico in Slovenj Gradcem. V preiskanih prodnih zasipih so ugotovili alveoline in numulitine cuizijske in lutecijske starosti ter sedimentno-petrografsko osnovo, ki kažejo na mirno sedimentacijsko okolje z občasnimi močnejšimi vodnimi tokovi.

Od 25. aprila do 24. maja se je dr. Drobnetova udeležila raziskav v Akabskem zalivu Rdečega morja. Namen raziskav je bila študija ekoloških razmer na koralnih grebenih s posebnim ozirom na razširjenost velikih foraminifer. Do globine 55 m so zbirali vzorce iz dna lagune, s koralne stene, koralne trate in s halofilnega travnika. Do globine 40 m so številni primerki *Amphisorus*, do 70 m *Sorite*, med 20 in 40 m *Borelis*, na koralnem dnu do 70 m *Heterostegina*, na halofilnem travniku od 40 m do približno 90 m *Operculina*, ter med 80 in 100 m *Cycloclypeus*. Pri raziskavah v južnem delu Akabskega zaliva je bila v skupini ljubljanskih potapljačev, v severnem delu zaliva pa v skupini podvodnih raziskovalcev z univerze v Baslu, ki je pod vodstvom prof. dr. L. Hottingerja delovala v morski biološki postaji v Eilatlu.

Od 17. do 24. septembra se je kot delegatinja Jugoslavije poleg dveh drugih članov udeležila 13. mikropaleontološkega kolokvija v Barceloni. Seznanila se je s paleogenskim področjem v severni Španiji, kjer je izbran stratotip za stopnjo ilerdij in opisanih več tipičnih nahajališč za alveoline in numulite iz paleocena, cuizija in lutecija. Prav tako si je v okviru programa kolokvijskih ekskurzij ogledala in zbrala material iz zgornjekrednega profila v antiklinali pogorja Montseck. V času pred kolokvijem in po njem si je skupaj s prof. L. Hottingerjem, dr. Y. Tambareau in dr. J. Villate ogledala in zbrala vzorce z velikimi foraminiferami iz klasičnih paleogenskih področij južne Francije.

Med 1. in 4. oktobrom se je udeležila geološkega zborovanja v Frankfurtu ob Maini. Seznanila se je med drugim z rezultati geofizičnih, paleontoloških in sedimentoloških raziskav, ki so bile izvajane v okviru programa nemške raziskovalne skupnosti. Seznanila se je z uglednimi strokovnjaki in dobila povabila za raziskovanje mikrofavne na geološko-paleontoloških inštitutih Univerze v Frankfurtu in v Kielu.

Pri arheoloških raziskavah na Ljubljanskem barju sodeluje dr. K. Drobne z analizami subfosilnih živalskih ostankov na ko-

lišču Maharjev graben. Determinirala je tudi kostne ostanke iz ilirske naselbine v Ormožu.

Pri Slovenskem geološkem društvu že drugo leto organizira in vodi strokovna predavanja.

Tehnična sodelavka Milojka Huzjan je opravljala laboratorijsko delo, knjižničarsko, risarsko in administrativno delo. V laboratoriju je izdelala nad 1000 orientiranih zbruskov koral in hidrozojev z Banjške planote in Trnovskega gozda, iz Francije in Srbije in mikropaleontološke zbruske iz okolice Mežice. Nadalje je sprala vzorce recentnih sedimentov, ki jih je prinesla dr. K. Drobne iz Akabskega zaliva v Rdečem morju ter z Jadranskega morja (okolica otoka Krka). Sodelovala je pri prepariranju mamutovega zoba, ki je last ptujskega muzeja. Pregledala in uredila je abecedni katalog knjig do črke O. Narisala je nekaj tabel ter skic kart. Opravljala je tudi administrativno delo in vodila knjigo dopisov.

Objavljena dela članov inštituta v letu 1973

D. Turnšek, Zgornjehurske korale iz južne Slovenije. Razprave IV. r. SAZU, 15, 1972 (izšlo v začetku 1973), Ljubljana.

D. Turnšek et M. Mihajlović, Prikaz koralne faune titonskih krečnjaka Srbije, Glasnik prirodnjačkog muzeja, Ser. A, 28, 1973, Beograd.

D. Turnšek et J. P. Masse, The Lower Cretaceous Hydrozoa and Chaetetidae from Provence (South-Eastern France). Razprave IV. r. SAZU, 16, 1973, Ljubljana.

K. Drobne, Evolution of the Paleogene Alveolinae in South Western Slovenia. Bull. Sci. Yugosl. Sect. A, 18, 1-3, 17, 1973, Zagreb.

K. Drobne et L. Hottinger, Broeckinella in Saudia (Foraminiferida) aus dem Nordwestlichen Teil Jugoslawiens, ihre Morphologie und ihre stratigraphische Verbreitung. Razprave IV. r. SAZU, 15, 1972 (izšlo v začetku leta 1973), Ljubljana.

Načrt dela za leto 1974

1. Nadaljevanje raziskav spodnjekrednih hidrozojev, koral in hetetid v zahodnem delu Slovenije in iskanje novih nahajališč na Dolenjskem.

2. Začetek raziskav zgornjekrednih koral iz zahodne Slovenije.

3. Obdelava zgornjehurskih koral iz Zlobina v Hrvaškem primorju.

4. Nadaljevanje raziskav spodnjekrednih hidrozojev iz Francije.

5. Obdelava liasnih koral iz Španije.
6. Nadaljevanje raziskav fosilnih in subfosilnih ostankov vretenčarjev.
7. Raziskave velikih foraminifer iz paleogena Jugoslavije in Madžarske.
8. Preučevanje morskega dna v Jadranu s posebnim ozirom na razširjenost foraminifer.
9. Študij velikih foraminifer iz krednih skladov Slovenije.

INSTITUT ZA GEOGRAFIJO
S KARTOGRAFSKIM ZAVODOM

Poročilo o delu v letu 1973

Personalna problematika, kot smo jo navedli v poročilu za prejšnje leto, objavljenem v 23. knjigi Letopisa SAZU, je ostala v istem obsegu pereča tudi v letu 1973, zato je še vedno zavrt delovni načrt, grajen na predvidenih novih delovnih močeh. Izpolnitev vseh zastavljenih delovnih nalog z razpoložljivimi močmi pa je v letu 1973 onemogočila šestmesečna odsotnost znanstvenega delavca zaradi bolezni. Sredi leta sta za znanstvena svetnika napredovala dr. Milan Šiferer in dr. Drago Meze. V letu 1973 je bil razširjen znanstveni svet inštituta. Poleg dosedanjih članov so bili vanj izvoljeni še dr. Ivan Gams, dr. Peter Habič, dr. Avguštin Lah in dr. Darko Radinja.

Pomanjkanje prostora za že lani nabavljene kartne omare za shranjevanje listov ODK (osnovne državne karte) merila 1 : 5000 in 1 : 10.000, o čemer je bil govor že v lanskoletnem poročilu, je čedalje bolj pereče in nevzdržno. Letos smo dobili novih 242 listov (194 merila 1 : 5000 in 48 merila 1 : 10.000) in tako imamo sedaj skupaj že 1167 listov (1064 v merilu 1 : 5000 in 103 v merilu 1 : 10.000). Dve omari s skupno kapaciteto ok. 400 listov, ki sta začasno še vedno v upravnikovi sobi, kar je zelo neprimerno, sta že davno polni, druge karte, ki jih je že skoraj dvakrat toliko, pa so natrpane po predalih omar Kartografskega zavoda. Zavod je s tem, ko daje svoje predale na voljo kartam ODK, sam utesnjen pri zbiranju redne kartografske zbirke, zato se tudi njegov kartni fond čezmerno uničuje. Grmadenje prevelikega števila listov ODK enega na drugega, kar je pri sedanjem stanju neizbežno, onemogoča sistematično ureditev in praktično uporabo in zato tudi preglednost zbranih listov. Zelo dragoceni unikatni se zaradi neprimerne shranjevanja pri uporabi uničujejo. Listi ODK so namenjeni vsem uporabnikom na SAZU, zato je dodelitev primerne prostora zanje še toliko bolj nujna.

Tudi glede prepotrebne manjšega prostora za laboratorij in glede povečanja knjižnih polic in omar za hitro naraščajoči knjižni fond, o čemer je bilo več povedano v poročilu za leto 1972, je ostalo vse pri starem. Delo, ki bi sodilo v laboratorij, še naprej opravljamo v inštitutski delovni sobi, knjig in revij pa se je nabralo že toliko, da so omare polne in bo treba nove knjige in revije zlagati na tla.

V tekočem letu nam je uspelo nabaviti list »diamantne« žage za rezanje kremenovih in trdih vulkanskih prodnikov. Ker nimamo aparature za uporabo žage, so nam jo ljubeznivo ponudili v Inštitutu za paleontologijo SAZU. Če nam uspe dobiti laboratorijsko sobo, bomo morali misliti tudi na to, da sami dobimo žago.

Leta 1973 je organiziral inštitut pregled 173 listov ODK, ki jih v okviru dogovora med Geodetsko upravo SR Slovenije in SAZU opravijo jezikoslovci in geografi, za protiuslugo pa dobi SAZU po en tiskan izvod posameznega lista. Delo, ki ga pri karti opravljajo geografi, je močno vezano na pomoč zunanjih sodelavcev; v letu 1973 smo jih pritegnili devet. Pregledano je bilo Celje z okolico, del Koprškega primorja in Krasa, Zagorje z okolico, Mežiška dolina, Triglavsko pogorje, del Kočevskega in južno obrobje Ljubljanskega barja.

V okviru rednih vsakoletnih opazovanj stanja Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto sta bila oba ledenika pregledana: po opazovanjih je bilo izdelano poročilo. Pregled sta opravila meteorolog Dušan Košir in strokovni sodelavec Marko Žerovnik. V pripravi je dolgoletna obdelava podatkov obeh ledenikov: za ledenik ob Skuti obdobje 1954—1973 (Dušan Košir), za Triglavski ledenik pa obdobje 1963—1973 (Milan Šifrer).

Glavno kolektivno delo inštituta je bilo usmerjeno v izdelavo dolgoročne teme pri Skladu Borisa Kidriča Geografija poplavnih področij na Slovenskem, katere nosilec je akademik prof. dr. Svetozar Plešič. V začetku leta 1973 je bila izdelana in SBK oddana metodologija proučevanja in na njeni osnovi narejena vzorčna analiza na primeru poplavnega področja ob Pšati. Poleg Milana Šifrerja in Milana Natka iz inštituta so pri delu in izdelavi elaboratov sodelovali še zunanji sodelavci — dr. Darko Radinja: Osnovna izhodišča, Hidrološke značilnosti poplavnih področij, Klimatske značilnosti poplavnih področij, Namen proučevanja in osnovna izhodišča, Hidrografske značilnosti poplavnega področja Pšate, Izluščeni problemi in zaključna diskusija; Franc Lovrenčak: Pedogeografske in fitogeografske značilnosti poplavnih področij, Prst in rastje na poplavnem področju Pšate; Marko Kolbezen: Prikaz melioracij

in regulacij na poplavnih področjih. Regulacije in melioracije ob Pšati. Začelo se je delo za naslednje obdobje, ki se po pogodbi steče 30. aprila 1975. V delu so naslednja področja: Pomurje, Posotelje, Dravinjske gorice, Ljubljansko barje, porečje Mislinje, Gornja Savinjska dolina, Spodnja Savinjska dolina.

Močno deževje med 20. in 25. septembrom, deloma pa tudi 15. in 16. oktobra 1973, je povzročilo povodnji širom po Sloveniji. Ker je med stalnimi nalogami inštituta tudi opazovanje in študij eventualnih elementarnih nezgod v Sloveniji, smo organizirali v okviru finančnih in kadrovskih možnosti pregled področij, ki so jih poplave najbolj prizadele. Spet smo se poleg inštitutskih delavcev poslužili tudi zunanjih sodelavcev. Na podlagi izdelanih poročil nam je uspelo dobiti pregled čez poplave v dolini Pesnice (Božo Kert), na Kočevskem in v Dobrepoljah (Andrej Kranjc, Jurij Kunaver), na spodnjem koncu Ribniškega polja (Andrej Kranjc), ob spodnjem toku Savinje ter ob Hudinji in Voglajni (Emil Kolenik), v Šaleški dolini (Mira Ocepek), v Gradaški in Horjulski dolini ter ob Malem grabnu na Ljubljanskem barju (Marko Žerovnik), v Spodnji Savinjski dolini (Milan Natek) in v Gornji Savinjski dolini (Drago Meze).

Vse leto se je nadaljevalo delo pri dopolnjevanju in urejanju kataloga slovenske geografske literature. Zunanji znanstveni sodelavec dr. Valter Bohinec, ki dela dve uri dnevno v inštitutu, je nadaljeval preurejanje listkovnega stvarnega kataloga geografske literature v Sloveniji po bibliotečnih načelih.

Izšel je Geografski zbornik XIII. z razpravami: Ivan Gams, Prispevek k mikroklimatologiji vrtač in kraških polj; Darko Radinja, Senožesko podolje, pokrajina na stiku fluvialnega in kraškega reliefa; Andrej Kranjc, Kraški svet Kočevskega polja in izraba njegovih tal; Darko Radinja, Zakrasevanje v Sloveniji v luči celotnega morfogenetskega razvoja. V tisk je bilo dano gradivo za Geografski zbornik XIV.

Upravnik inštituta akademik dr. Svetozar Ilešič je razen aktivnega sodelovanja pri temi Geografija poplavnih področij na Slovenskem, katere nosilec je, prevzel predsedstvo Sveta za proučevanje in varstvo okolja, ki je bil ustanovljen pri predsedstvu SAZU. Kot delegat SAZU je sodeloval pri delu Medakademskega odbora za varstvo in izboljšanje življenjskega okolja s sedežem pri JAZU v Zagrebu. Januarja 1973 se je udeležil ustanovnega zborovanja zveznega sveta za varstvo in izboljšanje življenjskega okolja v Beogradu in takoj za tem z diskusijskim referatom o problemih življenjskega okolja Srbskega geografskega društva v Beogradu. Kot gost Bolgarskega geo-

grafskega društva je oktobra 1973 sodeloval na 2. zborovanju bolgarskih geografov v Varni z referatom o geografskih aspektih varstva življenjskega okolja, septembra 1973 je vodil slovensko delegacijo na 4. zborovanju geografov Slovenije ter Julijske Benečije-Videmske pokrajine v Pordenonu, oktobra 1973 pa je na 9. zborovanju slovenskih geografov nastopil s referatom o Sotelsko-voglajnski regiji. Sodeloval je v Nacionalnem komiteju za geografijo SFRJ kot zastopnik SR Slovenije. Kot urednik Geografskega zbornika je pripravil za tisk XIV. knjigo.

Znanstveni svetnik dr. Milan Šifrer je nadaljeval proučevanje kvartarnega razvoja Škofjeloškega in Polhograjskega hribovja. Veliko se je ukvarjal s kamninsko sestavo in preperelostjo najrazličnejših fluvialnih sedimentov, ki so se ohranili po različno starih pleistocenskih terasah. Na podlagi zveze te nasutine s periglacialnim pobočnim drobirjem in z morenami oziroma s fluvioglacialnim prodom je dognal, da so ta nasipanja hladnodobnega značaja. O tem pa so ga prepričala tudi merjenja zaobljenosti in kamninske sestave rečnega proda. Ugotovil je, da je prod po teh terasah veliko manj zaobljen kot recentna toplodobna nasutina in da je vmes tudi veliko več apnenca in dolomita, ki se je napolzel v doline z višjih pobočij.

Zaradi velikih množin toplodobne holocenske naplavine je popolna odsotnost ustreznih starejših sedimentov na višjih terasah še posebno zanimiva. Vsiljuje se domneva, da so bili ti sedimenti odneseni in da se je erozija iz toplih obdobjih pleistocena nadaljevala še v hladne dobe ter da je bila prekinjena šele ob ekstremnih viških, ko je prišlo do močnega znižanja gozdne meje ter do intenzivnega dotoka periglacialnega in ledeniškega drobirja v doline. Ker je vsako hladnodobno nasipanje spremljala tudi močna lateralna erozija, so bili po teh ugotovitvah toplodobni sedimenti še posebno močno odstranjeni.

V okviru teme Geografija poplavnih področij na Slovenskem je Šifrer sodeloval pri sestavi ustrezne metodologije in pri proučevanju poplavnega ozemlja ob Pšati.

Za 15. številko Geografskega zbornika pripravlja študijo o življenju Triglavskega ledenika v zadnjih 11. letih. Gre za obdelavo gradiva, ki smo ga zbrali pri rednih vsakoletnih opazovanjih, merjenjih in pri fotografiranju tega ledenika. Že iz doslej opravljenega dela je mogoče sklepati, da se je ledenik v zadnjih 11. letih ves čas počasi krčil, vendar veliko počasneje kot v preteklih letih, ki jih obsegajo naša redna opazovanja (od leta 1945).

Šifrer je pripravil za tisk tudi študijo o kvartarnem razvoju Dravinjskih gor in bližnjega obrobja. Ugotavlja, da je

svet ob Dravinji šele v kvartarju izgubil ravninski značaj in se razvil v drobno razgibano gričevno pokrajino. Do menjave bočnega in globinskega vrezovanja, ki ga izkazuje 5 ali 6 teras, je prišlo po teh ugotovitvah iz čisto klimatskih vzrokov. S tem seveda avtor ne zanika dejstva, da se je moglo dogajati vse to le ob splošnem dviganju reliefa, ki je zajelo v kvartarju tudi te kraje.

Ko nas je novembra 1973 obiskal prof. Jean Hazera iz Francije, ga je peljal Šifrer na Gorenjsko in ga seznanil z novimi dognanji iz naše pleistocenske geomorfologije. Na isto področje je vodil spomladi tudi študente oddelka za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani.

Višji strokovni sodelavec Milan Natek je opravljal tehnično-administrativne naloge pri temi Geografija poplavnih področij na Slovenskem in sodeloval pri sklepnem delu sestavljanja navodil za njeno proučevanje, pripravil pa je tudi poročilo o družbeno-geografski podobi poplav v porečju Pšate. Sodeloval je pri zbiranju gradiva in opisu naselij žalske občine za tretjo knjigo Krajevnega leksikona SR Slovenije. Pregledal in zbral je podatke o vzrokih in učinkih poplav v Spodnji Savinjski dolini v septembru in oktobru 1973. leta.

Jugoslovanskega simpozija o prebivalstvu od 20. do 23. aprila 1973 se je udeležil z referatom o vplivu gospodarske razvitosti na selitve prebivalstva na primer SR Slovenije (v desetletju 1961—1970). Na 9. zborovanju slovenskih geografov v Rogaški Slatini od 5. do 7. oktobra 1973 pa je poročal o vplivu naravnega prirastka in selitev na rast števila prebivalstva v pokrajini med Sotlo, Savo, Savinjo in Voglajno v desetletju 1961—1971.

Znanstveni svetnik dr. Drago Meze je poleg poslov v. d. tajnika inštituta opravljal še tekoče delo pri organiziranju pregleda ODK (jezikoslovci in geografi); za pregled zemljepisnih imen je bilo treba iskati sodelavce širom po Sloveniji. Organiziral je tudi akcijo za pregled področij na Slovenskem, ki so jih najbolj prizadele poplave v jeseni 1973, pri čemer je sam pregledal obseg poplav in njenih učinkov v Gornji Savinjski dolini. Za tisk je oddal razpravo o porečju Kokre v pleistocenu in za Krajevni leksikon Slovenije splošni opis občine Mozirje in opis vseh, tj. 61 naselij v tej občini. Za arheološko študijo o prazgodovinski naselbini na Viru pri Stični je opravil terenske ogledе v zvezi z geomorfološkim razvojem pokrajine, kjer je stala naselbina; pripravlja splošni zemljepisni opis te pokrajine s posebnim poudarkom na geomorfološkem razvoju.

Bibliografija pomembnejših del

S. Ilešič:

Za regionalno kompleksnost v geografski teoriji in praksi (Ob novi knjigi V. A. Anučina). Geografski vestnik XLV, 1973, str. 91—99.

M. Šifrer:

Kvartarni razvoj Dravinjskih gor in bližnjega obrobja. V tisku za Geografski zbornik XIV.

Reliefne značilnosti poplavnih področij in poplavnega zaledja. Elaborat za SBK. Str. 8. Ljubljana 1973. V arhivu Inštituta za geografijo SAZU.

Poglavitne geomorfološke značilnosti porečja Pšate. Elaborat za SBK. Str. 12. Ljubljana 1973. V arhivu Inštituta za geografijo SAZU.

M. Natek:

Utica deagrarizacije na prirodno i migracijsko kretanje stanovništva u SR Sloveniji u periodu od 1961 do 1970 godine. Zbornik na jugoslovenskiot simpozium za probleme na selskote naselbi i zemjodelskoto proizvodstvo. Skopje 1972, str. 61—75.

Posotelsko-vogljajnska regija, Naši razgledi XXIII, št. 23 (526), str. 601—602, Ljubljana, 7. decembra 1973.

Poglavitne družbeno-geografske značilnosti poplavnih področij. Elaborat za SBK. Str. 9. Ljubljana 1973. V arhivu Inštituta za geografijo SAZU.

Družbeno-geografske značilnosti poplavnega sveta ob Pšati. Elaborat za SBK. Str. 52. Ljubljana 1973. V arhivu Inštituta za geografijo SAZU.

D. Meze:

Porečje Kokre v pleistocenu. V tisku za Geografski zbornik XIV. (Občina Mozirje (splošni opis in posamični opis vseh naselij).

V tisku za Krajevni leksikon Slovenije, 3. knjiga.

Poročilo o poplavah v Gornji Savinjski dolini jeseni 1973. Str. 17 (tipkopis). V arhivu Inštituta za geografijo SAZU.

Kartografski zavod

V zavodu sta še vedno dva delavca, tehnični vodja — strokovni sodelavec Marko Žerovnik in kartograf Milena Hribar, zato je delo omejeno predvsem na izdelavo kartografskih izdelkov, ki služijo geografskim razpravam in drugim strokovno-znanstvenim delom, ki so v okviru programa Inštituta za geografijo SAZU. Pomembno delo, ki zahteva veliko časa, opravlja zavod z registriranjem in vodenjem evidence ter nabavo listov ODK za SR Slovenijo v merilu 1 : 5000 in 1 : 10.000. V letu 1973 je zbirka narasla za 193 listov merila 1 : 5000 in 49 listov merila 1 : 10.000; skupaj ima zavod ob koncu 1973. leta 1167 listov, od tega 1064 listov merila 1 : 5000 in 103 liste merila 1 : 10.000.

Za XIV. knjigo Geografskega zbornika so bila opravljena končna dela na večbarvnih kartah za razpravi Šifrerja in Meze; za študijo Igorja Vrišerja Vplivna območja slovenskih

mest pa je bilo izdelanih 5 novih in adaptiranih 18 črno-belih kartogramov oziroma diagramov. Za študije sodelavcev pri temi Geografija poplavnih področij na Slovenskem ob primeru Pšate je bilo izdelanih 6 kartogramov in 2 diagrama, 2 kartograma in en diagram za predavanje Milana Natka v Rogaški Slatini; za razstavo istotam pa je bilo prirejenih večje število kartogramov iz študij kvartarnih sedimentov in njihove izrabe na Kozjanskem s širšim zaledjem. Za Natkovo študijo Vinogradništvo v Spodnji Savinjski dolini, ki je v pripravi, je bilo izdelanih večje število osnov za tematske karte. Za slovensko etnično ozemlje na avstrijskem Koroškem so bile nabavljene karte meril 1 : 25.000 in 1 : 50.000.

Strokovni sodelavec Marko Žerovnik se je posvetil predvsem problematiki v zvezi s kartografskim prikazom razvoja slovenskih naselij med leti 1961 in 1971. V ta namen je opravil redakcijo pripravljanih del za izdelavo karte 1 : 200.000, na kateri bo prikazana omenjena tematika. Skupaj z Dušanom Koširjem je sodeloval pri meritvah Triglavskega ledenika ob koncu talilne dobe. Sodeloval je pri registraciji poplave 25. IX. 1973 in njenih učinkov ob Gradaščici, Horjulki in ob Malem grabnu na Ljubljanskem barju, o čemer je izdelal poročilo na 8 straneh, shranjeno v arhivu Inštituta za geografijo SAZU. Sodeloval je na IX. zborovanju slovenskih geografov v Rogaški Slatini 5. do 7. X. 1973, za posvetovanje o kartografiji v Ljubljani 15. do 17. XI. 1973 v Ljubljani, ki ga je organizirala Zveza jugoslovanskih geodetov in geometrov, pa je pripravil referat Vloga geografije v slovenski kartografiji; referat je objavljen v knjigi Kartografija u prostornom planiranju, str. A6/1 — A6/15, Ljubljana 1973. V dneh od 19. do 25. XI. 1973 je bil na strokovnem izpopolnjevanju iz kartografije v Budimpešti v osrednjem zavodu za kartografijo. V Geografskem društvu Slovenije je imel predavanje o sovjetski Srednji Aziji.

Fotolaboratorij

Tudi v letu 1973 je fotografski mojster Vlado Vivod poleg rednega dela s pristankom upravnika inštituta v rednem delovnem času opravljaj storitve za Geografski oddelek Filozofske fakultete in nekatere druge delovne enote na SAZU (Predsedstvo, Inštitut za arheologijo, Inštitut za raziskavo krasa, Inštitut za slovensko narodopisje, Inštitut za umetnostno zgodovino in Inštitut za paleontologijo). Pripravil je več fotopovečav za razstavo na IX. zborovanju slovenskih geografov v Rogaški

Slatini in ilustrativno fotogradivo za izdelavo teme Geografija poplavnih področij ob Pšati, izdelal fotoreprodukcije karte naselij v merilu 1 : 200.000, pripravil fotografije za objavo študij o Dravinjskih gorah in porečju Kokre in izdelal fotografije o jesenskem stanju Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto. Za poročila o registraciji jesenskih poplav je razvil več filmov in izdelal ustrezne fotografije v več izvodih. Začel je z urejanjem geografske fototeke. V zadnjem času je za Predsedstvo SAZU z odobrenjem upravnika inštituta opravil ob odsotnosti uradnega šoferja zaradi bolezni več službenih potovanj in potov v zvezi z novim službenim avtomobilom SAZU.

V zvezi z navedenimi deli je izdelal: 246 reprodukcij raznih topografskih kart in risb različnih meril; 383 povečav raznih topografskih kart in risb različnih meril in formatov; 2275 povečav 9 × 14; 60 povečav 13 × 18; 26 barvnih diapozitivov; razvil je 287 filmov.

V letu 1973 je fotolaboratorij nabavil iz rednih sredstev inštituta priročni fleš Unomat 730.

Načrt dela za leto 1974

Naše glavno delo bo usmerjeno na proučevanje geografije poplavnih področij v Pomurju, Posotelju, Dravinjskih gorah, na Ljubljanskem barju, v porečju Mislinje ter v Gornji in Spodnji Savinjski dolini. Če nam bo uspelo dobiti novega znanstvenega delavca, bomo poživili študij prostorskih problemov; posebno skrb bomo namenili kompleksnemu proučevanju človekovega okolja in s tem prispevali k delu Sveta za proučevanje in varstvo okolja SAZU. Nadaljevali bomo študij usadov in zemeljskih plazov na Slovenskem in njihovega vpliva na gospodarstvo, opravili redna opazovanja Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto; zapisovali in po možnosti raziskali bomo eventualne naravne katastrofe v Sloveniji; dopolnjevali in urejali bomo geografsko fototeko in diateko Slovenije, nadaljevali z delom in organizacijo korektur listov ODK SR Slovenije; dopolnjevali bomo znanje o kvartarnem razvoju Škofjeloškega in Polhograjskega hribovja ter po možnosti tudi doline Save med Ljubljanskim poljem in Krško kotlino; nadaljevali bomo družbenogeografska proučevanja slovenske zemlje, za Krajevni leksikon Slovenije pa zbiranje in urejanje gradiva za opis naselij žalske občine. Izšel bo Geografski zbornik XIV, za XV. knjigo pa bomo zbrali vse potrebno tekstovno in ilustrativno gradivo. Zanj bodo izdelali v Kartografskem zavodu kartografsko dokumentacijo, istotam bodo adaptirali obstoječe karto-

grame in diagrame za knjigo Darka Radinje Vipavska dolina, nadaljevali pa bodo študij problematike ob kartografskem prikazu razvoja slovenskih naselij med leti 1961 in 1971, upodobljenem na karti 1 : 200.000. Kartografski zavod bo sodeloval z drugimi kartografskimi in geografskimi inštitucijami doma in v tujini z namenom, da strokovno izpopolni in reši določene konkretne probleme, kot je npr. izdelava metodologije za upodobitev posameznih elementov fizično in družbeno-geografskega značaja na kartah različnih meril. V letu 1974 se bo Kartografski zavod obogatil s planvariografom, ki je že naročen in plačan iz investicijskih sredstev SAZU za leto 1973; s tem bo reproduktivno kartografsko delo izpopolnjeno in obenem poenostavljeno. Geografski fotolaboratorij pa ima iz sredstev amortizacije obljubljen širokokotni objektiv Super angulon za Linhof kamero, v načrtu pa je tudi nabava najbolj izpopolnjenega in praktičnega fotoaparata Haselblat.

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Poročilo o delu za leto 1973

Splošne ugotovitve

V trajen spomin na umrlega upravnika akademika prof. dr. Jovana Hadžija, ki je vodil inštitut od ustanovitve do svoje smrti leta 1972, je inštitut za biologijo SAZU dobil novo ime Biološki inštitut Jovana Hadžija. V letu 1973 je inštitut dobil dva nova sodelavca. V aprilu Alojzà Marinčka, dipl. inž., višjega strokovnega sodelavca, ki bo proučeval predvsem gozdno vegetacijo, v novembru pa je prišel v inštitut Andrej Seliškar, dipl. biol., ki bo raziskoval traviščno vegetacijo v Sloveniji.

Terensko delo

J. Bole je preiskoval predvsem slabše raziskana področja v Sloveniji in na Hrvaškem. Raziskoval je jame in izvire v širši okolici Idrije, v Trnovskem gozdu, okoli Predjame, splošne malakološke razmere pa še v Škofjeloškem hribovju, v Triglavskem pogorju in Zgornjem Posočju, na Hrvaškem pa na Risnjaku, Snježniku in v okolici Platka (Gorski Kotar). Veliko terenskega dela je bilo v zvezi z raziskovanjem malakofavne Cerkniškega jezera in okolice. Opravljenih je bilo 9 krajših in nekaj večdnevnih ekskurzij. Zaradi zbiranja primerjalnega materiala je bila v maju posebna ekskurzija v okolico Ključa in Sitnice v severozahodni Bosni, kjer je zbral veliko materiala v jamah in izvirih. Posebna ekskurzija pa je bila na onesnažena področja med Hrastnikom in Trbovljami.

J. Carnelutti je terensko delo usmeril v tiste predele, ki so pomembni za favnistiko, ekologijo in zoogeografijo metuljev. Vzporedno je nabiral tudi druge skupine insektov. Precej terenskega dela je bilo vezano na nalogo Favna Slovenije, ki jo vodi Inštitut za biologijo univerze. Z nabavo električnega generatorja se je lov bistveno izboljšal in se je povečal učinek. Pri teh raziskavah je sodelovalo več zunanjih sodelavcev (Furlan, Premrl, Sivec, Smerdu, Tonkli). Raziskovanja so bila omejena na

predele, ki so nudili možnosti za odkritja novih vrst ali pa so zanimivi zaradi zoogeografskega položaja. Opravil je več kot 50 ekskurzij v Istro, Slovensko Primorje, Notranjski kras, zahodni del Dolenjske, v Julijske Alpe, dolino Soče, Kamniške planine, na Štajersko in deloma v Prekmurje. Obiskal je tudi zamejske predele v Slovenski Benečiji. Letni oddih je izkoristil za lov v okolici Dubrovnika in na otoku Mljetu.

B. Drovenik je v Trnovskem gozdu v Smrečju in v Ledenici Dol pri Predmeji opravil redna ekološko-populacijska opazovanja v povezavi z meritvami ekološko pomembnih parametrov. Poleti je sodeloval pri kartiranju vegetacije v raznih predelih Slovenije in sočasno zbiral hrošče. Udeležil se je ekskurzije v Prokletije; tam je obiskal vrhove in visoke planote Trojan, Karanfil, Maja Rosit, Bjelič, Grbajo in Žljeb. Sodeloval je na ekskurzijah v Gorski Kotar in v Julijske Alpe. Več ekskurzij ga je vodilo na Cerkniško jezero in v okolico. Na vseh teh poteh je zbral veliko koleopterološkega materiala.

I. Munda je nadaljevala raziskovanje ekologije in fitocenologije nekaterih vrst sladkovodnih alg na Jezerskem. V Slovenskem Primorju je raziskovala predvsem soline v Strunjanu in Sečovljah. Večji del terenskega dela pa je bil posvečen raziskovanju vegetacije severnega dela Hornstandir, ki je zaradi hidrografskih razmer prehodno področje, in severovzhodnega dela severne obale okoli polotoka Tjornes na Islandu.

Geobotanična skupina (redni sodelavci: A. Marinček, M. Prešeren, I. Puncer, A. Seliškar, M. Zupančič, V. Žagar ter stalna zunanja sodelavca V. Tregubov in B. Vovk) je bila letos na terenu od 13. 5. do 9. 11. 1973 in je delala 134 dni. Za kartiranje vegetacije za nalogo Vegetacijska karta Jugoslavije je porabila 75 dni, za proučevanje vegetacije za nalogo Vegetacija Slovenije pa 59 dni. Skupina je skartirala liste Ljubljana 3, 4, in Samobor 2, tretjino lista Tolmin 2 ter petino lista Rogatec 4 v merilu 1:50.000. Poleg tega je proučevala in kartirala v merilu 1:10.000 Gornjo Savinjsko dolino na področju GLIN Nazarje. Skartiranih je bilo 90.000 ha. Za nalogo Vegetacija Slovenije je A. Marinček raziskoval gozdno vegetacijo v Moravški dolini in v okolici Blegoša ter na Dolenjskem. I. Puncer je nadaljeval proučevanje gozdov na Kočevskem in M. Zupančič v Trnovskem gozdu in na Snežniku ter jih končal. Stalni zunanji sodelavec V. Tregubov je nadaljeval raziskave gozdne vegetacije v alpskem in predalpskem svetu. Zunanji sodelavec T. Wraber je raziskoval visokogorsko vegetacijo v alpskem svetu, L. Ilijanič travišča Cerkniškega jezera in L. Marković ruderalno vegetacijo

Notranjske. Povabilu geobotanične skupnosti se je odzval akad. S. Horvatić s sodelavko N. Hodak-Horvatić iz Zagreba in pregledal način dela in kartiranja vegetacije v submediteranskem in dinarskem svetu. Povabilu se je odzval tudi akad. P. Fukarek iz Sarajeva, ki je mentor pri doktorskih delih I. Puncerja in M. Zupančiča; ogledal si je raziskovane objekte na terenu in način dela kandidatov. Na terenu so bili tudi drugi zunanji sodelavci (N. Gogala, V. Gregorič, F. Lobnik, A. Martinčić, A. Šercelj in K. Tarman).

Kabinetno in laboratorijsko delo

J. Bole je obdeloval na terenu zbrani material, težišče dela pa je bilo na podrobnem raziskovanju mehkužcev iz Cerkniškega jezera in okolice. Dopolnil je morfološke in anatomske raziskave rodu *Zospeum* in za tisk pripravil revizijo tega rodu.

J. Carnelutti je sam opravil vse obsežno delo v zvezi s prepariranjem in konzerviranjem na terenu zbranega materiala.

B. Drovenik je prepariral zbrane hrošče in urejal zbirko. Determiniral je tudi hrošče, ki jih je dobil od biologov iz Zagreba, Sarajeva in Skopja.

I. Munda je nadaljevala proučevanje rezistence nekaterih sladkovodnih vrst alg, obdelovala je morske bentonske alge iz severnega Jadrana in severnega Atlantika. Dobljene rezultate je pripravila za tisk.

A. Marinček, I. Puncer in M. Zupančič so predvsem proučevali nabrano vegetacijsko gradivo in ga urejevali, tabelirali in znanstveno obdelali ter pripravili za objavo. Nadalje so bili zaposleni s sestavljanjem strokovno znanstvenih elaboratov za operativne namene. Obremenjeni pa so bili tudi z organizacijskim in strokovnim sodelovanjem z mnogimi ustanovami, organizacijami in društvi. I. Puncer je poleg tega reševal organizacijsko tehnične probleme v zvezi z vegetacijsko kartografijo; pripravlja tudi za tisk vegetacijske karte. M. Zupančič pa se je posvetil organizaciji dela skupine in usmerjal raziskovalno delo ter skrbel za koordinacijo dela ter za povezavo z zunanjimi sodelavci. M. Prešeren in V. Žagar sta bila ves čas zaposlena s kartografskimi in drugimi tehničnimi deli za potrebe geobotanične skupine. Organizacijski odbor za pripravo 14. zborovanja vzhodnoalpskih-dinarskih fitocenologov (predsednik V. Tregubov, sekretar I. Puncer in člani A. Marinček, T. Wraber, M. Zupančič) je opravil mnoga pripravljala dela, posebno še sekretar I. Puncer.

Sodelovanje z znanstvenimi ustanovami in strokovnimi organizacijami

V letu 1973 so imeli inštitutski sodelavci delovne stike z vsemi inštitucijami, ki so navedene v našem poročilu, natisnjem v 23. knjigi Letopisa SAZU, in so jih še poglobili. Poudariti pa moramo nekatere posebne dejavnosti. J. Carnelutti in B. Drovenik sta zelo aktivno delovala v odboru entomološke sekcije Štefana Michielija, ki sta jo vodila; imela sta več znanstvenih in strokovnih predavanj. V sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem sta veliko naredila pri postavitvi razstave Entomologija na Slovenskem. Opravila sta tudi glavno delo pri organizaciji entomološkega kolokvija z ekskurzijo v Škocjanske jame, Lipico in Predjamo ter občnega zbora Jugoslovanskega entomološkega društva v Postojni od 15. do 19. 10. 1973. J. Carnelutti je navezal vrsto novih stikov z italijanskimi entomologi iz Verone, Pavije in Trsta, pa tudi z entomologi iz Madžarske. J. Bole je sodeloval z Mladinsko knjigo in pripravil ilustracije za učbenik Razvojni nauk in za ustrezni delovni zvezek. Na univerzi v Zagrebu pa je imel predavanja in vaje iz biologije podzemeljskih vod pri podiplomskem študiju hidrobiologije.

Zborovanja, posvetovanja, sestanki

J. Bole se je udeležil VII. zborovanja slovenskih jamarjev in raziskovalcev krasa v Idriji in imel referat Malakološke razmere v podzemlju na Idrijskem in Cerkljanskem. Na entomološkem kolokviju v Postojni pa je imel referat Delo medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije.

J. Carnelutti je vodil organizacijo entomološkega kolokvija v Postojni.

B. Drovenik se je udeležil letnega zborovanja avstrijskih entomologov na Dunaju in zborovanja koroških entomologov v Celovcu. Na entomološkem kolokviju v Postojni je imel referat Hrošči cerkniškega jezera in okolice.

A. Marinček je vodil fitocenološki seminar za gozdarske strokovnjake G. G. Kranj in na seminarju predaval.

A. Marinček, I. Puncer, V. Tregubov in M. Zupančič so se udeležili seje predsedstva Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije, ki je bila združena z delovnim programom proučevanja vegetacije v okolici Tappenkarsee pri Salzburgu od 29. 7. do 1. 8. 1973.

Obiski in gostovanja

V času entomološkega kolokvija so inštitut obiskali mnogi tuji entomologi. Iz Madžarske dr. Z. Varga, dr. Z. Kaszab in iz Italije dr. M. Pavan, dr. G. Osella ter dr. G. Ronchetti. Na obisku pri geobotanični skupini pa so bili akad. prof. dr. P. Fukarek, akad. prof. dr. S. Horvatić, prof. dr. L. Ilijanić, prof. N. Hodak-Horvatić, doc. dr. L. Marković in dr. M. Popović.

Objavljena dela v letu 1973

a) Znanstvena in strokovna dela

B. Drovenik:

Rod *Carabus* (Coleoptera) v Sloveniji. Acta entomologica Jugoslavica, 8 (1/2), str. 23—31, Zagreb.

A. Marinček:

Sistematsko razvrščanje antropogene vegetacije. Gozdarski vestnik, 31(3), str. 111—118, Ljubljana.

Razvojne smeri bukovega gozda z rebrenjačo (*Blechno-Fagetum*). Zbornik gozdarstva in lesarstva, 11 (1), str. 77—106, Ljubljana.

b) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila

I. Puncer, M. Zupančič:

Pragozdovi na Slovenskem. Moj mali svet, 5 (1), str. 37—38, Ljubljana.

M. Zupančič:

Maks Wraber. Letopis SAZU, 23, str. 99—101, Ljubljana.

Vegetacijska karta že nastaja. Slovenija paralele, 24, str. 110 do 112, Ljubljana.

J. Carnelutti:

Dr. Josef Moucha, in memoriam. Acta entomologica Jugoslavica, 8 (1/2), str. 158, Zagreb.

Akademik prof. dr. Jovan Hadži, in memoriam. Acta entomologica Jugoslavica, 8 (1/2), str. 139, Zagreb.

c) Strokovno znanstveni elaborati

I. Munda:

Grupacija bentonskih alg v solinah Slovenskega Primorja. Poskusi s saliniteto.

The algal vegetation of the northernmost part of Hornstrandir (Hornbjarg to Drangaskörd) and of Tjórnes (Skjalfándi and Axargjördur).

A. Marinček:

Gozdne združbe Zgornje Saleške doline. Elaborat Biroja za gozdarsko načrtovanje, (100 str.).

I. Puncer, M. Zupančič:

Vegetacijska in rastiščna analiza za G. E. Mozelj (Kolpska in Poljanska dolina). Elaborat Biološkega inštituta Jovana Hadžija SAZU, (140 str.).

Vegetacijska in rastiščna analiza sa SLP II (Gornji grad in Narzje). Elaborat Biološkega inštituta Jovana Hadžija SAZU, (132 str.).

Načrt dela za leto 1974

Raziskovalno delo bo v letu 1974 potekalo v glavnem v dosedanji smeri, delo pa bomo razširili tudi na nekatere nove naloge.

J. Bole bo zbiral gradivo za favno mehkužcev Slovenije, predvsem v nekaterih predelih vzhodne Slovenije, ki so slabo preiskani. Probleme speciacije bo proučeval na osamljenem krasu in v Alpah. Primerjalni podzemeljski material pa bo nabiral v jamah Bosne in Hercegovine.

J. Carnelutti bo nadaljeval dosedanje raziskave entomofavne, predvsem lepidopterske, v Sloveniji in Jugoslaviji, v raziskovanje pa bo vključil tudi predele v zamejstvu.

B. Drovenik bo nadaljeval raziskovanje dinamike populacij v mraziščih in jamah v Trnovskem gozdu, urejal bo zbirke hroščev in za tisk pripravil nekaj del. V okviru naloge Favna Slovenije bo obdelal rodova *Nebria* in *Leistus*. Primerjalni material pa bo nabiral tudi v Bosni in Makedoniji.

I. Munda bo proučevala ekologijo morskih bentonskih alg v severnem Jadranu in severnem Atlantiku. Sodelovala bo na algološkem simpoziju v Bangoorju v Angliji. Predviden pa ima tudi obisk herbarijskih zbirk v Leidnu in Kopenhagnu.

Geobotanična skupina bo nadaljevala programsko načrtano delo pri nalogi Vegetacijska karta Jugoslavije in Vegetacija Slovenije. V okviru prve teme je predvideno kartiranje v merilu 1 : 50.000 listov Ljubljana 1, 2 in Tolmin 1, 3. Vsebina dela za drugo temo pa bo tale: A. Marinček bo nadaljeval raziskavo gozdnih združb na nanosih južnozahodne Slovenije. I. Puncer bo razširil proučevanje jelovo bukovih gozdov. M. Zupančič bo končal raziskave smrekovih gozdov v mraziščih in pričel proučevati termofilna grmišča. A. Seliškar bo pod vodstvom L. Plijanica nadaljeval raziskave travišč v preddinarskem in dinarskem svetu, posebno v Cerkniški kotlini. T. Wraber bo proučeval visokogorsko vegetacijo. L. Marković bo nadaljevala raziskave ruderalne vegetacije v Sloveniji.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1973

Glavna naloga Medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije je bila organizacija in izdajanje katalogov flore in favne Jugoslavije. Sklad Borisa Kidriča je po letu 1972 prevzel popolno financiranje te dejavnosti in zagotovil dovolj sredstev za nemoteno izdajanje katalogov.

V letu 1973 so bili tiskani trije zvezki katalogov favne Jugoslavije:

- J. Hadži, Opilionidea (24 str.);
- S. Matvejev, V. Vasić. Aves (120 str.);
- B. Čurčić, Pseudoscorpiones (38 str.).

Načrt dela za leto 1974

Tudi v letu 1974 bo odbor izdajal kataloge favne Jugoslavije. Odbor je sklenil preliminarne dogovore s šestimi raziskovalci za kataloge: Oligochaeta, Amphipoda, Pisces, Reptilia, Aphaniptera, Mollusca.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1973

24. in 25. maja se je predsednik odbora udeležil sestanka o subregionalnem sodelovanju v nekaterih naravoslovnih vedah na sedežu UNESCO v Parizu. Na sestanku so bili sprejeti sklepi o nadaljnjih korakih, ki naj omogočijo UNESCO posredovanje pri vladah zainteresiranih držav za sklepanje dogovorov o takem sodelovanju. Žal poteka vsa akcija zelo počasi, nekaj zaradi kompliciranega mehanizma delovanja UNESCA, nekaj zaradi premajhne dejavnosti naše nacionalne komisije.

Ljubljanski in zagrebški člani odbora so bili močno zaposleni z organizacijo mednarodne konference o uporabi računalnikov v kemiji, ki je bila tu od 12. do 17. julija. Zbrana dela s konference so izšla v treh knjigah s skupno 1100 stranmi, ki jih je prevzela v prodajo družba Elsevier — North Holland (Amsterdam).

Prof. Jeffreys Wycman (Regina Ellena Institute of Cancer, Rim) je predaval o temi Molecular mechanism of regulation in biological systems (19. 11. 1973). Ob tej priložnosti je bil tudi sestanek dela odbora.

Junija je izšla dvojna številka Bulletin RCPS.

V letu 1973 predvidevamo izdajo vsaj dveh številk Bulletina. Delo pri subregionalnem sodelovanju bo treba pospešeno in energično nadaljevati tako, da bodo sklepi v okviru UNESCA formulirani za generalno skupščino. Potreben bo tudi sestanek vseh, ki organizirajo posamezne smeri sodelovanj v tej zvezi. Sodelovanje v okviru SFRJ je zelo omejeno na stike med raziskovalci v Ljubljani in Zagrebu, zato bomo čimprej sklicali sejo vsega odbora, pregledali dosedanje delo, izvolili nov odbor in pregledali možnosti za boljše sodelovanje.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Pravna sekcija

Poročilo o delu za leto 1973

Sekcija je delala tudi v poslovnem letu 1973 v sejah in zunaj sej. Zunaj sej je honorarni ekscerptor izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire in pravno slovstvo iz zadnjega časa. Konec leta 1973 je sekcijaska kartoteka obsegala 265.553 izpisanih listkov.

Komisija je imela 30 sej in na njih obravnavala gradivo za končno redakcijo slovenske pravne terminologije. Dokončno je redigirala termine črke R (od gesla riba do konca črke), črk S, Š in pretežni del terminov črke T (do gesla trgovina). Termine teh črk in tudi vse prejšnje je treba še tehnično urediti.

Sekcija je sproti odgovarjala na dodatna vprašanja, ki jih je pošiljalo uredništvo Slovarja slovenskega knjižnega jezika v zvezi z obdelanimi pravnimi in drugimi gesli.

Osebne spremembe

Znanstveni svetnik sekcije dr. Vladimir Kukman, ki je dne 1. novembra 1972 na lastno željo šel v pokoj, je nadaljeval delo do 30. aprila 1973. Za njegovo dolgoletno požrtvovalno in uspešno delo pri pripravljanju slovenske pravne terminologije mu je sekcija dolžna veliko zahvalo.

S 1. majem 1973 je prevzel delo novo izvoljeni znanstveni svetnik sekcije dr. Ciril Kržišnik, ki je bil že pred tem član sekcije.

Načrt dela za leto 1974

Sekcija bo nadaljevala izpisovanje najnovejših pravnih virov in pravnega slovstva. Za delo v sejah preostane še končna redakcija terminov črk, T, U, V, Z in Ž.

Tehniška sekcija

Načelnik: prof. ing. Albert Struna.

Strokovni sodelavci: prof. dr. ing. France Adamič (za agronomijo), ing. Stane Bonač (za papirno industrijo), prof. ing. Boris Černigoj (za strojništvo), ing. Venčeslav Funtek (za železnice), prof. dr. ing. Janko Kavčič (za kemijo), ing. Leo Knez (za varilstvo), prof. ing. France Mlakar (za elektrotehniko), ing. Franc Špiler (za avtomatizacijo), prof. dr. ing. Srdjan Turk (za gradbeništvo), ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno predelavo).

Jezikovni svetovalec: višji strokovni sodelavec SAZU Joža Meze.

Poročilo o delu za leto 1975

Poglavitna naloga je zadevala sestavo rokopisa za drugo dopolnjeno izdajo Splošnega tehniškega slovarja iz let 1962 oz. 1964. Za novo izdajo nabrano kartotečno gradivo je po desetih letih izpisovanja tako narastlo, da bo sprva predvideni dvakratni obseg še presežen.

Posebno koristna je bila pobuda, dana na III. simpoziju tehniške besede: uresničena je bila prav v letu 1975 tako, da so velik delež besedja prispevale tehniške panoge, ki so bile v prvi izdaji slovarja manj zastopane. Pri prebiranju gradiva je največja skrb posvečena pravilni slovenski besedi; o dvomljivkah se na sekcijских sejah ne razpravlja samo enkrat; snopiči rokopisa krožijo med sodelavci, da ti po tehtnih preudarkih in kritični presoji vstavijo dopolnila in popravke glede na rabo v praksi. Izkazalo se je, da je tak način za sodelavce tehniških panog najuspešnejši.

Seveda je podobna skrb — pravzaprav borba — namenjena nepotrebному novodobnemu potujčevanju, ki ga dozdevno narakuje sicer povsem očitni napredek tehnike; toda tujke so dopustne, kadar odloča mednarodna povezanost.

V drugi polovici leta je sekcija prevzela — spričo vsedrjavne obveznosti — dokončno potrjevanje v slovensčino prevedenih jugoslovanskih standardov (JUS) iz vseh tehniških panog. To delo je ne glede na veliko število standardov — le-to gre namreč v stotine — zelo zahtevno zaradi neogibnega poenotenja s slovarskim besedjem, ki ga standardi v nekaterih strokah prehitvajo, tj. zahtevajo vnaprejšnjo odločitev o primernosti, ali pa je potreben popravek doslej uveljavljenih terminov. Povrh tega zahteva mnogo obzirnosti še prilagajanje na računalniški jezik

Načrt dela za leto 1974

V sekcijo bo še dotekalo kartotečno gradivo iz različnih naj-sodobnejših virov, ki ga zaradi pomembnosti in potreb v naj-bližji prihodnosti ne bo mogoče prezreti.

Zato bo potrebno dopolnjevanje že izdelanega in pregleda-nega rokopisa do črke L; obseg gradiva odtod naprej pa bo še povečan ob zavesti, da takšno zbiranje ni nikdar končano.

Dokončna odobritev besedila za mnogoštevilne jugoslovanske standarde (JUS) iz vseh tehniških panog bo vmesno sprotno delo, hkrati z usklajevanjem z vsem slovarskim izrazjem.

Sekcija bo sodelovala s sestavljalci SSKJ pri Inštitutu za slovenski jezik s presojanjem in razlaganjem tehniških gesel za namene SSKJ.

Prvotno zamišljenih in neogibno potrebnih posebnih slo-varjev spričo obsežnih opisanih nalog (ne glede na skromno število sodelavcev) sekcija ne bo zmogla. Med te sodijo: Šolski tehniški slovarček, Slovar za metalne konstrukcije, Splošni slo-vensko-ruski in rusko-slovenski tehniški slovar. Izdajo Glosarja o varstvu okolja bo prevzela Šola za organizacijo dela v Kranju.

Prav nazadnje so se oglasili strokovnjaki za naftno stroko iz prakse z željo po angleško-slovenskem in slovensko-angleškem slovarju.

Osebne spremembe

V začetku leta je umrl honorarni sodelavec Lavoslav Struna, ki je bil v tehniški sekciji administrator, lektor, korektor, ekscerptor in redaktor. Izguba je zato za sekcijo izredno občutna.

Po upokojitvi dr. F. Tomšiča je Inštitut za slovenski jezik dodelil sekciji za jezikovnega svetovalca Jožo Meze, višjega strokovnega sodelavca SAZU.

V tem letu je sekcija pritegnila v komisijo ing. F. Špilerja za avtomatizacijsko stroko, zunanji sodelavec za rudarstvo je ing. J. Kersnič iz Trbovelj.

Medicinska sekcija

Poročilo o delu za leto 1973

Sekcija se je sestajala enkrat tedensko po dve uri, razen v času poletnih počitnic. Na sestankih se je sekcija ukvarjala s končno redakcijo gradiva za Medicinski terminološki slovar.

Obdelala je črko A in polovico terminov, ki se začenjajo s črko B.

Kakor v prejšnjih letih je sekcija tudi v letu 1973 sodelovala pri delu za Slovar slovenskega knjižnega jezika, in sicer tako, da je dajala odgovore na pismeno vprašanje Inštituta za slovenski jezik, ki je želel dopolnilna pojasnila k nekaterim razlagam medicinskih terminov.

Načrt dela za leto 1974

Medicinska sekcija bo v letu 1974 nadaljevala končno redakcijo gradiva za Medicinski terminološki slovar. V prvi polovici leta 1974 namerava sekcija predložiti akademiji za tisk gradivo za poskusni snopič Medicinskega terminološkega slovarja, ki bo zajemal termine črke A.

Sekcija bo tudi v letu 1974 sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik tako, da bo dajala na zahtevo Inštituta dodatna pojasnila k razlagam nekaterih medicinskih terminov.

Veterinarska sekcija

Poročilo o delu za leto 1973

Veterinarska sekcija Terminološke komisije je v letu 1973 nadaljevala pripravo terminov za slovenski veterinarski terminološki slovar. Do sedaj so člani sekcije obdelali vse razlage za črko A, na delovnih sejah (vsak teden 2 uri) pa so jih preverjali in jih popravili oziroma dopolnili, tako da so termini pripravljani za tipkopis. Pripravili so tudi alfabetařij in deloma razlage za termine črke B. V pripravi pa imajo alfabetařije za črke C, Č in D.

Največ časa so porabili za preverjanje strokovnih izrazov iz zoohigijene. To je bilo zadnje delo za jugoslovanski veterinarski terminološki slovar. S tem so to nalogo končali, material pa bo rabil tudi za slovenski veterinarski terminološki slovar, saj ni pričakovati, da bi se delo pri jugoslovanskem veterinarskem terminološkem slovarju kmalu nadaljevalo ali da bi ta slovar izšel.

Na delovnih sejah so člani sekcije obravnavali tudi razlage za nekatere termine za slovar slovenskega knjižnega jezika in

nadaljevali ekscerpiranje veterinarske literature. Za boljše delo sekcije so v letu 1973 nabavili tudi nekaj literature.

Prof. Batis je sodeloval tudi pri delu Medicinske terminološke sekcije.

Načrt dela za leto 1974

1. Izdelali bodo tipkopis slovenskega veterinarskega terminološkega slovarja do črke D.

2. Nadaljevali bodo ekscerpiranje slovenske veterinarske literature.

3. Predsednik sekcije bo tudi v letu 1974 sodeloval pri delu Medicinske terminološke sekcije.

Naravoslovna sekcija

Poročilo o delu v letu 1973

Sodelavci naravoslovne sekcije: Načelnik sekcije: Ivan Krečič, prof. Člani sekcije: dr. Roman Savnik, višji znanstveni sodelavec SAZU, prof. v. p., Julije Antič, prof. pedagoške akademije v Ljubljani, prof. v. p. Franc Kapus in Stanko Uršič, prof. in svetovalec na zavodu za šolstvo SRS v Ljubljani.

V letu 1973 je oddal dokončan in za tisk pripravljen osnutek terminologije opisne geometrije univ. prof. Oton Sajovic, toda s pridržkom enega primerka kopije zaradi morebitnega dopolnjevanja in izpopolnjevanja. Ekscerptor prof. Ivan Krečič je oddal 97 izpisanih listkov terminov iz knjige Polenec-Detela, Biologija (ekologija) za III. razred gimnazije 1965; prof. Julije Antič 460 izpisanih terminov iz skript Tišler-Perpar, Organska kemija.

Delovni načrt za leto 1974

1. Prof. Julije Antič namerava dokončati kemijsko terminologijo.

2. Sestavljati se bosta začela osnutka terminološkega slovarja iz meteorologije (če bo mogoče pripraviti strokovnjake meteorologe do tega dela) in zoologije po končanem izpisovanju terminov iz novejših del.

3. Izpisovali se bodo termini iz botanike, predvidoma iz virulogije avtorja prof. dr. Mihe Likarja in mikrobiologije istega avtorja (iz leta 1973).

4. Sekcija bo še naprej s pojasnili sodelovala pri sestavljanju slovarja slovenskega knjižnega jezika, ki ga pripravlja Inštitut za slovenski jezik pri SAZU.

Umetnostna sekcija

Poročilo o delu v letu 1973

V navedenem letu je bilo več delovnih sestankov; deloma so se jih udeležili tudi zunanji sodelavci. Ob teh priložnostih so bili pregledani dosednji dosežki in sproti so se določale smerice za naprej.

V skladu z delovnim programom se je tudi v letu 1973 nadaljevalo ekscerpiranje, ki kaže v raznih smereh različne rezultate. Glede na gradivo kaže, da je bilo največ opravljeno na področju glasbe (umetne in ljudske), kjer se je delo intenziviralo in postalo bolj sistematično. Manj je to mogoče trditi za druga področja, zlasti za gledališče, film in televizijo. Vzroki za to so isti, kot so bili že prej: za gledališko smer prevelika angažiranost članov drugod, za filmsko in televizijsko (vključno z kinematografijo) pomanjkanje strokovno sposobnih in za tako delo pripravljenih sodelavcev. Kriteriji, po katerih poteka ekscerpiranje, pa so fiksirani, tudi specifičnosti za posamezne discipline so upoštevane. Redakcijska koordinacija se deloma opravlja znotraj posameznih področij, med njimi pa zaradi navedenih razlogov še ni mogla steči, čeravno so zanjo dani pogoji.

Navzlic naporom potemtakem rezultati niso bili taki, kot bi morali biti, zmanjševali pa jih niso samo kadrovski problemi. Strokovno verziranih ekscerptorjev sicer povsod primanjkuje, vendar ne v celoti, postopno se te vrzeli izpolnjujejo. Glavni vzrok za zastajanje v delu je drugod, tam, kjer je že vsa leta doslej. Prostora sekcija kljub vsem dolgoletnim prizadevanjem še vedno nima, ravno tako nima administrativne moči, ki bi lahko opravljala koordinacijo in skrbela za tekoče posle v zvezi z delom. Brez teh dveh tehnično nujnih elementov je seveda realizacija zastavljenih nalog samo delna, zato ne more privedi do potrebnega učinka.

Načrt dela za leto 1974

O tem je bila široka, izčrpna razprava na zadnjem delovnem sestanku sekcije konec novembra 1973. Rečeno je bilo, da se bodo nadaljevala prizadevanja za pridobitev prostora in nastavitvev administratorke. Za nastavitvev so bili pravzaprav že narejeni prvi koraki, bremenila pa bo sredstva sekcije. Ta zasilna rešitev bo nujna, če naj delo poteka vsaj kolikor toliko koordinirano in s težnjo za nekako permanentno spremljanje opravljenega delovanja na vsakem področju. Nadalje je bilo sklenjeno, da bodo delovni sestanki pogostejši, na četrto leta

vsaj enkrat. To utegne pospešiti delo in ga izboljšati, a tudi preglednost nad opravljenimi storitvami bo bolj sistematična. Predvsem pa je bilo podčrtano, da je treba odstraniti zastoje na nekaterih področjih, se pravi pridobiti take sodelavce, ki se bodo zares zavzeli za delo (predvsem film, kinematografija). Za slednje je bilo rečeno, da so v večjem številu potrebni tudi tam, kjer je bilo delo že doslej relativno uspešno. Kolikor bo aktualno, naj se začne oziroma nadaljuje tudi redakcijsko delo, predvsem pa naj se intenzivira koordinacija.

DELO ODDELKA
ZA ZNANSTVENO ORGANIZACIJSKA OPRAVILA
V LETU 1973

Oddelek je zbral gradivo in sodeloval ob pripravah za izdajo 23. knjige Letopisa SAZU.

Posredoval je pri pripravljanju prijav znanstvenih nalog in pri sklepanju pogodb za raziskovalno delo med inštituti SAZU in Raziskovalno skupnostjo Slovenije — Skladom Borisa Kidriča, pa tudi s Kulturno skupnostjo Slovenije.

Vsem enotam in medakademijskim odborom je posredoval informacije v zvezi s financiranjem nalog, pabelnimi diskusijami ipd.

Organizacijsko je pripravil predavanja domačih in tujih znanstvenikov (4 predavanja) in pomagal je pri organizaciji dveh predavanj zunaj SAZU (predavanje prof. Borje Uvnosa v Patofiziološkem inštitutu Medicinske fakultete in predavanje prof. J. Wymana v inštitutu J. Štefana v okviru odbora za molekularne vede).

Posredoval je informacije o mednarodnem znanstvenem sodelovanju s CSSR, Nizozemsko, Francijo, ZR Nemčijo, Romunijo, Italijo, Avstrijo in še drugimi državami.

Sodeloval je pri pripravah za sprejem ameriških znanstvenikov, ki prihajajo k nam na osnovi dogovora z Nacionalno akademijo v Washingtonu (napovedanih 9, realiziranih 7) in posredoval je ob pripravah za odhod domačih študentov v ZDA in Francijo.

Opravljal je administrativno delo ob izvajanju sporazumov med SAZU in akademijo v Washingtonu, akademijo umetnosti NDR v Berlinu, Akademijo znanosti ZSSR ter Madžarsko akademijo znanosti.

Posredoval je predloge za nagrade SBK in AVNOJ, izvedel anketo, s katero je zbral predloge za temeljna dela na področju družbenih in humanističnih ved za Kulturno skupnost Slovenije, obveščal inštitute o raznih kulturnih natečajih, sofinanciranju revij in podobno.

Obnovil je podatke v kartoteki rednih in dopisnih članov SAZU (odposlanih je bilo 51 pol, vrnjenih 41).

Anketiral je 36 inštitutov in zavodov v SRS, ki se ukvarjajo z znanstveno raziskovalnim in pedagoškim delom, da bi obnovil že zastarelo kartoteko znanstvenega kadra Slovenije.

V tem letu je oddelek prevzel administracijo razredov SAZU. Tako mu je pripadla naloga, da organizira seje razredov, pripravlja zapiske, vodi arhiv in podobno.

V njegovo delovno področje spada tudi administrativno delo za Svet za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU.

Oddelek je sodeloval ob pripravah znanstveno-raziskovalnega srednjeročnega načrta SAZU, opravil letni statistični popis enot SAZU za Statistični zavod SRS, skrbel za pravočasne prijave novih znanstvenih delavcev v register znanstvenih delavcev pri Raziskovalni skupnosti Slovenije ter za prijavo novih naročnikov biltena Raziskovalec.

Predstojnik oddelka znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah je glavni in odgovorni urednik Raziskovalca, ki je vse leto 1973 redno izhajal in objavljajal gradivo o znanstveni politiki, o vprašanih raziskovalnega dela, o delu raziskovalnih organizacij, o znanstvenih dosežkih in dogajanjih v svetu. Glavni urednik biltena je objavil tudi več svojih prispevkov s tega področja. Od septembra 1973 je dr. Lah tudi urednik za področje raziskovalnega dela v reviji Slovenija — paralele. Sodeloval je na več simpozijih o vprašanih človekovega okolja (v ustanovni skupščini za zvezni svet za varstvo in preobražanje okolja v Beogradu — z uvodnim referatom; na mednarodni konferenci zdravnikov — z referatom o ekonomskih vidikih človekovega okolja), predaval je o populacijski politiki v Jugoslavji in o znanstveni organizaciji dela (uvodni referat na posvetovanju o organizaciji dela v Kranju, 5.—7. III. 1973).

Strokovna sodelavka mag. Jolanta Groo-Kozak je objavila v zborniku za VII. mednarodni kongres slavistov Poljske akademije znanosti članek Rola czasopism »Ljubljanski zvon« oraz »Dom in svet« w szerzeniu modernistycznych kierunków literackich, Prace komisji słowianoznawstwa, PAN, 1973, št. 27, s. 151—163.

BIBLIOTEKA SAZU

Poročilo o delu v letu 1973

Ko pogledamo ob koncu leta delovni načrt, ki smo si ga zastavili, se pred nas samo po sebi postavlja vprašanje, ali smo to delo uspešno opravili; kolikor to ni bilo mogoče, pa se vprašamo, kje so bili vzroki za to. Pred letom dni smo si naložili dolžnost, da bo biblioteka vse tekoče delo redno in sproti opravila. Veseli smo, da je ta poglobitveni del našega načrta uresničen in to toliko bolj, ker so bile naše delovne razmere težke. Odveč se nam zdi vsako leto ponavljati, kako malo je poskrbljeno za to, da bi se razmere v biblioteki izboljšale, kako so vse trenutne izboljšave le kratkotrajne in razne rešitve naših težav samo začasne. Stalno ponavljamo, da je možno problem biblioteke SAZU rešiti le korenito in perspektivno, ne pa z večnimi zasilnimi adaptacijami. Dokler vse to ne bo v celoti rešeno, ne moremo govoriti o položaju biblioteke, kakor bi se spodobil za tako ustanovo Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ko nam ne bi bilo treba vedno tožiti nad prenapolnjenimi skladišči, premajhnim številom osebja ali nedodelanimi delovnimi prostori.

Glede nadaljnjih točk našega delovnega načrta za leto 1973 naš odgovor žal ne more biti v celoti pozitiven, in sicer iz pravkar navedenih razlogov. Katalogizirali in klasificirali smo sicer knjižni del Ramovševe zapuščine, tudi njen znanstveni material in korespondenco smo obdelali. Čaka pa še uvrstitev dopolnjenega biografskega gradiva. Prav tako se lahko pohvalimo, da smo Jagrovo rokopisno, narodopisno in grafično zbirko v celoti uredili. Pač pa se knjižni del Jagrove zapuščine ter rokopisni zapuščini Paulina in Regna niso premaknili z mrtve točke. Tudi postavitve čitalniškega kataloga in istočasna revizija matičnega abecednega imenskega kataloga nista dovolj napredovali.

Bolj smo lahko zadovoljni z realizacijo našega načrta, da seznanimo javnost z vsebino našega knjižnega fonda in naših publikacij. Poleg vsakoletne decembrske prodaje starejših pu-

blikacij SAZU z večjim popustom smo spomladi organizirali še izredno prodajo antikvaričnih publikacij SAZU. V njej smo dali na knjižni trg po nekaj izvodov že razprodanih starejših publikacij SAZU, ki smo jih doslej hranili za rezervni arhivski fond. Novejše akademijske izdaje smo razstavili tudi na mednarodnem knjižnem sejmu v Beogradu. — Gotovo pa v tem pogledu zasluži največjo pozornost razstava publikacij slovanskih akademij, ki smo jo v mesecu novembru priredili v Prešernovi dvorani SAZU. V njej smo razstavili izbor knjižnega in revijalnega fonda, ki so nam ga v zadnjih letih v zameno poslale slovanske znanstvene akademije, vsega okrog 400 eksponatov. Zanimanje je bilo dokaj veliko, prav tako pa je bil zelo ugoden tudi odmev razstave v sredstvih javnega obveščanja.

To bi bilo poročilo o tem, koliko smo mogli izpolniti delovni načrt. Omeniti pa je treba še nekatere, za biblioteko v letu 1973 pomembne dogodke. Prejeli smo kar 4 knjižne zapuščine, v glavnem v dar, deloma kot nakup, po pokojnih članih SAZU: Milku Kosu, Jovanu Hadžiju, Francetu Steletu, Maksu Wrabru. Te zapuščine so močno obogatile naš knjižni fond, štejemo si v čast, da jih je naša biblioteka dobila v hrambo in oskrbovanje, obenem pa se zavedamo velike odgovornosti, ki nam je bila s tem zaupana. Močno smo zaskrbljeni, kdaj bomo zmogli vso ureditev teh obsežnih in tako pomembnih fondov; naše ugotovitve, ki zadevajo dokončno ureditev biblioteških razmer in ki smo jih navedli v začetku tega poročila, so zato toliko bolj utemeljene in nujne.

Ob začetku leta so nam eno sobo v naših novih prostorih toliko uredili, da smo mogli vanjo prenesti tisti del našega knjižnega fonda, ki je bil deponiran v skladišču ekonomata. Ta soba pa še vedno ni popolnoma urejena, zato še ni opravljena dokončna preselitev iz prostorov Novi trg 3, ki bi morala biti že pred tremi leti.

Kot posebno delo lahko še omenimo revizijo enega izmed naših največjih skladišč.

Vsakolétno bibliotekarsko posvetovanje je bilo meseca oktobra v Škofji Loki. Udeležili so se ga trije uslužbenci Centralne biblioteke. En udeleženec se je udeležil tudi Prvega jugoslovanskega seminarja o uporabi računalnikov v knjižnicah v Mariboru.

Bibliografiji Franceta Koblarja, ki jo je objavila višja bibliotekarka Anika Koblar-Horetzky, sta se v letu 1973 pridružili dve deli naših uslužbenk. Bibliotekarka Marija Klemenčič je avtorica dela Biblioteka in publikacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letih 1952—1971 kot četrte knjige aka-

demijske publikacijske serije Biblioteka. Bibliotekarka Vida Urek pa je objavila v 9. letniku Zbornika za umetnostno zgodovino bibliografski popis Slovenica v reviji Kirchenschmuck (1870—1905).

Poročilo o tekočem delu smo razvrstili po posameznih sektorjih naše dejavnosti ter poleg statističnih podatkov navajamo tudi morebitne pripombe ali pojasnila:

Akcesija: Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Skupaj
knjige	6.320	3.064	2.726	12.110
rokopisi	—	2	—	2
geografske karte	18	—	—	18
gramofonske plošče	—	3	22	25
fotografije in reprodukcije	41	386	—	427
Skupaj	6.379	3.455	2.748	12.582

Pri akcesiji daril se zdi potrebno omeniti obsežnejša darila akademika dr. Ivana Rakovca in znanstvenih svetnikov dr. Nika Kureta in dr. Jakoba Riglerja.

Dubletni fond: Sezname dvojnic, ki so se nam nabrale med letom, smo poslali v izbiro 112 ustanovam, od tega 58 v tujini, in uspešno zamenjali 594 dvojnic.

Celotni knjižni fond: Ob koncu leta 1973 je imela biblioteka SAZU 197.415 inventarnih števil, in sicer:

knjig in letnikov revij	190.419
mikrofilmov	672
rokopisov	80
geografskih kart	2.240
gramofonskih plošč	104
reprodukcij in fotografij	3.900

V teh številkah pa razen dela zapuščine M. Kosa še niso upoštevane druge, v uvodu omenjene zapuščine (Jovan Hadži, Francè Stelè, Maks Wraber), katerih prevzem oz. inventarizacija še teče.

Katalogi: Razen zapuščine arh. J. Jagra je ves knjižni fond kataloško obdelan v matičnem katalogu. Ta je hkrati tudi naš abecedni imenski katalog. V sistematičnem katalogu po mednarodni decimalni klasifikaciji je obdelan ves knjižni fond, ki je prispel po letu 1951. Kdaj pa bomo mogli katalogizirati zgoraj

omenjene zapuščine članov akademije, je ob današnjih zmogljivostih biblioteke še nerešeno vprašanje.

Redno izdelujemo tudi kataloške listke za knjige in revije, ki so deponirane v posameznih inštitutskih bibliotekah akademije.

Za katalog inozemskih knjig pri Jugoslovanskem bibliografskem inštitutu in za centralni katalog SR Slovenije pri Narodni in univerzitetni knjižnici redno izdelujemo in pošiljamo ustrezne kataloške listke.

Sproti izdelujemo tudi kataloške listke za čitalniški katalog.

Kredit: Odobreni kredit za nabavo znanstvenih in strokovnih knjig ter revij je znašal 170.000,— din, čeprav je bil naš predlog znatno višji: 400.000,— din. S predlaganim zneskom bi mogli zadostiti nujnim potrebam naših inštitutskih bibliotek. Predlog je sicer že dovolj tehtno utemeljen s poglobitnim argumentom, to je z razvojem inštitutov, vendar pa je treba poleg tega upoštevati še zviševanje cen in spremembe pri obračunavanju valut. Zaradi tako skopo odmerjenih denarnih sredstev, ko nismo razpolagali niti s polovico predvidene vsote, smo se znašli pred problemom, ki smo ga mogli rešiti samo v veliko škodo naši biblioteki. Nabaviti nismo mogli niti najpotrebnejših knjig, odpovedali smo vrsto periodičnega tiska in kljub temu konec leta ugotovili znaten primanjkljaj. Čeprav smo pri naročilih ukrepali s kar pretiranim varčevanjem, je bila poraba v preteklem letu 200.777,40 din. Del dolga bomo lahko poravnali iz aktivnih pozicij nekaterih inštitutov. Ves ostali dolg pa se bo moral prenesti na račun leta 1974.

Ker se je med letom ponudila prilika, da odkupimo razne zapuščine, nam je bil za to dodeljen dodatni kredit 140.000,— din; porabili smo ga v celoti.

Posebnih deviz za nakup tuje literature nam niso nakazali, ker naročamo preko naših knjigarn.

Zamena: Knjižna zamenjava akademijskih publikacij z znanstvenimi ustanovami je naše najvažnejše, najpomembnejše in najaktivnejše delovno področje. Na ta način se steka v našo biblioteko najnovejša znanstvena literatura vseh strok z vsega sveta. To je poglobitni namen naše biblioteke in specifična značilnost našega knjižnega fonda. Po drugi strani pa tako seznanjamo svetovno znanstveno javnost z izsledki naših najbolj priznanih strokovnjakov. Vzpostavili smo redne zveze z vsemi najvažnejšimi ustanovami, katerih delovna področja ustrezajo vrstem naše publikacijske dejavnosti.

Nove stike za zamenjavo smo v preteklem letu navezali s 35 ustanovami (od tega 27 v tujini), redno poslovanje pa smo prekinili s 6 inozemskimi naslovniki.

Ob koncu leta je bila naša zamenjalna mreža razširjena na 82 držav vsega sveta in je obsegala 1572 naslovov (1144 v tujini in 228 v SFRJ). V tem številu je zajetih 1122 tujih in 227 domačih ustanov ter 22 tujih in 1 domač znanstvenik. Niso pa vštete razne občasne knjižne zamenjave niti zamenjave našega dubletnega fonda.

Recenzija: Akademijske publikacije redno pošiljamo v oceno na 35 naslovov (od tega 28 tujih). Prejeli smo več ocen, ki so bile objavljene v raznih časopisih.

Ekspedit: Skupno smo razposlali 18.776 publikacij, od tega v zameno 11.252, v dar 3.711, v prodajo 3.853. Razen publikacij SAZU odpošiljamo tudi skupne publikacije naše akademije s Svetom akademij (Catalogus florae Jugoslaviae, Catalogus faunae Jugoslaviae in Onomastica jugoslavica) ter izdaje, ki jih je naša akademija prejela v dediščino od nekaterih ustanov.

Stanje zaloge publikacij 31. XII. 1973 je znašalo 107.056 v skupni vrednosti 1.925.927,15 din.

Mnogo akademijskih publikacij je danes že razprodanih; pošle so zlasti starejše akademijske izdaje, Letopisi in muzikalije. Vendar pa je tudi zaloga nekaterih publikacij zadnjih let prav minimalna.

Izposojanje: Knjižni fond naše biblioteke izposojamo zainteresiranim osebam v čitalnici ali na dom. V čitalnici so čitateljem po prostem pristopu na razpolago razne enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa tudi okrog 400 raznih revij.

Centralna biblioteka je izposodila v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 243 bralcem. Ti so našo biblioteko obiskali 3544-krat (1150-krat za izposojajo v čitalnici, 2194-krat za izposojajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	4.620
na dom	5.365
inštitutskim bibliotekam	7.490
medbibliotečna izposoja 18 bibliotekam v državi	33
3 bibliotekam v tujini	38
Skupaj	17.546

Pripomniti pa je treba, da je medbibliotečno izposojajo pretežno nadomestila izdelava kseroks kopij, kar je posebej pri krajših člankih veliko bolj praktično in nič dražje.

Inštitutske biblioteke so same izposojale knjižni fond, demoniran pri njih. Ker je pristop k temu fondu prost in na voljo le inštitutskim uslužbencem, o izposoji v njihovih čitalnicah nimamo statističnih podatkov.

Publikacije: Vsak mesec izdajamo Seznam o akcesiji knjig.

Razen tega smo v preteklem letu objavili še Poročilo o delu biblioteke v letu 1972, 3 sezname dublet, Letni seznam periodik 1973 in Seznam razpoložljivih publikacij SAZU.

Vse biblioteške publikacije tiskamo v ciklostilni tehniki ter jih broširamo. Naklada Letnega seznama periodik je 200, Seznama razpoložljivih publikacij 500, vseh drugih publikacij pa 170 izvodov.

Publikacije biblioteke razpošiljamo članom akademije, akademijskim inštitutom in sekcijam ter raznim ustanovam, knjižnicam in knjigarnam, ki se zanje zanimajo.

Administracija: Delovodnik biblioteke je obsegal v preteklem letu 2348 števil.

Vsa prodaja publikacij se je opravljala v lokalni ekspedituri na Trgu revolucije 7, po 4 ure dnevno. Izkupiček za prodane publikacije je bil v preteklem letu 66.589,90 din.

Knjigoveznica: Akademijska knjigoveznica je v letu 1973 zvezala 652 knjig. Poleg tega je broširala biblioteške publikacije, restavrirala nekaj starih tiskov ter opravljala druga dela knjigoveškega značaja.

Personalija: Centralna biblioteka ima naslednja sistemizirana delovna mesta: 1 upravnik, 1 višji bibliotekar, 1 bibliotekar-referent, 2 višja knjižničarja-referenta, 2 višja knjižničarja, 1 knjižničar-referent, 1 knjižničar, 1 knjižničarski manipulant, 1 tajnica, 1 oskrbnik knjižnega fonda, 1 snažilka, 1 vodja ekspeditura (s skrajšanim delovnim časom), 1 mojster knjigovez (s skrajšanim delovnim časom). — Za kurirske posle smo imeli na voljo akademijske pomožne uslužbence.

Vsa mesta so bila vse leto 1973 zasedena razen mesta knjižničarskega manipulanta, ki je bilo izpraznjeno s 1. 3., nanovo zasedeno z 22. 4., s 1. 11. ponovno izpraznjeno in takoj nanovo zasedeno ter s 30. 11. spet izpraznjeno in do konca leta nezasedeno. Mesto knjižničarja-referenta je bilo z 31. 10. izpraznjeno in s 1. 11. zasedeno s knjižničarjem-pripravnikom.

V akademijskih inštitutih in sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razne pomožne kartoteke in izposojanja) njihovi uslužbenci. Od tega jih je le 5 iz knjižničarske stroke, drugi pa so administrativni, strokovni ali priložnostni uslužbenci, ki opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg drugega dela.

IMENIK BIBLIOTESKIH USLUZBENCEV OB KONCU LETA 1973:

Primož Ramovš, upravnik
Anika Koblar-Horetzky, višji bibliotekar
Marija Klemenčič, bibliotekar-referent
Stana Tomšič, višji knjižničar-referent
Anamarija Valantič, višji knjižničar-referent
Darka Brejc, višji knjižničar
Olga Maleš, višji knjižničar
Marko Zorko, knjižničar
Miriam Sušnik, knjižničar-pripravnik
Vida Baebler, tajnica
Srečko Janežič, oskrbnik knjižnega fonda
Ljubo Podpac, vodja ekspedita
Gabrijel Škerl, knjigoveški mojster
Marija Medjimorec, snažilka

IMENIK USLUZBENCEV BIBLIOTEKARSKE STROKE
V AKADEMIJSKIH INŠTITUTIH OB KONCU LETA 1973:

Vida Urek, bibliotekar-referent v Inštitutu za zgodovino
umetnosti

Sinja Zemljič-Golob, bibliotekar-pripravnik v Inštitutu za
slovensko narodopisje

Julijana Šušteršič, višji knjižničar-referent v Inštitutu za
prava starega Orienta

Angela Turnšek, višji knjižničar v Inštitutu za slovensko
literaturo in literarne vede

Inge Kalan, knjižničar-referent v Biološkem inštitutu Jovana
Hadžija.

Načrt dela za leto 1974

Biblioteka se bo trudila, da bo v letu 1974 vse tekoče delo
redno in sproti v celoti opravila.

Kot posebno delo nas čakajo ureditve naših novo prejetih
zapuščin. Vendar pa bomo mogli zaradi obsežnosti opraviti
komaj pripravljalna dela. Radi bi uredili in katalogizirali roko-
pisno zapuščino Alfonza Paulina in Ivana Regna ter vsaj delno
katalogizirali knjižno zapuščino Johna Jagra.

Končati nameravamo postavitev čitalniškega kataloga in
izvesti revizijo matičnega abecednega imenskega kataloga.

Skušali bomo čim bolj seznaniti javnost s posebnim znača-
jem in vsebino našega knjižnega fonda ter doseči čim večje za-
nimanje zanj med bralci.

V decembru bomo ponovno organizirali prodajo akademij-
skih publikacij z znatnim popustom.

**PUBLIKACIJE
IN ZAMENJAVA PUBLIKACIJ**

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1973

SPLOSNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 23. knjiga. 1972.

V Ljubljani 1973. 316 + (IV) str. 8°. 2000 izv.

Biblioteka 4. Marija Klemenčič: Biblioteka in publikacije

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letih 1952—1971.

Ljubljana 1973. 300 str. + corr. 8°. 3000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Dela 18. Inštitut za občo in narodno zgodovino 5. Josip Žontar:

Obveščevalna služba in diplomacija avstrijskih Habsburžanov v

boju proti Turkom v 16. stoletju. Ljubljana 1973. 263 + (I) str. 8°.

800 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOSKE IN LITERARNE VEDE

Dela 26. Stanko Škerlj: Italijansko gledališče v Ljubljani v

preteklih stoletjih. Ljubljana 1973. 503 + (I) str. + (5) pril. + corr.

8°. 800 izv.

Dela 27. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede 5. Lino

Legiša: Liber Cationum Carniolicarum. Kalobški rokopis.

Ljubljana 1973. 228 + (IV) str. + 10 sl. 8°. 800 izv.

Dela 29. Bojan Čop: Prispevek k zgodovini labialnih pripon v

indoevropskih jezikih. (Razširjena doktorska disertacija.) Ljub-

ljana 1973. XIV + 314 + (III) str. 8°. 800 izv.

Traditiones 2. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Ljubljana

1973. 335 + (IV) str. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

Niko Kuret: Naša 25-letnica. Komisija (1947—1951) in Inštitut

za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj,

delo. (Nadaljevanje.) Str. 5—33.

Vilko Novak: Anton Tomaž Linhart o kulturi starih Slo-

vencev. Str. 35—62.

Milko Matičetov: Duhovin v Brkinih. Tristo let pričevanj

o otroku, rojenem v kačji podobi. Str. 63—68.

Tone Cevc: Pripovedno izročilo o gamsih z zlatimi parklji iz

Kamniških Alp. Str. 79—96.

Niko Kuret: K fenomenologiji maske. Nekaj vidikov. Str. 97

—120.

Helena Ložar-Podlogar: Zenitovanjske šege v Prek-

murju s posebnim ozirom na Porabje. Str. 121—146.

Mirko Ramovš: Valvasorjevo etnokoreološko gradivo. Str.

147—158.

- Dušan Ludvik: Ljudska imena zdravilnih rastlin. Str. 159—176.
- Branislav Rusić — Vilko Novak: Slovenci v Bistrenici v Makedoniji. Str. 177—202.
- Fanči Šarf: O raziskovanju stanovanjske kulture. Str. 203—210.
- Pavle Merku: Tarčumske legende in povedke. Str. 211—215.
- Milko Matičetov: Opombe k Merkùjevim tarčumskim zgodbicam. Str. 215—216.
- Helena Ložar-Podlogar: Drobci iz pohorskih zapiskov. Str. 217—220.
- Janez Dolenc: Izročilo o strupenih kačah v Škofjeloškem pogorju. Str. 221—222.
- Vilko Novak, Duša Krnel: Površnost ali neznanje? Str. 223—228.
- Niko Kuret: Še enkrat o štehvanju. Str. 229—232.
- Helena Ložar-Podlogar: Prispevki o Koroški v zadnjih letih. Str. 233—237.
- Niko Kuret: Arheološki vidiki v narodopisju. Str. 238—242.
- Rolf Wilhelm Brednich: Pesem kot trgovsko blago. Str. 243—251.
- Niko Kuret: Neznani »slovenski« pesemski letak. Str. 251—252.
- Vilko Novak: Ob sedemdesetletnici rojstva Borisa Orla. Str. 253—256.
- Iz inštituta za slovensko narodopisje. Str. 257—258.
- Slavko Kremenšek: Raziskovalna skupnost slovenskih etnologov. Str. 258—261.
- Radoslav Hrovatin: XIX. kongres Zveze društev jugoslovanskih folkloristov v Kruševu 1972. Str. 261.
- Janez Bogataj: Simpozij Etnološkega društva Jugoslavije od 27.—29. oktobra 1972 v Varaždinu. Str. 261—262.
- Janez Bogataj: Etnološko raziskovalno delo v muzejih. (Metoda, prispevek, značaj.) Simpozij v Novem Sadu 1972. Str. 262—263.
- Niko Kuret: »Alpes Orientales« VI (Thisis — Tusaun 1970) in VII (Brixen — Bressanone 1972). Str. 263—264.
- Radoslav Hrovatin: Mednarodni kongres na témo »Pristna in popačena folklor«. Str. 264.
- Knjižna poročila in ocene. Str. 265—334.
- Sodelavci tega zvezka. Str. 335.
- Korespondence pomembnih Slovencev 4/III. Francè Bernik: Pisma Frana Levca. Tretja knjiga. Ljubljana 1973. 475 + (I) str. 8°. 1000 izv.**

IZDAJE RAZREDA ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE IN TEHNIČNE VEDE

Razprave. Serija A: Matematične, fizikalne in kemične vede. X.
Ljubljana 1973— . 8°. 800 izv.

Vsebina:

1. Peter Gosar: Paraelastic Defects and the Internal Friction in Solids. 1973. 27 + (I) str.

Dela 9. Marjan Ribarič: Functional-Analytic Concepts and Structures of Neutron Transport Theory. Ljubljana, SAZU & Inštitut »Jožef Stefan« Univerze v Ljubljani 1973. (IV) + XXX + 1104 + (I) str. 8°. 700 izv. 2 vol.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE IN MEDICINSKE VEDE

Razprave. Oddelek za prirodoslovne vede. XV. Ljubljana 1972. 8°.

1000 izv.

Vsebina:

5. Boris Sket: Die Niphargus jovanovici — Gruppe (Amphipoda, Gammaridae) in Jugoslawien und NO-Italien, taxonomisch, zoogeographisch und phylogenetisch betrachtet. Str. 97—141 + (III) str. + pril.
6. Dragica Turnšek: Zgornjejurske korale iz južne Slovenije. Str. 145—265 + (III) str. + 37 tab.

Razprave. Oddelek za prirodoslovne vede. XVI. Ljubljana 1973. 8°.

1000 izv.

Vsebina:

1. Jovan Hadži: Novi taksoni suhih južin (Opilioneida) v Jugoslaviji. Str. 1—120.
2. Klaus Dobat: Ein Beitrag zur Eingangs-, Lampen- und Pilzflora der Postojnska jama (»Adelsberger Grotte« bei Postojna, Jugoslawien). Str. 121—143 + (I) str.
3. Hubert Pehani, Vida Rakovec, Nada Pipan: Morfološka in histokemična proučevanja epitelijskih celic srednjega črevesa čebele. Str. 145—167 + (I) str. + 16 tab.
4. Vanda Kochansky-Devidé, Stanko Buser, Jože Cajhen, Anton Ramovš: Podroben profil skozi trogkofelske plasti v potoku Košutnik v Karavankah. Str. 169—187 + (I) str. + 5 tab. + (I) pril.
5. Mario Pleničar: Medsebojna primerjava zgornjekrednih eksogir iz Slovenije in Alžirije. Str. 189—216 + 15 tab.
6. Dragica Turnšek, Jean Pierre Masse: The Lower Cretaceous Hydrozoa and Chaetetidae from Provence (South-Eastern France). Str. 217—244 + 27 tab. + (III) str.

IZDAJE RAZREDA ZA UMETNOSTI

Dela 32. Serija za glasbeno umetnost 32. Lucijan Marija Škerjanc: Skladbe za godalni orkester. Partitura. Ljubljana 1973. 287 + (II) str. 4°. 300 izv.

ZAMENJAVA PUBLIKACIJ — EXCHANGE OF PUBLICATIONS

Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v letu 1973 redno pošiljala v zameno akademijske publikacije naslednjim ustanovam:

In 1973 the Library of Slovenian Academy of Sciences and Arts was in continuous exchange of publications with following Institutions:

SFR JUGOSLAVIJA — SFR YUGOSLAVIA

Banja Luka:

Muzej Bosanske Krajine

Beograd:

Arheološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti

Arhitektonski fakultet Univerziteta

Astronomska opservatorija

Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti

*Biblioteka Odseka za matematičko-mehaničke nauke Prirodno-matematičnog fakulteta

Botanički zavod i bašta Prirodno-matematičnog fakulteta Univerziteta

Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti

Etnografski muzej

Etnološko društvo Jugoslavije

Geografski institut »Jovan Cvijić«

Geografski zavod Prirodno-matematičnog fakulteta

Građevinski fakultet

Institut društvenih nauka

Institut za ispitivanje materijala

Institut za nuklearne nauke »Boris Kidrič«

Institut za zaštitu bilja

*Institut za zoologiju Prirodno-matematičnog fakulteta

Istorijski muzej Srbije

Jugoslovenski institut za zaštitu spomenika kulture

Katedra za matematiku. Elektrotehnički fakultet

Komisija za medicinsko-naučna istraživanja

Matematički institut

* Ustanove s katerimi smo v letu 1973 vzpostavili zameno, so označene z zvezdico *.

The institutions with which the exchange of publications started in 1973 are marked with *.

Muzej grada Beograda
Muzej primenjene umetnosti
Muzej šumarstva i lova
Mašinski fakultet Univerziteta
Mašinski institut »Vladimir Farmakovski« Srpske akademije nauka
i umetnosti
Narodni muzej
Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije
Prirodnjački muzej
Republički zavod za zaštitu prirode SR Srbije
Rudarsko-geološki fakultet
Savezni hidrometeorološki zavod
Seminar za istoriju jugoslovenske književnosti
Srpska akademija nauka i umetnosti
Srpsko biološko društvo
Srpsko geografsko društvo
Srpsko geološko društvo
Srpsko hemisko društvo
Srpsko lekarsko društvo
Sumarski fakultet
Univerzitetska biblioteka »Svetozar Marković«
Vojni muzej
Zavod za geološka i geofizička istraživanja

Biograd na moru:
Arheološka zbirka

Bitola:
Društvo za nauka i umetnost
Odbor za Herakleja

Brežice:
Posavski muzej

Celje:
Mohorjeva družba

Cetinje:
Zavod za zaštitu spomenika kulture SR Crne Gore

Dubrovnik:
Dubrovački muzej. Arheološki odjel
Historijski institut Jugoslovenske akademije znanosti i umjetnosti

Idrija:
Mestni muzej

Ilidža:
Geološki zavod u Sarajevu

Kamnik:
Muzej Kamnik

Kikinda:
Narodni muzej

Kotor:
Pomorski muzej

Kranj:
Gorenjski muzej

Kutina:
Muzej Moslavine

Ljubljana:

Arheološki seminar Univerze
Biotehniška fakulteta
Društvo meteorologov Slovenije
Elektrotehniški vestnik
Geološki zavod SR Slovenije
Gozdarski vestnik
Hidrometeorološki zavod SR Slovenije
Inštitut za biologijo Univerze
Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije
Inštitut za javno upravo in delovna razmerja pri Pravni fakulteti
Inštitut za sociologijo in filozofijo pri Univerzi
Kmetijski inštitut Slovenije
Mestni arhiv
Narodna galerija
Narodni muzej
Nuklearni inštitut »Jožef Štefan«
Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete
Planinska zveza Slovenije
Prirodoslovno društvo Slovenije
Slovenska Matica
Slovenski etnografski muzej
Slovenski gledališki muzej
Slovenski šolski muzej
Tehniški muzej Slovenije
Urbanistični inštitut SR Slovenije
Zavod SR Slovenije za statistiko
Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij SR Slovenije
Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije
Zavod za zdravstveno in tehniško varnost SR Slovenije
Zdravstveni vestnik
Zgodovinsko društvo za Slovenijo
Zveza inženirjev in tehnikov SR Slovenije

Maribor:

Pokrajinski muzej

Mežica:

Geološka služba pri Rudniku svinca in cinka

Niš:

Balkanološki inštitut Univerziteta
*Filozofski fakultet
Medicinski fakultet

Nova Gorica:

*Goriški muzej

Novi Sad:

Centralna biblioteka Filozofskog fakulteta
Matica Srpska
Pokrajinski zavod za zaščito spomenika kulture
Vojvodanski muzej

Novo mesto:

Študijska knjižnica Mirana Jarca

Ohrid:

Hidrobiološki zavod
Naroden muzej

- Osijek:**
 Historijski arhiv u Osijeku
 Muzej Slavonije
- Peć:**
 Viša ekonomsko-komercijalna škola
 Zavod za šumarstvo
- Piran:**
 Pomorski muzej »Sergej Mašera«
- Portorož:**
 Morska biološka postaja. Inštitut za biologiju Univerze v Ljubljani
- Prilep:**
 *Naroden muzej
- Priština:**
 Katedra za šiptarski jezik i književnost
 Muzej Kosova i Metohije
 Pravno-ekonomski fakultet
 *Prirodno-matematički fakultet
- Prizren:**
 Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo
- Pula:**
 Arheološki muzej Istre
 Društvo za književnost i umjetnost
- Rijeka:**
 Historijski arhiv
 Medicinski fakultet
 Pomorski i povijesni muzej
 Sjeverojadranski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
- Rovinj:**
 Centar za istraživanje mora
- Sarajevo:**
 Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine
 Arhiv Bosne i Hercegovine
 Biološki institut Univerziteta
 Društvo istoričara Bosne i Hercegovine
 Ekonomski institut Univerziteta
 Geografsko društvo Bosne i Hercegovine
 Institut za higijenu i socijalnu medicinu. Medicinski fakultet
 Institut za šumarstvo
 Katedra jugoslovenske književnosti. Filozofski fakultet
 Medicinski fakultet Univerziteta
 Poljoprivredni fakultet Univerziteta
 Pravni fakultet Univerziteta
 Šumarski fakultet Univerziteta
 Zavod za zaštitu spomenika kulture SR Bosne i Hercegovine
 Zemaljski muzej
- Skopje:**
 Ekonomski institut na Univerzitetot
 Etnološki muzej
 Geografski institut. Prirodno-matematički fakultet
 Geografsko društvo na SR Makedonija
 Geološki zavod

Institut za folklor
Institut za makedonski jazik
Institut za matematika na Univerzitetot
Institut za nacionalna istorija
Katedra za jugoslovenska kniževnost. Filozofski fakultet
Makedonska akademija na naukite i umetnostite
Medicinski fakultet
Muzejsko-konzervatorsko društvo na SR Makedonija
Prirodnoučen muzej
Repub. zavod za zaštita na spomenicite na kulturata
Seminar za istorija na star vek i arheologija. Filozofski fakultet
Seminar za klasična filologija. Filozofski fakultet
Seminar za makedonski jazik. Filozofski fakultet
Šumarski institut na SR Makedonija
Zavod za ribarstvo na SR Makedonija
Zemjodelsko-šumarski fakultet na Univerzitetot
Zoološki zavod. Prirodno-matematički fakultet

Slavonski Brod:

Historijski institut Slavonije

Smederevo:

Narodni muzej

Split:

Arheološki muzej
Etnografski muzej
Galerija umjetnina
Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice
Historijski arhiv u Splitu
Institut za nacionalnu arheologiju
Institut za oceanografiju i ribarstvo
Muzej grada Splita
Naučna biblioteka
Pedagoška akademija
Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Vojnopomorski muzej Ratne mornarice

Sremski Karlovci:

Istorijski arhiv AP Vojvodine

Skofja Loka:

Loški muzej

Štip:

Naroden muzej

Titograd:

Biološki zavod
Geološki zavod Crne Gore
Istorijski institut Crne Gore
Republički zavod za zaštitu prirode

Tuzla:

Muzej istočne Bosne

Vranje:

Narodni muzej

Vršac:

Narodni muzej

Vukovar:

Gradski muzej

Zadar:

Arheološki muzej

Historijski arhiv

Institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu

Institut za historijske nauke Filozofskog fakulteta Sveučilišta
u Zagrebu

Narodni muzej

Zagreb:

Arheološki muzej

Arhiv SR Hrvatske

Biblioteka Pravnog fakulteta Sveučilišta

Botanički zavod Prirodoslovnog fakulteta Sveučilišta

Društvo matematičara i fizičara

Društvo muzejsko-konzervatorskih radnika SR Hrvatske

Etnografski muzej

Geofizički zavod Sveučilišta

Geografsko društvo Hrvatske

Geološko-paleontološka zbirka i laboratorij za krš Jugoslavenske
akademije znanosti i umjetnosti

Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

Hrvatsko prirodoslovno društvo

Imunološki zavod

Institut Français

Institut za geološka istraživanja

Institut za historiju radničkog pokreta

Institut za narodnu umjetnost

Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti

Muzej grada Zagreba

Muzej za umjetnost i obrt

Muzikološki zavod Muzičke akademije u Zagrebu

»Naučna misao« — Društvo za unapređivanje i širenje nauke

Odjel za ornitologiju Instituta za biologiju Sveučilišta

Odsjek za arheologiju. Filozofski fakultet Sveučilišta

Odsjek za povijest umjetnosti. Filozofski fakultet Sveučilišta

Poljoprivredna znanstvena smotra. Agronomski fakultet Sveučilišta

Povijesno društvo Hrvatske

Speleološki odsjek Planinarskog društva »Željezničar«

Staroslavenski institut

Studijski kabinet za arheologiju Jugoslavenske akademije znanosti
i umjetnosti

Zavod za slavensku filologiju. Filozofski fakultet Sveučilišta

Znanstveni bilten

Zenica:

Muzej grada Zenice

EVROPA — EUROPE

Aarau (Switzerland):

Aargauische Naturforschende Gesellschaft

Aarhus (Denmark):

Geologisk Institut

- *Laboratoriet for Fysisk Geografi
Staatsbiblioteket
- Aberdeen* (Great Britain):
University Library
- Aberystroth* (Great Britain):
National Library of Wales
- Acacias-Genève* (Switzerland):
Institut d'Anthropologie de l'Université
- Acireale* (Italy):
Biblioteca Zelantea
- Alba-Iulia* (Rumania):
Muzeul Regional
- Amersfoort* (Netherlands):
Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek
- Amsterdam* (Netherlands):
Artis-Bibliotheek, Universiteit van Amsterdam
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
Koninklijk Instituut voor de Tropen
Koninklijk Oudheidkundig Genootschap Rijksmuseum
Nederlands Genootschap voor Anthropologie
Nederlandsche Entomologische Vereeniging
Zoölogisch Museum, Universiteit van Amsterdam
- Antwerpen* (Belgium):
Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen
- Aquileia* (Italy):
Associazione Nazionale per Aquileia
- Arezzo* (Italy):
Accademia »Petrarca« di Lettere, Arti e Scienze
- Athēnai* (Greece):
Akadēmia Athēnōn
British School of Archaeology at Athens
Comité National Hellénique de l'Association Internationale des
Études du Sud-Est Européen
Davis Library, American School of Classical Studies
Deutsches Archaeologisches Institut
École Française d'Archéologie
Laboratoire de Géologie et de Paléontologie de l'Université
Redaction de la revue Laografia
Société Archéologique d'Athènes
Société Spéléologique de Grèce
- Avenches* (Switzerland):
Musée Romain
- Bacău* (Rumania):
Muzeul de Istorie
Muzeul de Științele Naturii
- Bad Godesberg* (Federal Republic of Germany):
Deutsche Forschungsgemeinschaft
Deutscher Forschungsdienst
Friedrich-Ebert-Stiftung Bibliothek
Institut für Raumordnung

- Barcelona (Spain):**
 Instituto Químico de Sarriá
 Museo Arqueológico
- Bari (Italy):**
 Accademia Pugliese delle Scienze
 Facoltà di Lettere e Filosofia e di Magistero
- Basel (Switzerland):**
 Geographisch-ethnologische Gesellschaft
 Historische und antiquarische Gesellschaft
 Naturforschende Gesellschaft
 Schweizerische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte
 Schweizerisches Institut für Volkskunde
- Bautzen (German Democratic Republic):**
 Institut für sorbische Volksforschung der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Stadtmuseum. Naturwissenschaftliche Abteilung
- Békéscsaba (Hungary):**
 Békés Megye Múzeumi Igazgatósága
- Belfort (France):**
 Société Belfortaine d'Émulation
- Bergamo (Italy):**
 Biblioteca Civica A. Mai
- Bergen (Norway):**
 Universitetsbiblioteket
- Berlin (German Democratic Republic):**
 Akademie der Künste der Deutschen Demokratischen Republik
 Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für deutsche Volkskunde der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Humboldt-Universität
 Universitäts-Bibliothek der Humboldt-Universität
 Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation
- Berlin-Charlottenburg (Federal Republic of Germany):**
 Museum für Vor- und Frühgeschichte
- Bern (Switzerland):**
 Bernisches historisches Museum
 Geographische Gesellschaft
 Naturforschende Gesellschaft
 Stadt- und Universitätsbibliothek
- Besançon (France):**
 Institut d'Archéologie de la Faculté des Lettres
 Institut de Géographie de la Faculté des Lettres
 Université de Besançon
- Białowieża (Poland):**
 Zakład Badań Ssaków Polskiej Akademii Nauk
- Białystok (Poland):**
 Muzeum w Białymstoku

- Bilbao** (Spain):
Grupo Espeleologico Vizcaino
- Birmingham** (Great Britain):
Birmingham Natural History Society
- Blindern-Oslo** (Norway):
Det Norske Geografiske Selskab
Det Norske Meteorologiske Institutt
- Bochum-Querenburg** (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Ruhr-Universität Bochum
- Bologna** (Italy):
Accademia delle Scienze dell'Istituto di Bologna
Gruppo Speleologico Bolognese
Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università
* Istituto di Storia Antica. Università degli Studi
Museo Civico
Unione Speleologica Bolognese
- Bolzaneto-Genova** (Italy):
Club Alpino Italiano — Gruppo Speleologico
- Bondy** (France):
Office de la Recherche Scientifique et Technique Outre-Mer
- Bonn** (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Institut für Landwirtschaftliche Zoologie der Universität. — Hydrobiologische Arbeitsgruppe
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Naturhistorischer Verein der Rheinlande und Westfalens
Universitäts-Bibliothek
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande
- Bordighera** (Italy):
Istituto Internazionale di Studi Liguri
- Borgerhout** (Belgium):
*Speleo-Scientia
- Borok** (USSR):
Institut biologii vnutrennih vod Akademii nauk SSSR
- Boston Spa** (Great Britain):
British National Book Centre. British Library Lending Division
- Braşov** (Rumania):
Muzeul Judeţean Braşov
- Bratislava** (Czechoslovakia):
Filozofická fakulta Univerzity Komenského — Ústredná knižnica
Geografická knižnica Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského
Geografický ústav Slovenskej akadémie vied
Geologický ústav Dionýza Stúra
Kabinet etnológie. Filozofická fakulta Univerzity Komenského
Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského — Ústredná knižnica
Redakcia »Ochrana fauny«
Slovenská akadémia vied — Ústredna knižnica
Slovenská technická knižnica
Slovenské národné múzeum

Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied
Univerzitná knižnica
*Ústav biológie krajiny Slovenskej akadémie vied
Ústav svetovej literatury a jazykov Slovenskej akadémie vied
Ústavy spoločenských vied Slovenskej akadémie vied

Bremen (Federal Republic of Germany):
Übersee-Museum

Brescia (Italy):
Ateneo di Brescia
Museo Civico di Storia Naturale

Bristol (Great Britain):
*Current Titles in Speleology

Brno (Czechoslovakia):
Archeologický ústav Československé akademie věd
Etnografický ústav Moravského musea
Filosofická fakulta. Sborník prací
Geografický ústav Československé akademie věd
Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody
Matice Moravská
Moravské museum. Oddělení historické
Moravské museum. Prehistorické oddělení
Moravské museum. Ústav Anthropos
Pedagogický institut
Přírodovědecká fakulta University J. E. Purkyně
Speleologický klub
Univerzitní knihovna
Ústav pro ethnografii a folkloristiků Československé akademie věd
Ústřední knihovna lékařské fakulty University J. E. Purkyně
Ústřední knihovna veterinární fakulty Vysoké školy zemědělské

Brugg (Switzerland):
Gesellschaft Pro Vindonissa

Bruxelles (Belgium):
Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique
*Centre Belge de Recherches Archéologiques en Italie Centrale et Méridionale
Fédération Spéléologique de Belgique
Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique
Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België
»Latomus«
Les Musées Royaux d'Art et d'Histoire
Revue Belge de Philologie et d'Histoire
Service de Physique Nucléaire
Service National des Fouilles
Société Royale Belge d'Anthropologie et de Préhistoire
Société Royale Zoologique de Belgique
Spéléo-Club de Belgique

București (Rumania):
Asociația Slaviștilor din Republica Socialistă România
Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală de Stat al Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală Universitară

Centrul de Informare și Documentare al Invățămintului
 Centrul de Informare și Documentare în Științele Sociale și Po-
 litice
 Institutul Agronomic »N. Balcescu«. Facultatea de Medicina Ve-
 terinara
 Institutul de Arheologie al Academiei Republicii Socialiste Ro-
 mânia
 Institutul de Cercetări și Proiectări Piscicole
 Institutul de Geologie și Geografie al Academiei Republicii Socia-
 liste România
 Institutul de Istoria Artei al Academiei Republicii Socialiste Ro-
 mânia
 Institutul de Lingvistică al Academiei Republicii Socialiste România
 Institutul de Matematică al Academiei Republicii Socialiste Ro-
 mânia
 Institutul de Speologie »Emil G. Racoviță«
 Institutul Geologic
 Revue des Études Sud-Est Européennes
 Societatea de Științe Biologice din Republica Socialistă România

Budapest (Hungary):

Budapesti Történeti Múzeum
 * Eötvös Loránd Tudományegyetem. Régészeti Tanszék
 Földrajzi Tanszéknek Könyvtára
 Iparművészeti Múzeum
 Irodalomtudományi Intézete
 Magyar Állami Földtani Intézet
 Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára
 Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
 Magyar Nemzeti Galéria
 Magyar Nemzeti Múzeum. Központi Régészeti Könyvtár
 Magyar Tudományos Akadémia Földrajztudományi Kutatóintézet
 Könyv- és Térképtára
 Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára
 Magyar Tudományos Akadémia. Néprajzi Kutató Csoport
 Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézetének
 Magyar Tudományos Akadémia. Régészeti Intézet
 Magyar Tudományos Akadémia Történettudományi Intézete
 Néprajzi Múzeum Könyvtára
 Országos Műemléki Felügyelőség
 * Research Institute of History of Fine Arts
 Szépművészeti Múzeum
 Természettudományi Múzeum Könyvtára

Cambridge (Great Britain):

Cambridge Philosophical Society
 University Library

Canterbury (Great Britain):

University of Kent — The Library

Capo di Ponte (Italy):

Centro Camuno di Studi Preistorici

Cardiff (Great Britain):

National Museum of Wales. Department of Archaeology

Castellana-Grotte (Italy):

Istituto Italiano di Speleologia

- Catania* (Italy):
 Accademia Gioenia di Scienze Naturali
 Facoltà di Lettere e Filosofia
 Istituto di Geologia dell'Università
- Chur* (Switzerland):
 Historisch-antiquarische Gesellschaft von Graubünden
- Clermont-Ferrand* (France):
 Institut de Géographie. Faculté des Lettres
- Cluj* (Rumania):
 Academia Republicii Socialiste România — Filiala Cluj
 Muzeul de Istorie Cluj
 Muzeul Etnografic al Transilvaniei
- Coimbra* (Portugal):
 Instituto de Arqueologia. Faculdade de Letras
 Museu Zoológico da Universidade de Coimbra
 Sociedade Broteriana
- Como* (Italy):
 Rassegna Speleologica Italiana
 Società Archeologica Comense
- Constanța* (Rumania):
 Muzeul de Arheologie
- Craiova* (Rumania):
 Centrul de Științe Sociale al Academiei de Științe Sociale și Politice a Republicii Socialiste România
- Cremona* (Italy):
 Biblioteca Statale di Cremona
- Debrecen* (Hungary):
 Déri Múzeum
 Egyetemi Könyvtár
 Egyetemi Néprajzi Intézet
 Klasszika Filológiai Intézete Kossuth Lajos Tudományegyetem
- Delft* (Netherlands):
 Ethnografisch Museum
- Dijon* (France):
 Bibliothèque de l'Académie de Dijon et de la Commission des Antiquités
 Spéléo-Club de Dijon
- Dresden* (German Democratic Republic):
 Bibliothek der Technischen Universität
 Landesmuseum für Vorgeschichte
 Sächsische Landesbibliothek
 Staatliches Museum für Mineralogie und Geologie
 Staatliches Museum für Tierkunde
- Dublin* (Republic of Ireland):
 Royal Dublin Society
 Royal Irish Academy
 Royal Society of Antiquaries of Ireland
- Durham* (Great Britain):
 University Library

- Eberswalde* (German Democratic Republic):
 Institut für Pflanzenschutzforschung Kleinmachnow (BZA). Abt.
 Taxonomie der Insekten
- Edinburgh* (Great Britain):
 Royal Society of Edinburgh
 School of Scottish Studies. University of Edinburgh
- Eisenstadt* (Austria):
 Burgenländisches Landesmuseum
- Erlangen* (Federal Republic of Germany):
 Deutsches Institut für merowingisch-karolingische Kunstforschung
 Seminar für slawische Philologie der Friedrich-Alexander-Universität
- Faenza* (Italy):
 Società Torricelliana di Scienze e Lettere
- Ferrara* (Italy):
 Accademia delle Scienze di Ferrara
 Istituto Ferrarese di Paleontologia Umana
- Firenze* (Italy):
 Accademia della Crusca
 Accademia Toscana di Scienze e Lettere
 Rivista di Scienze Preistoriche
- Flémalle-Haute* (Belgium):
 Société Royale Belge d'Études Géologiques et Archéologiques »Les
 Chercheurs de la Wallonie«
- Fossano* (Italy):
 Biblioteca Civica
- Frankfurt a. M.* (Federal Republic of Germany):
 Deutsches Archäologisches Institut. Römisch-Germanische Kom-
 mission
 Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
- Freiburg i. Br.* (Federal Republic of Germany):
 Deutsches Volksliedarchiv
 Geographisches Institut I der Universität
 Geologisches Landesamt
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
 Universitäts-Bibliothek
- Gavardo* (Italy):
 Civico Museo Gruppo Grotte
- Gdańsk* (Poland):
 Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk
 Gdańskie Towarzystwo Naukowe
 Instytut Morski
- Genève* (Switzerland):
 Bibliothèque d'Art et d'Archéologie
 Bibliothèque Publique et Universitaire
 Institut de Géologie de l'Université
 Muséum d'Histoire Naturelle
 Société de Géographie de Genève
 Société de Physique et d'Histoire Naturelle
 Société d'Histoire et d'Archéologie de Genève
 Société Entomologique de Genève

Genova (Italy):

Accademia Ligure di Scienze e Lettere
Istituto di Filologia Classica dell'Università
Istituto di Geografia dell'Università
Istituto di Geologia dell'Università
Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«

Genova — Rivarolo (Italy):

Gruppo Ricerche Speleologiche

Gent (Belgium):

Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
Seminarie voor Archeologie. Faculteit der Wijsbegeerte en
Letteren

Giessen (Federal Republic of Germany):

Geographisches Institut der Justus Liebig-Universität
Universitäts-Bibliothek

Glasgow (Great Britain):

The Geological Society of Glasgow. The University Library

Gorizia (Italy):

Biblioteca Statale Isontina
Goriška Mohorjeva družba

Göteborg (Sweden):

Göteborgs Universitetsbibliotek

Göttingen (Federal Republic of Germany):

Akademie der Wissenschaften
Geographisches Institut der Georg-August-Universität
Seminar für slavische Philologie der Georg-August-Universität
Seminar für Ur- und Frühgeschichte der Georg-August-Universität
Systematisch-Geobotanisches Institut der Georg-August-Universität

Graz (Austria):

Institut für Slavistik an der Universität
Institut für allgemeine und vergleichende Sprachwissenschaft
Institut für Mineralogie und technische Geologie. Technische
Hochschule
Institut für Slavistik an der Universität
Museum für Vor- und Frühgeschichte und Münzensammlung am
Steiermärkischen Landesmuseum Joanneum
Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark
Steiermärkische Landesbibliothek am Joanneum
Steiermärkisches Landesarchiv
Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum. Botanische Abteilung
Steirischer Burgenverein
Steirisches Volkskundemuseum
Universitätsbibliothek

Greifswald (German Democratic Republic):

Ernst-Moritz-Arndt-Universität

Grenoble (France):

Société Scientifique du Dauphiné

Groningen (Netherlands):

Biologisch-Archaeologisch Instituut der Rijksuniversiteit

Győr (Hungary):

Xántus János Múzeum

- Haarlem* (Netherlands):
Teyler's Stichting Bibliotheek
- Halle a. d. Saale* (German Democratic Republic):
Landesmuseum für Vorgeschichte
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
- Hallstatt* (Austria):
Museum in Hallstatt
- Hamburg* (Federal Republic of Germany):
Geographische Gesellschaft in Hamburg
Geologisch-Paläontologisches Institut
Hamburgisches Museum für Völkerkunde
Museum für Hamburgische Geschichte
Naturwissenschaftlicher Verein in Hamburg
Seminar für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Staats- und Universitätsbibliothek
- Hannover* (Federal Republic of Germany):
Deutsche Quartärvereinigung
Naturhistorische Gesellschaft
- Har'kov* (USSR):
* Central'naja naučnaja biblioteka. Har'kovskij gosudarstvennyj universitet
- Hannover-Buchholz* (Federal Republic of Germany):
Bundesanstalt für Bodenforschung
- Heidelberg* (Federal Republic of Germany):
Slavisches Institut der Universität
Universitätsbibliothek
- Heilbronn* (Federal Republic of Germany):
Historisches Museum
- Helsinki* (Finland):
College of Veterinary Medicine
Helsingin Yliopiston kirjaston Slaavilainen osasto
Helsingin Yliopiston Maantieteen laitos
Societas biologica fennica »Vanamo«
Societas pro fauna et flora fennica
Suomalainen Tiedeakatemia
Suomen Hyönteistieteellinen Seura
Suomen Maantieteellinen Seura
Suomen Muinaismuistoyhdistys
Suomen Tiedeseura
Valtion Riistantutkimuslaitos
- Hradec Králové* (Czechoslovakia):
Státní vědecká knihovna
- Iasi* (Rumania):
Academia Republicii Socialiste România — Filiala Iasi
Institutul de Istorie și Arheologie »A. D. Xenopol«
Institutul Politehnic
Muzeul de Istorie Naturală
- Innsbruck* (Austria):
Forstliche Bundesversuchsanstalt
Österreichische humanistische Gesellschaft

- Istanbul* (Turkey):
 Ayasofya Müzesi Müdürlüğüne
 İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü
- Kaiserslautern* (Federal Republic of Germany):
 Pfälzische Landesgewerbeanstalt
- Karlsruhe* (Federal Republic of Germany):
 Lehrstuhl für Geologie II. Technische Hochschule
 Naturwissenschaftlicher Verein
- Katowice* (Poland):
 Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej
 Śląski Instytut Naukowy
 * Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Kiel* (Federal Republic of Germany):
 Bibliothek des Instituts für Weltwirtschaft an der Universität
 Geographisches Institut der Universität
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
 Universitäts-Bibliothek
- Kiev* (USSR):
 Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Ukrainskoj RSR
 Deržavna ord. TKZ respublikans'ka biblioteka URSS im. KPRS
 Institut zoologii Akademii nauk Ukrainskoj RSR
- Kifisia* (Greece):
 * Goulandris Natural History Museum
- Klagenfurt* (Austria):
 Landesmuseum
- København* (Denmark):
 Botanisk Centralbibliotek
 Danmarks Geologiske Undersøgelse
 Danmarks Institut for International Udveksling af Videnskabelige
 Publikationer
 Dansk Geologisk Forening
 Dansk Naturhistorisk Forening
 Det Kongelige Danske Geografiske Selskab
 Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
 Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab
 Entomologisk Forening
 Mineralogisk Museum
- Köln* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Universität
- Kórnik* (Poland):
 Biblioteka Kórnicka
- Košice* (Czechoslovakia):
 Geologický prieskum
 Štátná vedecká knižnica
 Východoslovenské múzeum
- Kraków* (Poland):
 Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk
 Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.
 Redakcja Sprawozdań Archeologicznych
 Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.
 Zakład Etnografii

- Katedra Etnografii Słowian. Uniwersytet Jagielloński
 Muzeum Archeologiczne
 Muzeum Etnograficzne
 Polska Akademia Nauk
 Polskie Towarzystwo Geologiczne
 Słownik Łaciny Średniowiecznej w Polsce
 Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa
 Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego
 Zakład Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Zoologii Systematycznej Polskiej Akademii Nauk
- Krefeld* (Federal Republic of Germany):
 Geologisches Landesamt Nordrhein-Westfalen
- Krosno n/ Wisłoku* (Poland):
 Muzeum
- Laichingen* (Federal Republic of Germany):
 Höhlenforschungsabteilung des HHV Laichingen e. V.
- Lausanne* (Switzerland):
 Société Vaudoise d'Histoire et d'Archéologie
 Société Vaudoise des Sciences Naturelles
- Lecce* (Italy):
 * Biblioteca Centrale dell'Università degli Studi
- Leersum* (Netherlands):
 Rijksinstituut voor Natuurbeheer
- Leeuwarden* (Netherlands):
 Fryske Akademy
- Leiden* (Netherlands):
 Bibliotheek van het Kamerlingh Onnes Laboratorium
 Instituut voor Prehistorie der Rijksuniversiteit
 Koninklijke Nederlandsche Botanische Vereniging
 Rijksmuseum van Natuurlijke Historie
 Rijksmuseum van Oudheden
- Leipzig* (German Democratic Republic):
 Geographische Gesellschaft der Deutschen Demokratischen Republik
 Geographisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Sächsische Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Universitätsbibliothek
- Leningrad* (USSR):
 Biblioteka Akademii nauk SSSR
 Naučnaja biblioteka im. M. Gor'kogo pri Leningradskom Gosudarstvennom universitete
 Vsesojuznaja geologičeskaja biblioteka
- Leuven* (Belgium):
 Centre International de Dialectologie Générale
 Institut de Géographie
 * Universiteitsbibliotheek K. U. L
- Liberec* (Czechoslovakia):
 Severočeské museum
- Liège* (Belgium):
 Université de Liège

Linz (Austria):

Landesinstitut für Volksbildung und Heimatpflege in Oberösterreich
Oberösterreichisches Landesmuseum
Stadtmuseum

Liptovský Mikuláš (Czechoslovakia):

Múzeum Slovenského krasu

Lisboa (Portugal):

Académia das Ciências de Lisboa
Centro de Estudos de Etnologia
Centro de Estudos Geográficos. Faculdade de Letras
* Gabinete de Estudos de Espeleologia do Centro Universitario de Lisboa
Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico. Faculdade de Ciências
Museu e Laboratório Zoológico e Antropológico. Faculdade de Ciências
Serviços Geológicos de Portugal
Sociedade de Geografia de Lisboa
Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais

Łódź (Poland):

Biblioteka Uniwersytecka
Instytut Geograficzny Uniwersytetu Łódzkiego
Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
Zakład Archeologii Polski Instytutu Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk

London (Great Britain):

British Museum. Department of Printed Books
British Museum. Natural History. General Library
* Folklore Society
Geologists' Association
Institute of Archaeology, University of London
Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
Linnean Society of London
London and Middlesex Archaeological Society
Ministry of Technology
* Polski Uniwersytet na Obczyźnie
Royal Anthropological Institute
Royal Geographical Society
Royal Society
School of Slavonic and East European Studies
Victoria & Albert Museum

Lublin (Poland):

Biblioteka Uniwersytecka K. U. L.
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Lund (Sweden):

Slaviska Institutionen vid Lunds Universitet
Universitetsbiblioteket

Luxembourg (Luxembourg):

Bibliothèque Nationale
Société des Naturalistes Luxembourgeois

L'vov (USSR):

Biblioteka L'vivs'kogo geologičnogo tovarystva
Instytut suspil'nyh nauk LDU. Viddil arheologii
Naučnaja biblioteka L'vovskogo gosudarstvennogo universiteta
im. Iv. Franko

Lyon (France):

Institut de Géographie. Faculté des Lettres et Sciences Humaines
Société Linnéenne de Lyon
Société Préhistorique de l'Ardèche

Madrid (Spain):

Centro de Estudios Hidrograficos
Consejo Superior de Investigaciones Cientificas
Deutsches archäologisches Institut
Instituto Español de Entomología
Instituto Español de Prehistoria
Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales
Real Academia Española
Seminario de Historia Primitiva

Magdeburg (German Democratic Republic):

Kulturhistorisches Museum

Mainz (Federal Republic of Germany):

Akademie der Wissenschaften und der Literatur
Römisch-germanisches Zentralmuseum
Staatliches Amt für Vor- und Frühgeschichte

Manchester (Great Britain):

Manchester Geographical Society

Marburg/Lahn (Federal Republic of Germany):

Institut für mitteleuropäische Volksforschung
Staatsbibliothek der Stiftung Preussischer Kulturbesitz
Universitäts-Bibliothek
Vorgeschichtliches Seminar der Universität

Marseille (France):

Bibliothèque de l'Université d'Aix-Marseille
Muséum d'Histoire Naturelle

Martin (Czechoslovakia):

Matica Slovenská
Slovenské národné múzeum
Slovenské národné múzeum — Národopisný odbor

Martonvásár (Hungary):

Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutató Intézete

Messina (Italy):

Università degli Studi

Metz (France):

Académie Nationale de Metz

Milano (Italy):

Centro Studi Terzo Mondo
Istituto di Scienza e Tecnica delle Costruzioni. Politecnico
* Istituto di Storia Antica. Università degli Studi di Milano
Istituto Lombardo. Accademia di Scienze e Lettere
Museo Civico di Storia Naturale
Università Cattolica del Sacro Cuore
Università degli Studi

Minsk (USSR):

Fundamental'naja biblijateka imja Jakuba Kojasa Akademii navuk
BSSR
Institut teplo- i massoobmena Akademii navuk BSSR

Miskolc (Hungary):

Herman Ottó Múzeum

Modena (Italy):

Museo Civico Archeologico

Mons (Belgium):

Cercle Archéologique de Mons

Montpellier (France):

Laboratoire de Zoologie. Université des Sciences et Techniques
du Languedoc
* Revue Archéologique de Narbonnaise

Moskva (USSR):

Fundamental'naja biblioteka obščestvennyh nauk im. V. P. Vol-
gina Akademii nauk SSSR
Gosudarstvennaja biblioteka SSSR imeni V. I. Lenina
Gosudarstvennaja publičnaja istoričeskaja biblioteka RSFSR
Gosudarstvennaja publičnaja naučno-tehničeskaja biblioteka SSSR
Institut istorii estestvoznanija i tehniki Akademii nauk SSSR
Institut naučnoj informacii Akademii nauk SSSR
Mikrofaunističeskaja laboratorija. Geologičeskij institut Akademii
nauk SSSR
Naučnaja biblioteka im. A. M. Gor'kogo Moskovskogo gosudar-
stvennogo universiteta
Vsesojuznaja gosudarstvennaja biblioteka inostranoj literatury

München (Federal Republic of Germany):

Bayerische Akademie der Wissenschaften
Bayerische biologische Versuchsanstalt
Bayerische Staatssammlung für Paläontologie und historische Geo-
logie
Bayerisches geologisches Landesamt
Institut für Volkskunde der Kommission für Bayerische Landes-
geschichte bei der Bayerischen Akademie der Wissenschaften
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Institut zur Erforschung der UdSSR
Kommission für alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen
Archäologischen Instituts
Seminar für baltische und slavische Philologie der Universität
Südosteuropagesellschaft
Südost-Institut
Zentralinstitut für Kunstgeschichte
Zoologische Staatssammlung

Münster i. Westfalen (Federal Republic of Germany):

Landesmuseum für Naturkunde
Seminar für Vor- und Frühgeschichte

Nancy (France):

Académie de Stanislas

Nantes (France):

Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France

- Napoli* (Italy):
 Istituto di Paleontologia dell'Università
 Istituto Universitario Orientale di Napoli. Seminario di Filologia
 Slava
 Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti
- Neuchâtel* (Switzerland):
 Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles
 Société Suisse de Spéléologie
- Newcastle upon Tyne* (Great Britain):
 The University Library
- Nice* (France):
 Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes
 * Laboratoire de Biostratigraphie et de Phylogénèse des Inver-
 tébrés. Centre d'Études Méditerranéennes
- Nijmegen* (Netherland):
 Universiteitsbibliotheek
- Nitra-Hrad* (Czechoslovakia):
 Archeologický ústav Slovenské akademie vied
- Nottingham* (Great Britain):
 Department of Geology. The University
- Nürnberg* (Federal Republik of Germany):
 Germanisches National-Museum
 Wirtschafts- und Sozialgeographisches Institut der Friedrich-
 Alexander-Universität
- Nyiregyháza* (Hungary):
 Jóna András Múzeum
- Odense* (Denmark):
 Odense Universitets Bibliotek
- Oeiras* (Portugal):
 Centro de Estudos de Etnologia Peninsular
 Estação Agronómica Nacional
- Offenbach* (Federal Republic of Germany):
 Bibliothek des Deutschen Wetterdienstes
- Olomouc* (Czechoslovakia):
 Knižovní středisko filosofické fakulty University Palackého
 Pedagogická fakulta University Palackého
 Státní vědecká knihovna
 Ústřední knihovna přírodovědecké fakulty University Palackého
 Vlastivědný ústav
- Olsztyn* (Poland):
 Muzeum Mazurskiego
- Opava* (Czechoslovakia):
 Slezské museum
 Slezský ústav — Československá akademie věd
- Oradea* (Rumania):
 Institutul Pedagogic
- Oslo* (Norway):
 Geologisk Museum
 Norsk Folkemuseum
 Universitetets Oldsaksamling
 Universitetsbiblioteket i Oslo

- Oviedo* (Spain):
 Instituto de Geologia Aplicada. Facultad de Ciencias
- Oxford* (Great Britain):
 Ashmolean Museum
 Bodleian Library
 Taylor Institution
- Padova* (Italy):
 Accademia Patavina di Scienze, Lettere ed Arti
 Istituto di Antropologia
 Istituto di Filologia Slava
 Istituto di Geografia dell'Università
 Istituto di Geologia dell'Università
 Tradizioni
- Palermo* (Italy):
 Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
 Fondazione «Ignazio Mormino» del Banco di Sicilia
- Pamplona* (Spain):
 Museo de Navarra
- Pardubice* (Czechoslovakia):
 Východočeské museum
- Paris* (France):
 Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
 Académie des Sciences
 Annales de l'Université de Paris à la Sorbonne
 Association de Géographes Français
 Bibliothèque de Musée de l'Homme
 Bibliothèque Nationale
 Centre de Documentation sur l' U.R.S.S. et les Pays Slaves
 Centre d'Études Archéologiques de la Méditerranée Occidentale.
 Institut d'Art et d'Archéologie de l'Université de Paris.
 Centre d'Études Pré et Protohistoriques. École des Hautes Études
 Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation
 Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation — Sciences Humaines
 Comité National Français de Géodésie et de Géophysique
 Fédération Française de Spéléologie
 Institut d'Études Slaves
 Institut de Géographie
 Laboratoire de Géologie de la Sorbonne
 Muséum National d'Histoire Naturelle
 Société Géologique de France
 Société Nationale des Antiquaires de France
 Société Préhistorique Française
 Union Géodésique et Géophysique Internationale
- Parma* (Italy):
 Biblioteca Generale della Facoltà di Medicina e Chirurgia dell'Università
- Pau* (France):
 Société Nationale des Pétroles d'Aquitaine
- Pavia* (Italy):
 Athenaeum

- Istituto di Geologia dell'Università
Società Pavese di Storia Patria
- Pécs* (Hungary):
Dunántúli Tudományos Intézet Könyvtára
Janus Pannonius Múzeum
- Piatra Neamț* (Rumania):
Muzeul Arheologic
- Pisa* (Italy):
Istituto di Antropologia e Paleontologia Umana dell'Università
Società Toscana di Scienze Naturali
Studi Classici e Orientali. Università di Pisa
- Plovdiv* (Bulgaria):
Naroden arheologičeski muzej
* Plovdivski universitet »P. Hilendarski« — biblioteka
Visš pedagogičeski institut pro prirodomatemičeskite nauki
- Plzeň* (Czechoslovakia):
* Západočeské muzeum
- Pontevedra* (Spain):
Museo de Pontevedra
- Pórtó* (Portugal):
Faculdade de Ciências
Instituto de Zoologia »Dr. Augusto Nobre«
- Potsdam-Babelsberg* (German Democratic Republic):
Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Poznań* (Poland):
Biblioteka Główna Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
Instytut Zachodni
Katedra Archeologii Pradziejowej i Wczesnośredniowiecznej. Uni-
wersytet im. Adama Mickiewicza
Katedra Etnografii Uniwersytetu Adama Mickiewicza
Muzeum Archeologiczne
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
Przegląd Antropologiczny. Uniwersytet
»Przyroda Polski Zachodniej«
»Studia Logica«
- Praha* (Czechoslovakia):
Archeologický ústav Československé akademie věd
Česká společnost zeměpisná Československé akademie věd
Československá společnost entomologická Československé aka-
demie věd
*Československo-sovětský institut Československé akademie věd
Department of History. Pedagogical Faculty. Charles University
Filosofická fakulta University Karlovy
Geofyzikální ústav Československé akademie věd
Historický ústav Československé akademie věd
Kabinet cizích jazyků Československé akademie věd
Kabinet pro studia řecká, římská a latinská Československé aka-
demie věd
Katedra chemie a zkoušení potravin vysoké školy chemicko-tech-
nologické
Katedra ekonomické a regionální geografie na přírodovědecké
fakultě University Karlovy

Krasová sekce Přírodovědeckého sboru Společnosti Národního
musea

Laboratory of Hydrobiology — Department of Water Technology
Národní museum

Národní museum — Entomologické oddělení

Památník národního písemnictví na Strahově

Prehistorický ústav University Karlovy

Publikační komise. Přírodovědecká fakulta University Karlovy —
biologie

Slovanská knihovna

Spoř. — spojené podniky pro zdravotnickou výrobu

Universitní knihovna

Ústav československých a světových dějin Československé aka-
demie věd

Ústav dějin socialistických zemí Československé akademie věd

Ústav pro českou literaturu Československé akademie věd

Ústav pro jazyk český

Ústav pro teorii a dějiny umění Československé akademie věd

Ústav ruského jazyka a literatury. Universita Karlova

Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací

Ústřední archiv Československé akademie věd

Ústřední ústav geologický

Základní knihovna Československé akademie věd

Prešov (Czechoslovakia):

Kabinet pre výskum krajiny

Průhonice u Prahy (Czechoslovakia):

Botanický ústav Československé akademie věd

Rennes (France):

OGAM — Tradition Celtique

Société Scientifique de Bretagne

Reykjavík (Iceland):

Híð íslenska fornleifafjelag

Vísindafélag Íslendinga

Thjóðhminjasafn Íslands

Riga (USSR):

Latvijas PSR Zinātņu Akadēmija

Roma (Italy):

Accademia Nazionale dei Lincei

Belgisch Historisch Instituut te Rome

Biblioteca di Archeologia e Storia dell'Arte

British School at Rome

Circolo Speleologico Romano

Consiglio Nazionale delle Ricerche »La Ricerca Scientifica«

École Française de Rome

Institutum Romanum Finlandiae

Istituto di Archeologia dell'Università

Istituto di Filologia Slava dell'Università

Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università

Istituto di Studi Romani

Museo Nazionale Preistorico ed Etnografico »Luigi Pigorini«

Servizio Geologico d'Italia

Società Geografica Italiana

Società Geologica Italiana

- Roma* (Vatican City State):
Pontificia Accademia Romana di Archeologia
- Rostock* (German Democratic Republic):
Universitätsbibliothek
- Rovereto* (Italy):
Accademia degli Agiati di Scienze, Lettere ed Arti
- Saalburg-Kastell* (Federal Republic of Germany):
Saalburgmuseum
- Saarbrücken* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität des Saarlandes
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität des Saarlandes
Universität des Saarlandes
- Saint-Germain-en Laye* (France):
Musée des Antiquités Nationales
- Salamanca* (Spain):
Universidad de Salamanca
- Salzburg* (Austria):
Botanisches Institut der Universität
- San Miniato* (Italy):
Accademia degli Euteleti
- San Sebastian* (Spain):
*Sociedad de Ciencias Naturales Aranzadi
- Santiago de Compostela* (Spain):
*Seminario de Arqueología. Facultad de Filosofía y Letras
- Sarcelles* (France):
Société Scientifique Ševčenko
- Satu Mare* (Rumania):
Muzeul de Istorie
- Savignano sul Rubicone* (Italy):
Rubiconia Accademia dei Filopatridi
- Schaffhausen* (Switzerland):
Naturforschende Gesellschaft
- Schleswig* (Federal Republic of Germany):
Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte
- Schwäbisch Hall* (Federal Republic of Germany):
Historischer Verein für Württembergisch Franken
- Schwerin* (German Democratic Republic):
Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Seckau bei Knittelfeld* (Austria):
Abtei
- Settle* (Great Britain):
British Speleological Association
- Sevilla* (Spain):
Museo Arqueológico Provincial
- Sibiu* (Rumania):
Muzeul Brukenthal

- Sieboldingen* (Federal Republic of Germany):
Vitis
- Siena* (Italy):
Accademia Musicale Chigiana
- Sint-Niklaas-Waas* (Belgium):
Oudheidkundige Kring van Waasland
- Siracusa* (Italy):
Società Siracusana di Storia Patria
- Sofija* (Bulgaria):
Bŭlgarska akademija na naukite
Bŭlgarsko istoričesko družestvo
Centralna biblioteka pri Visšite tehnički instituti
Narodna biblioteka »Kiril i Metodij«
Sel'skohozjajstvennaja akademija im. G. Dimitrova
Sofijski universitet. Bibliotekata
Visš ikonomičeski institut »Karl Marks«
- Sopot* (Poland):
Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego
- Sopron* (Hungary):
Liszt Ferenc Múzeum
- Speyer a. Rh.* (Federal Republic of Germany):
Pfälzische Landesbibliothek
- Stavanger* (Norway):
Stavanger Museum
- Stockholm* (Sweden):
Department of Physical Geography, University of Stockholm
Kungliga Biblioteket
Kungl. Vetenskapsakademiens Bibliotek
Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitetsakademiens Bibliotek
Slaviska Institutionen
- Strasbourg* (France):
Centre de Géographie Appliquée. Service de Documentation
- Stuttgart* (Federal Republic of Germany):
*Geographisches Institut der Universität
Institut für Auslandsbeziehungen
Staatliches Museum für Naturkunde
Verein für vaterländische Naturkunde in Württemberg
Württembergisches Landesmuseum
- Stuttgart-Hohenheim* (Federal Republic of Germany):
Gesellschaft für Agrargeschichte
- Suceava* (Rumania):
Muzeul Suceava
- Szczecin* (Poland):
Muzeum Pomorza Zachodniego
- Szeged* (Hungary):
József Attila Tudományegyetem Földrajzi Intézet
Móra Ferenc Múzeum
- Székesfehérvár* (Hungary):
István Király Múzeum

- Szombathely* (Hungary):
Savaria Múzeum
Vas Megyei Muzeumok
- Talence* (France):
Institut de Géologie du Bassin d'Aquitaine. Faculté des Sciences
de Bordeaux
- Tallinn* (USSR):
Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keskraamatukogu
- Tarascon-sur-Ariège* (France):
Société Préhistorique de l'Ariège
- Tarragona* (Spain):
Real Sociedad Arqueológica
- Tatranská Lomnica* (Czechoslovakia):
Správa Tatranského národného parku
- Teplíce* (Czechoslovakia):
Oblastní muzeum
- Texel* (Netherlands):
Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
- Thessalonikē* (Greece):
Aristoteleion Panepistēmion Thessalonikēs
Institute for Balkan Studies. Society for Macedonian Studies
- Tihany* (Hungary):
Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutatóintézete
- Timisoara* (Rumania):
Academia Republicii Socialiste România — Baza de Cercetări
Științifice Universitatea
Universitatea din Timișoara
- Tirana* (Albania):
Institutit të Monumenteve të Kulturës
Universiteti Shtetëror i Tiranës
- Torino* (Italy):
Biblioteca Civica
Gruppo Archeologico »Ad quintum«
- Tórshavn* (Denmark):
Føroya Fróðskaparfelag
- Toruń* (Poland):
Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
Muzeum Etnograficzne
Muzeum Okręgowe w Toruniu
Polskie Towarzystwo Filozoficzne. Zakład Logiki. Uniwersytet
Towarzystwo Naukowe
Zespół Katedr Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Toulon* (France):
Académie du Var
- Toulouse* (France):
Bibliothèque Universitaire
Revue Géographique des Pyrénées et du Sud-Ouest
Société d'Histoire Naturelle de Toulouse
- Trento* (Italy):
Museo Tridentino di Scienze Naturali

- Trier* (Federal Republic of Germany):
Rheinisches Landesmuseum
- Trieste* (Italy):
Civici Musei di Storia ed Arte
Gruppo Grotte »Carlo Debeljak«
Istituto di Geografia dell'Università
Istituto di Geologia dell'Università
Istituto ed Orto Botanico dell'Università
Museo Civico di Storia Naturale
Società Adriatica di Scienze
Società Alpina delle Giulie
»Trieste«
Università degli Studi di Trieste
- Tromsø* (Norway):
Tromsø Museum
- Trondheim* (Norway):
Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Biblioteket
- Tübingen* (Federal Republic of Germany):
Internationale Zeitschriftenschau für Bibelwissenschaft und Grenzgebiete
Universitätsbibliothek
- Turku* (Finland):
Åbo Akademis Bibliotek
Nordic Institute of Folklore
Turun Yliopiston Kansatieteen laitos
Turun Yliopiston kirjasto
- Turnov* (Czechoslovakia):
Výzkumný ústav monokrystalů
- Tutzing bei München* (Federal Republic of Germany):
Museum Georg Frey
- Udine* (Italy):
Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
Biblioteca della Facoltà di Lingue e Letterature Straniere —
Università degli Studi di Trieste
Circolo Speleologico ed Idrologico Friulano
Deputazione di Storia Patria per il Friuli
*Facoltà di Lingue e Letterature Straniere
»Matajur«
Museo Friulano di Storia Naturale
Società Alpina Friulana
Società Filologica Friulana »G. I. Ascoli«
- Umeå* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Uppsala* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Vaduz* (Liechtenstein):
Historischer Verein für das Fürstentum Liechtenstein
- Valencia* (Spain):
Servicio de Investigación Prehistórica
- Varese* (Italy):
Centro di Studi Preistorici e Archeologici

- Varna* (Bulgaria):
Naroden arheologiĉeski muzej
- Veliko Tŭrnovo* (Bulgaria):
Velikotŭrnovski universitet »Kiril i Metodij«
- Venezia* (Italy):
Biblioteca Querini Stampalia
Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti
Museo Civico di Storia Naturale
- Verona* (Italy):
Accademia di Agricoltura, Scienze e Lettere
Museo Civico di Storia Naturale
- Veszprém* (Hungary):
Veszprém Megye Múzeumi Igazgatósága
- Vicenza* (Italy):
Centro Internazionale di Studi di Architettura »Andrea Palladio«
- Villach* (Austria):
Museum der Stadt Villach
- Vilnius* (USSR):
Lietuvos TSR Mokslu Akademia
- Vitoria* (Spain):
»Hispania Antiqua«. Colegio Universitario de Alava
- Vrchlabí* (Czechoslovakia):
Krkonošské muzeum
- Warszawa* (Poland):
Biblioteka Uniwersytecka
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego Polskiej Akademii Nauk
Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Geografii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego
Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk
Instytut Podstawowych Problemów Techniki. Politechnika
Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Badań Naukowych
Ośrodek Dokumentacji i Informacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk
Państwowe Muzeum Archeologiczne
Polska Akademia Nauk
Polskie Towarzystwo Archeologiczne
Polskie Towarzystwo Turystyczno-krajoznawcze
Seminarium Sławistyczne. Uniwersytet Warszawski
Zakład Historii Stosunków Polsko-Radzieckich Polskiej Akademii Nauk
Zakład Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk
Zakład Paleozoologii Polskiej Akademii Nauk
Zakład Parazytologii Polskiej Akademii Nauk
Zakład Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk

- Weimar* (German Democratic Republic):
Museum für Ur- und Frühgeschichte Thüringens
- Wels* (Austria):
Musealverein Wels
- Wien* (Austria):
Anthropologische Gesellschaft
Bundesdenkmalamt
Geographisches Institut der Hochschule für Welthandel
Geographisches Institut der Universität
Geologische Bundesanstalt
Geologische Gesellschaft, Geologisches Institut der Universität
Institut für osteuropäische Geschichte und Südostforschung der
Universität
Institut für Slavische Philologie der Universität
Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
Kunsthistorisches Institut der Universität
Museen der Stadt Wien
Naturhistorisches Museum
Niederösterreichische Landesbibliothek
Österreichische Akademie der Wissenschaften
Österreichische geographische Gesellschaft
Österreichische Nationalbibliothek
Österreichisches Archäologisches Institut der Universität
Österreichisches Museum für angewandte Kunst
*Österreichisches Museum für Volkskunde
Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut
Verband österreichischer Höhlenforscher
Zoologisch-botanische Gesellschaft
- Wiesbaden* (Federal Republic of Germany):
Hessisches Landesamt für Bodenforschung
- Wrocław* (Poland):
Biblioteka Uniwersytecka
Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta
Muzeum Archeologiczne — Redakcja »Silesia Antiqua«
Muzeum Etnograficzne
Polskie Towarzystwo Entomologiczne
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
Polskie Towarzystwo Zoologiczne
Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii
Wrocławskie Towarzystwo Naukowe
Zakład Antropologii Polskiej Akademii Nauk
Zakład Archeologii Śląska, Instytut Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich Polskiej Akademii Nauk
- Würzburg* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Universitätsbibliothek
- Zürich* (Switzerland):
Bibliothek der Eidgenössischen Technischen Hochschule
Geobotanisches Forschungsinstitut Rübel
Naturforschende Gesellschaft
Schweizerisches Landesmuseum

AMERIKA — AMERICA

- Albany* (U.S.A.):
New York State Library
- Albuquerque* (U.S.A.):
Zimmerman Library. University of New Mexico
- Amherst* (U.S.A.):
University of Massachusetts Library
- Ann Arbor* (U.S.A.):
University of Michigan Library
- Antofagasta* (Chile):
Departamento de Arqueología y Museos. Universidad de Chile
Universidad del Norte
- Asunción* (Paraguay):
Museo Etnográfico »Andrés Barbero«
- Baltimore* (U.S.A.):
Johns Hopkins University Library
- Barranquilla* (Colombia):
Biblioteca de la Universidad del Norte
- Baton Rouge* (U.S.A.):
Louisiana State University Library
- Belo Horizonte* (Brazil):
Boletim Mineiro de Geografia
- Beltsville* (U.S.A.):
*United States Department of Agriculture. National Agricultural
Library
- Berkeley* (U.S.A.):
University of California General Library
- Bethesda* (U.S.A.):
National Library of Medicine
- Bogotá* (Colombia):
Academia Colombiana
Academia Colombiana de Historia
Academia Colombiana de Investigación y Cultura
»Centro de Historie de la Cultura« y Biblioteca de la Familia
Salazar
Centro de Investigaciones Lingüísticas y Etnográficas de la Ama-
zonía Colombiana
Instituto Colombiano de Antropología
Sociedad Geografica de Colombia
- Boulder* (U.S.A.):
University of Colorado Libraries
- Brasília* (Brazil):
Universidade de Brasília. Biblioteca Central
- Bucaramanga* (Colombia):
Facultad de Ingenieria de petroleos
Universidad Industrial de Santander
- Buenos Aires* (Argentina):
Museo Etnográfico
Sociedad Científica Argentina

- Buffalo* (U.S.A.):
Department of Classics, State University of New York
- Cali* (Colombia):
Universidad del Valle, Departamento de Bibliotecas
- Cambridge* (U.S.A.):
Museum of Comparative Zoology at Harvard College
Peabody Museum of Archaeology and Ethnology at Harvard
University
Slavic Division — Harvard College Library
- Caracas* (Venezuela):
Academias de Ciencias Matemáticas y Naturales
Academia Nacional de la Historia
Biblioteca de la Universidad Central
Escuela de Biología
Instituto Venezolano de Investigaciones Científicas
Sociedad Venezolana de Ciencias Naturales
Sociedad Venezolana de Espeleología
- Castro Valley* (U.S.A.):
Cave Research Associates
- Chicago* (U.S.A.):
Department of Geography, The University of Chicago
Field Museum of Natural History
John Crerar Library
University of Chicago Library
- Cincinnati* (U.S.A.):
Association of American Geographers Depository, University of
Cincinnati
University of Cincinnati Library
- Ciudad Universitaria* (Costa Rica):
Biblioteca de la Universidad de Costa Rica
- Columbia* (U.S.A.):
University of Missouri Library
- Columbus* (U.S.A.):
Ohio State University Libraries
- Curitiba* (Brazil):
Instituto de Geociências, Universidade Federal do Paraná
Universidade Católica do Paraná
- Denver* (U.S.A.):
United States Geological Survey
- Detroit* (U.S.A.):
Wayne State University General Library
- Durham* (U.S.A.):
*Duke University Library
- East Lansing* (U.S.A.):
Michigan State University Library
- Habana* (Cuba):
Biblioteca Nacional » José Martí «
Biblioteca Técnica » José A. Echevarría «
Centro de Información Científica y Técnica, Universidad de la
Habana
Centro de Investigaciones Pesqueras

- Dirección Nacional de Zoológicos y Acuarios de Cuba
 Escuela de Ciencias Biológicas. Universidad de La Habana
 Instituto de Biología. Academia de Ciencias de Cuba
 Ministerio de Minería, Combustibles y Metalurgia
 Museo Antropológico Montané. Universidad de La Habana
- Houston* (U.S.A.):
 The Fondren Library
- Huntsville* (U.S.A.):
 National Speleological Society Library
- Indianapolis* (U.S.A.):
 Indiana State Library
- Ithaca* (U.S.A.):
 Albert R. Mann Library
 Cornell University Library
- Kansas City* (U.S.A.):
 Linda Hall Library. American Academy of Arts and Sciences
- Kingston* (Jamaica):
 Geological Survey Department
- La Jolla* (U.S.A.):
 University of California Library
- La Plata* (Argentina):
 Facultad de Ingeniería
- Laramie* (U.S.A.):
 University of Wyoming Library
- La Serena* (Chile):
 Museo Arqueológico
- Lawrence* (U.S.A.):
 University of Kansas Libraries
- Lexington* (U.S.A.):
 University of Kentucky Libraries
- Lima* (Peru):
 Biblioteca de la Facultad de Ciencias. Universidad Nacional
 Mayor de San Marcos
 Biblioteca Nacional del Perú
 Sociedad Geográfica de Lima
- London* (Canada):
 *Department of Geology. The University of Western Ontario
- Los Angeles* (U.S.A.):
 Hancock Library of Biology and Oceanography. University of
 Southern California
 Linguistic Society of America. University of California
 Southwest Museum
 University Research Library
- Madison* (U.S.A.):
 The Slavic and East European Journal. University of Wisconsin
 Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters. Memorial
 Library
- Maracay* (Venezuela):
 Instituto de Antropología e Historia del Estado Aragua

- Mendoza* (Argentina):
 Instituto de Arqueología y Etnología. Facultad de Filosofía y Letras
 Instituto de Geografía. Facultad de Filosofía y Letras
- Menlo Park* (U.S.A.):
 United States Geological Survey
- México, D. F.* (Mexico):
 Comisión de Historia del Instituto Panamericano de Geografía
 e Historia
- Montevideo* (Uruguay):
 Museo Histórico Nacional
 Museo Nacional de Historia Natural
- Morgantown* (U.S.A.):
 Southern Appalachian Botanical Club. West Virginia University
- Natal* (Brazil):
 Universidade Federal do Rio Grande do Norte
- New Haven* (U.S.A.):
 Yale University Library
- New York* (U.S.A.):
 American Geographical Society
 American Museum of Natural History
 Archaeological Institute of America
 Columbia University in the City of New York
 Department of Slavic Languages. Columbia University
 The New York Academy of Sciences
 The New York Public Library
 Rockefeller Foundation
 Studia Slovenica
 Ukrainian Museum U V A N
- Ottawa* (Canada):
 Inland Waters Branch Library
 National Research Council
- Philadelphia* (U.S.A.):
 Academy of Natural Sciences of Philadelphia
 The Franklin Institute Library
 University Museum
 Van Pelt Library. University of Pennsylvania
- Pittsburgh* (U.S.A.):
 Carnegie Museum Library
 Hillman Library. University of Pittsburgh
- Port-au-Prince* (Haiti):
 Institut Français d'Haïti
- Puebla* (Mexico):
 Universidad de las Américas. Biblioteca
- Quebec* (Canada):
 Université Laval
- Quito* (Ecuador):
 Biblioteca General de la Universidad Central
 Museo Antropológico «Antonio Santiana» de la Universidad Central
- Rapid City* (U.S.A.):
 Museum of Geology

- Resistencia* (Argentina):
 Universidad Nacional del Nordeste. Biblioteca Central
- Rio de Janeiro* (Brazil):
 Academia Brasileira de Ciências
 Biblioteca Central da Universidade Federal
 Biblioteca do Conselho Nacional de Geografia
 Biblioteca Jardim Botânico
- Rohnert Park* (U.S.A.):
 Sonoma State College
- Salt Lake City* (U.S.A.):
 University of Utah Libraries
- San Francisco* (U.S.A.):
 Museo Nacional »David J. Guzmán«
- Santa Barbara* (U.S.A.):
 Historical Abstracts. American Bibliographical Center
- Santiago* (Chile):
 Biblioteca Central de la Universidad de Chile
 Instituto de Biología »Juan Noe«. Universidad de Chile
 Instituto de Geografía. Facultad de Filosofía y Educación
 Museo Nacional de Historia Natural
- São Paulo* (Brazil):
 Associação dos Geógrafos Brasileiros. Seção Regional de São Paulo
 Departamento do Arquivo do Estado
 Museu de Zoologia. Universidade de São Paulo
 Museu Paulista
- Seattle* (U.S.A.):
 University of Washington Library
- St. Andrews* (Canada):
 Fisheries Research Board of Canada. Biological Station
- Toronto* (Canada):
 Slovenian School
 University of Toronto. Department of Information
 University of Toronto Library. Serials Department
- Tuxtla Gutiérrez* (Mexico):
 Instituto de Ciencias y Artes de Chiapas
- University* (U.S.A.):
 Geological Survey of Alabama
- Urbana* (U.S.A.):
 University of Illinois Library
- Valparaíso* (Chile):
 * Departamento de Biología Marina y Oceanografía
- Vancouver* (Canada):
 University of British Columbia Library
- Washington* (U.S.A.):
 American Meteorological Society
 Library of Congress
 National Academy of Sciences. Library
 National Bureau of Standards
 Slovenian Studies Circle
 Smithsonian Institution
 United States Geological Survey

AZIJA — ASIA

- Alma-Ata* (USSR):
Institut energetiki. Kazak SSR Gylym Akademijasy
Kazak SSR Gylym Akademijasy
- Ankara* (Turkey):
İngiliz Arkeoloji Enstitüsü
Scientific and Technical Research Council of Turkey
Türk Dil Kurumu
Türk Tarih Kurumu
- Aşgabat* (USSR):
Turkmenistan SSR Ylymlar Akademijasy
- Baghdad* (Iraq):
Faculty of Medicine
Iraq Academy
Iraq Museum Library
Iraq Natural History Museum. University of Baghdad
University of Baghdad. Central Library
- Baku* (USSR):
Azərbaycan SSR Elmlər Akademijasy
- Bangalore* (India):
Indian Academy of Sciences
Indian Institute of Science
- Beirut* (Lebanon):
Palestine Liberation Organisation Research Center
- Calcutta* (India):
Asiatic Society
National Institute of Sciences of India
Zoological Survey of India
- Dušanbe* (USSR):
Akademijai Fanhoi RSS Tođžikiston
- Erevan* (USSR):
Gitouthjounneri Akademia
- Frunze* (USSR):
Kyrgyz SSR Ilimder Akademijasy
- Fujisawa* (Japan):
Tensor Society
- Fukuoka* (Japan):
Kyūshū Daigaku Ri-Gakubu
- Haifa* (Israel):
Israel Institute of Technology
- Hiroshima* (Japan):
Hiroshima Botanical Club. Hiroshima University
- Huê* (Viet-nam):
Laboratoire de Géologie. Faculté des Sciences
- Irkutsk* (USSR):
Naučnaja biblioteka pri Irkutskom Gosudarstvennom universitete
- Jerusalem* (Israel):
Department of Antiquities

- The Historical Society of Israel. University
The Jewish National and University Library
- Karachi* (Pakistan):
Iqbal Academy
Karachi University Library
- Kashikojima* (Japan):
*Shima Marineland
- Kaslik* (Lebanon):
Université Saint-Esprit
- Kyoto* (Japan):
Geological & Mineralogical Institute. Faculty of Science
Phytogeographical Society. Faculty of Science
Research Institute for Humanistic Studies
- Lahore* (Pakistan):
Pakistan Association for the Advancement of Science
- Madras* (India):
Academy of Tamil Culture
Government Museum
- Mosul* (Iraq):
College of Medicine
- Nagoya* (Japan):
Nanzan University Library
Sugiyama Jogakuen University Library
- Nara* (Japan):
Tezukayama University Library
- Nicosia* (Cyprus):
Department of Antiquities
Etaireia Kypriakōn Spoudōn
Greek Philological Association of Cyprus »Stasinós«
- Oita* (Japan):
Faculté d'Éducation
Faculté des Sciences et des Arts
- Peking* (China):
*National Library of Peking
- Pilani* (India):
Rajasthan Academy of Sciences
- Pyongyang* (Democratic People's Republic of Korea):
State Central Library
- Sapporo* (Japan):
*Faculty of Science. Hokkaido University
- Taşkent* (USSR):
Akademija nauk Uzbekskoj SSR
- Tbilisi* (USSR):
Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Gruzinskoj SSR
Institut prikladnoj matematiki Tbilisskogo gosudarstvennogo uni-
versiteta
Tbilisskij matematičeskij institut im. A. M. Razmadze Akademii
nauk Gruzinskoj SSR
Vyčislitel'nyj centr Akademii nauk Gruzinskoj SSR

- Tokyo* (Japan):
 Antropological Society of Nippon. Faculty of Science
 Chemical Society of Japan
 Faculty of Science. University of Tokyo
 Geographical Survey Institute
 Kobayasi Institute of Physical Research
 National History Institute — National Science Museum
- Yokohama* (Japan):
 Department of Mathematics. Yokohama City University
 Kanagawa Prefectural Museum

AFRIKA — AFRICA

- Abidjan* (Ivory Coast):
 Bibliothèque de l'Université d'Abidjan
 Bibliothèque Nationale
- Accra* (Ghana):
 Ghana Academy of Sciences
- Alger* (Algeria):
 Centre de Recherches Anthropologiques, Préhistoriques et Ethno-
 graphiques
 Service des Antiquités de l'Algérie
 Service Géologique
 Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord. Université
 d'Alger
- Bloemfontein* (South Africa):
 Nasionale Museum
- Bukavu* (Zaire):
 Institut pour la Recherche Scientifique en Afrique Centrale
- Cairo* (Arabian Republic Egypt):
 Egyptian Academy of Sciences
 National Information and Documentation Centre
- Constantine* (Algeria):
 Société Archéologique, Historique et Géographique
- Dakar* (Senegal):
 Bibliothèque de l'Université de Dakar
- Durban* (South Africa):
 Durban Museum and Art Galery
- Giza* (Arabian Republic Egypt):
 Cairo University Library
- Ibadan* (Nigeria):
 Department of Classics. University of Ibadan
 Ibadan University Library
- Jinja* (Uganda):
 East African Freshwater Fisheries Research Organization
- Khartoum* (Sudan Arab Republic):
 Geological Survey Department
- Lagos* (Nigeria):
 »Nigeria« Magazine
- Livingstone* (Zambia):
 Livingstone Museum

- Lourenço Marques* (Mozambique):
 Instituto de Investigação Científica de Moçambique
 Laboratório de Botânica dos Estudos Gerais Universitários de
 Moçambique
 Sociedade de Estudos de Moçambique
- Luanda* (Angola):
 Direcção Provincial dos Serviços de Veterinária. Biblioteca
 Instituto de Investigação Científica de Angola
- Nairobi* (Kenya):
 East Africa Natural History Society
 The National Museums of Kenya
- Ouagadougou* (Upper Volta):
 Centre Voltaïque de Recherche Scientifique
- Porto Novo* (Dahomey):
 Institut de Recherches Appliquées du Dahomey
- Pretoria* (South Africa):
 Die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns
 Transvaal Museum
- Rabat* (Marocco):
 Bulletin d'Archéologie Marocaine
 Faculté des Lettres
 Société des Sciences Naturelles et Physiques du Maroc
- Saint Louis* (Senegal):
 Centre de Recherches et de Documentation
- Tananarive* (Malagasy Republic Madagascar):
 Institut de Recherche Scientifique de Madagascar
- Tunis* (Tunisia):
 Société des Sciences Naturelles de Tunisie
 Université de Tunis
- Yaoundé* (Cameroon):
 Bibliothèque Universitaire

AVSTRALIJA, INDONEZIJA IN OCEANIJA —
 AUSTRALIA, INDONESIA AND OCEANIA

- Auckland* (New Zealand):
 University of Auckland
- Baguio City* (Philippines):
 Saint Louis University Library
- Brisbane* (Australia):
 Royal Society of Queensland
- Broadway* (Australia):
 Australian Speleological Federation
 Sydney Speleological Society
- Brunei* (Brunei):
 Muzium Brunei
- Clayton* (Australia):
 Monash University Library
- Hobart* (Australia):
 Royal Society of Tasmania

- Honolulu* (U.S.A.):
University of Hawaii Library
- Kuching* (Sarawak):
Sarawak Museum
- Lake Tekapo* (New Zealand):
Mount John University Observatory
- Leicester* (Australia):
Department of Archaeology. University of Leicester
- Melbourne* (Australia):
Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization
Royal Society of Victoria
- Nedlands* (Australia):
University of Western Australia
- Perth* (Australia):
The Western Australian Speleological Group
- St. Lucia* (Australia):
University of Queensland
- Sydney* (Australia):
The Library. University of Sydney
Sydney University Speleological Society
- Wellington* (New Zealand):
Royal Society of New Zealand
Victoria University of Wellington

SUMMARY

The Members of the Slovene Academy of Sciences and Arts
(On 31st December, 1975)

Honorary Members:

Broz, Josip — Tito
Kardelj, Edvard.

Section One — Historical and Social Sciences

Regular Members:

Cvetko, Dragotin, Ph. D., born in 1911. Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916. Professor of History of the Slovenes, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899. Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907. Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Snuderl, Makso, LL. D., born in 1895. Professor of Constitutional Law of the SFR of Yugoslavia, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902. Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ziherl, Boris, born in 1910. Professor of General Sociology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905. Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kermavner, Dušan, LL. D., born in 1903, scientific adviser, the National University Library, retired, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Bartoš, Milan, LL. D., born in 1901, Professor of Public International Law, Faculty of Law, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.

Djurđjević, Branislav, Ph. D., born in 1908, Professor of History of the Turkish Era and of Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, Sarajevo.

Geršković, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Science, Belgrade.

Kostrenčić, Marko, LL. D., born in 1884, Professor of History of State and Law of the Peoples of the SFR of Yugoslavia up to the 19th century, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Nougayrol, Jean, born in 1900, assyriologist, Professor, École pratique des Hautes Études, Paris, Paris.

Novak, Grga, Ph. D., born in 1888, Professor of Ancient History, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Section Two. — Philological and Literary Sciences

Regular Members:

Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Koblar, France, Ph. D., born in 1889, Professor, Academy of Theatre, Radio, Film, and Television, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ocvirk, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of History of World Literature and of Theory of Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Škerlj, Stanko, Ph. D., born in 1893, Professor of Romance Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born in 1895, literary critic and essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Čop, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grošelj, Milan, Ph. D., born in 1902, Professor of Classical Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of History and Dialectology of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Berkovec, Oton, Ph. D., born in 1906, senior scientific collaborator, The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Prague.

Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.

Gligorić, Velibor, born in 1899, literary critic, Belgrade.

Ibrovac, Miodrag, Ph. D., born in 1885, died in 1973, Professor of Romance Philology, University of Belgrade, Belgrade.

Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.

Lavrín, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Regular Members:

Kuhelj, Anton, D. Eng., Dipl. Ing. Elec. Eng., born in 1902, Professor of Mechanics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, Director, Camille Dreyfus Laboratory, Research Triangle Institute, Durham, North Carolina, U.S.A.

Vidav, Ivan, Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Blinč, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peklenik, Janez, D. Eng., Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šuklje, Lujo, D. Eng., Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Member:

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — Natural and Medical Sciences

Regular Members:

Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopaedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Brodar, Srečko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1895, Professor of Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1915, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bedjanič, Milko, M. D., born in 1904, Professor of Infectious Diseases, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Grafenauer, Stanko, Doctor of Geology, born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Butozan, Vaso, D. V. M., born in 1902, Professor, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, retired, Zagreb.

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1902, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.

Gušić, Branimir, Ph. D., M. D., born in 1901, Professor of Otorhinolaryngology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stanković, Siniša, Ph. D., born in 1892, Professor of Zoology, Faculty of Physical Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Tavčar, Alojzij, D. Eng., Dr. honoris causa, Dipl. Ing. Agr., born in 1895, Professor of Genetics and Plant Refinement, Faculty of Agriculture, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Todorović, Kosta, M. D., born in 1887, Professor of Infectious Diseases, Head, Clinic of Infectious Diseases, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopaedics, born in 1925, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopaedics, Moscow, Moscow.

Section Five — Arts

Regular Members:

Gaspari, Maksim, born in 1883, painter, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kalin, Boris, born in 1905, sculptor, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kosmač, Ciril, born in 1910, writer, Portorož.

Kranjec, Miško, born in 1908, writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavšič, Vladimir-Matej Bor, born in 1913, writer, Radovljica.

Corresponding Members:

Bravničar, Matija, born in 1897, Professor of Composition, Academy of Music, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mušič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904, architect, Professor of the History of Architecture, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907, architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Andrić, Ivo, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1892, writer, Belgrade.

Cilenšek, Janez, born in 1915, composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Krklec, Gustav, born in 1899, writer, Zagreb.

Krleža, Miroslav, born in 1895, writer, Zagreb.

Maksimović, Desanka, born in 1898, poetess, Belgrade.

The Presidency

President:	Josip Vidmar
Vice-President:	Anton Kuhelj
Secretary-General:	Gorazd Kušej

The members of the Presidency are also the secretaries of the Sections and the Head of the Department of Medicine.

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Lado Vavpetič

1. Institute for General and National History

Director: Fran Zwitter

2. Institute for History of Art

Director: Emilijan Cevc

5. Institute for Archaeology

Director: Mitja Brodar

4. Institute for Ancient Oriental Legal Systems

Director: Viktor Korošec

5. Institute of Musicology

Director: not appointed

Section Two — Philological and Literary Sciences

Secretary: France Koblar

1. Institute of the Slovene Language

Director: Bratko Kreft

(a) Dialectological Section

Head: Jakob Rigler

(b) Lexicological Section

Head: Janko Jurančič

- (c) Etymological-Onomastical Section
Head: France Bezla j
- (d) Commission for the Slovene Grammar, Philology
and Orthography
Chairman: Anton Bajec
- 2. Institute for the Slovene Literature and Literary Sciences
Director: Anton Ocvirk
- 3. Institute of the Slovene Ethnography
Director: France Koblar

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences
Secretary (Acting): Anton Kuhelj

Section Four — Natural and Medical Sciences
Secretary: Ivan Rakovec
Head, Medical Subsection: Janez Milčinski

- 1. Institute of Karst Research
Director: Svetozar Ilešič
- 2. Geographical Institute and Department for Cartography
Director: Svetozar Ilešič
- 3. Institute of Palaeontology
Director: Ivan Rakovec
- 4. Jovan Hadži Institute of Biology
Director: Jože Bole
- 5. Institute of Medical Sciences
Director: not appointed

Section Five — Arts
Secretary: Bratko Kreft

Other Units

- 1. Terminological Commission
Chairman: Albert Struna
- 2. Centre of Studies of History of the Slovene Emigration
Chairman of the Council: Fran Zwitter
- 3. Library
Director: Primož Ramovš
- 4. Department for Scientific Organizational Operations
Director: Avguštin Lah
- 5. Administration Office
Director: Lev Baebler
- 6. Council for Environmental Research and Protection.
Head: Svetozar Ilešič

THE ACADEMY IN THE YEAR 1973

The Members and the Employees of the Academy

At the end of the year 1973 there were: 2 honorary members, 32 regular members, 18 corresponding members, and 27 nonresident corresponding members, totally 79 members.

On April 7, 1973, the General Meeting of the Academy elected its corresponding member Stanko Grafenauer, Professor of Mineralogy, Petrography and Laboratory Research of Materials.

It elected its nonresident corresponding members Mirko Deanović, Ph. D. and Miodrag Ibrovac, Ph. D.

In the year 1973 the Slovene Academy of Sciences and Arts lost 2 regular members, 1 corresponding member and 3 nonresident corresponding members.

During the period after last General Meeting the following decorations were conferred:

The Order of Work with Red Flag on Academician Maksim Gaspari, the Order of Republic with Golden Wreath on the President of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts and our nonresident corresponding member Grga Novak, the Order of the Yugoslav Star with Belt on Academician Miroslav Krleža, our nonresident corresponding member, the Order of Merit for the People with Golden Star on Academician Srečko Brodar, the Order of Work with Red Flag on Academician Matej Bor, on corresponding members Dušan Kermavner and Marjan Mušič and on Scientific Adviser Pavle Blaznik, Ph. D., the Order of Work with Golden Wreath on Head of the Lexicological Department Janko Jurančič, Ph. D., and the Order of Merit for the People with Silver Star on Assistant Bogomir Ramovš.

The decoration of the Most Excellent Order of the British Empire was conferred on Academician Kosta Todorović.

The AVNOJ Award for the year 1973 was given to Academician Janez Milčinski and on Academician Vladimir Pavšič-Matej Bor, and the Kidrič Award to Academician L. Vavpetič.

Academician Edhem Čamo became an honorary member of the International Society of Zoohygiene, corresponding member Marjan Mušič was awarded a diploma by the Town Planning Association

of Yugoslavia, and nonresident corresponding member Josef Kratochvíl a plaque by the ČSAV for "the merits for science and the people".

The Prešeren Award for Upper Carniola was given to Scientific Adviser Pavle Blaznik, Ph. D., for his work "Škofja Loka in loško gospostvo" (Škofja Loka and the Domain of Škofja Loka).

The Consul-General of the U.S.A., residing at Zagreb, Mr. Orme Wilson, Jr. handed over to Scientific Collaborator Alojz Sercelj, D. Sc., a document proving his successful work within the framework of the Geological Service of the U.S.A., during his research stay with the National Academy of the U.S.A.

The Work Community of the Slovene Academy of Sciences and Arts had, at the end of the year 1973, 121 workers: 65 scientific workers and researchers of other denominations, 5 specialists, 14 bibliothecary and library workers, 16 administrative, 8 technical and 13 auxiliary workers. There were 12 part-time employees and 9 permanent external collaborators.

Institutes

There are 13 institutes belonging to the Slovene Academy of Sciences and Arts, some of them with departments, there is the Department for Cartography within the Geographical Institute. There is also the Terminological Commission with its legal, technical, medical, veterinary, natural scientific, and arts departments, as well as the Centre of Studies of History of the Slovene Emigration and the Council for Environmental Research and Protection.

Publications

In the year 1973 the Slovene Academy of Sciences and Arts published 18 publications, containing 241 signatures (3856 pages).

Lectures

Last year lectures were given at the Academy: by Prof. Fran Dominko, The Life of N. Copernicus,
by Academician, Professor Viktor Korošec, LL. D., The New Problems of Hittite Law,
by Louis Leprince-Ringue, Paris, La science échappe-t-elle à l'homme?
by Academician, Professor Manfred Mayrhofer, Ph. D., Vienna, The Arians in the Ancient Near East — a Myth?
by Professor Mirko Dražen Grmek, M. D., Paris, Some Aspects on the Psychology of the Medical Discoveries,
by Academician, Professor Bratko Kreft, Ph. D., On the Work and Significance of Miroslav Krleža.

Foreign Relations

Under the Agreement made with the Academy of Arts of the German Democratic Republic the co-operation with this Academy was continuing. In collaboration with the Modern Gallery the Slovene Academy of Sciences and Arts organized the exhibition of graphic works of art of the German painter Käthe Kollwitz, opened from December 7 to the end of the year 1973. On that occasion it was agreed that in this year the Academy of Arts of the German Democratic Republic will exhibit, in Berlin, the Slovene social and partisan works of graphic art, that Academician D. Cvetko will lecture, at the Academy of Berlin, on the Slovene music since A. Lajovic, and Academician B. Kreft on the tradition of the Slovene theatre. In the year to come one more lecture should be given by our representative, on Slovene impressionism.

On August 9, 1973, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts received the President of the State Council of the People's Republic of Poland and the member of the Politbureau of the Polish United Workers' party, Henryk Jablonski, as well as the Consul of the U.S.A., Orme Wilson, Jr.

In the President's absence the Secretary-General received the Consul-General of the Federal Republic of Germany, Kurt Laqueur, on his leave-taking visit, as well as the Swiss Ambassador, Dr Hans Keller.

On November 15, 1973, the Vice-President received the four scientists, representatives of the Academy of Sciences of the People's Republic of China.

On June 4, 1973, the representatives of the Academy of Sciences of the Union of the Soviet Socialist Republics, coming to Yugoslavia to sign the Agreement on Co-operation, visited the Slovene Academy of Sciences and Arts.

Next day the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts attended the signing of this Agreement at the seat of the Council of the Academies at Zagreb.

The President of the Slovene Academy of Sciences and Arts attended the solemn annual Meeting of the German Academy of Natural Scientists "Leopoldina" on the 2nd centenary of its foundation at Halle/S from October 6 to 16, 1973.

On January 17, 1974, the Consul-General of the U.S.S.R., residing at Zagreb, Jurij Fadejevič Sepelev, paid a visit to the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, inviting him and Academician B. Zihelr, on behalf of the Soviet Academy, to attend the celebration of the 250th anniversary of the Academy of Sciences of the U.S.S.R., taking place in Moscow, in May.

THE SUMMARIES OF THE REPORTS OF THE INSTITUTES
OF THE ACADEMY ON THE WORK IN THE YEAR 1973

Institute for General and National History

On October 15, 1973, died Melitta Pivec-Steie, Ph. D., (1894—1973), an honorary scientific collaborator of the Institute, known to the scientific public in particular for her book *La vie économique des Provinces Illyriennes (1809—1815)*, Paris 1930, therewith receiving her doctor's degree in Paris. Two publications were published by the Institute in the year 1973: Ivan Zelko, *The Economic and Social Structure of the Prime-Parish of Turnišče After the Year 1381* (The Papers of the Section for Historical and Social Sciences, VII, 5); Josip Žontar, *The Intelligence Service of the Austrian Hapsburgs in their Struggle Against the Turks in the 16th Century* (The Works of the Section for Historical and Social Sciences, 18, Institute for General and National History, 5). The publication *Iskra V. Čurkina, Matija Majar-Ziljski* will be published in the year 1974. The manuscript of the 2nd book of the publication *The History of Agrarian Branches* (the 1st book was published in 1970), being a part of the series of the publications *The Economic and Social History of the Slovenes*, will be sent to press in the year 1974. Among other works being prepared at the Institute we may mention: the work on the *Diplomatarium for the Slovene Mediaeval History*; the project for work on, and the copying of, the sources of the Slovene history kept by the cultural institutions in Hungary; the work on the history of older and more recent colonization of the Slovene territory. The Institute co-operates in the work on the *historico-topographical lexicon* and on the *atlas of the Yugoslav territory in the Middle Ages*, in the work on the *repertory of the mediaeval historical sources*, and in the *dictionary of the mediaeval and more recent Latin*.

Institute for History of Art

The exhibition of Gothic plastic art in Slovenia, organized by the National Gallery (October — December, 1973), with an intense co-operation of the member of the Institute, E. Cevc, Ph. D., produced good results also within the framework of the narrower research programmes of the Institute itself. Thus, it, for instance,

started the revision of some datations of the monuments, it found out an up to now unknown sculpture workshop of Celje, from about the year 1500, it discovered that Michael Parth, the engraver of South Tirol, had been the author of a group of the sculptures from the Brda area (about the year 1530), it explained the complex of the sculpture group of Ptujška gora, as well as the style starting-points of master Osbalt Kittel in the second quarter of the 16th century. The style and iconographic analyses — in particular those of some works of plastic art of the 14th century — have reaffirmed that our artistic life, also in the Gothic period was not belatedly lagging behind that of Central Europe and that some of our monuments rank even among the top works of the European plastic art. This has been confirmed also by the international meeting, led in an expert manner by E. Cevc, Ph. D. — The research visit made by E. Cevc, Ph. D., to Bavaria and Munich was aimed at establishing the connections between the Slovene and Bavarian plastic art of the late Gothic period and to the echoes of the mannerism of Munich in our painting art during the 17th century. Eloquent results were yielded by the research made into the Romanesque retrospective art in the architecture, and in part also in the sculpture and painting of the late Middle Ages, and in the 16th and 17th centuries; the Romanesque retrospective art has proved, in part, even to be a sort of local constant, especially in the Littoral area of art.

Assistant Damjan Prelovšek (with a grant given by the Boris Kidrič Fund) made researches, through field and archives work (in Upper Carniola and at Ljubljana), into the architecture of the 19th century, collecting a lot of pretious documentary materials and an already rich collection of photos of the monuments. He visited the exhibition, at Vicenza, of architect Andrea Palladio, a model of neoclassicism, examining a series of his works. As a collaborator of the Architectural Museum he co-operated in preparing Plečnik's memorial collection and its catalogue. Dr E. Cevc also co-operated in arranging the division of painted beehive frontals in the reconstructed museum at Radovljica, trying to establish, above all, the connection of this popular painting culture with the work of painters' workshops, included in the long-term programme of the Institute. Field work completed also the bases of the card index of monuments and artists, these being completed also through the extracts from the older technical literature as well as through additional copies of the field work recordings made by Academician F. Stele, Ph. D. Similar applies also to the collection of photos and to the hemerotheca. The co-operation in the new issue of the world lexicon of the artists ("Thieme — Becker") was continued.

Institute for Archaeology

In the year 1973 the Institute did not start any new tasks, but continued its current activities (archaeological topography, terminology, documentation of our archaeological materials kept at the museums abroad, palaeolithic researches, etc.), as far as this was possible, on account of the too small premises and too few persons employed.

Field work comprised systematic researches, soundings, a number of detailed topographic surveys of the find-spots and caves, as well as the one-month topographic operation in the Kozje area. Dr F. Leben assisted the National Museum in the excavations in the Hrušica area.

Among the internal work, we must mention, along with the current administrative and bibliothecarial work, above all the organizational work on the individual themes of the both inter-academies committees as well as the editorial work on the publications of the Institute. All the collaborators of the Institute worked scientifically also individually, keeping and supplementing various card indexes, publishing a number of works and attending some congresses and scientific meetings.

Within the Institute there operates also the Palinological Laboratory, it carried out a number of field researches and drillings at various places in Slovenia and Yugoslavia as well as the corresponding laboratory analyses.

Inter-Academies Committee on the Archaeological Map of Yugoslavia

The work on the Archaeological Map of Yugoslavia in the Republican Commissions did not go on in a satisfactory manner, excepting the Socialist Republic of Serbia, whose commission sent in 1043 new cards of the archaeological find-spots in the year 1973. The personal talks with the representatives of the Republican Commission for the Archaeological Map of Croatia who had promised the remaining lacking materials, were futile. In Bosnia and Herzegovina as well as in Montenegro the situation concerning the Archaeological Map of Yugoslavia remains the same as in the previous years (the materials in Bosnia and Herzegovina have been gathered, but there has been done nothing in Montenegro). There is no interest in continuing the work in Macedonia, in spite of the financial means provided for. The Archaeological Map of Slovenia is already in print.

The Inter-Academies Committee on the Archaeological Map of Yugoslavia did not hold any extended meeting in the year 1973,

and the connections with the chairmen of the Republican Commissions were maintained only through correspondence and personal contacts. The gathering of the cards of the archaeological find-spots should be finished in the year 1974. The Central Editorial Commission has to start finally the unifying of the text and the cartographic treating of the find-spots according to the archaeological periods, above all with regard to those Republics that have almost finished their work (Bosnia and Herzegovina, Serbia, Croatia).

*Inter-Academies Committee on Publishing
the Tabula Imperii Romani (Sheet Naissus)*

The card index materials that had been sent in by the collaborators from Serbia, Macedonia, Montenegro, Bosnia and Herzegovina, Roumania, Bulgaria, Greece, Albania, and Italy (some of them only late last autumn!) was currently translated into French. The cartographic materials, were, with the assistance of the Institute for Photogrametry and Geodesy, entered for the final preparation for printing, which is going on and will be soon finished. The printing will be performed by the Military Geographical Institute, as laid down by contract. The printing preparation and the final editorial work are going on on the map and on the corresponding historico-lexical description, which will be, as foreseen, shortly mature for printing, being already approved of by the Slovene Academy of Sciences and Arts. On the process of this work the Comité international Tabulae Imperii Romani of Rome and the Union internationale des académies of Brussels are both currently kept informed.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems

With the approval of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts of February 27, 1973, the up to that time Institute for Oriental Studies changed its name to the Institute of the Slovene Academy of Sciences and Arts for the Ancient Oriental Legal Systems.

In the year 1973 the Institute finished the work on the authors and contents catalogues of the assyriological literature in Slovenia. The work was done by external collaborator Marko Urbanija, later in co-operation of the three not permanently employed collaborators (Marija Rak, Jože Faganel and, in particular, Julijana Suštersič). The completion of the work was financed by the Boris Kidrič Fund, and, in part, by the Institute for the Ancient Oriental Legal Systems. The director of the Institute, Academician V. Korošec took part,

with his paper "L'évolution des traités publics cunéiformes", in the 29th International Congress of the Orientalists, in Paris; furthermore, he also lectured on the Hittite legal problems at the Slovene Academy of Sciences and Arts and at the Faculty of Law at Ljubljana, as well as at the Orientalist Seminar at Heidelberg.

His three papers were published, in the Collection of Papers: 19e Rencontre Assyriologique Internationale, Paris (VIe), Paul Geuthner, 1973, pp. 345—351: Les rois hittites et la formation du droit. In the Collection of Papers: Anatolian Studies presented to Hans Gustav Güterbock on the occasion of his 65th Birthday, Leiden; the paper: Einiges zur inneren Struktur hethitischer Tempel nach der Instruktion für Tempelleute (KUB XIII, 4).

In the Savigny-Zeitschrift, romanische Abteilung, 90. Band, pp. 45—62, Weimar, the paper: Zur Entwicklung des hethitischen Ehe-rechtes (on the occasion of the 60th anniversary of Professor H. Otten, Marburg an der Lahn).

In the year 1974 the Institute will follow the recent assyriological literature and report on it at periodical specialized meetings. At the same time it will try to supplement the authors and contents catalogues of the assyriological literature in Slovenia. Its main task, however, will be the preparation of the legal analysis of the cuneiform treaties.

Institute of the Slovene Language

The Institute of the Slovene Language with its three departments (Lexicological, Dialectological, Etymological-Onomastical) and with one Commission (for Orthography, Orthoepy, and Grammar) continued the work started some years ago, namely, the editorial work on the second volume of the Dictionary of the Slovene Literary Language, as well as the editorial work on, or the revision of, the keywords of the letters A—J for the Etymological Dictionary.

The gathering work was going on on the Dictionary of the Slovene Literary Language, on the Historical Dictionary, on the Slovene Linguistic Atlas, and on the Etymological Dictionary. The Commission for Orthography has prepared the draft of the introduction and the alphabetary of the vocabulary part A—F for the new orthography. The work on the Dictionary of the Slovene Surnames was continued. The complete extract of Dalmatin's Bible was continued. The scientific and specialized workers of the Institute published 30 personal articles and papers, gave 22 lectures and co-operated as the members of commissions, linguistic advisers or publisher's readers in a number of works outside the Institute.

Institute of the Slovene Literature and Literary Sciences

a) Department of the Slovene Literary History

There are three publications in print and about to be published: Franc Levec's Letters (edited by Dr France Bernik), The Kalobje Manuscript (edited by Dr Lino Legiša), and Ergerg's Attempt at the Outline of the Literary History of Carniola (edited by Dr Milena Uršič).

In the year 1974 the work will be concentrated, above all, on preparing the scientific critical edition of Pisanice and on the edition of Primož Trubar's Letters.

b) Department of Literary Theory

The work on the Literary Lexicon has passed from the final editorial work of the alphabetary to the distribution of the work among the collaborators and to making contracts with them. For the time being the work is concentrated on treating the central and principal keywords. The first articles have been completed in manuscript. — The card index of the Slovene literary theoretical terms and the card index of the non-Slovene literary authors, treated in the Slovene periodicals from the end of the 18th century to 1945, are being completed with the most recent materials (1945—1970), 54,000 new extracts have been inserted. The card index of the literary theoretical aspects was finally set and arranged according to the keyword, authors and chronological criterion, and is at the disposal of the scientific users. Individual questions concerning the Slovene and other literatures were examined and treated.

c) Department for Biographies, Bibliography, and Documentation

The fourth, i.e., the last book of the regular kind of the Slovene Biographical Lexicon is being prepared, namely directly the 12th volume, containing the keywords TCVI. The editors work on the alphabetary, distribute the work to external collaborators — authors of the biographies, deal with the received manuscripts, gather archival materials, furnish information to scientists interested and perform the entire administrative work. The planned completion of the 12th volume will be considerably delayed, on account of the too little number of the permanently employed in the editorial work.

Institute of the Slovene Ethnography

The Institute of the Slovene Ethnography operates mainly in four departments: for people's literature, for people's costumes and plays, for musical folklore, and for material culture.

After ten years of gathering people's prose in the Resia valley (1962—1972) the second book presentation of the fruits of this work was published by the department for people's literature, with the anthology of animal tales "The Little Beasts from Resia" (Zverinice iz Rezijske). The first publication were the people's lyrics, "The Flowers from Resia — Rožice iz Rezijske" in 1972).

The department for people's costumes and plays continued compiling the contributions made by the field explorers in the inquiry about the wedding costumes. The completing of the materials about the masks of Slovenia was finished.

In the department for musical folklore and dance the field research work was continued by compiling materials. The main efforts were directed towards preparing the 2nd book of the entire critical edition of "The Slovene Folk Songs". This book contains the legends and ballads with the theme of social conflicts, to be published in the year 1974. In this connection a lot of work had to be performed on the materials in the departmental archives. The collaborator of the department Dr Zmaga Kumer is also the editor of the publication Annual Bibliography of Folk Ballad Research, of which the 3rd volume for the years 1970—1972 was published this year. The collaborators of the department Dr Valens Vodušek and Julijan Strajnar attended, with their papers, the International Ethno-musical Seminar "De notationis quaestionibus", taking place at Čaradice, Slovakia, September 24 to 27.

The department for material culture set up archives for material culture; within the research task concerning the periodically inhabited dwelling-places in Slovenia the gathering of the materials about the huts for haymakers in the Bohinj area was started. The work will be continued in the year 1974, at first by collecting the materials at museums and then also in the field.

*Inter-Academies Committee on the Studies
of the Present Tendencies of the Scientific Work
in Some Fields of Humanities*

In the year 1973 the work of the said Inter-Academies Committee was continued along with the already established directions. The Committee was composed of the committees in a wider sense, consisting of two academicians from each Yugoslav academy. The narrower executive committee consisted, as in the past year, of three members: along with the Chairman of the Inter-Academies Committee Academician L. Vavpetič, LL. D., there collaborated in the executive committee also Academician J. Andrassy, LL. D., of Zagreb, and Academician St. Rajačić, of Belgrade. Academician Andrassy

was in charge of the entire field of work of the Inter-Academies Committee, excepting the fields of arts. These fields were in charge of Academician Rajačić. The Chairman co-operated with the both academicians, he discussed the work with the individual coordinators directing their work when necessary. The wider Committee held only one meeting in this year, at Sarajevo. The executive committee held four meetings, the chairman travelled three times to Zagreb and once to Belgrade, to the coordinators' conference. The Inter-Academies Committee was granted, last year, the amount of din 60.000.—, for the purpose of gathering papers and for various material costs. The Inter-Academies Committee could not entirely perform its programme of work, in spite of its succeeding in gathering a considerably greater number of papers than in the year 1972. In the year 1972 the Inter-Academies Committee gathered 20 papers, whereas in the year 1973 there were gathered more than 40, and at least 10 papers will be presented in their final texts still in this month. Up to the present the Committee has gathered totally 70 papers and in this way the work of gathering papers is nearing its end. As it was already stated papers were not gathered only according to the disciplines taken over to be examined, but also according to the fields belonging to the individual discipline, and for each field and for each Republic separately. Last year also the Republic of Montenegro was included in the gathering activity. The difficulties met in gathering papers are already known and have remained the same as there had been in the year 1972. The writers of the papers being academicians or respectful professors of universities are as much burdened with other work that it is difficult for them to find the necessary time for preparing such a responsible paper as it is necessary for our requirements. The work in the year 1973 was lagging behind also for the reason that a number of the coordinators were not in a position to do their work without trouble. For instance, the coordinator for historiography was Academician, Professor Br. Djurdjev, Ph. D., who was ill during the whole past year, corresponding member, Professor Mihajlo Marković was abroad during the most of the year. Academician, Professor Čemerlić, LL. D., was able to take over the charge of the coordinator for law only at the end of the year 1973, in Bosnia and Herzegovina.

The gathering of papers will be continued in the year 1974. As all the papers in some fields have already been gathered we shall be in a position to start also the editorial work. At the last meeting it was agreed to do the editorial work according to fascicles. This is necessary not only on account of the very extensive materials, but also for the reason that the entire work does not become obsolete. Until now the papers have been entirely gathered from the

fields of archaeology, architecture, belles-lettres, and musicology. In the field of law almost all the papers have been gathered in the Republic of Slovenia, Croatia and Serbia, and in part also in the Republic of Macedonia. Thus, in these fields we shall be very soon able to start the editorial work, for which, however, the directions have to be determined. Of course, this year there will be necessary to provide for covering the printing costs for the publications prepared.

Institute of Karst Research

Field work comprised cave research work in Interior Carniola and in Lower Carniola for preparing the speleological map. Hydrological and speleological research work of Lake Cerknica and of motor highway projected line between Senožeče and Sežana were continued. There were examined a series of Karst phenomena for the needs of various institutions in the Karst area. The biospeleological examinations included a number of caves in Slovenia, Bosnia, Serbia, and Macedonia.

The internal work was directed, first of all, towards treating the materials of the field examinations. There was started a systematic coordinating of the Institute's cadaster and of the cadaster of the Cave Association of Slovenia. For its regular work and for the extensive task the Institute lacks personnel.

Director of the Institute Academician, Professor Svetozar Ilešič, Ph. D., directed the work and led the meetings of the collective where the current tasks were dealt with. A special attention was devoted to the setting up of the Karst Museum Collection, as a special department of the Institute. The Scientific Council repeatedly discussed the topical tasks of the Institute, transmitting them, in a special memorandum, to the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts. The new editorial staff of the collection of papers "Acta Carsologica" has prepared for printing the 6th book, containing a part of the papers from the 6th Congress of speleologists at Lipica. Numerous foreign specialists paid visit to the Institute, who, accompanied by the members of the Institute, went sightseeing Karst. Three collaborators attended the 6th International Speleological Congress at Olomouc; seven members of the Institute took part in the specialized excursion in the French Karst area, visiting the speleological laboratory CNRS at Moulis.

Senior scientific collaborator Dr Peter Habič prepared the report on the effect of damming up Lake Cerknica, examining the possibilities of a further retaining the water. He was examining the motor highway projected line Senožeče—Sežana, and prepared a

number of reports on Karst phenomena for practical needs. He is preparing, along with his collaborators, a study about the tourist arrangement of the Caves of Škocjan, and he is examining the hydrogeological problems of the Ljubljana river basin. He did the work of assistant director.

Scientific collaborator Dr Rado Gospodarič defended his doctor's dissertation "The Development of the Caves Between the Pivka River Valley and the Planina Field in the Quaternary Period", and he lectured on the results of this study at the 6th International Speleological Congress at Olomouc. He co-operated in preparing the Speleological Map of Slovenia, he examined the cracks in limestone alongside the Field of Cerknica and their hydrological role. He co-operated in the research work of the neighbourhood of Vodice in the Hrušica area, where a "natural lysimetre" should be prepared. He did a considerable editorial work.

Scientific collaborator Dr France Habe explored the caves near Studeno in the Postojna neighbourhood. He co-operated in arranging the Slovene Karst terminology, he led specialized excursions in Karst and caves and lectured on Karst at Munich, Trieste, Ljubljana, and other places. As the chairman of the Yugoslav Speleological Association he organized the Yugoslav symposium on the tourist caves and their protection.

Assistant Andrej Kranjc was arranging the speleological cadaster of Slovenia, comprising 3905 items. He co-operated in the Speleological Map of Slovenia, and assisted in measurements of the Caves of Škocjan and of Kačna Cave. He prepared the report on the September catastrophic floods in the Kočevje field and at Dobropolje. He led the specialized excursion in the French Karst and a number of excursions in the Karst areas of this country. He co-operated also in other Karst research work. He regularly continues his post-graduate studies.

Senior technical collaborator Egon Pretner visited a number of caves in Slovenia, Bosnia, Serbia, Montenegro, and Macedonia. He prepared for publishing in German the work *Die Verdienste Leo Weirathers um die Biospaleologie, besonders Jugoslawiens, und sein Höhlenkataster*, based on Weirather's Cave Cadaster and on his notes. At the International Speleological Congress he lectured on "Oekologie der sogenannten Höhlenkäfer und Bemerkungen zu der Klassifikation der sogenannten Höhlenfauna", at the entomological symposium at Postojna he lectured on "The Merits of the late Weirather for the Yugoslav Speleology". He started arranging Absolon's work "Travunia", *das Schöpfungszentrum von Orjen in den Dinariden*".

Institute of Palaeontology

In the Institute of Palaeontology, during the year 1973, researches were going on into the large foramifera of the palaeogaea in Yugoslavia, the lower cretaceous hydrozoa from Provence in South France, the lower cretaceous of the crest fossil's of Banjščica, and the tethyan coral from the collection of the Natural Sciences Museum of Belgrade.

Geographical Institute, with Department for Cartography

The main work was directed towards working out and supplying studies for the new collective long-term theme with the Boris Kidrič Fund "The Geography of the flood areas in Slovenia". In the year 1973 the Fund supplied 13 studies about the methodology of examining and about the sample analysis of the examined area along the Pšata, a flood river in the Ljubljana basin. Within the same theme another phase has been started, i.e., the examination of the individual flood areas, comprising in its first stage, to be finished by June 30, 1975, the following areas: the Mura river basin, the Sotla river basin, the Dravinja Hills, the Ljubljana Moor, the Mislinja river area, and the Upper and Lower Savinja valley.

The Institute continues completing the collection of the sheets of "the Basic State Map", on a scale of 1/5000 and 1/10 000, being given to it as an equivalent for the co-operation on these maps. 173 sheets were checked in the year 1973, and the collection was completed with 242 sheets, thus increasing totally to 1167 sheets, 1064 sheets of which on a scale of 1/5000.

The Institute organized, and also itself co-operated with its employees in, the examination of the most affected areas by the September and October floods throughout Slovenia. In 13 areas there was registered the extent of the floods and there were examined the effects caused thereby.

The autumn state of the Triglav Glacier was checked in the Julian Alps and that of the glacier under Skuta Mountain in the Kamnik Alps. For both the glaciers they started preparing report for the period that had not yet been treated and published: concerning the Triglav Glacier, for the period 1963—1973, and for the glacier under Skuta Mountain for the period 1954—1973.

The autumn state of the Triglav Glacier was checked in the publishing in the Geographical Review XIV the papers on the quaternary development of the Dravinja Hills and on the Kokra river area in the pleistocene epoch, and it was continued through the examination of the quaternary evolution of the Škofja Loka and Polhov gradec mountains. The Geographical Review XIII was

published, containing the papers: Ivan Gams, A contribution to the Climatology of Holes and Karst Fields; Darko Radinja, The Senožeče Valley — an Area at the Meeting-point of the Fluvial and Karst Relief; Andrej Kranjc, The Karst Area of the Kočevje Field and the Use of Its Soil; Darko Radinja, Karstification in Slovenia, in the Light of the Morphogenetic Evolution as a Whole. There were handed in for printing the materials for the Geographic Review XIV, containing three rather extensive papers.

In the Department for Cartography there were preparing cartographic works according to the programme of the Geographical Institute. In addition to it a special attention was devoted to the problems of the cartographical illustration of the evolution of the Slovene settlements between the years 1961 to 1971. For this purpose there was carried out the editorial work for the preparations of the Map on a scale of 1/20 000, showing the mentioned problems. At the Institute they were gathering and registering the sheets of the Basic State Map.

Jovan Hadži Institute of Biology

In the year 1973 the Institute obtained two new collaborators, A. Marinček, in charge of examining forest vegetation, and A. Seliskar, in charge to examine grass vegetation.

The work comprised the following fields: systematics, taxonomy, and zoogeography of some groups of animals (Mollusca, Coleoptera, Lepidoptera, and some smaller groups of insects); speleobiology with researching into the dynamics of the populations; the geological research work included fresh water algae in the salines of the Slovene Littoral and on the coasts of Iceland; geobotanic researches comprised the forests in the Kočevje area, in the Forest of Trnovo and on Snežnik Mountain. The geobotanic group continued the preparation of the vegetation maps of Slovenia.

The collaborators of the Institute took part in four meetings and prepared three papers: Last year there were published three scientific papers, several popular scientific articles, 2 elaborations in the field of algology and 3 elaborations in the field of phytocenology. For the project "The Vegetation Map of Yugoslavia" there were completely mapped three sections and partly mapped another three sections, all of them on a scale of 1/50 000. The work programme for the year 1974 includes the continuation of the systematic, taxonomic and zoogeographical researching of the groups of Mollusca, Coleoptera and Lepidoptera, the continuation of the ecology and chemism of the Bentonite algae of the North Adriatic Sea and the North Atlantic Ocean, as well as the researching and mapping of the vegetation of Slovenia.

Co-ordinating Committee on Molecular Sciences

On May 24 and 25, 1973, the Chairman of the Committee took part in the meeting for the subregional co-operation in some natural sciences at the seat of the UNESCO, in Paris. At the meeting were passed the resolutions on further steps aiming at enabling the UNESCO to intervene with the Governments of the countries interested in entering into agreements about such co-operation. Unfortunately, the whole action is proceeding very slowly, in part owing to the complicated mechanism of operating of the institution UNESCO, and in part owing to the too little activity of our national commission.

The members of the Committee of Ljubljana and of Zagreb were very busy in organizing the international conference on the use of computers in chemistry, taking place here, July 12 to 17, 1973. The compiled papers treated at the conference were published in three books, totalling 1100 pages, on sale with the company Elsevier — North Holland (Amsterdam).

Professor Jeffreys Wycman lectured on the theme "Molecular Mechanism of Regulation in Biological Systems", on November 19, 1973. A double volume of the Bulletin RCPS was published in June, 1973. As foreseen, at least two volumes of the Bulletin will be published in the year 1975. It is necessary to continue the work in the subregional co-operation, faster and decidedly, so that the resolutions within the framework of the UNESCO will be formulated for the General Meeting. There will be necessary also a meeting of the organizers of the individual directions of co-operating in this respect. The co-operation within the Socialist Republic of Yugoslavia is very limited, to the contacts between the researchers of Ljubljana and of Zagreb, and for this reason it is necessary to call, as soon as possible, the session of the Committee as a whole, to survey the work done until now, to elect a new Committee, and to consider the possibilities of a better co-operating.

Inter-Academies Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia

The main task of the Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia was the organization and issuing the catalogues of the flora and fauna of Yugoslavia. After the year 1972 the Boris Kidrič Fund undertook the entire financing of this activity and assured enough means for an undisturbed issuing of the catalogues. During

the year 1973 three volumes of the catalogues of the fauna of Yugoslavia were printed:

J. Hadži, Opilionidea; S. Matvejev, V. Vašič, Aves; B. Čurčić, Pseudoscorpiones.

Terminological Commission

Legal Section

The Section operated during the business year 1973, too, in sessions and outside sessions. Outside sessions an honorary excerptor was extracting the sources of law and law literature of recent period for the Slovene legal terminology purposes. At the end of the year 1973 the Section card index contained 263,553 cards with recordings. The commission held 30 sessions, discussing the materials for the final editorial work of the Slovene legal terminology. It finished editorial work of the terms of the letter R (from the keyword "riba" to the end of the letter), the letters S, Š and the most part of the letter T (up to the keyword "trgovina"). These letters, as well as all the preceding ones, should be also technically arranged. The Section currently answered the additional questions sent in by the editors of the Dictionary of the Slovene Literary Language, in connection with the legal and other keywords treated. The Section will continue excerpting the latest sources of law and law literature. For the work to be done in sessions there still remains the final editorial work on the letters T, U, V, Z, and Ž.

Technical Section

In the year 1973 the Technical Section of the Terminological Commission devoted the entire time to the compiling of the manuscript for the second supplemented and enlarged issue of the "General Technical Dictionary", which was published, in two books, in the year 1962 and 1964, respectively, i.e., after a ten-year period of compiling the card index materials. Great attention was devoted to the correct Slovene word, at the same time rejecting the unnecessary foreign words, used on account of the carelessness of the writers and then in practice itself, or viceversa. Through this sieve do not pass, of course, all the international foreign words, facilitating the basing upon the technology of today abroad.

In this year the Technical Section of the Terminological Commission had a very requisite task of approving of all the Yugoslav Standards (JUS) translated into Slovene, or being further on translated, with the task of providing for a unification with the words of the dictionary. This work to be done by the Technical Section

of the Terminological Commission will be continued in the year 1974, and in view of these obligations it abandoned the preparations for other special publications of dictionaries which are, of course, necessary for the practice of today.

Natural Sciences Section

In the year 1973 Professor Oton Sajovic handed in the completed, and prepared for printing, draft of the terminology of descriptive geometry, as well as Dr Roman Savnik, senior scientific collaborator of the Slovene Academy of Sciences and Arts, but retaining one copy for casual supplementing or completing. Excerptor Ivan Krečič handed in 97 cards with recordings of the terms from the book written by Polenec and Detela, 'Ecology' for the third form of the secondary schools, 1965; Julije Antič handed in 460 terms excerpted from the typescript, Tišler-Perpar, Organic Chemistry.

Medical Section

The Medical Section of the Terminological Commission continued, in the year 1973, the final editorial work on the materials for the Medical Terminological Dictionary, and it co-operated with the Institute of the Slovene Language supplying additional explanations for interpreting some medical terms.

Veterinary Section

In the year 1973 the Section continued preparing terms for the Slovene Veterinary Terminological Dictionary. Until now the members of the Section have treated all the explanations of the letter "a", checking and correcting or supplementing them in sessions so that the terms have been prepared for typing. They have also prepared the alphabetary and in part also the explanations for the terms of the letter "b". They are preparing the alphabetaries of the letters c, č and d. In sessions the members of the Section treated also the explanations for some terms for the Dictionary of the Slovene Literary Language, and continued excerpting veterinary literature.

Section of Arts

In the year 1973 there were a number of working meetings. According to the programme, during this year, too, the excerpting of materials it seems that the most was done in the field of music (artistic and folk), less can be said for other fields, in particular for theatre, film, and television. In spite of the efforts made, the results were not such as they ought to be. Obstacles were not only those

on account of the problems of personnel. The main cause of the delayed work is elsewhere, it has been throughout the years. The Section has no premises, in spite of all the endeavours, nor has it an administrative employee to work on the co-ordination and provide for current business connected therewith. Without both these technically urgent elements the realization of the tasks given is questionable, it is only a partial one, but not being able to lead to the effect needed.

The work of the department for scientific organizational operations in the year 1973

The department collected the materials and co-operated in the preparatory work for the publishing of the 23rd book of the Yearbook of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

It assisted in preparing the registering of scientific tasks and in making contracts for the research projects between the Institutes of the Slovene Academy of Sciences and Arts and the Research Community of Slovenia — The Boris Kidrič Fund, as well as with the Cultural Community of Slovenia. It was supplying information in connection with the financing of the tasks, panel discussions, and the like, to all the units and the Inter-Academies Committees.

It organized the lectures given by the native and foreign scientists and helped organizing also two lectures outside the Slovene Academy of Sciences and Arts.

It supplied information about the international scientific co-operation with the Socialist Republic of Czechoslovakia, the Netherlands, France, the Federal Republic of Germany, Roumania, Italy, Austria, and also other countries.

It co-operated in preparing the stay of the American scientists coming to Ljubljana under the Agreement made with the National Academy of Washington, D.C., and assisted in preparing the departure of the native scholarship beneficiaries for the U.S.A. and France.

It was carrying out the administrative work related to the performance of the Agreements entered into by the Slovene Academy of Sciences and Arts and the Academy of Washington, D.C., the Academy of Arts of the German Democratic Republic of Berlin, the Academy of Sciences of the U.S.S.R., and with the Academy of Sciences of Hungary.

It made proposals for the Boris Kidrič Fund and the AVNOJ awards, carried out the inquiry aiming at collecting the proposals for the basic works in the sphere of social and humanistic sciences for the Cultural Community of Slovenia, it was supplying informa-

tion to the institutes about the various cultural competitions, about co-financing magazines, and the like.

It renewed the data in the card index of the regular and corresponding members of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

It carried out the inquiry with 36 institutes and institutions engaged in the scientific research and pedagogic work aiming at renewing the already obsolete card index of the scientific personnel of Slovenia.

In this year the Scientific Co-ordination took over the administration of the Sections of the Slovene Academy of Sciences and Arts, being in charge to organize the sessions of the Sections, prepare the minutes, keep the archives, and similar.

The Scientific Co-ordination comprises also the administrative work related to the Council for Environmental Research and Protection within the Slovene Academy of Sciences and Arts.

The division co-operated in preparing the scientific research medium-term plan of the Slovene Academy of Sciences and Arts, carried out the annual statistical recording of the units of the Slovene Academy of Sciences and Arts for the Institute for Statistics of the Socialist Republic of Slovenia, cared for a regular registering of the new scientific workers.

The Head of the division, Scientific Adviser, Dr Avguštin Lah, is the editor-in-chief and the responsible editor of "Raziskovalec", which was regularly issued throughout the year 1973, publishing the materials concerning scientific policies, the problems of the research work, the work of the research organizations, the scientific achievements and events all over the world.

Library

Current work was being done without delay. There were arranged in part the not yet arranged legacies. There was organized the exhibition of the book stock of the Slavonic academies with about 400 books and magazines exhibited, obtained by the Library, in way of mutual exchange, during the recent years. The sale of the second-hand publications of the Slovene Academy of Sciences and Arts was organized, too, as well as the sale of the Academy's publications at a special New-Year discount.

In the past year the stock of books increased by 12.582 volumes, thus amounting to 197.415 units. The main share is due to the exchanges made for foreign publications. This is one of the principal and most successful tasks of the Library. It is maintaining exchanges with 1327 institutions all over the world. Concerning the accession it is necessary to mention also 4 book legacies by the late members

of the Slovene Academy of Sciences and Arts. They have considerably enriched the book stock, but when there it will be possible to arrange them, remains, on account of the lacking personnel and premises, an open question. The stock of books is at everyone's disposal. Last year there were lent, in addition to the share for free access, 17.546 volumes. The Library is furnishing information about new acquirement in monthly bulletins on accession, and the alphabetical and the systematical catalogues are also available.

VSEBINA

I. Organizacija

Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov in komisij	10

II. Člani

Častna člana	19
Redni in dopisni člani	19
Novi člani	39
Razred za filološke in literarne vede	
Mirko Deanović	41
Miodrag Ibrovac	47
Razred za prirodoslovne in medicinske vede	
Stanko Grafenauer	53
Umrli člani	59
Dimitrije Jovčić	69
Lucijan Marija Škerjanc	75
Alija Košir	77
Miodrag Ibrovac	85
Franc Čelešnik	87
Vojeslav Molè	95

III. Poročilo o delu akademije

Akademija v letu 1975	101
Svet delovne skupnosti	115
Osnovna organizacija sindikata	117
Inštitut za občo in narodno zgodovino	118
Inštitut za zgodovino umetnosti	125
Inštitut za arheologijo	129
Medakademijski odbor za arheološko karto Jugoslavije	133
Medakademijski odbor za Tabulo Imperii Romani	134
Inštitut za prava starega Orienta	135
Inštitut za slovenski jezik	139
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	152
Inštitut za slovensko narodopisje	159
Medakademijski odbor za študij o sodobnih težnjah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti	177

Inštitut za raziskovanje krasa	179
Inštitut za paleontologijo	187
Inštitut za geografijo s Kartografskim zavodom	192
Biološki inštitut Jovana Hadžija	201
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	207
Koordinacijski odbor za molekularne vede	208
Terminološka komisija	209
Delo Oddelka za znanstveno organizacijo opravila v l. 1973	216
Biblioteka	218

IV. *Publikacije in zamenjava publikacij*

Publikacije	227
Zamenjava publikacij	230
Summary	271

LETOPIS SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI, 24. KNJIGA

Izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani

Natisnila tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani, 1974

Naklada 2000 izvodov

Publikacija šteje med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 56. člena zakona o obdavčenju proizvodov iz storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 35-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo št.: 421-1/73 od 3. 1. 1974).